प्रशासन अहवाल

२०१६-१७

ADMINISTRATION REPORT 2016-17

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ

MAHARASHTRA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

सन्मान समर्पणाचा कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थिती मा. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व मा. उध्दव ठाकरे, पक्षप्रमुख शिवसेना,
ना. दिवाकर रावते, परिवहन मंत्री तथा महामंडळाचे अध्यक्ष व राज्य शासनाचे सन्माननीय मंत्री.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ

विभागनिहाय वाहने, बसस्थानके व आगारांची

३१ मार्च २०१७ रोजीची संख्या

Maharashtra State Road Transport Corporation

Divisionwise No. of Vehicles, Bus Stations and Depots
as on 31st March 2017

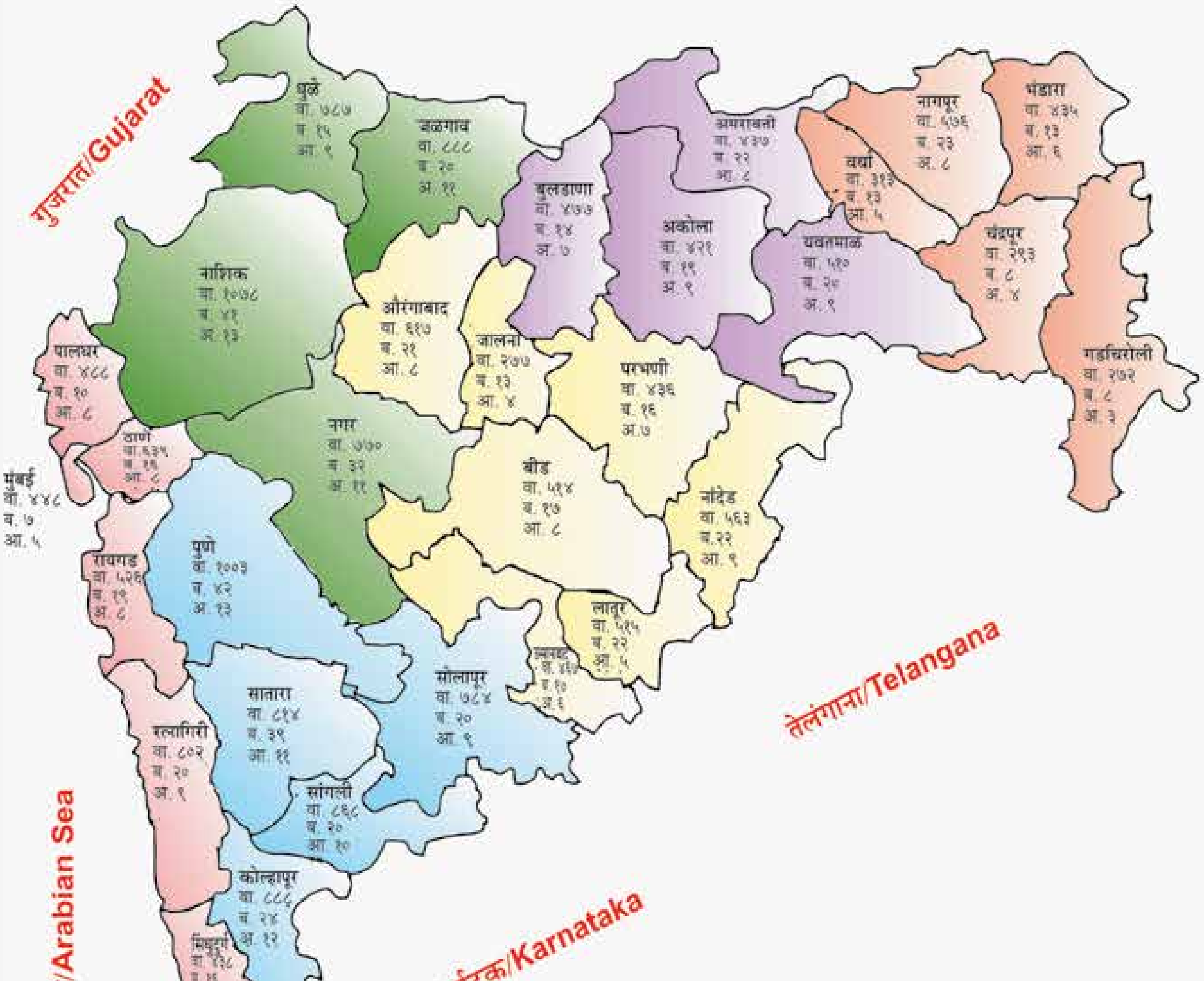

	विभागीय सीमा	—
आ	आगार	250
ब	बसस्थानके	609
वा	वाहने	18634
	विभागीय कार्यालय	31

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ,

सांख्यिकी शाखा,

मध्यवर्ती कार्यालय, महाराष्ट्र वाहतूक भवन, डॉ. आनंदराव नायर मार्ग, मुंबई - ४०० ००८.

दूरध्वनीक्र.०२२ २३०२३९०० Website:-www.msrtc.gov.in फॅक्स क्र.१०२२ २३०१ २३०८

क्र. राप/सांख्यिकी/२०१६-१७/२७९ दिनांकः ११.०४.२०१८

मा.प्रधान सचिव
महाराष्ट्र शासन,
गृहविभाग,(परिवहन)
मंत्रालय,
मुंबई - ४०० ०३२.

विषय - वार्षिक प्रशासन अहवाल २०१६-१७.

महोदय,

मार्ग परिवहन महामंडळ कायदा, १९५० मधील कलम ३५ (२) च्या तरतुदीनुसार महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचा २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाच्या, महामंडळाने मान्यता दिलेल्या, वार्षिक प्रशासन अहवालाची प्रत (मराठी व इंग्रजी एकत्रित) सोबत सादर करण्यात येत आहे.

सोबतः वरीलप्रमाणे (२ प्रती)

आपला विश्वासू,

(रणजीत सिंह देओल)
उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक
म.रा.मा.प.महामंडळ

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
MAHARASHTRA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION
दि. ३१.०३.२०१७ रोजी संचालक मंडळ
BOARD OF DIRECTORS AS ON ३१.०३.२०१७

अध्यक्ष, **श्री. दिवाकर रावते,** **परिवहन मंत्री , महाराष्ट्र राज्य**	**Chairman,** **Shri. Divakar Raote,** **Transport Minister, Maharashtra State**
उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, **श्री. रणजीत सिंह देओल, भाप्रसे**	**Vice Chairman & Managing Director,** **Shri.Ranjit Singh Deol, IAS**
संचालक	**DIRECTORS**
श्री.मनोज सौनिक, भाप्रसे प्रधान सचिव, (परिवहन व बंदरे) (राज्य शासनाचे प्रतिनिधी)	**Mr.Manoj Saunik, IAS** Principal Secretary, (Transport and Ports) (Representative of State Government)
डॉ.प्रविण गेडाम, भाप्रसे परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. (राज्य शासनाचे प्रतिनिधी)	**Dr.Pravin Gedam, IAS** Transport Commissioner, Maharashtra State, Mumbai. (Representative of State Government)
श्री.यशवंतराव ई.केरुरे ,भाप्रसे कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. (राज्य शासनाचे प्रतिनिधी)	**Shri. Yashavantrao E. Kerure, IAS** Labour Commissioner, Maharashtra State, Mumbai. (Representative of State Government)
श्री.मणि जीत सिंह, भारेवासे मुख्य वाणिज्य प्रबंधक (पी.एस), मध्य रेल्वे, सी.एस.टी,मुंबई. (केंद्र शासनाचे प्रतिनिधी)	**Mr. Mani Jit Singh, IRTS** Chief Commercial Manager (PS) Central Railway, CST Mumbai. (Representative of Central Government)
श्री.हरकेश मीना, आयटीएस संचालक (परिवहन), नवी दिल्ली. (केंद्र शासनाचे प्रतिनिधी)	**Mr.Harkesh Meena, ITS** Director (Transport) ,New Delhi (Representative of Central Government)

अनुक्रमणिका / INDEX

अ. क्र. / Sr. No.	प्रकरण / CHAPTER	पृष्ठ क्रमांक / Page No.
	अध्यक्षांचे मनोगत / Chairman's Address	1
	उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक यांचे मनोगत/ Vice Chairman & Managing Director's	7
	प्रस्तावनात्मक आढावा / Introductory review	13
	दशकातील आढावा / Ten Years Profile	21
एक / I	महामंडळ आणि उप समित्या / Corporation and Sub Committees	31
दोन / II	प्रशासन व औद्योगिक संबंध व कामगार कल्याण / Administration and Industrial Relation & Labour Welfare	35
तीन / III	वाहतूक / Traffic	55
चार / IV	यंत्र अभियांत्रिकी / Mechanical Engineering	85
पांच / V	भांडार व खरेदी / Stores & Purchase	101
सहा / VI	नागरी बांधकामे / Civil Works	107
सात / VII	वित्त , वार्षिक योजना व दृष्टीकोन / Finance, Annual Plans and Prospects	111
आठ / VIII	सुरक्षा व दक्षता /Security and Vigilance, नियोजन,पणन व प्रशिक्षण /Planning , Marketing & Training, माहिती व तंत्रज्ञान /Information & Technology, विधि/Legal, सांख्यिकी /Statistical , जनसंपर्क/Public Relations.	127

अनुक्रमणिका / INDEX

अ. क्र. / Sr. No.	परिशिष्टे / Annexures	पृष्ठ क्रमांक / Page No.
एक / I	मागासवर्गीय कर्मचार्यांची स्थिती दर्शविणाऱ्या तपशीलासह महामंडळातील कर्मचारी वर्गाची ३१ मार्च २०१७ रोजीची स्थिती / Staff position of the Corporation with indication of employment of Backward Class as on 31.03.2017	152
दोन / II	सर्वसाधारण आकडेवारी / General Statistics	154
तीन / III	प्रवाशांच्या तक्रारींचे कारणनिहाय पृथ:करण / Causewise Analysis of Public Complaints	160
चार-अ / IV-A	३१ मार्च २०१७ रोजी नोंदणीप्रमाणे वाहन ताफ्याची वय वर्षानुसार वर्गवारी/ Classification of fleet according to the vehicle age in years as on 31.03.2017	162
चार- ब / IV-B	३१ मार्च २०१७ रोजीच्या प्रगत किलोमीटर नुसार वाहन ताफ्याची वर्गवारी/ Classification of fleet according to the progressive kms. as on 31.03.2017	163
पाच / V	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा व तोटा पत्रक/ Profit & Loss Account for the year ended 31st March 2017	164
सहा/ VI	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचा निव्वळ वित्त योजन लेखा / Net Revenue Appropriation A/ C for the year ended 31st March 2017	174
सात / VII	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचे ताळेबंद / Balance Sheet As on 31st March 2017	176
लेखा धोरणे/ Accounting Policies	३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या नफा / तोटा लेख्याच्या व त्या तारखेस असणाऱ्या ताळेबंदासंबंधी टिप्पणी /Notes forming part of Profit & Loss Account for the year ended 31.3.2017 and the Balance Sheet as on that date.	182
आठ / VIII	मूळ किंमतीवर स्थिर भांडवली खर्चाचे विवरण / Statement of Fixed Capital Expenditure based on original values.	194
नऊ (अ) / IX (A)	महामंडळाविरुध्द दाखल करण्यात आलेली व लोकन्यायालयात निकाली काढलेली विभागनिहाय प्रकरणे / Divisionwise Cases filed against Corporation and Settled in Lok Nayalaya	196
नऊ (ब)/ IX(B)	महामंडळाने दाखल केलेले व लोकन्यायालयात निकालात काढलेली विभाग निहाय प्रकरणे / Divisionwise cases filed by Corporation & settled in Lok Nyayalaya	
नऊ (क)/ IX(C)	विविध न्यायालयातील प्रलंबित विधी प्रकरणे / Pending Legal Cases in various Courts	

अध्यक्षांचे मनोगत
CHAIRMAN's ADDRESS

मी, संचालक मंडळाच्या वतीने आर्थिक वर्ष २०१६-१७ मध्ये महामंडळाने केलेल्या कामगिरीबाबत तसेच भविष्यातील धोरणांबाबत याद्वारे सर्वास अवगत करण्याची संधी साधतो.

अहवाल वर्षात , महामंडळाच्या संरचनेत बदल करण्यात आला असून चार स्तरीय यंत्रणेवरुन तीन स्तरीय यंत्रणा अमलांत आली आहे.

महाराष्ट्र राज्यातील जनतेस वाहतूक सेवा पुरविण्यासाठी मरामाप महामंडळ हे सार्वजनिक क्षेत्रातील मार्ग परिवहन उपक्रम आहे. सेवेची गुणवत्ता ही सर्वाधिक वाहन ताफ्यावर निर्भर असते. त्यामुळे, महामंडळ नवीन प्रकारची वाहने ताफ्यात नियमितपणे समाविष्ट करीत असते. अहवाल वर्षात महामंडळाने एम एस मध्ये बांधणी केलेली बस वाहने ताफ्यात समाविष्ट करण्याचा निर्णय घेतला व त्यानुसार प्रोटो-टाईप बस बाधंण्यात आली. सदर परिवर्तन श्रेणीतील बसेस २०१७-१८ मध्ये ताफ्यात "लालपरी" या नावाने समाविष्ट होतील

समाजातील विविध थरांमधील जनतेच्या बदलत्या प्रवासी गरजा विचारात घेऊन महामंडळाने वेगवेगळ्या प्रकारचे ब्रँड जसे अश्वमेध, शिवनेरी, हिरकणी, शितल, परिवर्तन व यशवंती चालनात आणलेले आहेत.

On behalf of the Board of Directors , I take this opportunity to apprise the Corporation performance of 2016-17 and also share the strategy for the future.

During the year under review , organisation structure of Corporation has been condensed to 3 tier from 4 tier system.

MSRTC is a public sector passenger road transport corporation providing services in the state of Maharashtra. Quality of transport service mostly rest on type of vehicle fleet. Thus, over the years, corporation has been introducing new brands regularly. During the year under report, Corporation made resolution regarding introduction of MS body buses in the fleet. Likewise, prototype of the bus is constructed and these Parivartan class buses will be introduced in the year 2017-18 under the brand name "Lalpari'

Corporation is plying various brands such as Ashwamedh, Shivneri, Hirkani, Shital, Parivartan & Yashwanti; taking into consideration changing needs of travelling public from different strata of society.

चालनिय आढावा

अहवाल वर्षात महामंडळाने २०६.६१ कोटी सार्थ किलोमिटर म्हणजेच दररोज ५६.६१ लाख किलोमिटरचे चालन केले. तसेच, ९१.९८% चालन हे साध्या बसद्वारे, ७.०२% चालन हे निमआराम बसद्वारे तर १% चालन हे वातानुकूलित बसद्वारे अहवाल वर्षात करण्यात आले.

१८७१० वाहनांच्या सहाय्याने १८७६५ मार्गावर वाहतूक करुन महामंडळाने दररोज ६६.९५ लाख प्रवाशांची ने-आण करुन रु.१९.३३ कोटी उत्पन्न प्राप्त केले.

प्रवाशी सुविधा

बसस्थानकावर व काही मार्गस्थ निवाऱ्यावर उपलब्ध करुन दिलेले उपहारगृहे,चहा-शितपेये दुकाने,पुस्तकांची दुकाने, शौचालये आणि पिण्याचे पाणी अशा विविध प्रकारच्या मूलभूत सुविधां व्यतिरिक्त बसेसमध्ये वाय-फाय माध्यमातून प्रवाशांना स्मार्ट फोनवर मोफत मनोरंजनात्मक सुविधा देण्यात आली आहे.

तसेच, पुढील वर्षापर्यंत कॉल सेंटर, स्मार्ट कार्डस्, प्रवासी माहिती प्रणाली अशा प्रवाशांच्या सुविधा कार्यान्वित करण्यात येईल.

सुरक्षित प्रवास

रा.प.सेवा सुरक्षित करण्यासाठी महामंडळ सतत प्रयत्न करीत असते. चालक व वाहनांसाठी खालील नमूद प्रतिबंधनात्मक कार्यपध्दतीमुळे अपघाताचे प्रमाण अधिक कमी करण्यास महामंडळास यश आले आहे -

➢ चालकांचेपूर्व-सेवा प्रशिक्षण, उजळणी प्रशिक्षण, अपघात प्रवन चालकांचे अतिरिक्त प्रशिक्षण, वैद्यकीय तपासणी व समुपदेशन.

Traffic Operation

During the year under report , corporation has operated 206.61 crore effective kilometers i.e. 56.61 lakh kilometers daily . Further, 91.98% operation has been operated through Ordinary services , 7.02% operation through semi-Luxury services and 1% operation through airconditioned services during the year.

Corporation has earned revenue of Rs.19.33 crores daily and carried over 66.95 lakh passengers everyday with the help of 18710 vehicles on 18765 routes.

Passenger Amenities

Besides the standard amenities such as refreshment rooms, tea /soft drink stalls, book stalls, urinals and drinking water made available by corporation on bus station and at various pick-up sheds , facility of wi-fi entertainment is provided free of cost to the passengers in buses.

By the next year,further facilities like call centres, smart cards, Passenger Information System is being introduced for the benefit of passengers.

Safe Travel

In our continuous endeavour to make ST bus travel as the safe mode of travel,we have been able to reduce the accident rate further with our in place preventive processes for Drivers and Vehicles such as -

➢ Pre-service training, Refresher training, Additional training to accident prone, Medical check-up , Counselling for drivers.

➢ नियमितपणे बसेसची देखभाल.

सदरच्या कार्यपध्दतीमुळे २०१६-१७ मध्ये महामंडळाचे अपघाताचे प्रमाण २०१५-१६ मधील ०.१४ वरुन अहवाल वर्षात ०.१३ पर्यन्त कमी करण्यास यश आले. सन २०११-१२ मधे अपघाताचे प्रमाण ०.१८ होते व त्यानंतर या दरात सातत्याने घट झालेली आहे.

आर्थिक स्थिती

अहवाल वर्षात महामंडळाचे एकूण उत्पन्न ₹ ७,०५६.३३ कोटी आहे व एकूण खर्च ₹ ७,५९९.९० कोटी आहे. पूर्वकालीन समायोजन सहित तूट ₹ ५२२.७८ कोटी इतकी आहे, ज्यामधे मागिल वर्षाच्या तूलनेत ₹ ४००.८९ कोटीची वाढ झाली आहे.

सन २००६-०७ पासून ते २०११-१२ पर्यंत महामंडळाने सातत्याने नफ़ा नोंदविलेला होता मात्र सन २०१२-१३ पासुन महामंडळ तोटयात आहे व महामंडळाचा संचित तोटा ₹ २३३०.०१ कोटी पर्यंत वाढलेला आहे .

२०१६-१७ मधे कार्यान्वित केलेल्या योजना

➢ रा.प.महामंडळाच्या बसेसमध्ये प्रवाशांना वाय-फ़ाय द्वारे मनोरंजनात्मक मोफत सेवा उपलब्ध करुन देण्यात आलेली आहे.

➢ वाहन ताफ्यात समाविष्ट करावयाची एम एस मध्ये बांधणी केलेली प्रोटो-टाईप बस मध्यवर्ती कार्यशाळेत बनविण्यात आली.

➢ **संत गाडगेबाबा स्वच्छता** प्रकल्पा अंतर्गत एकात्मीक सुविधा व्यवस्थापनेसाठी कार्यवाही सुरु.

➢ **कुटुंब सुरक्षा योजना** कार्यान्वित करण्यासाठी कार्यवाही सुरु.

➢ भाडेतत्वावरील वातानूकुलित शिवशाही बसेस वाहन ताफ़्यात समाविष्ट करण्याची प्रक्रिया सुरु केली असुन सदरच्या बसेसचे सामान्याला परवडणाऱ्या दरामध्ये चालविण्यात येईल.

➢ Regular vehicle maintenance.

This practices has resulted in accident rate being reduced in the current year to 0.13 per lakh km from 0.14 during 2015-16. It is consistently on descending trend since 2010-11, when it was 0.18 per lakh km.

Financial Position

During the year underreview ,MSRTC has posted consolidated revenue of Rs. 7056.33 crores and expendiure of Rs. 7599.90 crores .The deficit after prior period adjustment is Rs.522.78 crore, which is an increase of Rs.400.89 crore over previous year.

From 2006-07 to 2011-12, Corporation consistently recorded profit. However, it is incurring losses since 2012-13 & cumulative loss upto 2016-17 has increased to the tune of Rs.2330.01 crore.

Schemes Implemented in 2016-17

➢ Provided Free Wi-Fi facility in buses of MSRTC for entertainment of passengers.

➢ Proto-type of MS body vehicle being introduced is built in central workshop.

➢ Implementation of Facility Management Services is in process under the aegis of **Sant Gadgebaba Sawchhata Prakalp.**

➢ Implementation of **Kutumb Suraksha Yojna** is under process.

➢ Procedure for induction of hired AC Shivshahi buses in the fleet has started. These buses will be plied at affordable rate to the common public.

➢ महामंडळामध्ये **हिंदूहृदयसम्राट शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे कन्यादान योजना** दि. ०१.०४.२०१६ पासून लागू करण्यात आली आहे. माहे मार्च-२०१७ अखेर प्रत्यक्ष लाभार्थिची संख्या ४६७ इतकी आहे.

➢ प्रवाशांच्या तक्रारी व सूचनांचे निराकरण करण्यासाठी कॉल सेंटर कार्यान्वित करण्यात आले.

➢ महाराष्ट्रातील १४ ठिकाणी बस पोर्ट बांधकामासाठीची कार्यवाही सुरु.

➢ बसस्थानके, आगारे, कार्यशाळा व बसेसमध्ये सिसीटिव्ही कॅमेरे बसविण्यासाठी कार्यवाही सुरु.

➢ **वाहन ट्रॅकिंग प्रणाली** व **प्रवासी माहिती प्रणाली** कार्यान्वित करण्यासाठी कार्यवाही सुरु.

➢ सर्व प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांसाठी कार्यशिल व आर्कषक मांडणीचे गणवेष डिझाइन्स ठरविण्यात आले.

➢ राज्यातील सर्व बसस्थानके व आगार यांना कुंपणभिंत घालण्याची कार्यवाही सुरु.

➢ प्रमुख बसस्थानकांवर सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक करण्यात आली.

➢ राष्ट्रीय /राज्य महामार्गावर जेथे रा.प. बसेस थांबतात अशा अधिकृत खाजगी उपहारगृहांच्या ठिकाणी रा.प. प्रवाशांना रु.३०/- मध्ये चहा व नाश्ता उपलब्ध करुन देण्यात आला.

➢ अधिकारी वर्गातील रिक्त पदे बढतीद्वारे भरण्याची कार्यवाही पुर्ण करण्यात आली.

➢ महामंडळातील वेतन श्रेणी सुधारणेसाठी "वेतन श्रेणी अभ्यास गट " या नावे अभ्यास गटाची निर्मिती करण्यात आली.

➢ **Hinduhridaysamrat Shivsena Supremo Balasaheb Thakre Kanyadaan scheme** is introduced in the corporation from 01.04.2016 . During the year, 467 employees took benefit of the scheme.

➢ For redressal of grievances and suggestions from passengers, procedure for making Call centres operational is under process.

➢ Procedure for Bus Ports construction at 14 places in Maharashtra is under process.

➢ Installation of CCTV cameras at bus stations, Depots, workshops & in buses is under process.

➢ Implementation of **Vehicle Tracking System and Passenger Information System** is under process .

➢ Finalization of functional & aesthetically designed uniforms to all categories of employees.

➢ Construction of compound wall around all bus stations,depots in the state is in progress.

➢ Security guards are posted at important bus stations of Maharashtra.

➢ Snacks & tea to ST passengers in Rs.30/- is made available in the private restaurants on national & state highways where ST buses halts are given.

➢ Action regarding fulfilling of vacancies in officer cadre by way of promotions is completed.

➢ Study Group named "Vetan sudhar Samiti" was formed for studying pay revision in the Corporation.

भविष्यातील योजना

बस वाहतूक क्षेत्रात पूर्व-लौकिक प्राप्त करण्यासाठी व चालन व्यवसायाबाबतच्या शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वांचे जाणिवपूर्वक पालन करणे या बाबी समोर ठेवून महामंडळाने २०१७-१८ साठी खालील धोरणात्मक निर्णय घेतलेले आहे.

➢ महामंडळातमाल वाहतूक सेवा सुरु करणे.

➢ वातानूकुलित व विना-वातानूकुलित शिवशाही शयनयान बसेस वाहन ताफ्यात समाविष्ट करणे.

➢ व्यावसायिक सामाजिक जवाबदारी (सि.एस.आर) अंर्तगत निधी प्राप्त करुन बसस्थानकांवरील स्वच्छतागृहांचे नूतनीकरण करण्यात येईल.

➢ कनिष्ट वेतनश्रेणी कर्मचाऱ्यांसाठी वेतनश्रेणी कालावधी ३ वर्षाचा असून तो पुर्णत: बंद करण्याचा निर्णय.

➢ सद्यस्थितीत अदिवासी युवकांसाठी पांढरकवडा येथे प्रशिक्षण केंद्र कार्यरत आहे. या केद्रांचे विस्तरिकरण व व गडचिरोली, पालघर, शहादा अशा ३ ठिकाणी अदिवासी युवकांसाठी चालक प्रशिक्षण केंद्रे सुरु करण्यात येणार आहे.

➢ **वीर बिरसामुंडा पुनर्वसन प्रकल्पा अंतर्गत गडचिरोली जिल्हयातील आत्मसमर्पण केलेल्या नक्षलवादी युवकांना रा.प. मध्ये नोकरी देणे.**

➢ गडचिरोली जिल्हयामध्ये २७ ठिकाणी मार्गस्थ निवारे बांधणे.

➢ **यवतमाळ येथील अदिवासी युवतींना प्रशिक्षण देऊन चालक पदी नेमणूक देणे.**

➢ **हिंदूहृदयसम्राट शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे शहीद सन्मान योजने** अंतर्गत सैन्यातील कर्तव्यावर असताना विरमरण प्राप्त झालेल्या शहिद जवानांच्या वीरपत्नीस रा.प.महामंडळाच्या सर्व प्रकारच्या बसेसमधून आजीवन मोफत प्रवास सवलत व एका वारसास रा.प.महामंडळात नोकरी.

Future Plans

To reach a position of pre-eminence in bus transport business & to consciously conform to the policy guidelines of the State in its business operations, corporation has taken following decisions for the year 2017-18.

➢ To commence Goods Transport service in the Corporation.

➢ To induct AC and non-AC Shivshahi Sleeper buses in the fleet.

➢ Sanitary blocks on bus stations will be renovated by mobilizing Corporate Social Responsibility (CSR) funds.

➢ Employees are kept on Junior payscale for 3 years, this practice will be discontinued completely.

➢ Currently training centres at Pandharkavda for tribal youths is being operated . Apart from expansion of Pandharkavda centre , 3 additional centers at Gadchiroli,Palghar & Shahada will be commenced for tribal youths.

➢ **Under the aegis of Vir Birsamunda Punarvasan Prakalp ,surrendered Naxal youths from Gadchiroli district will be given jobs in MSRTC.**

➢ Pick up sheds to be constructed at 27 places in Gadchiroli district.

➢ **Tribal girls from Yavatmal district will be trained and will be given driver jobs in MSRTC.**

➢ Under the **Hinduhridaysamrat Shivsena Supremo Balasaheb Thakre Shahid Sanman scheme**, the spouse of the soldier who died on duty will be given free travel facility in all types of buses of MSRTC and heir will be given job in MSRTC.

➢ कर्मचाऱ्यांच्या मुंलासाठी **सावित्रीबाई जोतिबा फुले शिष्यवृती योजने** अंतर्गत महाविद्यालयीन शिक्षणासाठी प्रति महिना रु.७५०/- शिष्यवृती देण्यात येईल.

➢ कर्मचाऱ्यांच्या मुलांना महाविद्यालयीन शैक्षणिक शुल्क भरण्यासाठी **कर्मवीर भाऊराव पाटील शिक्षण अग्रीम योजने** अंतर्गत बिनव्याजी अग्रीम रक्कम देण्यात येईल.

➢ पर्यवेक्षक पदातील कर्मचाऱ्यांना 'अधिकारी वर्ग-२' पदाचा दर्जा देण्यात येणार .

➢ रा.प. महिला वाहकांची प्रसुती रजा ६ महिन्यावरुन ९ महिन्यापर्यंत वाढविण्यात येणार.

➢ मुंबईतील रा.प.कर्मचाऱ्यांसाठी १०७२ घरांचे निवासी संकुल विद्याविहार येथे बांधण्याचे प्रयोजन. याच धर्तीवर सर्व विभागात रा.प.कर्मचाऱ्यांसाठी निवासी संकुल निर्मिती.

➢ नव्याने बांधण्यात आलेल्या निवडक बसस्थानकावर चित्रपटगृहांची सोय करणे .

अखेरीस, रा.प. सेवेचे ग्राहक म्हणजेच प्रवासी बंधुचे, राज्य शासनाचे व कर्मचारीवर्गाचे , जे सदैव माझ्या पाठीशी उभे राहिलेले आहे यांचे मी आभार मानतो व या सर्वांकडून भविष्यात असेच समर्थन मिळेल ही अपेक्षा करतो.

(दिवाकर रावते)
अध्यक्ष

➢ Under the **Savitribai Jotiba Phule Shishyavrutti scheme**, per month scholarship of Rs.750/- will be given to the wards of employees for college education.

➢ Under the **Karmavir Bhaurao Patil Shikshan Agrim scheme,** interest free advance will be provided to the wards of employees for paying college education fees.

➢ Supervisory category will be upgraded to 'Officer Class-II' position.

➢ Maternity leave of ST female conductors will be increased to 9 months from 6 month.

➢ Plan to construct 1072 residential apartments at Vidyavihar for ST Mumbai employees. Likewise, residential apartments will be built in every division.

➢ To construct Cinema Halls in the selected new bus stations being built.

Finally, I would like to take this opportunity to thank our constomers i.e. passengers , the state government and employees who have always stood by the corporation and look forward for their continued support in the future .

(Divakar Raote)
Chairman

६८वा वर्धापन दिन

दि. १ जून २०१६ रोजी एस.टी.चा ६८वा वर्धापन दिन मा.ना. परिवहन मंत्री तथा अध्यक्ष,
श्री. दिवाकर रावते यांचे उपस्थितीत साजरा करण्यात आला.

प्रस्तावित बसस्थानके

चंद्रपूर

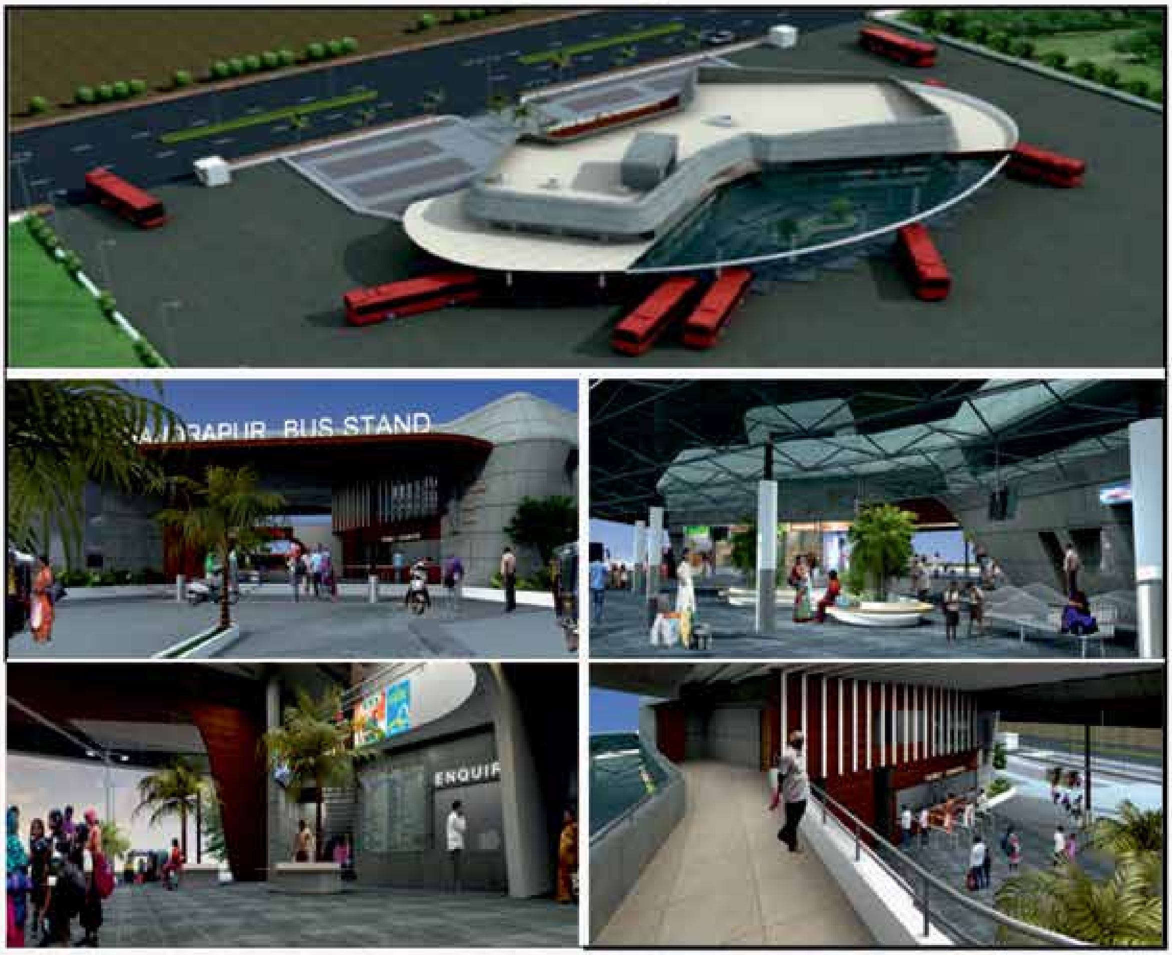

गडचिरोली

प्रस्तावित बसस्थानके

यवतमाळ

लांजा, रत्नागिरी

प्रस्तावित बसस्थानके

वर्धा

पाटण, सातारा

प्रस्तावित बसस्थानके

परभणी

उदगीर, लातूर

बस ताफा

यशवंती

परिवर्तन

प्रस्तावित लालपरी

हिरकणी

शिवशाही

शिवनेरी

अश्वमेध

उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक यांचे मनोगत
Vice Chairman & Managing Director's Address

सन २०१६-१७ चा महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचा वार्षिक प्रशासन अहवाल सादर करण्यात येत आहे व या वर्षातील महामंडळाचा आढावा मी आपल्यासमोर ठेवत आहे.

२०१६-१७ मध्ये महामंडळाच्या पूनर्रचनेबाबत महत्वाचे पाऊल उचलण्यात आले व दि. ०१.१२.२०१६ रोजी पासून रा.प.महामंडळाच्या कामकाज पध्दती मधुन प्रादेशिक स्तर कमी करण्यात आला आणि तीन स्तरीय प्रशासन प्रणाली अनुसरण्यात आली.

अहवाल वर्षात महामंडळाने १८७६५ मार्गांवर १८७१० वाहनांच्या सहाय्याने सरासरी १५५८५ नियतांची वाहतूक केली.

चालु वर्षात एकूण २०६.६१ कोटी सार्थ किलोमिटरची वाहतूक करण्यात आली आहे. सदरची वाहतूक ही महाराष्ट्र राज्यात असलेल्या रस्त्याच्या लांबीच्या तुलनेत दररोज २३ पट आहे.

महामंडळ १९५० सालापासून महाराष्ट्रातील जनतेस किफायतशीर व सुरक्षित सेवा प्रदान करीत आहे. त्याचप्रमाणे, महाराष्ट्रातील ९० टक्के गावांना व ९७ टक्के जनतेला तीन कि.मी.पर्यन्तच्या परिघात महामंडळाने सेवा उपलब्ध करुन दिलेली आहे. एकूण २४४.३८ कोटी म्हणजेच ६७ लाख प्रवाशांची दररोज वाहतूक महामंडळाने चालु आर्थिक वर्षात केलेली आहे.

I am presenting Annual Adminstrative Report of MSRTC for the financial year 2016-17 and I would like to report on the corporation's performance during the year.

The corporation has done significant restructuring work in 2016-17 and reduced Regional level from the organizational setup and shifted to three tier system w.e.f. 01.12.2016.

During the year under review, corporation operated average 15585 schedules on 18765 routes by running on an average 18710 vehicles daily.

During the year ,total 206.61 crore effective kilometers are operated ,which is equivalent to plying 23 times every day on the total road length of Maharashta.

Corporation is providing safe & affordable services to the people of Maharashtra since 1950. 90% of total villages of Maharashtra and 97% of the state population has been provided with bus services within the radius of 3 kms. Total 244.38 crore i.e. 67 lakh passengers daily availed the services of MSRTC buses during the year under report.

सन २०१६-१७ मध्ये महामंडळाने ₹ ७०५६.३३ कोटी उत्पन्न प्राप्त केले म्हणजेच दररोज ₹ १९.३३ कोटी उत्पन्न प्राप्त झाले. महाराष्ट्र राज्यातील काही भागात दुष्काळी परिस्थिती असल्यामुळे त्याचा प्रवाशी संख्येवर होणारा विपरीत परिणाम, खाजगी वाहतूकदारांसोबत असलेली स्पर्धा अशा काही बाह्य घटकांमुळे म.रा.मा.प.महामंडळाच्या उत्पन्नावर प्रतिकूल परिणाम झाला आहे.

तसेच, खर्च ₹ ७५९९.९० कोटी झाला असून मागील वर्षीच्या तूलनेत ₹ १३२.६६ कोटी वाढ झाली आहे.

महामंडळाने प्रति १० लिटर इंधन खपाच्या मागे कि.मी.चे प्रमाणात ४७.६२ वरुन ४७.६५ एवढी वाढ नोंदवलेली आहे, ती मुख्यत्वे करुन १) मार्ग निहाय वाहनांची निश्चिती २) बसेसचे गती मर्यादा बंधन ३) चालकांना प्रोत्साहन व प्रशिक्षण ४) वाहनांची योग्य देखभाल ५) चालकाच्या बस चालविण्याच्या पध्दतीमध्ये सुधारणा करण्याकरीता सिम्युलेटर द्वारे प्रशिक्षण अशा विविध उपाययोजना अमलांत आणल्याने झालेली आहे. त्याचप्रमाणे, चालु वर्षात ३.४५ कोटी सार्थ किलोमिटरची वाहतूक कमी करण्यात आली आहे. , असे असुन देखील डिझेलच्या खर्चामध्ये ₹ १८५.७७ कोटी वाढ पूर्णपणे डिझेलमधील प्रति लिटर दरातील वाढीमुळे झालेली आहे. मागिल वर्षातील डिझेलचा प्रति लिटर सरासरी दर ₹ ५१.४० होता, यामध्ये वाढ होऊन दर ₹ ५६.५२ पर्यंत गेलेला आहे.

उत्पन्नात घट व खर्चामधे वाढ यामुळे ₹ ५२२.७८ कोटी तोटा महामंडळास झालेला आहे.

During 2016-17, corporation realized ₹ 7056.33 crore earning i.e. ₹19.33 crore per day. The revenue of Corporation was adversely affected due to various external factors such as drought like situation in parts of Maharashtra & consequent reduction in passenger flow,competition with private operators etc.

Further, expenditure was posted at ₹ 7599.90 crore, which is an increase of ₹ 132.66 crore over last year.

Corporation has increased its KPTL diesel performance to 47.65 from 47.62 due to various measures such as 1) Routewise fixing of vehicles 2) Speed locking 3) Incentive & training to drivers 4) Proper vehicle maintenance 5) Training to drivers on simulators. Further,3.45 crore effective kilometers were operated less during 2016-17. Inspite of these, there is an increase in the diesel expenditure of corporation by huge ₹ 185.77 crore which is completely due to the rise in per litre diesel cost. Average rate of diesel per litre has increased to ₹56.52 from ₹51.40 during the previous year.

Decrease in revenue and increase in expenditure has resulted in the deficit of ₹ 522.78 crore during the year.

अहवाल वर्षात साध्य केलेल्या उपक्रमांचा आढावा

➢ रा.प.महामंडळाच्या बसेसमध्ये प्रवाशांना वाय-फ़ाय द्वारे मनोरंजनात्मक सेवा महामंडळास कोणताही खर्च न करता उपलब्ध करुन देण्यात आली आहे.

➢ प्रवाशांना नियमीत, खात्रीलायक सेवा देऊन खाजगी वाहतूकदाराकडे गेलेला प्रवाशी पुन:श्च महामंडळाकडे परत आणण्याच्या दृष्टीने महामंडळाने पावले उचलली. लांब पल्ल्याच्या सेवेमध्ये सुव्यवस्थितपणा आणला तसेच गावे व जवळपासची शहरे यामध्ये शटल सेवा चालु केल्या. काही विनावाहक सेवा देखिल शटल सेवेच्या दरम्यान चालू करण्यात आल्या ज्यामुळे प्रवास वेळ कमी झाला. अशा सेवेमुळे २०१६-१७ मध्ये भारमानात होत असलेली घसरण कमी होण्यास मदत झाली.

➢ सक्षम कॉल सेंटर कार्यान्वित करण्याबाबतची कार्यवाही सुरु केलेली आहे.

➢ प्रवासी सुविधेने सुसज्ज आधुनिक बस पोर्ट बांधण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली आहे

➢ १५ बस स्थानकांचे आधुनिकीकरण करण्यात आले.

➢ स्वयंचलीत धुलाई संयंत्रे बसविण्यात आली.

➢ कामकाजाचे संगणकीकरण करण्याबाबतची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

➢ अपघात प्रवण चालकांचे विशेष प्रशिक्षण राबविण्यात आले.

Schemes Implemented during the year under review

➢ Corporation has provided Free Wi-Fi facility in buses of MSRTC for entertainment of passengers without any cost to corporation.

➢ In order to provide assured services to the passengers at regular interval and thereby veering away passengers from private operators, corporation rationalized long distance services and introduced shuttle services between mofussil town to villages. These Shuttle services were interspersed with conductorless services for reduction in the travel time. It has resulted in arresting the fall in % Load Factor of the year 2016-17.

➢ Process for launching proficient call centre has been started.

➢ Procedure for building Modern Bus Ports has been initiated.

➢ Renovation of 15 Bus Stands is completed.

➢ Atomatic Washing Machines are installed.

➢ Action regarding Enterprize Resource Planning is initiated.

➢ Special Training program for accident prone drivers is executed.

➢ महामंडळातील अधिकाऱ्यांकरिता सि.आय.आर.टी.,पूणे येथे विशेष प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यात आला.

➢ ४० वर्षावरील चालक-वाहक-यांत्रिकी कर्मचाऱ्यांसाठी वैद्यकिय तपासणी उपक्रम राबविण्यात आला.

➢ वाहन व चालक-वाहक कामगिरीचे संगणकीकरण करण्याबाबतची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

➢ बस स्थानके, आगारे व कार्यशाळेत सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आली.

➢ वाहन ट्रॅकिंग प्रणाली व त्यावर आधारीत प्रवासी माहिती प्रणाली सुरु करण्यासाठी कार्यवाही करण्यात आली.

➢ सर्व प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांसाठी आर्कषक मांडणीचे गणवेष निश्चीत करण्यात आले असुन गणवेषाचे वाटप पुढील वर्षी करण्यात येईल.

भविष्यातील योजना

➢ महामंडळात माल वाहतूक सेवा सुरु करण्याची योजना.

➢ वातानूकुलित शिवशाही बसेस वाहन ताफ़्यात समाविष्ट करण्यात येतील.

➢ मध्यवर्ती कार्यशाळेत एम एस मध्ये प्रोटो-टाईप बस बाधंण्यात आली. सदर परिवर्तन प्रकारच्या बसेस वाहन ताफ्यात आणण्यात येतील.

➢ Special training program for officers were carried out at CIRT,Pune.

➢ Health check-up program for staff above 40 years of age in driver-conducor-mechanical category is carried out.

➢ Commenced process for automation of vehicle scheduling & crew management.

➢ Procedure for installation of CCTV cameras at bus stations, Depots , workshops & in buses is initiated.

➢ Procedure for implementation of Vehicle Tracking System & Passenger Information System is started.

➢ Aesthetically designed uniforms for all categories of employees are finalized and will be distributed next year.

Future Plans

➢ Plan to start Goods Transport service in the Corporation.

➢ Induction of AC Shivshahi buses in the fleet.

➢ Proto-type of MS body vehicles is built in the central workshop. These Parivartan category buses will be inducted in the fleet.

➢ १२ बस स्थानकांचे उन्नतीकरण /पूर्णबांधणी करण्यात येईल.

➢ जेष्ठ नागरिक व इतर सवलतधारकांना स्मार्ट कार्ड देण्यात येईल.

➢ सर्व प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांसाठी आर्कषक मांडणीचे गणवेष निश्चीत करण्यात आले असुन गणवेषाचे वाटप पुढील वर्षी करण्यात येईल.

➢ बसस्थानके, परिसर, इमारती व आस्थापनांची दर्जेदार स्वच्छता राखण्यासाठी सुविधा व्यवस्थापन योजना कार्यन्वित करण्यात येईल.

शेवटी , मी पुन:श्च सांगु इच्छितो की मा. परिवहन मंत्री , महाराष्ट्र राज्य तथा आमचे अध्यक्ष यांच्या सक्षम मार्गदर्शनाखाली उच्च दर्जाचे व्यवस्थापन देण्यासाठी रा.प. महामंडळ कटीबध्द आहे. तसेच, मी राज्य सरकार, संचालक मंडळ, प्रवासी व महामंडळाचे कर्मचारी यांचे सहकार्याबल जाहीररित्या आभार मानतो .

(रणजीत सिंह देओल)
उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

➢ Upgradation/reconstruction of 12 Bus Stands will be completed.

➢ Smart cards will be given to senior citizens & other passengers availing concession.

➢ Aesthetically designed uniforms for all categories of employees are finalized and will be distributed next year.

➢ Facility Management System will be effected for cleaning & keep up of various ST establishments such as Bus stands, buildings & area around the buildings.

In the end, I would like to stress that MSRTC is committed to uphold the highest standards of governance under the able guidance of Hon'ble Minister of Transport, Maharashtra state and who is also our Chairman. Further, I place on record, deep appreciation of the state government, Board of Directors, passengers and employees for their continued support.

(Ranjit Singh Deol)
Vice Chairman & Managing Director

रा. प. महामंडळ मा. अध्यक्ष, मा. उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक आणि खाते प्रमुख तथा महाव्यवस्थापक

मा.नामदार दिवाकर रावते
परिवहन मंत्री तथा अध्यक्ष म.रा.मा.प. महामंडळ

रणजीत सिंह देओल (भा.प्र.से.)
उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

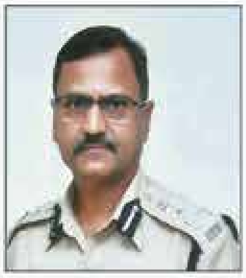

श्री. मनोज लोहिया
पोलिस उप महानिरीक्षक (भा.पो.से.)
तथा मुख्य सुरक्षा व दक्षता अधिकारी

श्री. अशोक फळणीकर
वित्तीय सल्लागार व मुख्य लेखा अधिकारी

श्री. माधव काळे
महाव्यवस्थापक (कर्मचारी व औद्योगिक संबंध)

श्री. अ.क.चव्हाण
महाव्यवस्थापक (भांडार)

श्री. राजेन्द्र जवंजाळ
महाव्यवस्थापक (स्थापत्य अभियांत्रिकी)

कॅप्टन राजकुमार पाटील
महाव्यवस्थापक (वाहतूक)

श्री. रा.म.पवनीकर
महाव्यवस्थापक (यंत्र अभियांत्रिकी)

महाराष्ट्र राज्य स्थापनेपासूनचे महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचे माजी अध्यक्ष

अ.क्र.	नांव	कार्यकाल	फोटो
१.	श्री. र.गो.सरैय्या	दि.१.५.१९६० ते २८.२.१९७४	
२	श्री. भा.ना.आडारकर	दि.१७.१०.१९७४ ते ३१.१०.१९७९	
३.	श्री. नि.म.वागळे	दि.१.२.१९८० ते १८.१०.१९८०	
४.	श्री. सुरेश भि.जैन	दि.३.१२.१९८० ते ३१.३.१९८२	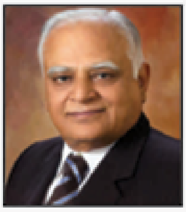
५.	श्री. गेव्ह म. आवारी	दि.२७.५.१९८२ ते ३०.११.१९८३	
६	श्री. न. वे. सुंदररामन	दि. १२.१२.१९८३ ते ११.१२.१९८९	

महाराष्ट्र राज्य स्थापनेपासूनचे महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचे माजी अध्यक्ष

अ.क्र.	नांव	कार्यकाल	फोटो
७.	श्री. गोविंदराव आदिक	दि.१२.१२.१९८९ ते १०.३.१९९२	
८.	श्री. पी.के.पाटील	दि. १८.३.१९९२ ते २७.३.१९९५	
९.	श्री. शिवाजीराव गोताड	दि. ५.२.१९९६ ते २६.३.१९९९	
१०.	श्री. गिरीश बापट	दि. ३०.३.१९९९ ते १.११.१९९९	
११.	श्री. सुधाकर परिचारक	दि. १९.६.२००० ते ३.१.२००५ व दि. ४.९.२००६ ते ८.८.२०१२	
१२.	श्री. जीवनराव गोरे	दि. ९.८.२०१२ ते १८.६.२०१५	

प्रशासन अहवाल
२०१६-१७
ADMINISTRATION REPORT 2016-17

संकलन :

सांख्यिकी शाखा

Compiled by :

Statistical Branch

प्रस्तावनात्मक आढावा / INTRODUCTORY REVIEW

१. प्रशासन अहवालाचा कालावधी

वार्षिक प्रशासन अहवालात सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षातील घटनांचा समावेश केलेला आहे.

२. महामंडळाची संरचना

महामंडळाच्या संरचनेत माहे डिसेंबर-२०१६ पासून बदल करण्यात आला असून चार स्तरीय यंत्रणेवरुन तीन स्तरीय यंत्रणा अमलांत आली आहे.

महामंडळाचे कामकाज तीन स्तरीय यंत्रणेवर म्हणजेच मध्यवर्ती कार्यालय, विभागीय कार्यालये (३१) व आगारे (२५०) यावर आधारलेले आहे.

अहवाल वर्षात झालेल्या पुनर्रचनेत ६ प्रादेशिक कार्यालये बंद करण्यात आली व ३ नियंत्रण समित्या स्थापन करण्यात आल्या. प्रत्येक नियंत्रण समिती पूर्वीच्या २ प्रदेशातंर्गत येणाऱ्या विभांगावर नियंत्रण ठेवते.

महामंडळाच्या तीन मध्यवर्ती कार्यशाळांमध्ये बस बॉडी बांधणी, इंजिन व इंधन इंजेक्शन पंपाचे पुन:स्थितीकरण ही कामे केली जातात. तसेच, ९ ठिकाणी टायर पुन:स्तरीकरण सयंत्रे आहेत.

पर्यवेक्षकीय व अधिकारी वर्गासाठी प्रारंभिक व उजळणी प्रशिक्षण देण्यासाठी भोसरी, पुणे येथे मध्यवर्ती प्रशिक्षण संस्था आहे. राज्य शासनाच्या सहयोगाने अनुसूचित जमातीतील उमेदवारांना चालकाचे प्रशिक्षण देण्यासाठी पांढरकवडा, यवतमाळ विभाग व गडचिरोली, चंद्रपूर विभाग येथे चालक प्रशिक्षण केंद्रे स्थापन केली आहेत.

आर्थिक मूल्य प्रपत्रांची छपाई करण्यासाठी महामंडळाचे कुर्ला येथे मुद्रणालय आहे.

1. Period of the Administration Report

Annual Administration Report consists of all the activities during the financial year 2016-17.

2. Corporation's Organization Structure

Organisational structure of corporation is changed to 3 tier system from earlier 4 tier system with effect from December-2016.

The working of the Corporation is based on three tier system i.e. Central Office, Divisional Offices (31) and Depots (250) .

During the restructuring done in the year, 6 regional offices are closed & 3 Monitoring Committees are established. Each Monitoring Committee monitors the divisions of erstwhile 2 regions.

Further, there are 3 Central Workshops wherein the work of bus body building, reconditioning of Engine & Fuel Injection Pump is carried out Also, there are 9 Tyre Retreading Plants.

Central Training Institute at Bhosari , Pune is established for Induction and Refresher Training for Supervisors and office driver Training Schools for candidates belonging to Scheduled Tribes category are established at Pandharkawada, Yavatmal division & Gadchiroli, Chandrapur division with the help of State Government.

Corporation has its own printing press at Kurla for printing of money value forms.

दि.१६.११.२०१५ पासून जनसंपर्क शाखा तसेच दि. ०१.१०.२०१६ पासून वाणिज्य आस्थापना विभाग नियोजन व पणन खात्यात समाविष्ट करण्यात आली.

From 16.11.2015, Public Relation branch & from 01.10.2016, Commercial establishment division is incorporated in Planning & Marketing department.

३. कर्मचारी स्थिती

३१ मार्च २०१७ रोजी महामंडळात एकूण १,०३,०४३ कर्मचारी आहेत, यात ९१ प्रथम वर्ग अधिकारी व ४८४ व्दितीय वर्ग अधिकारी यांचा समावेश आहे. ३१ मार्च २०१७ रोजी प्रति नियतामागे व प्रति सरासरी मार्गस्थ बसमागे कर्मचारी प्रमाण अनुक्रमे ६.३७ व ६.१२ होते.

3. Staff Strength

Total staff strength of the Corporation as on 31st March 2016 is 1,03,043, which is inclusive of 91 Class-I and 484 Class-II Office. As on 31st March 2016, Staff ratio per schedule & per average on road bus is 6.37 & 6.12 respectively.

४. औद्योगिक संबंध

अहवाल वर्षात व्यवस्थापन व श्रमिक संघटना यांच्यामध्ये औद्योगिक संबंध सलोख्याचे व शांततेचे होते.

महाराष्ट्र श्रमिक संघ मान्यता व अनुचित प्रथा प्रतिबंध कायदा, १९७१ अन्वये महाराष्ट्र एस.टी.कामगार संघटनेस महामंडळात मान्यता देण्यात आलेली आहे. इतर २२ श्रमिक संघटना या नोंदणीकृत आहेत व त्यांना श्रमिक संघ मान्यता कायदा व अनुचित प्रथा प्रतिबंध कायद्यान्वये अस्तित्वात असलेल्या करारातील सवलती देण्यात येतात.

कुटुंब कल्याण योजना - कुटुंब कल्याण योजने अंतर्गत २०१६-१७ या वर्षात २५६ मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना प्रत्येकी ₹ १ लाख मदत देण्यात आली.

दिवाळी भेट - तसेच अर्थिक वर्ष २०१५-१६ पासून वर्ग-३ व वर्ग-४ कर्मचाऱ्यांना रु. २५००/- व अधिकाऱ्यांना ₹ ५०००/- प्रमाणे दिवाळी भेट वितरण सुरु करण्यात आली आहे. अहवाल वर्षात ₹ २६ कोटी रक्कमेचे दिवाळी भेटीचे वाटप करण्यात आले.

4. Industrial Relation

During the year under review Industrial Relations between Management and Unions were peaceful and harmonious.

The Maharashtra S.T. Kamgar Sanghatana has been the recognised union under the MRTU and PULP Act, 1971. 22 other unions are registered unions , those have been given facilities available in the settlement under MRTU and PULP Act.

Family Welfare Scheme - During the year 2016-17, 256 heirs to the deceased employee were given assistance of ₹ 1 Lakh each under Family Welfare Scheme.

Diwali Gift - From the financial year 2015-16, distribution of Diwali Gift of ₹ 2,500/- to Class-3 & Class-4 employees & of ₹ 5000/- to officers has been started. During 2016-17 , ₹ 26 crore were disbursed as Diwali Gift.

५. वाहतुकी संबंधी माहिती

चालनिय माहिती - महामंडळाने सन २०१६-१७ मध्ये १८७६५ मार्गावर सरासरी १५५८५ नियते चालवून २०६.६१ कोटी सार्थ कि.मी. ची वाहतूक केली. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत सार्थ कि.मी.मध्ये ३.४५ कोटीने घट झालेली आहे. तसेच, सवलत रक्कम समाविष्ट केलेल्या भारमानाच्या टक्केवारीत ६९.६० वरुन ६८.७५ म्हणजेच ०.८५ अंकाने घट झाली आहे.

अहवाल वर्षात एकूण २४४.३८ कोटी प्रवाशांची वाहतूक करण्यात आली. दररोज ५६.६१ लाख कि.मी.चालवून ६६.९५ लाख प्रवाशांची वाहतूक केली. महामडंळास दररोज ₹ १९.३३ कोटी एकूण उत्पन्न मिळाले. अहवाल वर्षात एकूण वाहतुकीच्या ९१.९८ टक्के वाहतूक साध्या सेवाद्वारे करण्यात आली. तसेच ७.०२ टक्के वाहतूक निमआराम बसेसव्दारे व ०.९९ टक्के वाहतूक वातानुकुलीत बसेस व्दारे करण्यात आली आहे.

अहवाल वर्षात यात्रा व उत्सवांसाठी १.९३ कोटी कि.मी. ची वाहतूक करुन महामंडळाने ₹ ६६.४६ कोटीउत्पन्न मिळविले. प्रासंगिक करारामुळे महामंडळाला ₹ ५८.६० कोटी उत्पन्न मिळाले

वातानुकूलित बसेस -

सन २०१६-१७ मध्ये १८ वातानुकूलित स्कॅनिया बसेसचा ताफ्यात समावेश करण्यात आला. ३१.०३.२०१७ रोजीपर्यंत महामंडळाच्या ताफ्यात ९३ स्वत:च्या मालकीच्या व २३ भाडेतत्वावरील वातानुकूलित अशा एकूण ११६ वातानुकूलित बसेस चालनात होत्या. अहवाल वर्षात वातानुकूलित बसेसची २०५.५७ लाख किमीची वाहतूक झाली व ३०.११ लाख प्रवाशांनी प्रवास केला.

5. Traffic Operation Information

Operational Information - During the year 2016-17, Corporation operated average 15585 schedules on 18765 routes & carried out 206.61 crore effective Km.operation. As compared to the corresponding period effective kms. has decreased by 3.45 Crore. Further, The percentage Load Factor including value of concession has decreased by 0.85 counts i.e. from 69.60 to 68.75 .

During the year under review 244.38 Crore passengers were carried. Daily on an average 56.61 Lakh Kms. were operated and 66.95 Lakh passengers were carried. Corporation has earned revenue of ₹ 19.33 crore daily. During the year under report Corporation has operated 91.98% operation through Ordinary Services. Corporation has operated 7.02% operation through Semi Luxury service and 0.99% through Air Conditiona services.

Corporation has operated 1.93 crore Kms. on account of fairs and festivals and earned revenue of ₹ 66.46 crore. Corporation has received revenue of ₹ 58.60 crore by operating Casual Contracts.

Air-Conditioned buses –

During the year 2016-17 , 18 air conditioned Scania buses were inducted in the fleet. Corporation fleet consist of 93 owned & 23 hired air conditioned buses i.e. in all 116 air conditioned buses as on 31.03.2017. During the year , Air conditioned buses operated 205.57 lakh kms. and 30.11 lakh passenger availed the services.

अपघाताचे प्रमाणात घट -

महामंडळाने अपघाताचे प्रमाण १२-१३ च्या ०.१५ वरुन १६-१७ मध्ये ०.१३ पर्यंत खाली आणलेले आहे.

अपघात सहाय्यता निधी-

अपघात सहाय्यता निधी योजनेमध्ये मृत प्रवाशांच्या वारसदारास रु १०/- लाख व जखमी प्रवाशांसाठी विकलांगते नुसार रु. ५/- लाखापर्यन्त आर्थिक सहाय्यता व वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करुन दिलेली आहे. सदर योजनेची अमंलबजावणी दि. ०१.०४.२०१६ पासून करण्यात आली आहे.

इंद्रधनू आरक्षण योजना-

रा.प.महामंडळाच्या बसेसचे संगणकीय आरक्षण योजना फेब्रुवारी २०१५ पासून कार्यान्वीत करण्यात आली आहे. अहवाल वर्षात इंद्रधनू आरक्षण योजने अंर्तगत ₹ १ कोटी ५ लाख मुल्याची १९६४१ तिकिटे विक्री झाली व एकुण २८७८९ प्रवाशांनी लाभ घेतला.

परिवहन दिन -

रा.प. महामंडळाचा ६९ वा वर्धापन दिन ०१ जून-२०१६ रोजी "परिवहन दिन " म्हणुन साजरा करण्यात आला. चालक/वाहकांना उद्दिष्टापेक्षा जास्त उत्पन्न आणल्यास विशेष प्रोत्साहन भत्ता देण्यात आला. "परिवहन दिन "निमीत्त एकूण ७७३५ चालक/वाहकांना रु. २७.०३ लाख प्रोत्साहन भत्ता देय करण्यात आला.

६. यंत्र अभियांत्रिकी

बस ताफा - महामंडळाच्या स्वत:च्या **१८६११** बसेस व भाडेतत्वावरील २३ वातानुकूलित बसेस अशा एकूण **१८६३४** चालनिय बसेस दि. ३१.३.२०१७ रोजी महामंडळाच्या ताफ्यात होत्या.

मध्यवर्ती कार्यशाळांचे उत्पादन - तीन मध्यवर्ती कार्यशाळेमध्ये अहवाल वर्षात एकूण ७५६ नविन बसेस व ५ पुर्न:बांधणी बसेस तसेच १४७८ बसेसचे पुन:स्थितीकरण करण्यात आले.

Reduction in Accident Rate -

Accident rate of Corporation is declined from 0.15 in 12-13 to 0.13 during the year 16-17.

Apghat Sahayata Nidhi –

In Apghat Sahayata Nidhi Yojna upto Rs. 10/- lakh monitary aid is given to the heir of the deceased & upto Rs.5/- lakh medical aid is given to the injured passenger in case of disability. This scheme is implemented in the corporation w.e.f. 01.04.2016.

Indradhanu Reservation System-

Corporation implemented Online Reservation System from February-2015. During the year under review, 19641 tickets worth ₹ 1 crore 5 lakh were purchased through Indradhanu Reservation System & 28789 passengers availed the services.

Parivahan Din -

69th anniversary of MSRTC was celebrated on 1st June-2016 as a "Parivahan Din". Special Incentive was given to Driver/Conductors for increase in revenue above given target. Total 7735 driver/conductors were paid incentive to the tune of Rs. 27.03 lakh on "Parivahan Din ".

6. Mechanical Engineering

Bus Fleet- Corporation owned vehicles numbering **18611** and 23 hired vehicles i.e in all **18634** operational buses were in corporation's fleet as on 31.3.2017.

Central Workshop Production - During 2016-17 total 756 New Buses, 5 Re-body building buses and 1478 reconditioned buses were built in three Central Workshops.

विभागीय कार्यशाळांचे उत्पादन - वर्ष २०१६-१७ मध्ये विभागीय कार्यशाळांमध्ये १८,१५४ सहामाही डॉकींग, ११,५३८ आर.टी.ओ.पासिंग, ४,११६ बसेसचे पुन:स्थितीकरण तर २,१२६ बसेसची अपघातांमध्ये झालेल्या मोडतोडीची दुरुस्ती करण्यात आली.

टायर पुनःस्तरीकरण सयंत्राचे उत्पादन -

नऊ टायर पुन:स्तरीकरण सयंत्रात वर्ष २०१६-१७ मध्ये एकूण २,१५,०६९ टायर्सचे पुन:स्तरण करण्यात आले.

अहवाल वर्षात महत्वाच्या यंत्र अभियांत्रिकी मापन घटकांची फलनिष्पत्ती (स्वत:च्या वाहनांची) पुढीलप्रमाणे आहे.

Divisional Workshop Production - 18,154 six monthly docking, 11,538 RTO passing, 4,116 reconditioning of vehicles and repairing of 2,126 accident vehicles were carried out at the Divisional Workshops during the year 2016-17.

Tyre Retreading Plants Production-

Production of 2,15,069 retreaded tyres was completed in 9 Tyre Retreading Plants during the year 2016-17.

Performance of vital Mechanical Engineering parameters (Own buses) during the year under review is as below.

अ.क्र./ Sr.No.	मापन घटक / Parameter	फलनिष्पत्ती (स्वत:च्या वाहनांची)/ Performance (Own buses)
1	प्रति १० लिटर डिझेल मागे कि.मी.चे प्रमाण /Kilometers Per Ten Litre of Diesel	47.74
2	टायरच्या खपाचे प्रमाण (प्रति लाख कि.मी.मागे) /Rate of Tyre Consumption (per Lakh Kms.) अ. नवीन / A. New ब. पुन:स्तरीत / B. Retreaded	 4.59 10.21
3	वाहन वापर (कि.मी.मध्ये) / Vehicle Utilisation (in Kms.)	335.85
4	प्रतिशत ताफा वापर / % Fleet Utilisation	89.96
5	प्रतिशत नादुरुस्त बसेसचे प्रमाण / % Off Road buses	5.33
6	प्रति १०,००० कि.मी.मागे बिघाडाचे प्रमाण/Rate of Breakdown Per 10,000 Kms.	0.30

बस धुलाई मशिन्स -

रा .प. बसची साफसफाई करण्यासाठी ५८ आगारांना धुलाई मशिन्स पुरविण्यात आलेल्या आहेत.

७. नागरी बांधकामे

दिनांक ३१.०३.२०१६ रोजी महामंडळाच्या ताब्यातील एकूण जमिन १,४९३.७३ हेक्टर आहे.

सन २०१६-१७ या वर्षात नागरी बांधकामाचा भांडवली व महसूली खर्च अनुक्रमे ₹१४.८९ कोटी आणि ₹ १६.१० कोटी एवढा झालेला आहे.

Bus Washing Machine -

Washing machine for washing S.T. Buses is installed in 58 depots.

7. Civil Works

The land admeasuring 1,493.73 hectares is in possession of the Corporation as on 31.03.2016.

The total expenditure incurred on Capital and Revenue works for Civil Construction during the year 2016-17 was ₹ 14.89 Crore and ₹ 16.10 Crore respectively.

अहवाल वर्षात ४ बसस्थानकांचे काम पुर्ण झाले व १ बसस्थानकांचे नुतनीकरण करण्यात आले.

८. आधुनिक तंत्रज्ञानाचा कामकाजात वापर - आगाऊ आरक्षण मोबाईल ॲप-

आगाऊ आरक्षण मोबाईल ॲपद्वारे सुमारे २२,१९,५३० प्रवाशांनी महामंडळाकडे नोंदणी केलेली आहे.

वाय-फाय हॉट-स्पॉट--

अहवाल वर्षात हॉट-स्पॉटच्या माध्यमातून प्रवाशांना स्मार्ट फोनवर मोफत मनोरंजनात्मक सुविधा देण्यात आली आहे. रा.प.महामंडळास सदर प्रकल्पासाठी राष्ट्रीय स्तरावर उत्कृष्ट गुणवत्तेसाठी स्कोच मोबिलीटी पुरस्कार-२०१६ रौप्य पदक प्राप्त झाले आहे.

९.भौगोलिक माहिती प्रणाली

भौगोलिक माहिती प्रणाली वेबसाइटचा वापर फलनिष्पत्ती आढावा घेण्यासाठी सर्व स्तरावर करण्यात येतो.

सन २०१६-१७ मध्ये भौगोलिक माहिती प्रणालीमधे पुढील बदल करण्यात आले -

१) प्रणालीचे JAVA वरुन HTML मध्ये रुपांतर केले

२) महामंडळाचे, प्रदेशांचे व विभागाचे २० कलमी, अंदाजपत्रक मुल्यमापन डाउनलोड करण्याची सुविधा प्राप्त करुन देण्यात आली

३) कारणनिहाय रद्द किमी, कारणनिहाय अतिकालीन कामाचे तास, सेवानिहाय चालनिय आढावा ,कारणनिहाय मार्गस्थ बिघाड व पासेसची माहिती उपलब्ध करुन देण्यात आली.

During the year under consideration, work of 4 Bus stations & upgradation of 1 Bus stations is completed.

8. Use of Technology in the functioning- MSRTC Mobile Reservation App-

Around 22,19,530 passengers are registered with MSRTC for Advance Booking Reservation App.

Wi-Fi Hot Spot –

During the year free entertainment facility through Hot Spot using Smart phone is given to passengers. MSRTC received Silver Medal in national level Skoch Mobility Awards- 2016 for Wi-Fi Hotspot project.

9. GIS website

GIS website is being used for monitoring of performance at every level.

During the year 2016-17 following GIS Modifications are done-

1) System is switchover from JAVA to HTML

2) Facility to download 20 Point & budget evaluation of Corporation , Region ,Divisions is given.

3) Causewise Cancellation, Causewise Overtime Hours, Servicewise Operations & Causewise Breakdown & Passes is made available.

१०. भांडार

३१.०३.२०१७ रोजी एकूण ₹ १०१.०४ कोटी किंमतीचा सामुग्री साठा होता. २०१६-१७ वर्षात एकूण खरेदी केलेल्या सामानापैकी ८८ टक्के सरकारी उपक्रमाव्दारे व १२ टक्के खुल्या निविदाव्दारे खरेदी करण्यात आले. यातील ९२ टक्के खरेदी महाराष्ट्रामधून तर ८ टक्के खरेदी महाराष्ट्राबाहेरुन करण्यात आली. वर्ष २०१६-१७ मध्ये प्रति बसमागे साठा ₹ ५४,२७४/- इतका आहे तर खप ₹ १६,२०,७८७/- (इंधन व वंगण तेलाच्या खपासह) होता.

10. Stores

Total Inventory as on 31.03.2016 was of ₹101.04 crore. During the year 2016-17 out of total purchases made, 88% were from Government Undertakings, and 12% through Open Tender. Out of these purchases 92% purchases were made from the sources within Maharashtra & 8% purchases were made from the sources out of Maharashtra. During the year 2016-17 inventory per bus was ₹ 54,274/- and consumption was ₹ 16,20,787/- (incl. consumption of Diesel & Lubricant)

११. वित्त व्यवस्था

११.०१ महामंडळाला २०१६-१७ मध्ये ₹ ६७६९.५० कोटी प्रवासी उत्पन्न, ₹ २१.३५ कोटी इतर वाहतूक उत्पन्न, तर ₹ २६५.४८ कोटी चालनेत्तर उत्पन्न मिळाले. अशा प्रकारे एकूण ₹ ७,०५६.३३ कोटी उत्पन्न मिळाले.

११.०२ एकूण खर्चाच्या ४२.३९ टक्के खर्च कर्मचारी वर्गावर, ३२.४६ टक्के खर्च इंधने व वंगणासाठी, ४.७९ टक्के खर्च भांडार सामुग्री, दुरुस्ती आणि पुन:स्थितीकरणासाठी झाला. याशिवाय ११.८३ टक्के खर्च प्रवासी कर, मोटार वाहन कर व इतर कर यासाठी झाला. तसेच ८.५२ टक्के खर्च घसारा, व्याज, विमा व इतर अनामत खर्चासाठी झाला.

११.०३ या वर्षात ₹ ७,५९४.८० कोटी चालन खर्च तर ₹ ५.१० कोटी चालनेत्तर खर्च झाला. अहवाल वर्षात एकूण खर्च ₹ ७,५९९.९० कोटी झाला. अशा प्रकारे महामंडळास पूर्वकालीन समायोजन सहित (₹ २०.७९ कोटी) तोटा ₹ ५२२.७८ कोटी इतका झाला.

11. Financial Position

11.01 During the year 2016-17, Corporation has received revenue of ₹ 6769.50 crore from passengers, ₹ 21.35 crore from other traffic revenue, and ₹ 265.48 crore as non-operating revenue. In this way ,Corporation has received total income of ₹ 7,056.33 crore.

11.02 Out of total expenditure 42.39 % was on staff, 32.46 % on Diesel and Engine oil, 4.79 % on stores, repairs and reconditioning. In addition to this 11.83 % expenditure was incurred on Passenger Tax, Motor Vehicle Tax and Other Taxes. Similarly 8.52% expenditure was incurred on account of Depreciation, Interest , Insurance & other general expenses.

11.03 During the year, operating expenditure was ₹7,594.80 crore and non-operating expenditure was ₹ 5.10 crore.

Total expenditure during the year under review was of ₹ 7,599.90 crore. Corporation has incurred losses of ₹522.78 crore including prior period adjustment (₹ 20.79 crore).

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ

दशकातील आढावा

10

TEN YEARS PROFILE

2007-2008 TO 2016-17

MAHARASHTRA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
दशकातील कामगीरी

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	2007-08	2008-09
A	**३१ मार्च रोजीची स्थिती / Position as on 31 st March**		
I	**महामंडळाची संरचना / Set up of Organisation**		
1	मध्यवर्ती कार्यालय / Central Office	1	1
2	प्रादेशिक कार्यालये / Regional Offices	6	6
3	विभागीय कार्यालये / Divisional Offices	30	30
4	आगारे / Depots	247	247
5	मध्यवर्ती कार्यशाळा / Central Workshops	3	3
6	टायर्स पुनःस्तरीकरण सयंत्रे / Tyre Retreading Plants	9	9
7	मुद्रणालय / Printing Press	1	1
8	कर्मचारी स्थिती / Staff Position	1,00,774	98134
II	**मार्ग, लांब पल्ला सेवा , आंतर राज्य व रातराणी सेवा** / Routes , Long Distance Services , Inter State & Night Services		
1	मार्गांची संख्या / No of Routes	16,227	16,521
2	मार्गांचे एकूण कि.मी. (लाखात) / Route Kms. (in Lakh)	12.27	12.55
3	मार्गांचे सरासरी अंतर / Average Route Distance	75.61	75.96
4	आंतर राज्य वाहतूक केलेल्या मार्गांची संख्या / No.of Inter State Routes Operated	439	460
5	साध्या लांब पल्ला सेवा (रातराणी सेवासह) / Long Distance Ordinary Services (Including Night Services)	1,406	1,498
6	एकूण रातराणी सेवा / Total Night Services	351	367
III	**प्रवासी सुविधा / Passenger Amenties**		
1	बसस्थानके / Bus Stations	573	575
2	मार्गस्थ निवारे / Pickup Sheds	3,632	3,633
3	उपहारगृहे व चहाची दुकाने / Refreshment Rooms & Tea Stalls	1,155	1,168
4	पुस्तकांची दुकाने / Books Stalls	242	244
5	इतर दुकाने / Other Stalls	1,742	1,688
6	पार्सल कार्यालये / Parcel Offices	420 (PVT)	415 (PVT)
IV	**रा प वाहतूक सेवा उपलब्ध असलेल्या खेडयांची टक्केवारी / Percentage of Villages Served by S T Services**		
1	थेट / Directly	75.56	75.82
2	३ कि.मी. पर्यत / Upto 3 Kms.	15.6	15.47
3	३ ते ५ कि.मी.पर्यत / Between 3 to 5 Kms.	5.61	5.55
4	५ ते ८ कि.मी.पर्यत / Between 5 to 8 Kms.	2.14	2.11
5	८ कि.मी.पुढील / Above 8 Kms.	1.09	1.05
V	**रा प वाहतूक सेवा उपलब्ध असलेल्या लोकसंख्येची टक्केवारी /Percentage of Population Served by S T Services**		
1	थेट / Directly	91	91.08
2	३ कि.मी. पर्यत / Upto 3 Kms.	5.96	5.91
3	३ ते ५ कि.मी.पर्यत / Between 3 to 5 Kms.	1.99	1.98
4	५ ते ८ कि.मी.पर्यत / Between 5 to 8 Kms.	0.83	0.82
5	८ कि.मी.पुढील / Above 8 Kms.	0.22	0.21

MAHARASHTRA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION
TEN YEARS PROFILE

2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
1	1	1	1	1	1	1	1
6	6	6	6	6	6	6	-
30	30	30	30	31	31	31	31
247	247	248	248	249	250	250	250
3	3	3	3	3	3	3	3
9	9	9	9	9	9	9	9
1	1	1	1	1	1	1	1
1,01,153	1,04,214	1,04,596	1,00,169	1,07,709	1,07,500	1,05,679	1,03,043
16,170	16,932	17,175	17,669	18,156	18,450	18,706	18,765
12.48	12.72	12.95	13.2	13.82	14.30	14.14	13.78
77.18	75.12	75.40	74.71	76.14	77.53	75.60	73.44
481	543	460	460	516	516	480	480
1,501	1,562	1,609	1624	1813	1938	1876	1669
381	366	336	364	356	365	313	251
578	585	595	598	602	607	609	609
3,635	3,639	3,639	3,639	3639	3632	3374	3374
1,178	1,117	1,127	1,119	963	932	880	1,010
246	235	245	247	244	244	236	236
1,750	1,811	1,890	1,426	2113	2070	2123	2106
329 (PVT)	329 (PVT)	332 (PVT)	296(PVT)	309(PVT)	265(PVT)	253(PVT)	253(PVT)
67.77	70.99	71.28	71.94	72.93	73.83	74.48	75.53
19.73	18.94	18.07	17.15	16.74	16.34	15.72	15.11
7.42	6.07	6.59	6.57	6.13	5.63	5.61	5.42
3.24	2.55	2.64	2.68	2.48	2.55	2.57	2.44
1.82	1.44	1.43	1.66	1.72	1.64	1.61	1.5
88.92	89.88	90.47	90.66	90.83	90.4	91.17	91.66
7.06	6.59	6.15	5.91	5.93	6.31	5.85	5.61
2.4	2.20	2.15	2.14	1.93	1.86	1.68	1.59
1.02	0.85	0.82	0.83	0.78	0.89	0.86	0.74
0.6	0.48	0.42	0.46	0.53	0.54	0.45	0.40

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
दशकातील कामगीरी

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	2007-08	2008-09
B	**वाहतुकीची फलनिष्पत्ती / Operational Performance**		
1	सरासरी चालविलेल्या नियतांची संख्या /Average number of Schedules	13,814	13,986
2	सार्थ कि.मी.(कोटीत) / Effective Kms. (in Crore)	178.85	181.31
3	उत्पन्न (₹ कोटीत) / Revenue (₹ in Crore)	3,869.55	4,196.19
4	प्रति कि.मी.उत्पन्न (₹) / Earning Per Km. (in ₹)	21.64	23.14
5	भारमानाची टक्केवारी / % Load Factor	59.03	60.76
6	भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ % Load Factor (Including VOC)	68.29	71.13
7	चालक / वाहकांचे सरासरी काम (कि.मी.)/ Average Crew Duty (in Kms.)	215.00	222.20
8	बस ताफ्याची सरासरी संख्या /Average number of buses held	15,446	15,695
9	मार्गस्थ बसेसची सरासरी संख्या / Average number of buses on road	14,640	14,797
10	मार्ग बंद बसेसची सरासरी संख्या / Average number of buses off road	553.20	646.60
11	मार्ग बंद बसेसचे एकूण (स्वतःच्या) वाहनाशी टक्केवारी / % of buses off road to Total (Own) Vehicles Held	3.58	4.12
12	वाहनांचा वापर (कि.मी.) / Vehicle Utilisation (in Kms.)	333.80	335.71
13	वाहन ताफ्याच्या वापराची टक्केवारी / % Fleet Utilisation	94.79	94.28
14	प्रति लाख कि.मी.मागे अपघाताचे प्रमाण / Rate of Accidents Per Lakh Kms.	0.19	0.18
	प्रति दहा हजार कि.मी.मागे बिघाडाचे प्रमाण / Rate of Breakdowns Per 10,000 Kms.	0.25	0.24
15	प्रती दहा लिटर डिझेलमागे कि.मी. /Kilometers Per Ten Litres of Diesel	49.31	49.34
16	प्रती दहा किलो सी एन जी मागे कि.मी. / Kilometers Per Ten Kilo of CNG	-	-
17	प्रति लिटर मागे कि.मी.(स्वतःची वाहने) (इंजिन तेल) / Kms Per Litre (Own Vehicles) (Engine Oil)	1,044	1,110
	प्रति लाख कि.मी.मागे टायर्सचा खप / Rate of Tyre Consumption Per Lakh Kms.		
	अ. नवीन (स्वतःची वाहने) / A.New (Own Vehicles)	4.94	4.89
18	ब. पुनःस्तरीत (स्वतःची वाहने) / B. Retreaded (Own Vehicles)	12.67	12.88
19	प्रति लाख कि.मी. मागे स्प्रिंग खप (स्वतःची वाहने) / Rate of Spring Consumption per Lakh kms. (Own Vehicles) (in Kgs.)	138	133
20	प्रति कि.मी. खर्च (₹) / Cost Per Km. (in ₹)	20.70	22.49
21	प्रति कि.मी. नफा / तोटा (पूर्वकालीन समायोजन वगळून) (₹) / Margin Per Km.(Excl. prior period adjustment) (in ₹)	0.94	0.65
22	वाहतूक केलेल्या प्रवाशांची संख्या (कोटीत) / No. of Passengers travelled (in Crore)	224.03	239.9

MAHARASHTRA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION
TEN YEARS PROFILE

2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
14,128	14,447	14,958	15,127	15,450	15,609	15,664	15,585
184.73	189.73	198.38	199.31	204.66	208.49	210.06	206.61
4,370.16	4,979.67	5,600.25	6095.79	6737.54	7258.66	7284.48	7056.33
23.66	26.25	28.23	30.58	32.92	34.82	34.68	34.15
60.9	61.84	61.70	60.46	58.28	57.16	55.71	54.63
72.24	73.48	74.06	73.67	72.18	70.86	69.60	68.75
221.80	228.10	225.40	234.94	226.5	227.60	214.76	213.01
15,950	16,211	16,801	17497	18,055	17,957	18,514	18,710
15,040	15,359	15,891	16214	16,523	16,702	16,981	16,834
625.01	525.44	607.3	707.95	941.69	866.29	860.31	995.82
3.92	3.24	3.61	4.05	5.22	4.82	4.66	5.33
336.52	338.44	341.09	336.78	339.35	341.99	338.00	336.25
94.29	94.74	94.58	92.67	91.51	93.01	91.72	89.97
0.17	0.18	0.17	0.15	0.15	0.15	0.14	0.13
0.23	0.28	0.26	0.24	0.27	0.26	0.28	0.30
49.29	49.26	49.10	48.66	47.69	47.63	47.62	47.65
40.24	39.16	39.32	38.64	37.92	36.65	37.53	38.97
1,224	1,411	1,564	1,769	1,817	1,711	1,763	1,915
4.81	4.92	4.92	5.20	4.98	4.88	4.83	4.59
12.25	11.82	11.20	11.22	11.96	11.11	10.34	10.21
117	106	119	111	109	107	110	104
23.27	26.03	27.93	32.53	35.82	37.89	35.55	36.78
0.39	0.22	0.30	-1.95	-2.90	-3.07	-0.87	-2.63
238.58	253.68	260.04	261.37	256.3	245.57	245.61	244.38

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
दशकातील कामगीरी

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	2007-08	2008-09
C	**आर्थिक समालोचन / Financial Management**		
1	**उत्पन्न / Revenue**		
I	प्रवासी उत्पन्न / Passenger Revenue	3,727.09	4,076.21
II	इतर वाहतूक उत्पन्न / Other Traffic Revenue	13.81	15.75
III	चालनेत्तर उत्पन्न / Non-Operating Revenue		
	अ.मोडीत काढलेल्या बसेस व मालाचे उत्पन्न / A.Revenue from sale of Scrapped Buses and Materials	48.72	43.83
	ब. इतर चालनेत्तर उत्पन्न / B. Other Non-Operating Revenu	79.93	60.40
	एकूण चालनेत्तर उत्पन्न (अ + ब) / Total Non-Operating Revenue (A + B)	128.65	104.23
	एकूण उत्पन्न / Total Revenue	**3869.55**	**4196.19**
2	खर्च / Expenditure		
	अ. चालन खर्च / A. Operational Cost	3,627.12	4,004.28
	ब. चालनेत्तर खर्च / B. Non-Operating Cost	75.10	73.82
	एकूण खर्च / Total Expenditure	**3702.22**	**4078.10**
3	अ. निव्वळ नफा / तोटा / A. Net Profit /Loss	167.33	118.09
	ब. पूर्वकालीन समायोजन / B. Prior period adjustment	-8.10	-0.11
	क. एकूण नफा / तोटा / C. Total Profit / Loss	159.23	117.98
4	संचित नफा / तोटा / Cumulative Profit / Loss	-578.92	-457.13
5	प्रवासी भाडयातील सवलती / Amount of Concessions	499.79	591.51
6	शहरी वाहतुकीचा आर्थिक बोजा (सवलत मुल्या सहीत)/ Financial Burden of City Operation (incl. value of Concessions)	3.14	2.08
7	संचित भाग भांडवल / Cumulative Equity Capital		
	अ.राज्य शासन / A. State Government	138.20	138.20
	ब. केंद्र शासन / B. Central Government	56.77	56.77
	एकूण / Total	**194.97**	**194.97**
8	राज्य शासनाचे संचित भांडवली अंशदान / Cumulative Capital Contribution from State Government	1031.61	1203.21
9	कर्जाची थकबाकी / Loans Outstanding	223.06	86.30
10	अंतर्गत साधन स्त्रोत / Internal Resources	373.02	335.75

MAHARASHTRA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION
TEN YEARS PROFILE

2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
4,257.42	4,823.37	5465.62	5897.98	6496.11	7038.43	7044.73	6769.50
16.74	17.49	16.99	23.09	23.73	23.26	24.55	21.35
19.15	82.12	59.84	73.25	79.14	23.54	0.63	28.34
76.85	56.69	57.80	101.47	138.56	173.43	214.57	218.40
96.00	138.81	117.64	174.72	217.70	196.97	215.20	265.48
4370.16	**4979.67**	**5600.25**	**6095.79**	**6737.54**	**7258.66**	**7284.48**	**7056.33**
4,261.11	4,919.64	5514.59	6479.84	7328.81	7893.66	7464.06	7594.80
38.27	19.03	26.51	4.12	2.94	6.60	3.18	5.10
4299.38	**4938.67**	**5541.10**	**6483.96**	**7331.75**	**7900.26**	**7467.24**	**7599.90**
70.78	41.00	59.15	-388.17	-594.21	-641.60	-182.76	-543.57
0.24	-11.71	4.82	-40.66	21.56	250.60	60.87	20.79
71.02	29.29	63.97	-428.83	-572.65	-391.01	-121.89	-522.78
-386.11	-356.82	-292.85	-721.68	-1294.33	-1685.34	-1807.23	-2330.01
673.44	765.76	908.11	1048.76	1211.37	1334.25	1354.00	1352.70
1.77	4.90	4.77	13.66	23.97	26.88	22.71	30.80
1341.21	1,341.21	1,341.21	1341.21	1341.21	1341.21	1341.21	1341.21
56.77	56.77	56.77	56.77	56.77	56.77	56.77	56.77
1,397.98	**1,397.98**	**1,397.98**	**1,397.98**	**1,397.98**	**1,397.98**	**1,397.98**	**1,397.98**
176.04	375.37	375.37	837.73	1,094.28	1,380.33	1,805.01	2,291.99
53.88	45.76	42.52	242.12	237.43	236.02	233.88	227.94
319.67	358.47	415.89	-64.26	-164.48	-18.06	232.78	-197.28

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	2007-08	2008-09
11	**राज्य शासनास महामंडळाकडून मिळणारे उत्पन्न (कर व व्याज) / Contribution of MSRTC to State Government (Taxes and Interest)**		
	अ. प्रवासी कर / A. Passenger Tax	**522.62**	**560.57**
	ब. मोटार वाहन कर , परवाना शुल्क इ. / B. Motor Vehicle Tax , Permit Fee etc.	8.05	7.85
	क. भांडवलावरील व्याज / C. Interest on Capital Contribution	**56.81**	**66.70**
	ड. टोल टॅक्स / D. Toll Tax	55.37	60.97
	राज्य शासनासाठी एकूण / Total for State Government	**642.85**	**696.09**
12	स्थानिक स्वराज्य संस्था / Local Bodies		
	नगरपालिका कर व जकात कर / Municipal Tax & Octroi	4.09	4.83
13	एकूण कर व व्याज (११ ते १२) / Total Taxes & Interest (11 to 12)	**646.94**	**700.92**
14	कर्जावरील व्याज / Interest on Loans	74.03	71.43
15	**एकूण कायम स्वरुपी मत्ता / Total Fixed Assets**		
	अ. जमिनी व इमारती / A. Land & Buildings	396.50	418.94
	ब. प्रवासी वाहने व सांगाडे ,वाहनांचे पुनःस्थितीकरण/ B. Passenger Buses & Chassis , Vehicle Reconditioning	1,548.86	1,681.63
	क. खात्याची वाहने / C. Departmental Vehicles	23.86	24.96
	ड. हत्यारे , संयत्रे व यंत्र सामुग्री/ D. Instruments, Plants, & Machinery	21.50	27.96
	इ. इतर मत्ता / E. Other Assets	25.77	27.29
	एकूण कायम स्वरुपी मत्ता / Total Permanent Assets	**2,016.49**	**2,180.78**

MAHARASHTRA STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION
TEN YEARS PROFILE

2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
580.82	657.44	734.65	781.09	852.92	919.27	903.91	889.95
7.44	7.56	7.35	7.53	7.39	7.66	7.51	7.84
33.82	16.08	22.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
68.83	82.66	98.09	109.85	132.56	146.30	122.77	108.74
690.91	**763.74**	**862.61**	**898.47**	**992.87**	**1073.23**	**1034.19**	**1006.53**
5.56	6.51	7.67	8.35	2.66	5.91	3.73	1.60
696.47	**770.25**	**870.28**	**906.82**	**995.53**	**1079.14**	**1037.92**	**1008.13**
37.00	18.43	24.50	2.50	1.20	1.51	1.46	2.15
447.80	478.85	522.53	567.05	611.06	651.08	696.54	726.46
1,859.47	1,933.56	2214.12	2434.05	2491.71	2,584.35	2,953.66	3,075.16
31.10	32.21	31.70	32.92	32.29	31.51	34.89	35.53
29.50	32.88	37.22	38.66	39.64	41.76	43.74	45.11
29.10	31.66	33.12	33.41	34.20	35.70	39.03	38.94
2,396.97	**2,509.16**	**2,838.69**	**3,106.09**	**3,208.90**	**3,344.40**	**3,767.86**	**3,921.20**

प्रकरण - एक / CHAPTER - I
महामंडळ आणि समित्या / CORPORATION AND COMMITTEES

१.०१ संचालक मंडळातील बदल

अ) महामंडळाच्या संचालक मंडळात राज्य शासनाचे प्रतिनिधी म्हणुन नियुक्त असलेले श्री. शाम वर्धने, परिवहन आयुक्त यांची त्या पदावरुन बदली झाल्यानंतर त्यांचा कार्यभार स्विकारलेले डॉ.प्रविण गेडाम,यांची संचालक पदी नियुक्ती झाली.

ब) महामंडळाच्या संचालक मंडळात केंद्र शासनाचे प्रतिनिधी म्हणुन नियुक्त असलेले श्री.सतिश दुधे, मुख्य वाणिज्य प्रबंधक,मध्य रेल्वे यांची त्या पदावरुन बदली झाल्यानंतर त्यांचा कार्यभार स्विकारलेले श्री.मणि जीत सिंह, यांची संचालक पदी नियुक्ती झाली.

क) महामंडळाच्या संचालक मंडळात केंद्र शासनाचे प्रतिनिधी म्हणुन नियुक्त असलेले श्री.अभय दामले, संयुक्त सचिव, परिवहन, नवी दिल्ली यांची त्या पदावरुन बदली झाल्यानंतर त्यांचा कार्यभार स्विकारलेले श्री.हरकेश मीना,यांची संचालक पदी नियुक्ती झाली.

1.01 Changes in Board of Directors

A) Dr. Pravin Gedam, Transport Commissioner is appointed as representative of State Government on the board of Corporation as a Director on transfer of Shri. Shyam Vardhane,

B) Shri. Mani Jit Singh appointed as a representative of central government on the board of Corporation as a Director after he took charge of Chief Commercial Manager (PS), Central Railway on the transfer of Shri. Satish Dudhe.

C) Shri. Harkesh Meena is appointed as a representative of central government on the board of Corporation as a Director in place of Shri. Abhay Damle, Joint Secretary, Transport, New Delhi on his transfer.

१.०२ सन २०१६-१७ या वर्षात महामंडळ संचालक मंडळाच्या बैठका.

अहवाल वर्षामध्ये संचालक मंडळाच्या एकूण ६ बैठका झाल्या व ११३ ठराव पारित करण्यात आले.

1.02 Meetings of the Corporation Board in the year 2016-17

During the year under review, 6 Corporation Board meetings were held and 113 Resolutions were passed .

१.०३ समित्या बैठका

महामंडळ समित्यांच्या बैठका व पारित केलेल्या ठरावांची संख्या पुढील तक्ता क्रमांक १.०३(अ),(ब)व (क) मध्ये देण्यात आलेली आहे.

1.03 Meetings of Committee

The number of Meetings of Committees and number of Resolutions passed are given in Table No. 1.03 (A), (B) & (C)

महामंडळ समिती / Committee of Corporation

तक्ता क्रमांक १.०३ (अ) / Table No. 1.03 (A)

अ.क्र / Sr.No.	समिती / Committee	बैठकांची संख्या / No. of Meetings	पारित केलेल्या ठरावांची संख्या / No. of Resolutions passed
1	स्थायी समिती / Standing Committee	04	04
2	निविदा व भांडार समिती / Tender & Stores Committee	05	27

तक्ता क्रमांक १.०३ (ब) / Table No. 1.03 (B)

अ.क्र / Sr.No.	समिती / Committee	बैठकांची संख्या / No. of Meetings	पारित केलेल्या ठरावांची संख्या / No. of Resolutions passed
1	सेवामंडळ समिती / Services board Committee	3	274

तक्ता क्रमांक १.०३ (क) / Table No. 1.03 (C)

अ.क्र / Sr.No.	समिती / Committee	बैठकांची संख्या / No. of Meetings	पारित केलेल्या ठरावांची संख्या / No. of Resolutions passed
1	उत्पादन,चालन व कर्मचारी कल्याण समिती/ Production, Operation & Staff Welfare Committee	1	1

१.०४ सन २०१६-१७ मध्ये महामंडळाने वेळोवेळी बैठकांमध्ये घेतलेले कांही महत्वाचे निर्णय

- रा.प.अपघातामधील मृत प्रवाशांसाठी **अपघात सहायता निधी** योजनेतंर्गत एस. टी. अपघात नुकसान भरपाई रक्कम रु. १० लाखापर्यन्त वाढविण्यास मान्यता.
- रा.प.महामंडळाच्या बसेसमधून प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांना वायफाय (Wi-Fi) द्वारे मनोरंजनात्मक मोफत सुविधा उपलब्ध करुन देण्यास मान्यता.
- प्रधानमंत्री **जनऔषधी प्रकल्पांतर्गत** सर्व बसस्थानकावर जेनेरिक औषधांची दुकाने सुरु करण्याचा निर्णय.
- प्रवाशांच्या तक्रारी व सूचनांचे निराकरण करण्यासाठी कॉल सेंटर कार्यान्वित करण्याच्या निर्णयास मान्यता.
- स्व:तच्या मालकीच्या शिवशाही वातानुकूलित बसेस ताफ्यात समाविष्ट करणे.
- प्रधानमंत्री **कौशल्य विकास योजने**अंतर्गत औद्योगिक प्रशिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रवास भाड्यात १००% सवलत देणे.
- गैरहजर अथवा किरकोळ अपहार प्रकरणी निलंबीत किंवा बडतर्फ केलेल्या रा.प. कर्मचाऱ्यांना सेवा-शर्तीच्या अधीन राहून **कुटुंब सुरक्षा योजने** अतंर्गत पुन्हा महामंडळ सेवेत घेणे.
- बसस्थानकांची, प्रसाधनगृहांची, चालक वाहकांच्या विश्रांतीगृहांची व कार्यालयांची स्वच्छता करण्यासाठी **एकात्मीक सुविधा व्यवस्थापने** अंतर्गत एकाच खाजगी कंपनीला स्वच्छतेची जबाबदारी देण्याचा निर्णय
- रा.प.महामंडळाच्या सर्व बसस्थानके, आगार व सर्व कार्यालयात सी.सी.टी.व्ही .यंत्रणा बसविण्याचा निर्णय.

1.04 Important decision Taken in the meetings of Corporation during 2016-17.

- Approval has been given for raising the limit of accident compensation amount to the deceased passengers involved in ST accidents upto Rs.10 lakh under the **Apghat Sahayata Nidhi scheme**.
- Approval to provide Free Wi-Fi facility in buses for entertainment of passengers.
- Approval to open generic medicine shops at every bus station under the Prime Minister's **Jan Aushadhi Yojna.**
- Approval to establish Call centre for redressal of grievances and suggestions from passengers.
- Induction of own Air Conditioned Shivshahi Buses in the fleet.
- ITI Students to get 100% concession in fare in ST buses under the Prime Minister's **Kaushalya Vikas Yojana.**
- S.T.employees who were suspended or terminated due to absentism or minor offence to be reappointed under the **Kutumb Suraksha Yojna**, subject to service regulations.
- Cleaning of Bus stations, Lavatories, Crew Restrooms & offices will be outsourced to the single outside agency **under the Facility Management Services.**
- Installation of CCTV cameras in all the bus stations, depots and all offices of MSRTC.

१.०५ विधानसभा / विधान परिषदेत म.रा.मा.प. महामंडळासंबंधी प्रश्न

अ) सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात महामंडळाने विधीमंडळासाठी २९९ प्रश्नांची उत्तरे शासनास पाठविली, त्याचा तपशील तक्ता क्रमांक १.०५ अ मध्ये दिलेला आहे

1.05 A) LAQ'S / LCA'S Related to M.S.R.T. Corporation

B) Replies to 299 questions were submitted to Maharashtra Legislature during the year 2016-17, the details are given in Table No. 1.05. A

तक्ता क्रमांक १.०५ अ / Table No. 1.05 A

अ.क्र/ Sr.No.	विषय / Subject	विधानसभा / Legislative Assembly	विधान परिषद/ Legislative Council	एकूण / Total
1	तारांकित प्रश्न / Starred Questions	163	07	170
2	अतांराकित प्रश्न / Un-starred Questions	47	41	88
3	लक्षवेधी सूचना / Calling Attention Notice (सुचना नियम क्र. ९३ व ११५)	03	10	13
4	कपात सूचना / Cut Motion	01	--	01
5	अर्धा तास चर्चेची सूचना/Half hour Discussion Notice	01	02	03
6	प्रस्ताव सुचना / Motion order	02	01	03
7	विशेष उल्लेख बाब सूचना / Special Calling Attention	--	03	03
8	स्थगन प्रस्ताव / Adjournment Motion	01	--	01
9	अल्प सूचना / Point of order	--	01	01
10	ठराव सूचना / Resolution notice	--	--	--
11	विशेष हक्कभंग सूचना / Special privilege Motion	--	--	--
12	अनियतदिन प्रस्ताव सूचना / No yet day motion	--	--	--
13	औचित्याचा मुद्दा / Point of order	07	06	13
14	राज्यपालांचे अभिभाषण / Governor's Address	01	--	01
15	निवेदने / Announcement	02	--	02
	एकूण / Total	**228**	**71**	**299**

१.०५ ब). महामंडळाने शासनास विधीमंडळासाठी मागिल ५ वर्षात पाठविलेली एकूण उत्तरे खालील आलेख क्र.१.१ मध्ये दर्शविलेली आहेत.

1.05 B) Total no.of replies submitted to Maharashtra Legislature since last 5 years are given in Graph No.1.1 as under :

आलेख क्र. १.१ / Graph No. 1.1

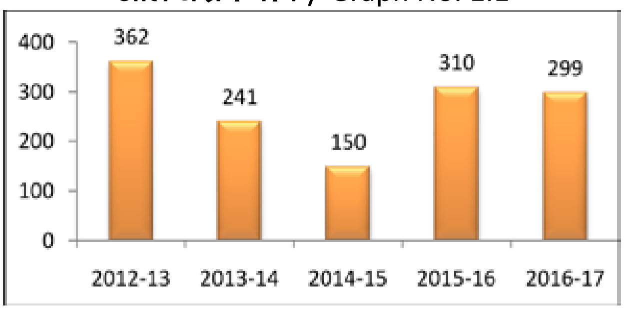

प्रकरण - दोन / CHAPTER - II
प्रशासन /ADMINISTRATION

२.०१ महामंडळाची संरचना

दि. ०१.१२.२०१६ रोजी पासून रा.प.महामंडळातील प्रादेशिक स्तर कमी करण्यात आल्याने चार स्तरीय यंत्रणेवर आधारलेल्या कामकाज पध्दती ऐवजी तिन स्तरीय प्रशासन प्रणाली अनुसरण्यात आली.

अहवाल वर्ष २०१६-१७ पासून महामंडळाची कामकाज प्रणाली पुढील तिन स्तरीय यंत्रणेवर आधारलेली आहे.

१. मध्यवर्ती कार्यालय, मुंबई

२. जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी असलेली ३१ विभागीय कार्यालये.

३. तालुका व महत्वाच्या वाहतूक केंद्राच्या ठिकाणी असलेली २५० आगारे.

औरंगाबाद (चिखलठाणा), पुणे (दापोडी), नागपूर (हिंगणा) या ३ ठिकाणच्या मध्यवर्ती कार्यशाळांमध्ये बसबॉडी बांधणीचे व बसेसच्या पुन:स्थितीकरणाचे काम केले जाते.

पुन:स्तरण करण्यासाठी नाशिक, जळगांव, नागपूर, नांदेड, लातूर, कोल्हापूर, पुणे (दापोडी), रत्नागिरी व अमरावती या ९ ठिकाणी टायर पुन:स्तरीकरण सयंत्रे कार्यान्वित आहेत.

२.०२ कर्मचारीवर्ग संख्या

दिनांक ३१.०३.२०१६ रोजी महामंडळात एकूण कर्मचाऱ्यांची संख्या १,०५,६७९ इतकी होती. अहवाल वर्षात २२१७ कर्मचाऱ्यांची नव्याने नियुक्ती करण्यात आली त्यामध्ये अनुकंपा तत्वावर नियुक्त केलेले वर्ग-३ व ४ मधील कर्मचारी सुध्दा समाविष्ट आहेत.

दिनांक ३१.०३.१७ रोजी महामंडळातील कर्मचाऱ्यांची संख्या १,०३,०४३ इतकी असून त्याची वर्गवारी तक्ता क्र. २.०२ मध्ये देण्यात आलेला आहे.

2.01 Corporation Set Up

With effect from 01.12.2016, cooperation was reduced Region level and switched to there tier system from Four Tier System.

During 2016-17, working of the Corporation is based on three tier system viz. :

1. Central Office, Mumbai.

2. 31 Divisional Offices, situated at District head quarters.

3. 250 Depots located at Tehsils and important Traffic centres.

The bus body building and reconditioning of buses is carried out in 3 Central Workshops situated at Aurangabad (Chikhalthana),Pune (Dapodi) & Nagpur (Hingna).

9 tyres Retreading plants are located at Nashik, Jalgaon, Nagpur, Nanded, Latur, Kolhapur, Pune (Dapodi),Ratnagiri and Amravati for tyre retreading.

2.02 Staff Position

There were 1,05,679 employees as on 31.03.2016 in the service of the Corporation. 2217 employees are recruited during the year under report,which is inclusive of class-3 & 4 employees recruited under compassionate ground.

The number of employees of the Corporation as on 31.03.17 is 1,03,043 and their classification is given in the Table No. 2.02.

तक्ता क्रमांक २.०२(अ) / Table No. 2.02(A)

अ.क्र /Sr.No	वर्ग /Category	३१.०३.२०१६ रोजी / As on 31.03.2016	३१.०३.२०१७ रोजी / As on 31.03.2017
१.	प्रथम वर्ग / Class I	76	91
२.	द्वितीय वर्ग / Class II	466	484
३.	तृतीय वर्ग / Class III	94125	91905
४.	चतुर्थ वर्ग / Class IV	11012	10563
	एकूण / Total	**1,05,679**	**1,03,043**

२.०३ घटकनिहाय कर्मचारी संख्या

दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजीची घटकनिहाय कर्मचारी संख्या तक्ता क्रमांक २.०३ मध्ये देण्यात आलेली आहे.

2.03 Unitwise Staff Position

Unitwise staff position as on 31.03.2017 is given in Table No. 2.03.

तक्ता क्रमांक २.०३ / Table No. 2.03

घटकनिहाय कर्मचारी संख्या / Unitwise Staff Position

अ. क्र./ Sr. No	घटक / Unit	वाहतूक / Traffic		कार्यशाळा व देखभाल / Workshop & Maintenance		प्रशासकीय / Administrative		एकूण / Total	
		31.03.16	31.03.17	31.03.16	31.03.17	31.03.16	31.03.17	31.03.16	31.03.17
१	मध्यवर्ती कार्यालय / Central Office	47	68	51	52	302	266	**400**	**386**
२	भांडार व खरेदी विभाग, मुद्रणालय / Stores & Purchase & Printing Press	1	0	22	20	50	36	**73**	**56**
३	मध्यवर्ती प्रशिक्षण संस्था, भोसरी ,पुणे / Central Training Institute , Bhosari, Pune.	5	4	1	2	20	21	**26**	**27**
४	**मध्यवर्ती कार्यशाळा/ Central Workshop**								
	अ. पुणे /A.Pune	10	9	535	511	121	111	**666**	**631**
	ब. औरंगाबाद/ B.Aurangabad	4	3	341	337	79	57	**424**	**397**
	क. नागपूर / C.Nagpur	3	3	286	275	67	67	**356**	**345**
	मध्यवर्ती कार्यशाळा एकूण / Total for Central Workshops	**17**	**15**	**1162**	**1123**	**267**	**235**	**1446**	**1373**
५	**टायर पुनःस्तरीकरण सयंत्रे / Tyre Retreading Plants**	**0**	**0**	**355**	**316**	**28**	**29**	**383**	**345**

तक्ता क्रमांक २.०३ (चालू) / Table No. 2.03 (continue)

घटकनिहाय कर्मचारी संख्या / Unitwise Staff Position

६.	प्रदेश / Region औरंगाबाद / Aurangabad	13831	13919	3242	3152	1376	1405	**18449**	**18476**
	मुंबई / Mumbai	14440	13174	3682	3467	1700	1555	**19822**	**18196**
	नागपूर / Nagpur	7094	6973	1670	1548	822	893	**9586**	**9414**
	पुणे / Pune	18777	17921	4205	4102	2122	2002	**25104**	**24025**
	नाशिक / Nashik	14730	14968	3422	3435	1627	1514	**19779**	**19917**
	अमरावती / Amravati	7768	8082	1877	1861	966	885	**10611**	**10828**
	एकूण प्रदेश / Total for Regions	**76640**	**75037**	**18098**	**17565**	**8613**	**8254**	**103351**	**100856**
महामंडळ / Corporation		**76710**	**75124**	**19689**	**19078**	**9280**	**8841**	**105679**	**103043**

२.०४(अ) प्रदेशनिहाय प्रति नियत व प्रति मार्गस्थ बसमागे कर्मचारी प्रमाण

तक्ता क्रमांक २.०४ (अ) मध्ये प्रति नियत तसेच प्रति सरासरी मार्गस्थ बसमागील कर्मचारी प्रमाणाची तुलनात्मक माहिती प्रदेशनिहाय दर्शविलेली आहे.

2.04 (A) Regionwise Staff Ratio Per Schedule & Per on Road Bus

Comparative Statistics of Staff ratio per schedule and per average on road buses is given regionwise in the Table No.2.04 (A)

तक्ता क्रमांक २.०४ (अ) / Table No. 2.04(A)

प्रदेशनिहाय कर्मचारी वर्गाचे प्रमाण / Regionwise Staff ratio

प्रदेश / Region	३१ मार्च रोजी प्रती नियत कर्मचारी प्रमाण / Staff Ratio Per Schedule as on 31st March		३१ मार्च रोजी प्रती मार्गस्थ सरासरी बसमागे कर्मचारी प्रमाण / Staff Ratio Per on Road Bus as on 31st March	
	2016	2017	2016	2017
औरंगाबाद /Aurangabad	6.64	6.35	6.19	6.06
मुंबई / Mumbai	6.86	6.49	6.49	6.21
नागपूर / Nagpur	5.73	5.46	5.53	5.48
पुणे / Pune	6.45	6.11	5.96	5.80
नाशिक / Nashik	6.40	6.30	5.95	6.00
अमरावती /Amravati	6.64	6.56	6.31	6.48
महामंडळ / Corporation	**6.64**	**6.37**	**6.22**	**6.12**

महामंडळस्तरावर प्रति नियतामागील कर्मचाऱ्यांचे प्रमाण ३१ मार्च २०१६ च्या तुलनेत ३१ मार्च २०१७ रोजी ६.६४ वरुन ६.३७ झालेले आहे व प्रति मार्गस्थ सरासरी बस मागे कर्मचाऱ्यांचे प्रमाण ६.२२ वरुन ६.१२ झालेले आहे.

The overall staff ratio per schedule at Corporate level is 6.37 as on 31st March 2017 as against 6.64 as on 31st March 2016 and Staff ratio per on road bus is 6.12 against 6.22.

२.०४(ब) प्रवर्गनिहाय प्रति नियत व प्रति मार्गस्थ बसमागे कर्मचारी प्रमाण

2.04 (B) Categorywise Staff Ratio Per Schedule And Per On Road Bus.

तक्ता क्रमांक २.०४ (ब) मध्ये प्रति नियत तसेच प्रति सरासरी मार्गस्थ बसमागील कर्मचारी प्रमाणाची तुलनात्मक माहिती प्रवर्गनिहाय दर्शविलेली आहे.

Comparative Statistics of staff ratio per schedule and per average on road buses is given categorywise in Table No.2.04 (B)

तक्ता क्रमांक २.०४(ब) / Table No.2.04 (B)

प्रवर्गनिहाय कर्मचारी वर्गाचे प्रमाण / Categorywise Staff Ratio

(मध्यवर्ती कार्यालय , मध्यवर्ती कार्यशाळा आणि टायर पुनःस्तरण सयंत्रातील कर्मचारी वर्गासह) /

(Staff Including Central Office ,Central Workshops & Tyre Retreating Plants)

प्रवर्ग / Category	३१ मार्च रोजी प्रती नियत कर्मचारी प्रमाण/ Staff Ratio Per Schedule as on 31st March		३१ मार्च रोजी प्रती मार्गस्थ सरासरी बसमागे कर्मचारी प्रमाण / Staff Ratio Per on Road Bus as on 31st March		३१ मार्च रोजी कर्मचार्यांची संख्या / No.of Employees as on 31st March	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
वाहतूक / Traffic	4.82	4.64	4.52	4.46	76710	75124
कार्यशाळा व देखभाल / Workshop & Maintenance	1.24	1.18	1.16	1.13	19689	19078
प्रशासन /Administration	0.58	0.55	0.55	0.53	9280	8841
एकूण / Total	**6.64**	**6.37**	**6.22**	**6.12**	**105679**	**103043**

२.०५ महामंडळात मागासवर्गीय कर्मचार्यांची टक्केवारी

2.05 Percentage of Backward Class Employees in the Corporation

दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजी महामंडळातील एकूण कर्मचारीवर्ग संख्या बळाच्या ४८.११% इतके प्रमाण मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांचे आहे. मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांची वर्गनिहाय टक्केवारी तक्ता क्रमांक २.०५ मध्ये दिलेली आहे.

The percentage of backward class employees to the total staff strength of the Corporation as on 31st March 2017 is 48.11 %. Class wise % of backward class employees is given in the Table No. 2.05.

तक्ता क्रमांक २.०५ / Table No. 2.05

मागासवर्गीय कर्मचार्‍यांची वर्गनिहाय स्थिती/ Classwise Position of Backward Class Employees

वर्ग/ Class	अनुसूचित जाती / Scheduled Caste	अनुसूचित जमाती / Scheduled Tribes	विमुक्त व भटक्या जमाती / Denotified & Nomadic Tribes					विशेष मागास प्रवर्ग/ Special Backward Class	इतर मागास वर्ग / Other Backward Class	एकूण/ Total
			विमुक्त जाती (अ)/ Denotified Caste (A)	भटक्या जमाती (ब)/ Nomadic Tribes (B)	भटक्या जमाती (क)/ Nomadic Tribes (C)	भटक्या जमाती (ड) / Nomadic Tribes (D)	विमुक्त जाती व भटक्या जमाती एकूण/ Denotified Caste & Nomadic Tribes Total			
प्रथम / I	14.29	6.59	1.10	8.79	2.20	0.00	12.09	2.20	7.69	42.86
व्दितीय/ II	13.84	6.61	3.51	4.75	2.89	3.10	14.25	2.27	15.70	52.69
तृतीय / III	11.79	7.91	2.79	2.57	3.74	2.41	11.51	2.22	14.14	47.58
चतुर्थ/ IV	13.72	8.15	3.05	2.64	3.50	2.13	11.32	2.17	17.21	52.57
एकूण/ Total	**12.00**	**7.93**	**2.82**	**2.60**	**3.71**	**2.38**	**11.50**	**2.22**	**14.46**	**48.11**

(महामंडळातील मागासवर्गीयसह एकूण कर्मचार्‍यांची वर्गवारी परिशिष्ट-१ मध्ये दर्शविली आहे) /
(Classification of total staff including backward class employee of Corporation is shown in Annexure I)

२.०६ मागासवर्गीयांसाठी आरक्षण धोरणाची अंमलबजावणी

महाराष्ट्र शासनाच्या आरक्षण धोरणानुसार रा.प.महामंडळात मागासवर्गीयांसाठी आरक्षण धोरणाची अंमलबजावणी करण्यात येते. त्यानुसार सरळसेवा भरती व पदोन्नतीने भरण्यात येणाऱ्या वर्ग-१ ते वर्ग-४ पदांमध्ये मागासवर्गीयांसाठी तक्ता क्रमांक २.०६ प्रमाणे राखीव जागा ठेवण्यात येतात.

2.06 Reservation Policy for Backward Class

As per the policy of Government of Maharashtra, the reservation policy for backward classes is implemented in the Corporation. Direct recruitment and departmental promotions, reservations in class I to class IV posts for backward classes is kept accordingly as shown in Table no 2.06 .

तक्ता क्रमांक २.०६ / Table No. 2.06

वर्ग/ Class	अनुसूचित जाती / Scheduled Caste	अनुसूचित जमाती / Scheduled Tribes	विमुक्त व भटक्या जमाती / Denotified & Nomadic Tribes					विशेष मागास प्रवर्ग/ Special Backward Class	इतर मागास वर्ग / Other Backward Class	एकूण / Total
			विमुक्त जाती (अ)/ Denotified Caste(A)	भटक्या जमाती (ब)/ Nomadic Tribes(B)	भटक्या जमाती (क) / Nomadic Tribes (C)	भटक्या जमाती (ड) / Nomadic Tribes (D)	एकूण / Total			
सरळसेवा भरती / Direct Recruitment										
प्रथम ते चतुर्थ I to IV	13%	7 %	3%	2.5%	3.5%	2 %	11 %	2%	19%	52%
पदोन्नती / Departmental Promotions										
प्रथम ते चतुर्थ I to IV	13 %	7 %	3%	2.5%	3.5%	2 %	11 %	2%	0	33%

२.०७ (अ) कुटुंब सुरक्षा योजना

गैरहजेरीस्तव बडतर्फ केलेल्या कर्मचाऱ्यास तसेच अपहार प्रकरणी बडतर्फ करण्यात आलेल्या वाहकास कुटुंब सुरक्षा योजनेअंतर्गत अनुक्रमे महामंडळ ठराव क्र. २०१६:०४:१२ व २०१६:०४:१५ दि. ०१.०४.२०१६ अन्वये पुनर्नेमणूक देण्याबाबत झालेल्या निर्णयानुसार कार्यवाही अहवाल वर्षात करण्यात आलेली आहे.

2.07 (A) Kutumb Suraksha Yojna

Process of reinstatement during the year under report is started for employees who were terminated due to absentism and conductors terminated in pilferage cases. Under the Kutumb Suraksha Yojna, these employees are to be reinstated vide board resolution no. 2016:04:12 and 2016:04:15 dt. 01.04.2016 for termination in absentism and pilferage cases respectively.

२.०७ (ब) कार्यालयीन भाषा

महामंडळाच्या कामकाजात मराठीचा वापर वाढत्या प्रमाणात करण्यात येत आहे. अहवाल वर्षात महामंडळाच्या निरनिराळ्या कार्यालयातून मराठीतून पाठविलेल्या पत्रांची टक्केवारी ८९.०४% इतकी आहे.

2.07 (A) Official Language

Marathi is progressively being used in the office working of the Corporation. The percentage of correspondence in Marathi in all units is 89.04 % during the year under review.

औद्योगिक संबंध व कामगार कल्याण / INDUSTRIAL RELATIONS AND LABOUR WELFARE

२.०८ औद्योगिक संबंध

(अ) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ कामगारभिमुख प्रवासी वाहतूक उद्योग आहे.

वाहतुकीचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी कामगारभिमुख संस्थेत औद्योगिक संबंध शांततामय राखणे हे एक अंत्यत महत्वाचे कार्य आहे. औद्योगिक शांतता व सौहार्दपूर्ण संबंध टिकविण्याकरीता कामगारांसाठी विविध कल्याणकारी योजना महामंडळातर्फे राबविल्या जातात. विविध श्रमिक संघटना असून सुध्दा महामंडळ औद्योगिक संबंध शांततेचे व सलोख्याचे राखण्यात यशस्वी ठरले आहे. मान्यताप्राप्त संघटने बरोबर दिनांक १६.१०.१९९९ च्या केलेल्या करारानुसार कामगारांची गाऱ्हाणी व श्रमिक संघटनेचे प्रश्न सोडविण्यासाठी महामंडळात आगार, विभागीय, प्रादेशिक व राज्य पातळीवर संयुक्त विचार मंच कार्यरत आहेत.

धोरणात्मक बाबींवर व जी गाऱ्हाणी विभागीय/ प्रादेशिक पातळीवर चर्चा करुन देखील निकाली निघालेली नाहीत अशा प्रश्नांवर संयुक्त विचार विनिमय माध्यमाव्दारे मध्यवर्ती पातळीवर चर्चा करुन त्या अनुषंगाने निर्णय घेण्यात येतात.

(ब) श्रमिक संघटना मान्यता कायदा व अनुचितप्रथा प्रतिबंध कायदा, १९७१ अन्वये महाराष्ट्र एस टी कामगार संघटना ही महामंडळातील मान्यता प्राप्त संघटना असून वाटाघाटी करण्यासाठी एकमेव प्रतिनिधी संघटना आहे. या कायद्यातील तरतुदीप्रमाणे फक्त मान्यताप्राप्त संघटना ही सर्वसाधारण प्रश्नावर चर्चा व धोरणात्मक बाबींबाबत व्यवस्थापनाकडे चर्चा करण्यास हक्कदार आहे. नियोक्तांच्या प्रांगणात सूचना फलक प्रदर्शित करण्यास तसेच सभासद फी गोळा करण्यास मान्यताप्राप्त संघटना पात्र आहे.

2.08 Industrial Relations

(A) Maharashtra State Road Transport Corporation is a labour oriented passenger transport industry.

The peaceful Industrial Relation is of utmost importance in Labour oriented organisation to achieve operational goals. The various labour activities are conducted to maintain industrial peace & cordial relations. The Corporation has been able to maintain industrial peace in spite of multiplicity of the unions. The Corporation has entered into a settlement on 16.10.1999 with recognised union, under which the grievances of the employees are solved through the Joint Consultation Forum at Depot, Divisional, Regional and State level.

Meeting at Central level are conducted through joint consultation Forum to decide policy issues and problems which are not solved at Divisional / Regional level .

(B) The Maharashtra S T Kamgar Sanghatana is the recognized Union in the Corporation under the provisions MRTU & PULP Act, 1971 and so it is the sole bargaining representative Labour Union. Under the provision of this Act recognized union is entitled to discuss general issues, Policy matters with the Management. The recognized union is entitled to display notice boards & collect union subscription in the premises of Employer.

मान्यता प्राप्त संघटनेशिवाय भारतीय श्रमिक संघ कायदा, १९२६ अन्वये नोंदणी करण्यात आलेल्या २२ श्रमिक संघटना महामंडळात कार्यरत आहेत. नोंदणीकृत श्रमिक संघटना व्यवस्थापनासोबत त्यांच्या सभासदांची वैयक्तिक गाऱ्हाणी जसे सेवामुक्त करणे, बडतर्फी, सेवासमाप्ती व निलंबन इत्यादीबाबत चर्चा करण्यास पात्र आहेत.

Besides the recognized union, 22 Labour unions registered under Indian Trade Unions Act, 1926 are functioning in Corporation. The registered trade unions are entitled to discuss individual grievances pertaining to discharge, dismissal, termination, suspensions of their members with the Management.

२.०९ सानुग्रह अनुदान व दिवाळी भेट

ज्या कर्मचाऱ्यांचे वेतन प्रतिमहा ₹ ७,०००/- पर्यंत आहे अशा सर्व पात्र कर्मचाऱ्यांना जास्तीत जास्त ₹२,५००/- प्रमाणे सानुग्रह अनुदान वाटप क्र.राप/लेखा/मा-१/२७०३ दि. २७.१०.२०१६ रोजी करण्यात आले.

तसेच अर्थिक वर्ष २०१५-१६ पासून वर्ग-३ व वर्ग-४ कर्मचाऱ्यांना ₹ २५००/- व अधिकाऱ्यांना ₹ ५०००/- प्रमाणे दिवाळी भेट वितरण सुरु करण्यात आले. अहवाल वर्ष २०१५-१६ मध्ये दिवाळी भेट याचे वाटप ₹ २७.०९ कोटीचे करण्यात आले व सन २०१६-१७ मध्ये ₹ २६ कोटी रक्कमेचे दिवाळी भेट वाटप करण्यात आले.

2.09 Ex-Gratia Payment and Diwali Gift

Employees drawing wages upto ₹ 7,000/- per month are entitled for Ex-Gratia Payment upto ₹ 2,500/-. The payment is done as per circular No.ST/ACC/M-1/2703 dt. 27.10.2016.

From the financial year 2015-16, distribution of Diwali Gift of ₹ 2,500/- to Class-3 & Class-4 employees & of ₹ 5000/- to officers has commenced. During the year 2015-16 Diwali Gift payment was ₹ 27.09 crore while in 2016-17, it was ₹ 26 Crore .

२.१० कामगाराचा सहभाग कृती समिती

औद्योगिक कलह कायदा, १९४७ पोटकलम-३ अंतर्गत महामंडळाच्या निरनिराळया विभाग / घटकांमध्ये कृती समिती स्थापन करण्यात येते. कृती समितीत कामगारांच्या ५ प्रतिनिधींचा आणि व्यवस्थापनाच्या ५ प्रतिनिधींचा समावेश असतो. मान्यताप्राप्त संघटना या कामगार प्रतिनिधींचे नामनिर्देशन करते.

दैनंदिन कार्य स्थिती, स्वच्छता, कामगारांच्या पगारी सुट्‌टया ठरविणे या बाबत कृती समिती चर्चा करुन निर्णय घेते.

2.10 Labour Participation Works Committee

The Works Committee is constituted under sub section-3 of the Industrial Dispute Act,1947 at various Divisions / Units of the Corporation. The Works Committee consists of 5 representatives of the workers and 5 representatives of management. The representatives of workers are nominated by the recognized union.

Issues related to day to day working conditions, cleanliness, settlement of paid holidays are discussed and accordingly decisions are taken by the Works Committee.

मुंबई , ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, पुणे, कोल्हापूर, सातारा, सांगली, सोलापूर, नाशिक, धुळे, जळगांव, अहमदनगर, औरंगाबाद, बीड, नांदेड, उस्मानाबाद, परभणी, अमरावती, अकोला, यवतमाळ, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा, भंडारा, चंद्रपूर, मध्यवर्ती कार्यशाळा-चिखलठाणा (औरंगाबाद), मध्यवर्ती कार्यशाळा- दापोडी (पुणे) व मध्यवर्ती कार्यशाळा-हिंगणा (नागपूर) या ठिकाणी कृती समिती कार्यान्वित आहेत.

The Works Committees are functioning at Mumbai, Thane, Palghar, Raigad, Ratnagiri, Sindhudurg, Pune, Kolhapur, Satara, Sangli, Solapur, Nashik, Dhule, Jalgaon, Ahmednagar, Aurangabad, Beed, Nanded, Osmanabad, Parbhani, Amravati, Akola, Yavatmal, Buldhana, Nagpur, Wardha, Bhandara, Chandrapur, Central Workshop-Chikhalthana (Aurangabad),Central Workshop-Dapodi (Pune) and Central Workshop-Hingna (Nagpur).

२.११ कर्मचारी कल्याण कार्यक्रम

(अ) कर्मचारी कल्याण समिती

विभागीय / घटक पातळीवरील कर्मचाऱ्यांच्या कल्याणाचे कार्य, देखरेख आणि अंमलबजावणी यासाठी कामगार कल्याण समितीचे गठण करण्यात येते. विभाग / घटक स्तरावर समितीमध्ये मान्यताप्राप्त श्रमिक संघटनेने नामनिर्देशित केलेल्या प्रतिनिधीसह एकूण ७ प्रतिनिधी (व्यवस्थापन आणि कामगार) असतात. या समितीद्वारे क्रिडा, सांस्कृतिक कार्यक्रम, नाटक, कल्याण केंद्रे, वाचनालय, कर्मचारी उपहारगृहे यांची देखरेख व नियंत्रण करण्यात येते. विभाग / घटक पातळीवर २०१६-१७ या वर्षासाठी निरनिराळया कल्याण कार्यासाठी महामंडळाने ₹ १४.५० लाख निधी कामगार कल्याण समितीला उपलब्ध केलेला होता.

(ब) सहकारी उपहारगृहे व सहकारी सोसायटी

सहकारी तत्वावर उपहारगृहे सिंधुदूर्ग, सातारा, चंद्रपूर या ठिकाणी कार्यान्वित आहेत.मध्यवर्ती कार्यालय,मुंबई, विभागीय कार्यालये आणि विभागीय कार्यशाळेत कर्मचाऱ्यांकरिता उपहारगृहे कार्यान्वित आहेत. कल्याणकारी सुविधेचा एक भाग असल्यामुळे अशा उपहारगृहाच्या ठेकेदारास विद्युत व पाणी पुरवठा मोफत पुरविण्यात येतो.

2.11 Labour Welfare Activities

(A) Staff Welfare Committee

Staff Welfare Committees are constituted at Divisions / Units to look after and implement labour welfare activities. The Staff Welfare Committee at Divisional / Units level consist of 7 representatives (Management and Workers) including the representatives nominated by recognized union. Sports, Cultural Activities, Drama, Welfare Centre, Library, Staff canteen are managed and controlled with the assistance of such committee. The Corporation has provided ₹ 14.50 Lakh as financial grant to the Staff Welfare Committee of Divisions / Units during the year 2016-17.

(B) Co-operative Canteen & Co-operative Society

Co-operative canteens are functioning at Sindhudurg, Satara, Chandrapur. The canteens at Central Office, Mumbai, Divisional Offices and Divisional Workshops are functioning for the employees. Free electricity and drinking water is supplied to contractor of these canteens as it is part of Welfare facility.

सहकारी ग्राहक सोसायट्या नागपूर,सातारा, कोल्हापूर, वर्धा, पुणे, सांगली, सोलापूर, अमरावती, चंद्रपूर, जळगांव, औरंगाबाद, यवतमाळ आणि मध्यवर्ती कार्यशाळा-दापोडी (पुणे) या ठिकाणी समाधानकारकरित्या कार्यरत आहेत

Co-operative societies are functioning satisfactorily at Nagpur, Satara, Kolhapur, Wardha, Pune, Sangli, Solapur, Amravati, Chandrapur, Jalgaon, Aurangabad, Yavatmal & Central Workshop Dapodi (Pune).

(क) कर्मचारी संस्था

(C) Staff Institutes

अंतग्रही व बाहयग्रही खेळांच्या सुविधा मध्यवर्ती कार्यशाळा-दापोडी, (पुणे), धुळे, सोलापूर, रत्नागिरी, अहमदनगर, सांगली, ठाणे व कोल्हापूर या घटकात कर्मचारी संस्थाव्दारे कार्यान्वित आहेत

Staff Institutes are equipped with the facilities for Indoor and Outdoor games at Central Workshop - Dapodi (Pune) and also at Dhule, Solapur, Ratnagiri, Ahmednagar, Sangli, Thane & Kolhapur divisions.

मध्यवर्ती कार्यालय, मुंबई या ठिकाणी करमणूक केंद्र आहे.

Recreation hall is provided at Central Office, Mumbai

कर्मचारी संस्था आणि करमणूक केंद्रात कॅरम , टेबल टेनिस हे खेळ खेळले जातात. रत्नागिरी आणि मध्यवर्ती कार्यशाळा-दापोडी (पुणे) या ठिकाणच्या कर्मचारी संस्थांमध्ये कॅरम व टेबल टेनिस या खेळा व्यतिरिक्त बॅडमिंटन खेळाचीही व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.

Carrom and Table Tennis games are played in these recreation hall and staff Institutes. Arrangement for Badminton game is made at Staff Institute of Ratnagiri and Central Workshop-Dapodi (Pune) in addition to the Table Tennis and Carrom.

(ड) आंतर विभागीय नाट्य स्पर्धा

(D) Inter Divisional Drama Competition

महामंडळात प्रत्येक वर्षी नाट्यस्पर्धा आयोजित केल्या जातात. वर्ष २०१६-१७ मध्ये झालेल्या ४६ व्या आंतर विभागीय नाट्यस्पर्धेत १७ विभागांनी भाग घेतला. या स्पर्धेची पहिली फेरी अहमदनगर, नांदेड, सांगली व रत्नागिरी येथे व अंतिम फेरी सोलापुर येथे आयोजित करण्यात आली होती. सिंधुदुर्ग विभागाने सादर केलेल्या **"गावय"** नाट्यप्रयोगास प्रथम पारितोषिक या स्पर्धेमध्ये मिळाले.

Inter Divisional Drama Competition is organized every year in the Corporation. During the year 2016-17, 17 divisions took part in 46th Inter Divisional Drama competition. The first round of the competition was held at Ahmednagar, Nanded, Sangali & Ratnagiri division, while the final round of the competition was held at Solapur. The drama **"Gaway"** staged by Sindhudurg division, won the First Prize.

वार्षिक नाट्य स्पर्धा - उद्घाटन समारंभ

वार्षिक क्रीडा स्पर्धा - उद्घाटन समारंभ

वार्षिक क्रीडा स्पर्धा - विजेता संघ, रत्नागिरी विभाग

४६ व्या आतंरविभागीय नाट्यस्पर्धेत प्रथम व अंतिम फेरीत विजयी झालेल्या स्पर्धकांचा बक्षिस समारंभ सिंधुदुर्ग येथे संपन्न झाला. श्री.माधव काळे, महाव्यवस्थापक (क.व.औ.सं) यांचे अध्यतेखाली नाटयस्पर्धेचा बक्षिस वितरण समारोह दि १९.०२.२०१७ रोजी आयोजित करण्यात आला. आंतर विभागीय नाट्य स्पर्धेसाठी एकूण ₹ ३.९१ लाख खर्च झालेला आहे.

The prize distribution ceremony of 46th first round and final round drama competition was held at Sindhudurg division. The prize distribution ceremony was presided by Hon'ble Shri. Madhav Kale, General Manager (P&IR) on 19.02.2017. Corporation had incurred the expenditure of ₹ 3.91 Lakh for conducting Inter Divisional Drama Competition.

(इ) वार्षिक आंतर विभागीय क्रिकेट स्पर्धा

अहवाल वर्षात आंतर विभागीय क्रिकेट स्पर्धेची पहिली फेरी अकोला, धुळे, लातूर, चंद्रपुर येथे घेण्यात आली. या स्पर्धेत एकूण ३१ विभाग / घटकांनी भाग घेतला होता. क्रिकेट स्पर्धेचा उपांत्य व अंतिम सामना सांगली येथे घेण्यात आला. कोल्हापूर विरुध्द रायगड या विभागाच्या संघामध्ये झालेल्या अंतिम सामन्यात रायगड विभागास विजेतेपद मिळाले.

(E) Inter Divisional Cricket Tournament

The first round of Inter Divisional Cricket Tournament was held at Akola, Dhule, Latur & Chandrapur during the year. Total 31 divisions / units participated in the tournament. The semi-final & final round of the Cricket Tournament was held at Sangli. The final round was played between Kolhapur & Raigad. The Raigad division won the final round of the tournament.

अंतिम फेरीतील विजेत्या व उप विजेत्या संघाना पारितोषिक देण्यात आले. या स्पर्धेस महामंडळाला एकूण ₹२.२६ लाख इतका खर्च आला होता.

The prizes were awarded to the winner and runner-up team of the tournament. The Corporation incurred the expenditure of ₹ 2.26 Lakh for this tournament .

(फ) वार्षिक क्रिडा स्पर्धा

५३ व्या वार्षिक क्रिडा स्पर्धा दि. ०७.०२.२०१७ ते ०९.०२.२०१७ या कालावधीत नाशिक येथे आयोजित करण्यात आल्या होत्या. स्पर्धेमध्ये ६५९ कर्मचारी खेळाडूनी भाग घेतला होता. मा.श्री. राधाकृष्णन (भाप्रसे), जिल्हाधिकारी तथा दंडाधिकारी, नाशिक व अभिनेता श्री.देवदत्त नागे यांच्या हस्ते दि.०७.०२.२०१७ रोजी क्रिडास्पर्धेचे उद्‌घाटन झाले.

(F) Annual Sports Tournament

53th Annual Sports Tournament was conducted at Nashik between 07.02.2017 to 09.02.2017. 659 employees took part in this tournament. Opening ceremony was inaugurated by Hon'ble Shri. Radhakrishnan, IAS, Distict Collector, Nashik & actor ,Shri. Devdatta Nage on 07.02.2017.

दि.०९.०२.२०१७ रोजी श्रीमती कविता राऊत यांच्या हस्ते बक्षीस वितरण समारंभ संपन्न झाला.

The Prize distribution ceremony was held on 09.02.2017 by the hands of Shrimati Kavita Raut.

वार्षिक क्रिकेट स्पर्धा - विजेता संघ, रायगड विभाग

रत्नागिरी विभागाच्या संघास स्पर्धेचे अंतिम विजेतेपद देण्यात आले. या क्रिडास्पर्धेच्या आयोजनासाठी एकूण ₹ १६.२० लाख खर्च झाला.

General Championship was awarded to Ratnagiri Division. The Corporation has incurred an expenditure of ₹ 16.20 Lakh for this tournament.

(ग) वैद्यकीय सुविधा

महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांसाठी एकूण २३१ ठिकाणी मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी नेमलेले आहेत. सन २०१६-१७ मध्ये एकूण १,८२,७२१ कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियानी या दवाखान्यातून उपचार घेतले आहेत.

(G) Medical Facilities

Honorary Medical Officers are appointed at 231 places for medical services to S.T.employees. In all 1,82,721 cases were attended during the year 2016-17.

(ह) गृहनिर्माण

औद्योगिक गृहनिर्माण योजनेअंतर्गत गाळे बांधण्यात आलेले आहेत. घटकांमध्ये ''गाळेधारक समितीकडे'' गाळे वितरणाचे काम सोपविण्यात आले आहे. या समितीवर अध्यक्ष म्हणून विभाग / घटक प्रमुख, तर कामगार अधिकारी, सचिव म्हणून काम पाहतात. औद्योगिक कामगारांच्या व्यतिरिक्त महामंडळाने अधिकारी व कर्मचारी वर्गाकरिता निरनिराळया ठिकाणी निवासी सदनिका बांधलेल्या आहेत.

(H) Housing

The tenements are constructed under the subsidized Industrial Housing Scheme. The allotment of such tenements is entrusted to the ''Tenement Committee'', in the Units. The Division/ Unit Head is the Chairman and the Labour Officer is the Secretary of this Committee. In addition to industrial tenements, Corporation has constructed residential quarters for the Employees and Officers at various places.

२.१२ कर्मचायांसाठी शैक्षणिक सहाय्य निधी, नैसर्गिक आपत्ती, मरणोत्तर मदत योजना आणि कुटुंब कल्याण योजना

महामंडळ कर्मचाऱ्यांसाठी निरनिराळया कल्याण योजना राबवित असते, त्याशिवाय त्यांच्या कुटुंबियांच्या कल्याणाची सुध्दा काळजी घेते. शिष्यवृत्ती, बक्षिस, नैसर्गिक आपत्तीच्या वेळी मदत, मरणोत्तर मदत निधी या सारख्या कल्याणकारी योजना कार्यान्वित करण्यात आलेल्या आहेत.

2.12 Educational Assistance, Natural Calamities, Death Relief Scheme & Family Welfare Scheme for Employees

In addition to various welfare activities for employees, corporation also pays attention towards welfare of family membe ₹ In this regard welfare schemes like scholarship, prizes, assistance in natural calamities, death relief fund, family welfare scheme are in-force.

अ) कन्यादान योजना

महामंडळामध्ये हिंदूहृदयसम्राट शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे कन्यादान योजना दि.०१.०४.२०१६ पासून लागू करण्यात आली आहे. सदर योजनेतंर्गत एस.टी. कर्मचाऱ्यांच्या घरी जन्मास येणाऱ्या मुलीच्या वयाच्या २१व्या वर्षी विवाहासाठी ₹ १ लाख

A) Kanyadan Yojana

Hinduhridaysamrat Shivsena Supremo Balasaheb Thakre Kanyadaan scheme is introduced in the corporation from 01.04.2016 . Under this scheme, girl child born to the employee will

देण्यात येईल. माहे मार्च-२०१७ अखेर प्रत्यक्ष लाभार्थिंची संख्या ४६७ इतकी आहे.

be given ₹1 lakh at the age of 21 years for her marriage. During the year, 467 employees took benefit of the scheme.

ब) शिष्यवृत्ती योजना

इयत्ता १०वी मध्ये (माध्यमिक शालांन्त परिक्षा) ६० टक्के किंवा अधिक गुण मिळाले असतील अशा रा.प.कर्मचाऱ्यांच्या पाल्यांना गुणवत्तेच्या क्रमानुसार प्रतिवर्षी शिष्यवृत्ती देण्यात येते.ज्या पाठयक्रमाकरीता प्रवेश घेतला आहे ते शिक्षण पूर्ण होईपर्यत शिष्यवृत्ती सुरु राहते.

१. महामंडळाचे प्रतिवर्षी ₹ ६० लाख अंशदान असते व अधिकारी / कर्मचारी यांचेकडून प्रति महिना ₹ ५/- प्रमाणे वर्गणी जमा केली जाते.

२. सदरची योजना अर्धवेळ व रोजंदार कर्मचाऱ्यांच्या पाल्यांना सुध्दा लागू असते.

३. ३५० शिष्यवृत्ती दिल्यानंतर उरलेल्या अर्जामधून गुणानुक्रमे १०० बक्षिसे प्रति वर्षी देण्यात येतात. यावर्षी ३५२ शिष्यवृत्ती व १०० बक्षिसे म्हणजेच एकूण ४५२ रा.प. कर्मचाऱ्यांचा पाल्यांना सदर योजनेचा लाभ देण्यात आला.

विभाग / घटकाकरिता प्रत्येकी १० या प्रमाणे शिष्यवृत्ती मंजुर करण्यात येतात.

४. इयत्ता १० वी नंतर जो अभ्यासक्रम पाल्य करत आहे त्यानुसार शिष्यवृत्तीची रक्कम पुढीलप्रमाणे.

(B) Scholarship Scheme

Every year children of S.T. employees who have secured 60% or more marks in 10th Std (S.S.C.exam) are awarded scholarship in order of merit. The scholarship is continued till completion of the course in which admission is taken.

1. Each Officer & employee contributes ₹ 5/-, per month from salary and the S.T.Corporation also contributes ₹ 60 Lakh every year under this scheme.

2. This scheme is applicable to the wards of part- time and daily wage employees also.

3. After allotment of 350 scholarships, 100 prizes are awarded to remaining applicants every year. During the year 352 scholarships and 100 prizes were given i.e. in all 452 wards of ST employees got the benefit under this scheme during the year
For Each Division / Units 10 Scholarships are sanctioned.

4. According to course, scholarship amount after 10th Std. is as under.

अ.क्र/ Sr.No.	तपशील / Particulars	दरमहा शिष्यवृत्ती रक्कम (₹)/ Monthly scholarship (in ₹)
1	११ वी व १२ वी कला /विज्ञान/वाणिज्य 11th & 12th Arts/ Science/ Commerce	200/-
2	पदवी अभ्यासक्रम /Degree Course	350/-
3	पदवीका अभ्यासक्रम / Diploma Course	350/-
4	अभियांत्रिकी व वैद्यकीय पदवी अभ्यासक्रम	750/-

६. गुणानुक्रमे १०० बक्षिसांची रक्कम पुढीलप्रमाणे.

6. As per Merit, amount of 100 prizes is as under.

अ.क्र/ Sr.No.	गुणानुक्रम / Merit No.	बक्षिसांची रक्कम (₹)/ Prize amount (in ₹) each
1	1 to 25	2000/-
2	26 to 50	1500/-
3	51 to 75	1000/-
4	76 to 100	500/-

२०१६-१७ या वर्षात ₹ १.४३ कोटी इतका खर्च शिष्यवृत्ती व बक्षिसे अदा करण्यासाठी करण्यात आलेला आहे.

During the year 2016-17, expenditure of ₹ 1.43 crore was incurred towards payment of scholarships and prizes.

(क) सेवानिवृत्ती भेट, नैसर्गिक आपत्ती व मरणोत्तर मदत आणि कर्मचारी कुटुंबकल्याण योजना.

(C) Retirement Gift Scheme, Natural Calamity & Death Relief Assistance And Family Welfare Scheme

(१) सेवानिवृत्ती भेट योजना

अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या सेवा निवृत्तीच्या वेळी ₹ २,०००/- भेट म्हणून देण्यात येते.

(1) Retirement Gifts Scheme

An amount of ₹2,000/- as a gift is given to the retired employees / Officers on the eve of retirement.

(२) नैसर्गिक आपत्तीच्या वेळी मदत

ज्या कर्मचाऱ्यांच्या मालमत्तेचे नुकसान शासनाने वेळोवेळी जाहीर केलेल्या भूकंप, दंगल व महापूर या प्रकारच्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे झालेले आहे ,अशा पात्र कर्मचाऱ्यांना ₹२०००/- ची मदत देण्यात येते. वर्ष २०१६-१७ मध्ये अशा प्रकारचे एकही प्रकरण नाही.

(2) Natural Calamity Assistance

The monetary assistance of ₹ 2000/- is given to the employees, who are affected due to natural calamities earthquake, flood or due to riots as declared by the Government Authorities from time to time . No such case was reported during the year 2016-17.

(३) मरणोत्तर मदत

कर्मचाऱ्यांच्या मरणोत्तर अंत्यविधीसाठी त्याच्या वारसास ₹ ५,०००/- तात्कालिक आर्थिक मदत देण्यात येते. सन २०१६-१७ मध्ये एकूण ३९५ कर्मचाऱ्यांच्या वारसास आर्थिक मदत देण्यात आली.

(3) Death Relief Assistance

An immediate financial assistance of ₹ 5,000/- is paid to the heirs of deceased employee to meet the funeral expenses. Assistance was given in 395 such cases during the year 2015-16.

(४) कर्मचारी कुटुंबकल्याण योजना

ऑक्टोबर १९९४ पासून "**कर्मचारी कुटुंब कल्याण योजना**" नावाची अभिनव योजना सुरु करण्यात आलेली आहे. या योजने अंतर्गत प्रत्येक कर्मचाऱ्यांच्या पगारातून ₹४०/- प्रतिमहा कपात करण्यात येते. या निधीत महामंडळ दरवर्षी ₹१.५० कोटी जमा करते. एखाद्या कर्मचाऱ्याला सेवा काळात असताना मृत्यू आल्यास त्याच्यावर अवलंबून असणाऱ्या कायदेशीर वारसास आर्थिक सहाय्य म्हणून महामंडळ ₹१ लाख इतकी रक्कम देते. सदरची रक्कम महामंडळाच्या आवर्त योजनेत ५ वर्षाच्या कालावधीसाठी ठेवण्यात येते. महामंडळाने वेळोवेळी घोषित केलेल्या दराप्रमाणे व्याजाची रक्कम या ठेवीदारास देण्यात येते. पाच वर्षाच्या कालावधी नंतर या योजने अंतर्गत ठेवण्यात आलेली रक्कम मयत कर्मचाऱ्याच्या कायदेशीर वारसांना काढून घेण्याचे किंवा पुनर्गुंतवणुकीचे अधिकार आहेत.

२०१६-१७ या वर्षात २५६ मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना प्रत्येकी ₹१.०० लाख मदत देण्यात आली.

उपरोक्त नमुद ४ योजनांकरिता अहवाल वर्षात ₹ ४.९३ कोटी खर्च झालेला आहे.

(ड) निवृत्त कर्मचायांना मोफत पासाची सोय

सेवानिवृत्त रा प कर्मचाऱ्यांना प्रत्येक वर्षाला जुलै ते फेब्रुवारी या कालावधीत २ महिन्यांसाठी त्यांच्या सहचारीणी/ सहचारीसह मोफत प्रवास करण्यासाठी पास देण्यात येतो. अहवाल वर्षात २३,३७३ निवृत्त कर्मचाऱ्यांना अशा प्रकारचे पासेस देण्यात आले होते.

(4) Family Welfare Scheme

Novel scheme titled as **"Employees Family Welfare Scheme"** was introduced from October 1994. Every employee contributes ₹40/- per month and Corporation contributes ₹1.50 Crore every year to this scheme. In case of ,death of employee in service ₹ 1 Lakh is given as financial assistance to the legal heir of the deceased employee. This amount is kept in the Fixed Deposit Scheme of the Corporation for period of 5 years and interest is paid to legal heir on such deposit as per prevailing interest rate. The legal heir of deceased employee is free to withdraw the deposit or to renew the deposit after maturity.

During the year 2016-17, 256 heirs to the deceased employee were given assistance of ₹ 1 Lakh each .

During the year under report, expenditure of ₹ 4.93 crore has been incurred on above mentioned 4 schemes.

(D) Free Travelling Facility to Retired employees

Free travel passes of two months duration are issued every year between July to February to retired S T Employees & their spouses. In all 23,373 retired employees were given such passes during the year 2016-17.

(इ) श्रमिक नुकसान भरपाई कायदा १९२३ ची अंमलबजावणी

श्रमिक नुसान भरपाई कायदा १९२३ नुसार कामाच्या स्वरुपात वर्ष २०१६-१७ मध्ये एकूण ७९ प्रकरणे (११ प्राणांतिक आणि ६८ इतर अपघात) होती. कामगार नुकसान भरपाई कायदा १९२३ नुसार वर्ष २०१६-१७ मध्ये ₹६०.७७ लाख नुकसान भरपाई देण्यांत आली. याशिवाय जखमी कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यात आलेली आहे.

(E) Implementation of Workman Compesation Act.1923

During the year 2016-17 there were 79 cases of accidents (11 fatal & 68 non fatal) which have been decided under worksman compensation act 1923 in the cours of & out of employement. The total amount of compention paid during the year 2016-17 was ₹60.77 lakh in addition to this corporation also reimbursed medical expences to the injured employees.

(प) कामगारांची गाऱ्हाणी

कामगारांचे वेतन, भत्ते, बदल्या, बढत्या, वेतनवाढ, आठवडा सुट्टी संबंधीच्या गाऱ्हाण्याची स्थिती पुढीलप्रमाणे आहे.

(P) Worker's Grievances

The number of grievances of the employees related to pay, allowances, transfers, promotions, increments, weekly off etc. is shown as below.

तपशील / Particulars	०१.०४.२०१६ पूर्वी अनिर्णित गाहाण्यांची संख्या / No. of grievances pending prior to 01.04.2016	०१.०४.२०१६ ते ३१.०३.२०१७ या कालावधीत आलेल्या एकूण गाहाण्यांची संख्या/ Total no. of grievances received from 01.04.2016 to 31.03.2017	निर्णय झालेल्या गाहाण्यांची एकूण संख्या / No. of cases disposed off.	वर्षअखेर अनिर्णित गाहाण्यांची एकूण संख्या/ No. of grievances pending at the end of the year.
वैयक्तिक/Individual	178	1888	1868	278
सामूहिक/ Collective	408	1416	1401	343
एकूण / Total	**586**	**3304**	**3269**	**621**

(फ) संप, कामबंद व उपोषण

नवीन वेळापत्रकाची अंमलबजावणी, कामगार व श्रमिक संघटना प्रतिनिधीच्या बदल्या, चालक व वाहक यांना प्रवाशांनी केलेली मारहाण, करार व प्रवासी वाहतूक धंद्यातील खाजगीकरण यामुळे सर्वसाधारणपणे संप, कामबंद व उपोषण होत असतात.

(F) Strike, Work Stoppages & Hunger Strike

The incidence of Strikes, Stoppage of work, hunger strike occurs for various reasons like implementation of new time table, transfer of employees and union office bearers, assaults on drivers and conductors by passengers, settlement issue, privatization of Passenger Transport Industry etc.

वर्ष २०१६-१७ मध्ये संप व कामबंद निदर्शने इ. आंदोलन प्रकरणात एकूण १८१४ कामगारांचे साधारणत: ७९६१ श्रमतास वाया गेले. तसेच उपोषण प्रकरणामध्ये १९८ कामगारांचे ८१०८ श्रमतास वाया गेले.

In all 1814 man hours of 7961 employees were lost in all the incidences of strike, protest and work stoppages during the year 2016-17. Similarly, there were incidences of hunger strikes in which 8108 man hours of 198 employees were lost.

२.१३ ध्वजदिन निधी

2.13 Flag Day Fund

महामडंळातील अधिकारी व कर्मच्यांऱ्यातर्फे जवानांच्या कल्याणासाठी ध्वजदिन निधी जमा करण्यात येतो.

Officers and Employees of the Corporation contribute towards Flag Day Fund every year for the Welfare of Soldie.

सदरचा निधी घटक / विभागीय पातळीवर जमा करुन संबंधीत जिल्हाधिकारी यांचेकडे सुपूर्द केला जातो. अहवाल वर्षात ₹५०.६१ लाख इतकी रवकम संबंधीताकडे सुपूर्द करण्यात आलेली आहे.

The fund is collected at Unit/Divisional level and is handed over to the respective District Collector. An amount of ₹50.61 Lakh was handed over during the year under review.

२.१४ अल्पबचत गुंतवणूक

2.14 Investment in small savings

महामंडळच्या अधिकारी व कर्मचारी यांना अल्पबचत गुंतवणूकीसाठी प्रोत्साहीत केले जाते. मासिक वेतनातून अल्पबचतीसाठी गुंतवणूक केलेल्या रकमेचा राष्ट्रीय विकासास हातभार लागत असतो. अहवाल वर्षात खालीलप्रमाणे अल्पबचतीमध्ये गुंतवणूक केलेली आहे.

Officers and Employees of the Corporation are encouraged to invest in Small Savings. The amount deducted from the monthly salary for the investments in the Small Savings contribute in the National Development. During this year, investment in Small Savings deposits is as under.

सहभागी कर्मचारी / Employees participated	गुंतवणूक केलेली रक्कम (₹ कोटीत) / Investment Amount (₹ in Crore)
73,693	4.96

२.१५ कामगार कल्याण निधी

महामंडळातील सर्व कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून प्रति वर्षी दोन वेळा (जून व डिसेंबर महिन्यात) "**कामगार कल्याण निधी**" कपात करण्यात येते. या जमा झालेल्या निधीमध्ये महामंडळसुध्दा अशंदान देते. असा एकत्रित निधी "कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ " यांचेकडे जमा करण्यात येतो. वर्ष २०१६-१७ मध्ये ₹ ८५.२८ लाख निधी कल्याण आयुक्तांकडे सुपूर्द करण्यात आलेला आहे, त्याबाबतचा तपशील पुढीलप्रमाणे -

2.15 Employee Welfare Fund

Contribution towards the "Welfare Fund" is deducted from the salary of the employees of the Corporation twice during the year (in the month of June & December). Corporation also contributes to this fund. The sum so collected is handed over to "Welfare Commissioner, Maharashtra State Labour Welfare Board ". An amount of ₹ 85.28 Lakh was handed over during the year 2016-17, the details of same is as under-

कर्मचारी वर्गणी (₹ लाखात) / Contribution of Employees (₹ in Lakh)	महामंडळ वर्गणी (₹ लाखात) / Contribution of Corporation (₹ in Lakh)	एकूण वर्गणी (₹ लाखात) / Total Contribution (₹ in Lakh)
28.42	56.86	85.28

२.१६ समुपदेशक -

रा.प. महामंडळाच्या चालकांना वाहन चालवितांना सतत मानसिक तणावाखाली कामकाज करावे लागत असते. या सततच्या दबावाने कामाच्या गुणवत्तेवर परीणाम होऊन प्रवाशी, पादचारी तसेच स्वत: चालक यांचेसाठी संकटकालीन परिस्थिती उद्‌भवू शकते. सदर बाबतीत उपाययोजना म्हणुन महामंडळाने मानधन तत्वावर चालकांस समुपदेशन करण्याकरिता समुपदेशक नियुक्त केलेले आहेत.

विभागिय पातळीवर आगार व्यवस्थापक, कामगार अधिकारी, मानसेवी वैद्यकिय अधिकारी, सहा. वाहतुक अधिक्षक /वाहतुक निरिक्षक यांची समिती स्थापन करुन मानसिक तणावाखाली असणाऱ्या चालकांची आगारनिहाय यादी बनविण्यात आली. महामंडळाने चालकांचे समुपदेशन करण्याच्या दृष्टींने समुपदेशकांना खालील बाबींवर मार्गदर्शन करण्यात येते -

१. कुटुंबाचे आर्थिक नियोजन कसे करावे

२. नियमीत वैद्यकिय तपासणी व आवश्यक देखभाल

2.16 Counselors -

Drivers of S.T. Corporation has to face continuous stress while driving the bus. Due to persistent strain, quality of driving suffers & which can lead to dangerous situation for passengers, pedestrians & for himself also. The Corporation has appointed Counsellors on honorary basis for counseling the drive.

The Committee was formed at Division level comprising of Depot Manager, Labour Officer, Hon.Medical Officer, Asstt. Traffic Supdt. / Traffic Inspector. This Committee listed out risk prone, stressed drivers who needs counseling depotwise. Corporation has advised counselors to guide the drivers on following matters –.

1. How to plan family's financial condition

2. Regular medical check-up and treatment if any.

३. पर्याप्त आराम व चांगल्या सवयी

४. प्रवाशांशी वागणुक कशी असावी

५. वाईट सवयी, ज्यामुळे व्यक्ती ,समाज व पर्यायाने महामंडळाच्या छबीवर विपरीत परीणाम होतो अशा सवयी सोडण्यावर विशेष भर देण्यात यावा.

६. सध्या महामंडळात एकुण २० समुपदेशक कार्यरत आहेत. समुपदेकास दरमहा ₹ ४०००/- मानधन देण्यात येते. या समुपदेशकांनी सन २०१६-१७ या कालावधीत २,६०० चालक कर्मचाऱ्यांचे समुपदेशन केले आहे.

3. Sufficient rest and good habits.

4. How to talk and behave with passenge

5. Emphasis to be given over to leave out bad habits which damages personality of individual , Society and Corporation as well.

6. At present, total 20 Counselors are working in S.T. Corporation. They are paid ₹ 4,000 per month as honorarium. Counseling to 2,600 drivers is done by these counselors during the year 2016-17.

प्रकरण - तीन / CHAPTER – III
वाहतूक / TRAFFIC

वाहतूक व्यवहार

Traffic Operation

३.०१(अ)वाहतूक व्यवहाराचे फलित

3.01 (A) Traffic Operational Results

महत्वाच्या वाहतूक मापन घटकासंबंधी सन २०१५-१६ व २०१६-१७ वर्षासाठी -तुलनात्मक आकडेवारी तक्ता क्रमांक ३.०१ (अ) मध्ये दिलेली आहे.

The comparative operational results for important traffic parameters for the year 2015-16 and 2016-17 are given in theTable No.3.01 (A)

तक्ता क्रमांक ३.०१ (अ) /Table No.3.01 (A)
वाहतूक व्यवहाराचे फलित / Traffic Operational Results

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	वर्ष / Year		तफावत /Variation	
		2015-16	2016-17	प्रत्यक्ष तफावत/ Actual Variation	टक्केवारी/ Percen-tage
1	**मार्ग / Routes**				
अ /A	३१ मार्च रोजी मार्गाची संख्या/ No.of Routes as on 31st March	18706	18765	59	0.32
ब /B	३१ मार्च रोजीचे मार्ग कि.मी.(लाखात)/ Route Kms. as on 31st March (in Lakh)	14.14	13.78	-0.36	-2.55
क /C	मार्गाचे सरासरी अंतर (कि.मी.) / Average Route distance (in Kms.)	75.60	73.44	-2.16	-2.86
2	**सरासरी चालविलेली नियते / Average No. of Schedules operated**	15664	15585	-79	-0.50
३	**बसेस / Buses**				
अ /A	बसेसची सरासरी संख्या /Average no.of buses held	18514	18710	196	1.06
ब /B	मार्गावर असलेल्या बसेसची दैनंदिन सरासरी संख्या / Average daily no.of buses ON Road	16981	16834	-147	-0.87
क /C	वाहन ताफा वापराची टक्केवारी / % Fleet Utilisation	91.72	89.97	-1.75	-
ड./D	मार्गावरील प्रति वाहनाने केलेले दैनिक सरासरी कि.मी./ Average daily Kms. per ON Road bus.	338.00	336.25	-1.75	-0.52
4	**किलोमीटर्स/ Kilometers**				
अ /A	स्थूल कि.मी. (कोटीत) /Gross Kms. (in Crore)	211.75	208.33	-3.42	-1.62
ब /B	सार्थ कि.मी. (कोटीत) /Effective Kms. (in Crore)	210.06	206.61	-3.45	-1.64
क /C	व्यर्थ कि.मी.(कोटीत)/Dead Kms. (in Crore)	1.69	1.72	0.03	1.78
ड./D	व्यर्थ कि.मी.ची सार्थ कि.मी. शी टक्केवारी/ % Dead Kms.to Effective Kms.	0.81	0.83	0.02	-

तक्ता क्रमांक ३.०१ (अ) (पुढे चालू) / Table No.3.01 (A) (Continued)
वाहतूक व्यवहाराचे फलित / Traffic Operational Results

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	वर्ष / Year		तफावत /Variation	
		2015-16	2016-17	प्रत्यक्ष तफावत/ Actual Variation	टक्केवारी/ Perce-ntage
5	**भारमान व प्रवासी/%Load Factor & Passengers**				
अ /A	भारमानाची टक्केवारी / % Load Factor	55.71	54.63	-1.08	-
ब /B	भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) / % Load Factor)(including VOC)	69.60	68.75	-0.85	-
क /C	सरासरी आसन क्षमता /Average seating capacity	43.71	43.35	-0.36	-0.82
ड /D	प्रवाशांची संख्या (कोटीत) /No.of passengers carried (In Crore)	245.61	244.38	-1.23	-0.50
इ /E	प्रवाशांनी प्रवास केलेले सरासरी अंतर (कि.मी.) (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/Average distance travelled by a passenger(in Kms) (including VOC)	26.02	25.20	-0.82	-3.15
फ /F	प्रत्येक प्रवाशामागे सरासरी वाहतूक उत्पन्न (₹) (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) / Average Traffic earning per passenger (in ₹)(including VOC)	28.93	27.95	-0.98	-3.39

आलेख 3.1 / Graph 3.1
सार्थ किलोमीटर (कोटीत) / Effective Kilometers (in Crore)

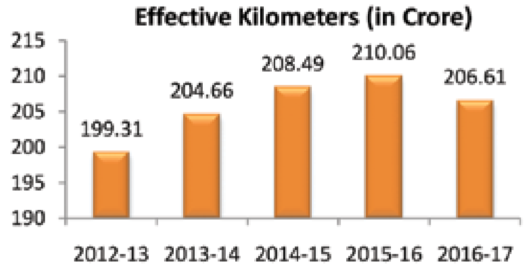

आलेख 3.3 / Graph 3.3
प्रवाशांची संख्या (कोटीत) / Passenger Travelled (In crore)

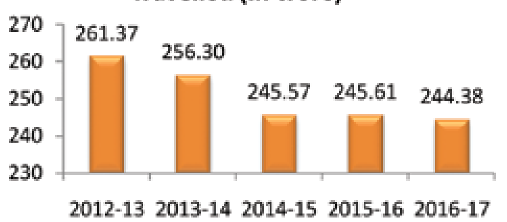

आलेख 3.2 / Graph 3.2
भारमानाची टक्केवारी / %Load Factor

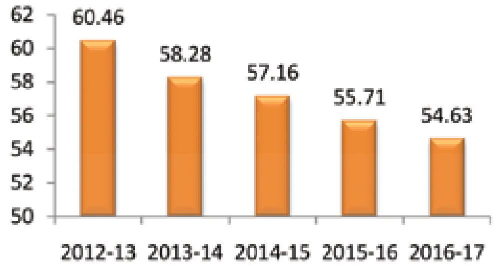

आलेख 3.4 / Graph 3.4
भारमानाची टक्केवारी सवलत रक्कमेसहीत / %Load Factor (Incl.VOC)

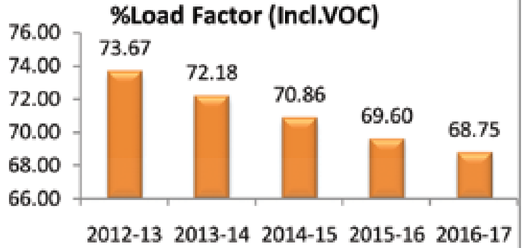

२०१५-१६ व २०१६-१७ मधील प्रदेशनिहाय चालनिय फलितांची तुलनात्मक आकडेवारी परिशिष्ट -२ मध्ये दिलेली आहे

Regionwise comparative operational results for the year 2015-16 and 2016-17 are given in Annexure-II.

वर्ष २०१६-१७ मध्ये मागील वर्षाच्या तुलनेत सार्थ कि.मी.मध्ये १.६४% ने घट होऊन भारमानाच्या टक्केवारीत १.०८ अंकाने घट झालेली आहे. सवलत रक्कमेसहीत भारमानाच्या टक्केवारीत ०.८५ अंकानी घट झालेली आहे.

Effective Kms. has decreased by 1.64 % during the year 2015-16 as compared to previous year with a drop in % Load factor by 1.08 count. In the % Load factor including value of concession there is drop of 0.85 count.

३.०१ (ब) कार्यचालनाचा सारांश

3.01 (B) Gist Of Opertions

वर्ष २०१५-१६ व २०१६-१७ चा सेवानिहाय कार्यचालनाच्या वर्गीकरणाचा सारांश तक्ता क्रमांक ३.०१ (ब) मध्ये दिलेला आहे.

Gist of operations of different type of services during the year 2015-16 and 2016-17 is given in Table No.3.01 (B).

तक्ता क्रमांक ३.०१ (ब) / Table No.3.01 (B)

कार्यचालनाचा सारांश / Gist of Operations

अ.क्र./ Sr. No	तपशील /Particulars	सरासरी नियतांची संख्या/ Average Schedules Operated		सार्थ कि.मी. (लाखात)/ Effective Kms.(In Lakh)		एकूण सार्थ कि.मी. शी टक्केवारी/ % to Total Eff.Kms.	
		15-16	16-17	15-16	16-17	15-16	16-17
1	**लांब पल्ल्याची सेवा/ Long Distance Service**						
A	साधी सेवा/Ordinary Service	2597	2470	4162.02	3827.39	19.81	18.52
B	रातराणी सेवा /Night Service	524	406	895.94	675.63	4.27	3.27
C	निमआरामसेवा/Semi-Luxury Service	321	413	569.86	748.93	2.71	3.62
D	वातानुकूलित सेवा/Air Condition Service	1	4	1.39	7.08	0.01	0.03
	एकूण /Total (1)	**3442**	**3294**	**5629.21**	**5259.03**	**26.8**	**25.45**
2	**शहरी वाहतूक /City Service**	**391**	**373**	**324.91**	**308.1**	**1.55**	**1.49**
3	**इतर ग्रामीण वाहतूक/Other Mofussil Service**						
A	साधी सेवा/Ordinary Service	10904	11008	13857.63	13960.88	65.97	67.57
B	निमआराम सेवा/ Semi Luxury Service	425	464	709.05	701.50	3.38	3.40
C	वातानुकूलित सेवा/Air Condition Service	94	104	184.60	198.49	0.88	0.96
D	मिडी सेवा/Midi Service	407	324	301.01	233.00	1.43	1.13
	एकूण (३) / Total (3)	**11830**	**11903**	**15052.3**	**15094.3**	**71.66**	**73.06**
	एकूण(१+२+३) / Total (1+2+3)	**15664**	**15571**	**21006.4**	**20661.4**	**100.00**	**100.00**

तक्ता क्रमांक ३.०१ (ब) (पुढे चालू) / Table No.3.01 (B) (Continued)
कार्यचालनाचा सारांश / Gist of Operations

अ. क्र./ Sr. No	तपशील /Particulars	प्रति कि.मी.मागे उत्पन्न (₹)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ Earning Per Km.(in ₹) (incl. VOC)		भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/% Load Factor (incl.VOC)		सरासरी वाहन वापर (कि.मी.मध्ये)/ Average Vehicle Utilisation (in Kms.)	
		15-16	16-17	15-16	16-17	15-16	16-17
1	**लांब पल्ल्याची सेवा/ Long Distance Service**						
A	साधी सेवा/Ordinary Service	31.81	31.43	68.51	68.46	403.99	408.18
B	रातराणी सेवा /Night Service	33.91	32.74	62.96	61.80	430.97	437.49
C	निमआराम सेवा/Semi Luxury service	33.16	32.95	60.31	64.57	447.25	458.16
D	वातानुकूलित सेवा/Air Condition service	31.54	46.23	25.06	37.70	602.83	669.22
	एकूण (१) /Total (1)	32.28	31.84	66.58	66.82	412.16	418.51
2	**शहरी वाहतूक /City Service**	**38.28**	**35.96**	**60.86**	**57.40**	**207.04**	**203.73**
3	**इतर ग्रामीण वाहतूक/ Other Mofussil Service**						
A	साधी सेवा/Ordinary Service	33.92	33.02	71.76	70.55	320.45	319.14
B	निमआराम सेवा/Semi Luxury Service	35.57	34.49	63.07	63.34	440.29	435.87
C	वातानुकूलित सेवा/Air Condition service	73.40	68.28	60.10	56.55	534.87	571.59
D	मिडी सेवा/ Midi Service	25.30	24.35	76.72	74.55	173.14	140.84
	एकूण (३)/Total (3)	**34.31**	**33.42**	**70.96**	**69.74**	**320.79**	**318.67**
	एकूण (१+२+३)/ Total (1+2+3)	**33.83**	**33.06**	**69.57**	**68.75**	**338.00**	**336.26**

तक्ता क्रमांक ३.०१ (क) / Table No.3.01 (C)
साधी लांब पल्ला, रातराणी, निमआराम व वातानुकूलित सेवा / Ordinary Long Distance, Night, Semi Luxury& Air Condition Service

अ.क्र./ Sr.No	तपशील /Particulars	संख्या / No.	
		2015-16	2016-17
1.	**लांब पल्ल्याची सेवा/ Long Distance Service**		
अ/A	साधी सेवा /Ordinary Day Service	1598	1439
ब /B	रातराणी सेवा /Night Service	278	230
क/C	निमआराम सेवा /Semi Luxury Service	323	344
ड/D	वातानुकूलित सेवा /Air Condition Service	2	1
	एकूण (१) /Total (1)	**2201**	**2014**
2.	**इतर ग्रामीण नियते /Other Mofussil Service**		
अ/A	रातराणी सेवा /Night Service	35	21
ब /B	निमआराम सेवा /Semi Luxury Service	678	564
क/C	वातानुकूलित सेवा /Air Condition Service	211	163
	एकूण (२) /Total (2)	**924**	**748**

३.०१ (ड) वातानुकूलित व निमआराम सेवेची चालनीय आकडेवारी

वातानुकूलित व निमआराम सेवेची तुलनात्मक चालनीय आकडेवारी तक्ता क्रमांक 3.01 (ड) मध्ये दिलेली आहे.

3.01 (D) Operational Details of AC & Semi Luxury Services

Comparative Operational data of AC & Semi-Luxury Services is given in Table No.3.01 (D) .

तक्ता क्रमांक ३.०१ (ड) / Table No.३.०१ (D)

अ.क्र/ Sr. No	बाब / Particulars	वातानुकूलीत सेवा/ AC Service		निमआराम सेवा/ Semi Luxury Service	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
१	सार्थ कि.मी.(लाखात) / Effective Kms (in Lakh)	185.99	205.95	1278.91	1450.43
२	वाहतूक उत्पन्न)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) (₹ लाखात) /Traffic Receipts (incl. VOC) (₹ In Lakh)	13601.45	13916.90	44147.97	48870.82
३	प्रति कि.मी.मागे उत्पन्न (₹) (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ Earning Per Km.(In ₹) (incl. VOC)	73.13	67.57	34.52	33.69
४	भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ % Load Factor (incl. VOC)	59.79	55.88	61.89	63.96
५	वाहतूक केलेल्या प्रवाशांची संख्या (लाखात)/ No.of Passengers carried (In Lakh)	31.98	32.27	463.81	396.97

३.०१ (इ) अश्वमेध व शिवनेरी वातानुकूलित बसेसची (स्वतःच्या व भाडे तत्वावरील) चालनीय आकडेवारी

अश्वमेध व शिवनेरी वातानुकूलित बससेवा कार्यचालनाची आकडेवारी तक्ता क्रमांक ३.०१ (इ) मध्ये देण्यात आलेली आहे.

3.01(E) Operational details of Ashwamedh & Shivneri AC Services (Own & Hired)

Operational results of Ashwamedh & Shivneri Air Condition Services is given in the Table No. 3.01 (E) .

तक्ता क्र.३.०१ (इ) / Table No. 3.01 (E)

अ.क्र / Sr.No.	तपशील/ Particulars	2015-16	2016-17
1	सार्थ कि.मी.(लाखात)/Effective Kms.(In Lakh)	184.95	205.57
2	वाहतूक उत्पन्न)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) (₹ लाखात) / Traffic Receipts (incl. VOC) (₹ In Lakh)	13516.15	13879.30
3	प्रति कि.मी.मागे उत्पन्न (₹)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ Earning Per Km.(In ₹) (Incl. VOC)	73.08	67.52
4	भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ % Load Factor (Incl. VOC)	59.83	55.89
5	वाहतूक केलेल्या प्रवाशांची संख्या (लाखात)/ No.of passengers carried (In Lakh)	29.80	30.11

३.०१ (फ) अश्वमेध व शिवनेरी भाडेतत्वावरील वातानुकूलित बसेसची चालनीय आकडेवारी

भाडेतत्वावरील बसेस दादर - पुणे, ठाणे - पुणे, नाशिक - पुणे, औरंगाबाद - पुणे, सांगली - पुणे, कोल्हापूर - पुणे व बोरीवली - पुणे,यामार्गावर चालविण्यात येत आहेत. दि. ३१.०३.२०१७ रोजी भाडेतत्वावरील २३ वातानुकूलित व्होल्वो बसेस महामंडळाच्या चालनात होत्या. या बसेसचा वाहतूक फलनिष्पत्ती तक्ता क्र.३.०१(फ) मध्ये देण्यात आलेली आहे.

3.01(F) Operational Details of Ashwamedh & Shivneri Hired AC Buses.

Hired Air Condition buses are operated on Dadar-Pune, Thane-Pune, Nashik-Pune, Aurangabad-Pune, Sangli–Pune, Kolhapur-Pune and Borivali-Pune routes. 23 Air Conditioned hired Volvo buses were in operation as on 31.03.2017. Operational results of these buses are given in Table No. 3.01(F)

तक्ता क्रमांक ३.०१(फ) / Table No.3.01 (F)

अ.क्र. / Sr. No.	तपशील/ Particulars	2015-16	2016-17
1	सार्थ कि.मी.(लाखात) / Effective Kms.(in Lakh)	99.22	59.85
2	वाहतूक उत्पन्न)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) (₹ लाखात) / Traffic Receipts (incl. VOC) (₹ In Lakh)	7019.82	4033.86
3	प्रति कि.मी.मागे उत्पन्न (₹)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ Earning Per Km.(in ₹) (Incl. VOC)	70.75	67.40
4	भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ % Load Factor (incl. VOC)	58.70	55.05
5	वाहतूक केलेल्या प्रवाशांची संख्या (लाखात)/ No.of passengers carried (In Lakh)	14.97	8.48

३.०१(ग) यशवंती (मिडी) बस वाहतूक

दुर्गम व डोंगराळ भागात , ज्या रस्त्यांवर ४४ आसनी बस चालनात येऊ शकत नाहीत तेथे ३२ आसनी यशवंती (मिडी) बसेस चालनात आणल्या आहेत. अवैध प्रवासी वाहतुकीस शह देण्याकरिता मिडी बसेस वाहन ताफ्यात समाविष्ट केलेल्या आहेत. मार्च २०१७ अखेर पर्यंत ५०७ यशवंती (मिडी) बसेस प्रवाशी वाहतुक करीत आहेत. मागिल २ वर्षाची (मिडी) बसेसची चालनीय माहिती तक्ता क्र. ३.०१ (ग)मध्ये दर्शविले आहे.

3.01(G) Yashwanti (Midi) Operation

Yashwanti (Midi) buses having 32 seating capacity, have been inducted in operation in remote and hilly areas , where it is difficult to run 44 seater bus. To compete with clandestine operation, Midi buses are inducted in the fleet. 507 Yashwanti (Midi) buses are plying by the end of March 2017. Operational results of Midi Bus operation for last 2 years is given in Table No.3.01(G)

तक्ता क्रमांक ३.०१(ग) / Table No.3.01 (G)

अ.क्र / Sr.No.	तपशील/ Particulars	2015-16	2016-17
1	सार्थ कि.मी.(लाखात)/Effective Kms.(in Lakh)	301.01	233.00
2	वाहतूक उत्पन्न)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) (₹ लाखात) / Traffic Receipts (incl. VOC) (₹ in Lakh)	7615.55	5673.86
3	प्रति कि.मी.मागे उत्पन्न (₹) (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) /Earning Per Km.(in ₹) (incl. VOC)	25.30	24.35
4	भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) / % Load Factor (incl. VOC)	76.72	74.55
5	वाहतूक केलेल्या प्रवाशांची संख्या (लाखात)/ No.of passengers carried (in Lakh)	382.89	278.38

३.०१ (ह) शहरी वाहतूक

सन २०१६-१७ मध्ये महाराष्ट्रातील सांगली-मिरज, नाशिक, वसई-विरार-नालासोपारा, चंद्रपूर, रत्नागिरी, नांदेड व औरंगाबाद अशा एकूण ७ शहरांत महामंडळाची शहरी बससेवा कार्यान्वित आहे. शहरी वाहतुकीची फलनिष्पत्ती तक्ता क्रमांक ३.०१ (ह) मध्ये दिलेली आहे.

3.01 (H) City Service

Corporation operated City services in 7 cities of State viz Sangli-Miraj,Nashik,Vasai-Virar-Nalasopara, Chandrapur, Ratnagiri, Nanded & Aurangabad during the year 2016-17. The operational results of City Service are given in Table No.3.01 (H).

तक्ता क्रमांक ३.०१(ह) / Table No.3.01 (H)

अ.क्र / Sr.No.	तपशील/ Particulars	2015-16	2016-17
1	सार्थ कि.मी.(लाखात) / Effective Kms.(in Lakh)	324.91	308.10
2	वाहतूक उत्पन्न)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन) (₹ लाखात) / Traffic Receipts (incl. VOC) (₹ in Lakh)	12433.70	11079.97
3	प्रति कि.मी.मागे उत्पन्न (₹)(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ Earning Per Km.(in ₹) (incl. VOC)	38.27	35.96
4	भारमानाची टक्केवारी (सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ % Load Factor (incl. VOC)	60.86	57.40

आलेख क्रमांक ३.५ / Graph No. 3.5

शहरी वाहतुकीचा आर्थिक बोजा (₹ कोटीत) / Financial Burden of City Operation (₹ in Crore)

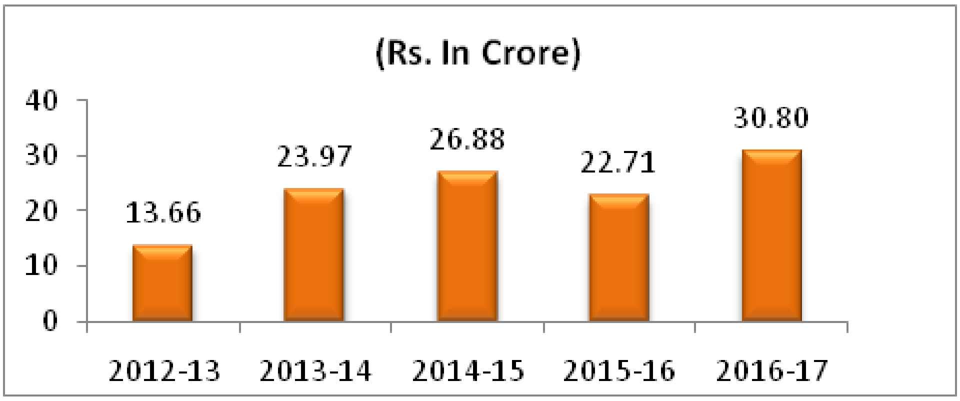

३.०२ आंतरराज्य वाहतूक

आंतरराज्य वाहतूकीसाठी इतर राज्य परिवहन उपक्रमांबरोबर अन्योन्य वाहतूक करार

विद्यमान अन्योन्य वाहतूक करार कर्नाटक,मध्यप्रदेश, गुजरात, गोवा, आंध्रप्रदेश, छत्तीसगड, दादरा- नागर हवेली आणि राजस्थान या राज्यांबरोबर आहे.

३.०२(अ) आंतरराज्य फेऱ्यांची संख्या.

निरनिराळया राज्यांबरोबर अन्योन्य वाहतूक करारान्वये महाराष्ट्र राज्याला जे मार्ग वाहतुकीसाठी मिळाले आहेत, अशा आंतर राज्य मार्गावरील फेऱ्यांची दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजीची संख्या तक्ता क्रमांक ३.०२ (अ) मध्ये दर्शविलेली आहे.

3.02 Inter State Service

Reciprocal Transport Agreement With Other State Transport Undertakings For Inter State Operation

The present Inter-State reciprocal transport agreement is with Karnataka, Madhya Pradesh, Gujarat, Goa, Andhra Pradesh,Chattisgarh, Dadra Nagar Haveli and Rajasthan .

3.02 (A) Number of Inter State Trips

The position of number of Inter State routes & trips allotted to Maharashtra State under different reciprocal transport agreements as on 31.03.2017 is given in Table No.3.02 (A).

तक्ता क्रमांक ३.०२(अ)/ Table No.3.02 (A)

अ.क्र./ Sr. No.	राज्याचे नांव / Name of the State	अन्योन्य करारान्वये महाराष्ट्र राज्यास दिलेल्या मार्गाची संख्या / Number of Routes Allotted to Maharashtra State Under Reciprocal Transport Agreement	महामंडळाने वाहतुक केलेल्या आंतरराज्य मार्गाची संख्या / Number of InterState Routes Operated by the Corporation	अन्योन्य करारान्वये महाराष्ट्र राज्यास दिलेल्या आंतरराज्य फेऱ्यांची संख्या / Number of Inter StateTrips Allotted to Mahar ashtra State Under Reciprocal Transport Agreement	महामंडळाने वाहतूक केलेल्या आंतरराज्य फेऱ्यांची संख्या / Number of Inter State Trips Operated by the Corporation
1	कर्नाटक / Karnataka	644	252	1156	792
2	मध्यप्रदेश / Madhya Pradesh	187	96	710	318
3	गोवा / Goa	71	30	154	85
4	गुजरात/Gujarat	31	27	90	279
5		130	66	361	297
6	आंध्रप्रदेश व तेलंगाना/				14
	Andhra Pradesh & Telangana	12	6	58	18
7	छत्तीसगड / Chattisgarh	3	3	7	0
8	दादरा नगर हवेली / Dadra Nagar Haveli	4	0	12	
	एकूण / Total	**1082**	**480**	**2548**	**1803**

३.०२ (ब) आंतर राज्यीय फेऱ्यांचा चालनीय तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

3.02(B) Performance of Interstate operation is given as under

तक्ता क्र.३.०२ (ब) / Table No. 3.02 (B)

अ.क्र / Sr.No.	तपशील/ Particulars	2015-16	2016-17
1	सार्थ कि.मी.(लाखात)/Effective Kms.(in Lakh)	1260.68	1212.48
2	वाहतूक उत्पन्न (₹ लाखात) / Traffic Receipts (₹ in Lakh)	35895.10	36769.34
3	प्रति कि.मी. मागे उत्पन्न (₹)/ Earning Per Km.(in ₹)	28.47	30.33
4	भारमानाची टक्केवारी / % Load Factor	63.36	67.64
5	वाहतूक केलेल्या प्रवाशांची संख्या (लाखात)/ No.of passengers carried (in Lakh)	681.50	651.26

३.०२(क) यात्रा व उत्सव वाहतुकीसाठी खास व्यवस्था

महामंडळाव्दारे निरनिराळया यात्रा व उत्सव या प्रसंगी जादा सेवा चालविण्यात येतात. यामध्ये प्रामुख्याने आषाढी व कार्तिकी पंढरपूर यात्रा तसेच आळंदी, देहू, पैठण, तुळजापूर, शेगांव, भीमाशंकर, वणी, सैलानी, सालबर्डी, माहूर, खुलताबाद-उरुस, चैत्री ज्योतिबा यात्रेचा समावेश आहे. पंढरपूर येथे आषाढी व कार्तिकी यात्रेनिमित्त प्रवाशांसाठी विशेष प्रवासी सुविधा करण्यात येतात.उपलब्ध अहवाल वर्षाचा यात्रा वाहतुकी संबंधीचा तपशील तक्ता क्रमांक 3.02 (क) मध्ये दिलेला आहे.

3.02 (C) Special Arrangements For Fairs And Festivals.

Corporation operates extra services on the occassions like fairs and festivals,especially for Ashadhi and Kartiki Pandharpur fair as well as for Alandi, Dehu, Paithan, Tuljapur, Shegaon, Bhimashankar, Vani, Sailani, Salbardi, Mahoor,Khultabad Urus, Chaitry Jotiba fairs etc. Passenger amenities are provided for the travelling public during Ashadhi and Kartiki fair at Pandharpur. The details of fair operations for the year under review are given in Table No. 3.02 (C).

तक्ता क्रमांक ३.०२ (क) / Table No. 3.02 (C)

यात्रा व उत्सव / Fairs & Festivals

अ. क्र./ Sr. No	यात्रांचा तपशील/ Name of Fair	फेर्यांची संख्या / No.of Trips		सार्थ कि.मी (लाखात) / Effective Kms. (In Lakh)		वाहतूक उत्पन्न (₹ लाखात) / Traffic Earning (₹ in Lakh)		प्रवासी संख्या (लाखात) / No.of Passengers (In Lakh)	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
1	आषाढी ,पंढरपूर/ Ashadhi, Pandharpur	26035	23283	55.86	50.38	1488.92	1778.56	16.82	15.56
2	कार्तिकी , पंढरपूर/ Kartiki , Pandharpur	8525	7949	16.53	15.12	567.79	514.87	6.17	5.19
3	इतर यात्रा / Other Fairs	181759	192433	123.98	127.11	3867.74	4352.64	92.26	286.17
	एकूण / Total	**216319**	**223665**	**196.37**	**192.62**	**5924.45**	**6646.07**	**115.25**	**306.91**

वरील यात्रांसाठी केलेले सार्थ कि.मी. हे या वर्षातील महामंडळाच्या एकूण वाहतूक केलेल्या कि.मी.च्या ०.९३ टक्के इतके आहेत

Percentage of Kms. operated on account of fairs to the total Effective Kms. operated is 0.93% during the year.

३.०२ (ड) गौरी-गणपती जादा वाहतुक

गौरी-गणपती सण कोकणात मोठ्या प्रमाणावर साजरा केला जातो. प्रतिवर्षी प्रमाणे कोकणात जाण्यासाठी गणेश चतुर्थीच्या आधी चार ते पाच दिवस जादा वाहतूकीचे नियोजन मुंबई प्रदेशात करण्यात येते. गणेशभक्तांना संगणकीय आरक्षणाव्दारे ग्रुप बुकींग करुन जादा गाडया उपलब्ध करुन दिल्या जातात.

गौरी-गणपती सणानिमित्त मुंबई, ठाणे, पालघर व उपनगरातून सिंधुदूर्ग, रत्नागिरी व रायगड जिल्हयात एकुण २०५२ बसेस सोडण्यात आल्या.

सन २०१६-१७ च्या गौरी-गणपती सणानिमित्त करण्यात आलेल्या जादा वाहतूकीचा तपशील पुढीलप्रमाणे.

3.02 (D) Gauri-Ganpati Extra Operation

Gauri-Ganpati festival is celebrated in a large scale in Konkan region. 4 to 5 days prior to "Ganesh Chaturthi" ,extra traffic operation is carried out from various points in Mumbai region. Required vehicles are made available as per group booking done by Ganesh devotees.

2052 extra vehicles were operated from Mumbai, Thane, Palghar to Sindhdurg, Ratnagiri & Raigad district to cater extra traffic.

Performance of Gauri - Ganpati extra operation during the year 2016-17 is as under.

तक्ता क्रमांक ३.०२ (ड) / Table No. 3.02 (D)

तपशील /Particulars	गौरी-गणपती जादा वाहतुक/ Gauri-Ganpati Extra Operation
फेर्‍यांची संख्या/No.of Trips	4868
उत्पादित कि.मी.(लाखात)/Productive Kms.(In Lakh)	33.13
अनुत्पादित कि.मी.(लाखात)/Non Productive Kms.(In Lakh)	0.74
एकुण कि. मी. (लाखात)/ Total Kms.(In lakh)	33.87
प्रवासी संख्या (लाखात)/Passenger Travelled (in lakh)	2.61
उत्पन्न (₹ लाखात)/Earning (₹ In lakh)	927.06
प्रति कि.मी.उत्पन्न (₹) /E.P.K.M (In ₹)	27.98

३.०२ (इ) नैमित्तिक करार

महामंडळाच्या बसेस नैमित्तिक करारावर दिल्या जातात. अहवाल वर्षात एकूण ५०,०९४ नैमित्तिक करार करण्यात आले यापैकी १७,१३७ करार हे शाळा व महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांच्या सहलीसाठी सवलतीच्या दराने देण्यात आले.नैमित्तिक कराराच्या वाहतुकीचा तपशील तक्ता क्र. ३.०२ (इ) मध्ये दिलेला आहे.

3.02 (E) Casual Contracts

Buses are given on casual contracts by the Corporation. 50,094 casual contracts were executed during the year under review, out of which 17,137 contracts were at the concessional rates for excursion for students of schools & colleges. The details of casual contracts executed during the year are given in Table No.3.02(E).

तक्ता क्रमांक ३.०२ (इ) / Table No. 3.02 (E)

अ. क्र./ Sr. No	तपशील / Particulars	सवलतीचे/ Concessional		विनासवलतीचे / Non Concessional		एकूण / Total	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
1	नैमित्तिक करारांची संख्या/ No.of Casual Contracts	15388	14468	16164	15017	31552	29485
2	वाहतूक केलेले कि.मी.(लाखात) / Kms. Operated (in Lakh)	125.09	115.12	64.73	57.64	189.82	172.76
3	मिळालेले उत्पन्न (₹ लाखात)/ Revenue Receipts(₹ in Lakh)	3114.80	2877.38	3334.00	2982.86	6448.80	5860.24
4	प्रति कि.मी.उत्पन्न (₹) / Earning Per Km. (in ₹)	24.90	25.00	51.51	51.75	33.97	33.92

३.०३ प्रवासी सुविधा

अ) प्रसाधनगृहे

बसस्थानकांवरील प्रसाधनगृहे यांची स्वच्छता अधिक चांगली व्हावी यासाठी हे काम निवडक ठिकाणी खाजगी संस्था जसे सुलभ इंटर नॅशनल , नासा फौन्डेशन इत्यादी कडे सोपविण्यात आलेले आहे.

ब) आगारे ,बसस्थानके

वर्ष २०१६-१७ मध्ये आगारांची संख्या बसस्थानकांची संख्या, मार्गस्थ निवारे आणि इतर प्रवासी सुविधांची आकडेवारी तक्ता क्रमांक ३.०३ (ब) मध्ये दिलेली आहे.

3.03 Passenger Amenities

A) Toilets

The work of upkeepment & maintenance of Urinal & Toilet blocks at the selected Bus Stations is entrusted to private agencies such as Sulabh International , Nasa Foundation etc. so as to improve the cleanliness.

B) Depots, Bus Stations

The no.of Depots, Bus Stations, Pick up Sheds and other Passenger Amenities provided by the Corporation during the year 2016-17 is given in Table No. 3.03 (B)

तक्ता क्रमांक ३.०३(ब)/ Table No.३.०३ (B)
प्रवासी सुविधा / Passenger Amenities

अ.क्र. / Sr.No.	तपशील/ Particulars	2016-17
1	आगारांची संख्या/ Number of Depots	250
2	बसस्थानकांची संख्या /Number of Bus Stations	609
3	मार्गस्थ निवार्यांचीसंख्या / Number of Pickup Sheds	3374
4	उपहारगृहे व चहाच्या दुकानांचीसंख्या/ Number of Refreshment Rooms and Tea stalls	1010
5	पुस्तक दुकानांचीसंख्या/Number of Book Stalls	236
6	इतर दुकाने / Others Stalls	2106

३.०३ (क) वातानुकूलित बसस्थानक

दादर-पुणे मार्गावरील व्होल्वो बसेसकरिता दादर उड्डानपुलाखाली तयार करण्यात आलेले वातानुकूलित बसस्थानक दि. २०.०२.२०११ पासून कार्यरत आहे.

3.03 (C) Airconditioned Bus Station

The Air Condition bus station constructed under the Dadar flyover, has been in operation since 20.02.2011 for Volvo buses plying on Dadar-Pune route.

३.०३ (ड) ग्रामीण भागात राप सेवा

राज्यातील खेडेगावांना जितक्या नजीकच्या अंतरावरुन वाहतूक सेवा पुरविता येतील ती पुरविण्याचे महामंडळाचे उद्दिष्ट आहे. खेडेगावात वाहतूक सेवांची उपलब्धता दर्शविणारी माहिती तक्ता क्रमांक ३.०३ (ड) मध्ये देण्यात आलेली आहे.

3.03 (D) Services of S.T. in Rural Area

The motto of the Corporation is to provide services as close as possible to the villages in the State. The information of accessibility of services to the villages is given in Table No.3.03 (D)

तक्ता क्रमांक ३.०३ (ड) / Table No. 3.03 (D)

अ.क्र./ Sr. No.	तपशील / Particulars	वाहतूक सेवा उपलब्ध असलेल्या खेडयांची टक्केवारी/ Percentage of Villlages served		वाहतूक सेवा उपलब्ध असलेल्या लोकसंख्येची टक्केवारी / Percentage of Population served	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
1	2	3	4	5	6
अ/ A	थेट / Direct	74.48 (30906)	75.53 (31341)	91.17 (1099.66)	91.66 (1119.86)
ब /B	३ कि.मी.पर्यत/ Upto 3 Kms.	15.72 (6524)	15.11 (6269)	5.85 (70.52)	5.61 (68.49)
क /C	३ ते ५ कि.मी. दरम्यान/ Between 3 to 5 Kms.	5.61 (2328)	5.42 (2247)	1.68 (20.27)	1.59 (19.44)
ड /D	५ ते ८ कि.मी.दरम्यान/ Between 5 to 8 Kms.	2.57 (1067)	2.44 (1014)	0.86 (10.33)	0.74 (8.98)
इ /E	८ कि.मी.पलिकडे / Beyond 8 Kms.	1.61 (668)	1.50 (622)	0.45 (5.38)	0.40 (4.92)

रकाना क्र.३ व ४ आणि रकाना क्र. ५ व ६ मध्ये कंसातील आकडे अनुक्रमे खेड्यांची संख्या व अंदाजित लोकसंख्या लाखात दर्शवितात.

Figures in the bracket in Column No. 3 & 4 and that of column 5 & 6 indicates figures of no. of villages & estimated population in Lakh respectively.

३.०४ (अ) अपघात व सुरक्षितता

महामंडळाच्या वाहनांना झालेल्या गेल्या पाच वर्षातील अपघातांची आकडेवारी तक्ता क्रमांक ३.०४ (अ) दिलेली आहे.

3.04 (A) Accident and Safety

Statistics of Accidents during last five years to the vehicles of the Corporation is given in 3.04(A)

तक्ता क्रमांक ३.०४ (अ)/ Table No 3.04 (A)

अपघातासंबंधीची आकडेवारी/Statistics of Accidents

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	वर्ष / Year				
		2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
1	सार्थ कि.मी.(कोटीत)/ Effective Kms.(in Crore)	199.31	204.66	208.49	210.06	206.61
2	मार्गावरील बसेसची सरासरी संख्या/ Average no. of buses on road	16,214	16,523	16702	16981	16834
3	अपघातांची संख्या / No.of Accidents					
अ / A	प्राणांतिक/ Fatal	369	387	418	369	343
ब /B	गंभीर/ Major	2110	2189	2225	2072	1964
क/ C	किरकोळ / Minor	599	578	529	479	465
	एकूण/ Total	**3,078**	**3,154**	**3,172**	**2,920**	**2,772**
4	अपघातातील मृतांची संख्या / No.of persons killed					
अ/A	राप प्रवासी / ST Passengers	53	105	60	64	65
ब/ B	राप कर्मचारी / ST Crew	13	9	11	9	12
क/ C	पादचारी / Pedestrians	120	75	69	94	85
ड/ D	इतर/ Others	259	344	354	278	283
	एकूण /Total	**445**	**533**	**494**	**445**	**445**
5	अपघातातील जखमींची संख्या / No.of persons injured					
अ /A	राप प्रवासी/ ST Passengers	3951	4329	4522	3679	3321
ब / B	राप कर्मचारी/ ST Crew	354	303	324	278	262
क / C	पादचारी/ Pedestrians	213	216	94	102	112
ड / D	इतर/ Others	1645	1518	1336	1154	1050
	एकूण / Total	**6163**	**6366**	**6276**	**5213**	**4,745**
6	दर लाख सार्थ कि.मी.मागे अपघातांचे प्रमाण/ Rate of Accidents per Lakh Kms.	0.15	0.15	0.15	0.14	0.13
7	आर्थिक तात्कालिक मदत (₹ लाखात) / On the spot payment (₹ in Lakh)	49.93	37.27	62.57	50.55	33.31
8	अंतिम नुकसान भरपाई (₹ लाखात) / Final compensation (₹ in Lakh)	4022.81	3778.21	4677.84	7160.21	7910.48

आलेख ३.६ / Graph 3.6

एकूण अपघाताची संख्या / Total No. of Accidents

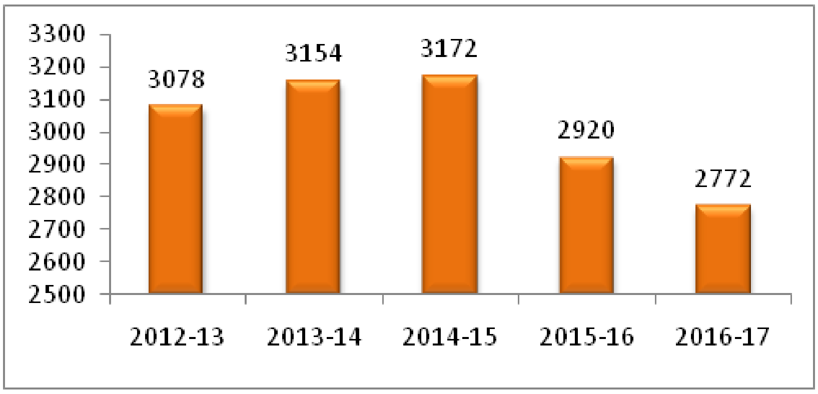

३.०४ (ब) सुरक्षितता मोहिम

दिनांक ०१.०१.२०१७ ते १०.०१.२०१७ या कालावधीत सुरक्षितता मोहीम आयोजित करण्यात आली होती.

सुरक्षितता मोहिम कालावधीत सुरक्षिततेच्या विविध उपाययोजनांबाबत चालक/वाहक यांच्या विश्रांती गृहामध्ये, आगार कार्यशाळेमध्ये कर्मचाऱ्यांच्या सभा आयोजित करुन त्यांच्या मनावर सुरक्षितपणे प्रवाशांची वाहतूक, बचावात्मक पध्दतीने वाहन चालविण्याचे महत्व याबाबत चर्चा करण्यात आली.

राज्य परिवहन कर्मचा-यांना अपघात टाळण्याविषयी मार्गदर्शन करण्यासाठी विविध क्षेत्रातील मान्यवर व्यक्तींना प्रत्येक आगारात पाचारण करण्यात आले. या मोहिमेमध्ये अपघाताकडे कल असलेल्या चालकांकडे विशेष लक्ष पुरविण्यात आले. वेग मर्यादा न पाळल्यामुळे, वाहतुकीचे नियम न पाळल्यामुळे होणारे अपघात व अपघातामुळे होणाऱ्या नुकसानीबाबत चालकांशी चर्चा करण्यात आली. सुरक्षितता मोहीम कालावधीत आगारामध्ये सुरक्षित वाहन चालविण्यासंबंधी अनुबोध चित्रपट कर्मचाऱ्यांना दाखविण्यात आला व राज्यातील जास्तीत जास्त मार्गावर गस्त ठेवण्यात आली.

3.04 (B) Safety Drive

Safety Drive was observed from 01.01.2017 to 10.01.2017.

During the Safety Drive period special attention was focused on various safety measures, for which meetings of Drivers / Conductors and other Employees were organized at depots to instill the importance of safe travel, defensive driving etc.

Dignitaries from various walks of life were invited to every depot to deliver lectures to the employees on accident prevention. Special attention was paid to the accident prone drivers. The ill effects of over speeding, violations of traffic rules/regulations leads to accidents and losses due to accidents were discussed with the drivers. During the drive period films on defensive driving were shown at depot level to the employees. Also, road patrolling was carried out on maximum no.of routes in the State.

३.०४ (क) अपघात विरहित सेवा केलेल्या चालकांचा विशेष गौरव

२५ वर्षे किंवा त्यापेक्षा जास्त वर्षे अपघात विरहित सेवा करणाऱ्या पात्र चालकांचा शासनातील मान्यवरांचे हस्ते विशेष गौरव करण्यात येतो. या विशेष समारंभात चालकाला प्रत्येकी ₹ १४,०००/-चे रोख बक्षीस, सन्मानपत्र, स्मृतीचिन्ह व चालकाच्या धर्मपत्नीचा साडी-खण देऊन गौरव करण्यात येतो.

३.०४ (ड) अपघातग्रस्तांना मदत

महामंडळाने निरनिराळया उपाय योजना अवलंबून सुध्दा जर अपघात झाल्यास त्यात दुर्दैवाने सापडलेल्या अपघातग्रस्तांना आर्थिक व वैद्यकीय मदत देण्यात येते .

महामंडळाच्या बसेसना झालेल्या अपघातातील अपघातग्रस्तांना प्राथमिक वैद्यकीय मदतीशिवाय जरुर भासल्यास अपघात स्थळापासूनच्या जवळच्या जिल्हापरिषद, म्युनिसिपल, कुटीर किंवा शासकीय दवाखाना येथे उपचारासाठी दाखल करण्यात येते. वैद्यकीय सल्ल्यानुसार एका दवाखान्यातून दुस-या दवाखान्यात जेथे चांगली वैद्यकीय मदतीची सोय आहे तेथे दाखल करण्यात येते. अपघातग्रस्तांना दवाखान्यात जेवण, चहा,फराळ महामंडळ पुरविते. वैद्यकीय सल्ल्यानुसार अपघातग्रस्तांना औषधे पुरविण्यात येतात.

अपघातग्रस्तांना आर्थिक तात्कालीक मदत

राज्य परिवहन वाहन अपघातातील अपघातग्रस्तांना (तृतीय पक्ष वाहनातील व्यक्ती सोडून) पुढीलप्रमाणे आर्थिक तात्कालिक मदत त्वरीत देण्यात येते.

1. जखमी व्यक्तींना ₹ ५००/- ते १०००/- पर्यंत (जखमांच्या स्वरुपात) ही रक्कम अंतिम नुकसान भरपाईच्या रक्कमेतून वजा करण्यात येत नाही.

3.04 (C) Special felicitation of drivers with accident free Service.

S.T drivers having 25 years or more accidents free Service were felicitated at the hands digniteries from government. Each driver was given a cash award of ₹ 14,000/-, Certificate, Memento and his spouse was felicitated with Saree and Blouse piece.

3.04(D) Help to Accident Victims

In spite of various safety measures adopted by the Corporation, in the event of accident to State Transport vehicle, every possible help i.e.monetary as well as medical is given to the victims.

All passengers who are injured in accident involving vehicle of the Corporation and who need medical treatment besides the first aid given on the accident spot are admitted to the nearest Zilla Parishad , Municipal, Cottage, or Government Hospital as the case may be. The injured are also shifted to another better equipped hospital for treatment as advised by the Medical Authorities. Food, tea and snacks are provided to the injured so also medicines prescribed by the Medical Authorities.

On Spot Payment to Accident Victims

As an immediate monetary help On Spot Payment is made to victims of State Transport Vehicle Accident (except to occupant of third party vehicles) as shown below.

1. ₹ 500/- to 1000/- (on the basis of nature of the injury the amount varies). The spot payment is not deducted from final amount of Compensation.

2. मृताच्या नातेवाईकांना ₹ १०,०००/-. ही आर्थिक तात्कालीक मदत अंतिम नुकसान भरपाईच्या रकमेतून वजा केली जाते.

अपघातग्रस्तांना नुकसान भरपाई

रा.प.अपघातामधील मृत प्रवाशांसाठी **हिंदूहृदयसम्राट शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे अपघात सहायता निधी योजनेतंर्गत** एस. टी. अपघात नुकसान भरपाई रक्कम १ एप्रील-१६ पासुन ₹ १० लाखांपर्यन्त वाढविण्यास आली. रा.प. महामंडळ प्रत्येक प्रवाशाकडून प्रत्येक तिकिटामागे अपघात सहायता निधासाठी ₹ १/- आकारणी करते.

महामंडळाच्या वाहनांना झालेल्या अपघातातील अपघातग्रस्तांना पुढीलप्रमाणे अपघात नुकसान भरपाई देण्यात येते. विशेष म्हणजे अपघात नुकसान भरपाई देतांना अपघाताबाबत महामंडळाचे कायदेशीर उत्तरदायित्व, व्यक्तीची अर्थार्जनाची क्षमता, लिंग,वय इत्यादी बाबी विचारात घेतल्या जात नाहीत. ज्या विभागाचे अपघातग्रस्त वाहन असेल त्या विभागाचे विभाग नियंत्रक अपघात नुकसान भरपाई रक्कम मंजूर करुन अदा करणारे सक्षम प्राधिकारी आहेत.

2. ₹ 10,000/- is paid to the relative of the deceased victim. This spot payment is deducted from the final amount of compensation.

Compensation to Accident Victims

Accident compensation amount to the deceased passengers involved in ST accidents has been raised upto ₹ 10 lakh from 1st April-16 under the **Hinduhridaysamrat Shivsena Supremo Balasaheb Thakre Apaghat Sahayyata Nidhi**. Corporation charges ₹ 1 per ticket per passenger for Apghat Sahayata Nidhi.

The amount of compensation to be paid to the victims of State Transport vehicle accidents is given in the following table. The Corporation does not consider income, sex, age etc. of the victim while paying accident compensation amount. The Divisional Controller of the division to which the accident vehicle belongs is the Competent Authority to sanction & pay the accident compensation amount.

अ. क्र. / Sr. No.	तपशील / Particulars	मृत्यू प्रकरणी/ In case of Death	दुखापतीमुळे / Injury Resulting in			स्थिर/अस्थिर मालमत्तेचे नुकसान/ Damage to movable / immovable property
			कायम स्वरुपाची विकलांगता / Permanent total disability	कायम स्वरुपाच्या विकलांगतेतील अंशतः दुखापत / Parmanent partial disability	तात्पुरत्या स्वरुपाची विकलांगता / Temporary disability	
		(₹)	(₹)	(₹)	(₹)	(₹)
अ / A.	रा.प. प्रवासी/ ST Passenger	10,00,000/-	5,00,000/-	पर्यंत /Upto 2,50,000/-	पर्यंत /Upto 1,00,000/-	-
ब./ B.	तृतीय पक्ष वाहनातील व्यक्तींसाठी/ Occupant of third party vehicle	25,000/-	12,500/-	-	-	-
क./ C.	रा.प. प्रवासी व तृतीय पक्ष वाहनातील व्यक्ती सोडून इतर व्यक्ती/ For other than ST Passenger & occupant of third party vehicle.					
1	दोष नसण्याच्या तत्वावर अपघात नुकसानभरपाई अदा करावयाचे दायित्व /Payment of compensation on the principle of no fault liability	50,000/-	25,000/-	-	-	पर्यंत/ Upto 6,000/-
2	दोष असण्याच्या तत्वावर अपघात नुकसानभरपाई अदा करावयाचे दायित्व /Payment of compensation on the principle of no fault liability	10,00,000/-	पर्यंत / Upto 5,00,000/-	पर्यंत / Upto 1,00,000/-	पर्यंत /Upto 1,00,000/-	पर्यंत / Upto 1,00,000/-

वरील तक्त्यात " अ " व " क " (2) मध्ये तसेच " ब" मधील अपघातास जर रा.प. चालक पूर्णत: जबाबदार असेल व वर दर्शविलेली नुकसान भरपाई रक्कम जर संबंधित व्यक्तींना स्विकारावयाची नसेल आणि जर त्यांनी जादा नुकसान भरपाईची मागणी केली असेल तर अशा मागणी संबंधी महामंडळाची कायदेशीर जबाबदारी लक्षात घेऊन निर्णय घेण्यात येतात. यासाठी अशी विवादात्मक प्रकरणाची तपासणी वित्तिय सल्लागार व मुख्य लेखा अधिकारी, महाव्यवस्थापक (वाहतूक) व मुख्य विधी अधिकारी यांचा अंतर्भाव असणारी अपघात समिती करते. ही समिती मोटार अपघात दावे न्यायाधिकरणाने घालून दिलेल्या सर्वाधिक तत्वाच्या आधारे प्रत्येक प्रकरणाचा अभ्यास करुन अपघात नुकसान भरपाई रकमेची शिफारस करते. या समितीने शिफारस केल्यानंतर रक्कम मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी पुढीलप्रमाणे आहेत :-

In case the compensation amount as shown in above table at "A" and "C(2)" and also at "B" if ST driver is fully responsible for such accident, is not acceptable to the aggrieved party and lodges higher claim, such claim is resolved on the basis of legal liability of the Corporation. The Committee consisting of Financial Adviser & Chief Accounts Officer, General Manager (Traffic) and Chief Legal Officer examine such disputed accident compensation claim. This Committee recommends the accident compensation amount based on statutory principles adopted by Motor Accident Claims Tribunal. The Competent Authorities to sanction accident compensation amount on the recommendations of above said Committee are as follows :-

अ.क्र./ Sr.No.	सक्षम प्राधिकारी / Competent Authority	रक्कम / Amount
1	विभाग नियंत्रक / Divisional Controller	₹ 10,00,000/- (पर्यत / Upto)
2	व्यवस्थापकीय संचालक / Managing Director	₹ 10,00,000 ते 14,00,000/- (पर्यत / Upto)
3	अध्यक्ष / Chairman	₹ 14,00,000 ते 16,00,000/- (पर्यत / Upto)
4	स्थायी समिती / महामंडळ / Standing Committee / Corporation	₹ 16,00,000 /- (च्यापुढे / Above)

३.०५ बसेसची तपासणी

महामंडळाच्या उत्पन्नाची गळती थांबविण्याकरिता व भारमान वाढविण्याच्या दृष्टीकोनातून नियमितपणे बसेस तपासणी कार्यक्रम मार्ग तपासणी पथकाव्दारे राबविले जातात. अहवाल वर्षात विभागातील मार्ग तपासणी पथकांनी ५१,००० प्रकरणे शोधून काढली असून त्यामध्ये एकूण ₹२४,२५,५७८/- प्रवासभाडे व दंडापोटी वसूल करण्यात आलेले आहेत. मार्ग तपासणी पथकांव्दारे तपासणी केलेली प्रकरणे व वसूल करण्यात आलेली रक्कम याची प्रदेशनिहाय माहिती तक्ता क्र.३.०५ मध्ये देण्यात आलेली आहे.

3.05 Checking of Buses

Checking of buses are carried out to prevent pilferage of revenue and boost up the % Load Factor of the Corporation by the Line Checking squads.The line checking squads have detected 51,000 cases and an amount of ₹ 24,25,578/- was recovered as fare & fine during the year under report. The Regionwise cases detected and an amount recovered by Line Checking squads is given in Table No. 3.05.

तक्ता क्रमांक ३.०५/ Table No. 3.05
मार्ग तपासणी पथकांनी उघडकीस आणलेली प्रकरणे /Cases Detected by Line Checking Squads

अ.क्र./ Sr.No	तपशील / Particulars	मुंबई / Mumbai	पुणे / Pune	औरंगाबाद / Aurangabad	नाशिक / Nashik	अमरावती / Amravati	नागपूर / Nagpur	एकूण / Total
1	प्रवासभाडे वसूल करुन तिकीट न देणे/Fare collected but Ticket not issued	128	232	264	137	243	304	1308
2	प्रवासभाडे वसूल न करणे / Fare not collected	827	1698	1626	1260	616	958	6985
3	प्रवासभाडे पुर्ण वसूल करुन कमी दराचे तिकीट देणे / Low DenominationTicket issued	20	32	56	38	9	11	166
4	वापरलेली तिकिटे प्रवाशास पुन्हा विकणे / Re-issue of Ticket	9	7	20	2	0	9	47
5	कमी रोकड सापडणे / Shortage of Cash	474	1429	784	1768	210	978	5643
6	जादा रोकड सापडणे / Excess of Cash	558	1820	586	1664	62	553	6246
7	इतर प्रकरणे / Other Cases	2214	8704	4452	13869	813	1556	31608
	एकूण प्रकरणे /Total Cases	**4230**	**13922**	**7788**	**18738**	**1953**	**4369**	**51000**
8	भाडे वसुली (₹)/ Fare recovered (in ₹)	136512	165644	738214	193145	64544	48964	1347023
9	दंड वसुली (₹) /Fine recovered(in ₹)	170799	285344	211305	143223	119597	148287	1078555
10	**एकूण (भाडे + दंड वसुली) (₹) /Total (Fare + Fine & recovered)(in₹)**	**307311**	**450988**	**949519**	**336368**	**184141**	**197251**	**2425578**

३.०६ प्रवास भाडे सवलती

महामंडळ समाजातील विविध घटकांना प्रवास भाडयात सवलत देते. सन २०१५-१६ मधील सवलत मुल्य ₹१३५४.०० कोटी होते व सन २०१६-१७ मधील सवलत मुल्य ₹१३५२.७० कोटी इतके आहे. सवलत मुल्याची प्रतिपूर्ती राज्य शासनाकडून करण्यात येते

3.06 Concessions In Passenger Fare

Corporation is giving concession in passenger fare to the various strata of the society. During the last year, the value of concessions was ₹ 1354.00 Crore. The Value of concessions during 2016-17 is ₹ 1352.70 Crore. State Government reimbursed the concession amount.

(अ) शिवनेरी बसेसमध्ये महिलांसाठी १० आसने राखीव

शिवनेरी बसेसमध्ये महिलांसाठी आसन क्र.३ ते १२ अशी १० आसने बस फेरीच्या सुटण्याच्या एक दिवसपर्यंत राखीव ठेवण्यात आली आहेत.

(A) Reserved 10 seats for ladies in Shivneri buses

10 Seat No. 3 to 12 are reserved for ladies in Shivneri buses till one day earlier of departure time of the bus trip.

३.०७ प्रवास भाडे संरचना

(अ) महाराष्ट्र शासनाने मान्य केलेल्या आपोआप प्रवास भाडेवाढ सुत्राप्रमाणे दि २२.०८.२०१४ पासून ग्रामीण वाहतूक सेवा प्रवास भाड्यात वाढ करण्यात आलेली होती. प्रवास भाडे दर तक्ता क्र.३.०७ (अ) मध्ये देण्यात आलेले आहेत.

3.07 Passenger Fare Structure

(A) Passenger fare was revised from 22.08.2014 as per automatic fare revision formula approved by Government of Maharashtra. Passenger fare rates are given in Table No.3.07 (A).

तक्ता क्रमांक ३.०७(अ) / Table No.3.07(A)

ग्रामीण भाडे /Mofussil Fare

अ.क्र./ Sr.No.	सेवेचा प्रकार/ Type of Service	प्रति कि.मी.ला भाडे(पैशात)/ Per Km. fare (in Paise)	६ कि.मी.च्या एका टप्प्याचे भाडे /Fare per stage of 6 Kms. (₹)
1	ग्रामीण सेवा / Mofussil Service		
	(अ) साधी/ (A) Ordinary	105.00	6.30
	(ब) जलद/ (B) Express	105.00	6.30
	(क) रातराणी / (C) Night	124.17	7.45
2	निमआराम सेवा/ Semi Luxury Service	143.33	8.60
3	निमआराम वातानुकूलित सेवा (शीतल)/ Semi Luxury Air Condition Service (Sheetal)	193.33	11.60
4	शिवनेरी वातानुकूलित सेवा/ Shivneri Air Condition Service	263.33	15.80

५ ते १२ वर्षामधील मुलांकरिता अर्धे तिकिट आकारण्यात येते

ग्रामीण सेवेकरिता प्रवास सुरु केल्यापासून ५ टप्प्यापर्यतच्या प्रवासाकरिता उप टप्प्याच्या दराने प्रवासी भाडे आकारणी करण्यात येते. प्रवास भाड्यातील रुपयातील भाग जर ५० पैसे किंवा जास्त असतील तर तो भाग रुपयाच्या वरच्या पटीत धरण्यात येतो व हा भाग ५० पैशापेक्षा कमी असेल तर तो भाग सोडून देण्यात येतो.

Half fare is charged to the children between age of 5 to 12 years

The facility of charging fares on sub-stage basis is given in mofussil service to the passengers upto the journey of 5 stages from boarding point. The passenger fare is rounded off to the next higher multiple of rupee, if the fraction of a rupee is 50 paise or more and is ignored if it is less than 50 paise.

(ब) लवचिक भाडे आकारणी

लवचिक प्रवास भाडे आकारणीचा लाभ प्रवाशांना मिळावा म्हणून भाडेटप्पा अंतर्भूत करण्यात आलेला आहे.

(B) Flexible Fare

To get benefit of flexible fare to passengers , it is included in the stage fare.

लवचिक भाडे धोरणाअंतर्गत, सन २०१६ लवचिक भाडे आकारणी २२.१०.२०१६ ते १४.११.२०१६ या कालावधीत ४ टप्प्यामधे अमंलात आणली. सदर भाडेवाढीमुळे महामंडळास ₹ २१.९० कोटीचे अतिरीक्त उत्पन्न प्राप्त झाले.

(क) शहरी वाहतूक भाडे

दि २२.०८.२०१४ पासून शहरी वाहतूक प्रवासी भाडे दर तक्ता क्रमांक.३.०८ (क) मध्ये देण्यात आलेले आहेत.

In 2016 under the flexible fare policy, corporation implemented revised fare for the Diwali period from 22.10.2016 to 14.11.2016 i 4 stages. Additional revenue realised due to the revised fare is ₹ 21.90 crore.

(C) City Service Fare

City Service passenger fare effective from 22.08.2014 is given in Table No.3.08 (C).

तक्ता क्रमांक ३.०७(क) / Table No.3.07 (C)
बालक पोषण अधिभारासहीत शहरी वाहतूक प्रवास भाडे
/City Service Passengers Fare inclusive of Children nutrition surcharge

अ.क्र./Sr.No.	कि.मी. / KM.	प्रौढ भाडे / Adult Fare(₹)	मुलांसाठी भाडे / Children Fare(₹)
1	2 कि.मी.पर्यत / upto 2.00 Kms	8	4
2	2.01 ते/ to 4.00	8	4
3	4.01 ते / to 6.00	9	5
4	6.01 ते / to 8.00	11	6
5	8.01 ते / to 10.00	13	7
6	10.01 ते / to 12.00	16	8
7	12.01 ते / to 14.00	19	10
8	14.01 ते / to 16.00	23	12
9	16.01 ते / to 18.00	26	13
10	18.01 ते / to 20.00	30	15
11	20.01 ते / to 22.00	30	15
12	22.01 ते / to 24.00	34	17
13	24.01 ते/ to 26.00	34	17
14	26.01 ते / to 28.00	38	19
15	28.01 ते / to 30.00	38	19
16	30.01 ते / to 32.00	42	21
17	32.01 ते / to 34.00	42	21
18	34.01 ते / to 36.00	46	23
19	36.01 ते / to 38.00	46	23
20	38.01 ते / to 40.00	50	25
21	40.01 ते / to 42.00	50	25
22	42.01 ते /to 44.00	54	27
23	44.01 ते /to 46.00	54	27
24	46.01 ते /to 48.00	58	29
25	48.01 ते /to 50.00	58	29

(ड) प्रवास भाडे प्रवासी करासहीत आहे.राज्य शासनाला ग्रामीण वाहतुकीच्या प्रवासी उत्पन्नावर १७.५ टक्के दराने,वातानुकुलित वाहतुकीच्या प्रवासी उत्पन्नावर ५.५ टक्के दराने व शहरी वाहतुकीच्या प्रवासी उत्पन्नावर ३.५ टक्के दराने प्रवासी कर देण्यात येतो.

(D) The passenger fare is inclusive of passenger tax.The passenger tax is paid to State Government @ 17.5% on the passenger earning of mofussil services, @5.5 % on the passenger earning of Air Condition Services and @ 3.5.% on the passenger earning of city services.

३.०८ प्रासंगिक करार दर

दिनांक २८.०८.२०१४ पासून प्रासंगिक कराराचे दर पुढील तक्त्यात नमूद केल्याप्रमाणे आहेत.

3.08 Casual Contract Rate

Rate for Casual Contracts with effect from 28.08.2014 is given in the following table.

तक्ता क्रमांक ३.०८ /Table No. 3.08

प्रासंगिक करार दर / Casual Contract Rate

बसची आसन क्षमता / Seating Capacity of the Bus	प्रति बस कि.मी.दर(₹)/ Rate Per Bus Kilometer(₹)				
	गर्दीचा हंगाम / Peak Periood १ मार्च ते ३० जून / 1st March to 30th June		कमी गर्दीचा हंगाम / Lean Period १ जुलै ते २८/२९ फेब्रुवारी / 1st July to 28th /29th February		फक्त दुहेरी फेरीच्या कराराबाबत विद्यार्थ्यांसाठी सवलतीचादर/ Concessional Rate for the Students in case of Round Trip Contract only
	एकेरी फेरीचा करार/ Drop Contract Trip	दुहेरी फेरीचा करार/Round Contract Trip	एकेरी फेरीचा करार/Drop Contract Trip	दुहेरी फेरीचा करार/Round Contract Trip	
अ.साधी बस (मिडी बस वगळून) / A.Ordinary Bus(Excluding Midi Bus)					
४० आसनांपर्यंत /Upto 40 seats	65.00	37.00	61.00	35.00	19.50.
५० आसनांपर्यंत /Upto 50 seats	81.00	47.00	76.00	43.00	23.50
५१ ते ५५ आसने/51 to 55 seats	90.00	51.00	84.00	48.00	25.50
५६ ते ६०आसने/56 to 60 seats	108.00	61.00	100.00	57.00	30.50
परिवर्तन (२x२) /Parivartan (2x2)					
४५ आसनांपर्यंत /Upto 45 seats	83.00	48.00	73.00	42.00	24.00
४६ ते ५० आसने/46 to 50 seats	92.00	53.00	81.00	47.00	26.50
ब.निमआराम बस / B. Semi Luxury Bus					
४० आसनापर्यंत /Upto 40seats	80.00	46.00	70.00	40.00	सवलत नाही / No Concession
४१ ते ५० आसने /41 to 50 seats	100.00	57.00	88.00	50.00	
क. वातानुकूलित बस (शितल)/C.Air Condition Bus (Sheetal)					
४० आसनापर्यंत /Upto 40 seats	122.00	70.00	दोन्ही हंगामात सारखेच / Same for both period		सवलत नाही / No Concession
ड. वातानुकूलित बस (शिवनेरी) /D.Air Condition Bus (Shivneri)					
४५ आसनापर्यंत /Upto 45 seats	166.00	95.00	दोन्ही हंगामात सारखेच / Same for both period		सवलत नाही / No Concession
इ.मिडी (यशवंती)बस (साधी)/ E. Midi (Yashawanti) Bus(Ordinary)					
३२ आसने / 32 seats	73.00	42.00	दोन्ही हंगामात सारखेच / Same for both period		सवलत नाही / No Concession

अ. नैमित्तिक करारावर देण्यात येणाया साध्या बसेसमध्ये उभ्याने विनामूल्य प्रवासी नेण्यास मुभा

नैमित्तिक करारावरील साध्या बस मध्ये आसन क्षमतेच्या २५ टक्के इतके प्रवासी अतिरिक्त आकाराशिवाय वाहून नेण्याची (महाराष्ट्राच्या हद्दीमध्ये) सुविधा.

A. Free travel facility for standees in the ordinary buses hired on Casual Contract

Free travel facility to standee passenger upto 25 % of seating capacity of a ordinary bus on casual contract within the territory of Maharashtra State.

ब. कायमस्वरुपी नैमित्तिक कराराच्या दराबाबत

कारखाने,कार्यालये, खाजगी कंपन्या अशांकडून मासिक अथवा आठवडा कालावधी करिता, आठवडा किंवा इतर सुट्टीचे दिवस सोडून नैमित्तिक करारावर साध्या बसेसची मागणी आली तर अशा नैमित्तिक करारासाठी आकारावयाचे दर हे गर्दीच्या हंगामातील दरानुसार आकारण्यात येतात. मात्र ,नैसर्गिक आपत्ती, सेवा बंद अशा कारणास्तव बसेसची उपलब्धता स्थिती अधिन राहिल.

B. Casual Contract Rates for Permanent demands.

The rates of peak period are changed if there is demand for ordinary buses on casual contract either on monthly or weekly basis excluding the day of Weekly off or holidays by Factories, Offices, Private Companies. In case of natural calamities, strike of band etc. availability buses will be contional to state of affairs.

क. सवलतीच्या दराने विद्यार्थ्यांना देण्यात येणा-या प्रासंगिक कराराबाबत.

शाळा / कॉलेज विद्यार्थ्यांना प्रासंगिक करारावर देण्यात येणाऱ्या साध्या व परिवर्तन बसेस प्रचलित प्रति कि.मी. दरामध्ये ५० टक्के सवलत वर्षभर दिली जाते. परंतु आतंरराज्य वाहतूक, निमआराम, वातानुकूलित व मिडी (यशवंती) बसेससाठी ही सवलत दिली जात नाही.

C. Casual Contract are given to the Students at Concessional Rates

50% concession in the existing per Km. rate of casual contract is given to the Schools and College Students for Casual Contracts of ordinary buses including Parivartan buses throughout the year. This facility is not given for Inter State travel, Semi Luxury, Air Conditioned & Yashwanti (Midi) buses.

३.०९ " आवडेल तेथे कोठेही प्रवास " योजना

या योजने अंतर्गत साध्या व निमआराम सेवामधून राज्यांतर्गत व आंतर राज्य मार्गावर प्रवास करण्यास प्रवाशास मुभा दिलेली आहे.या योजने अंतर्गत ४ दिवस व ७ दिवसांचे पास देण्यात येतात. दिनांक २८.०८.२०१४ पासून गर्दीच्या व कमी गर्दीच्या हंगामामध्ये पासाची किंमत खालील तक्त्यात दर्शविलेली आहे. अहवाल वर्षात ४ दिवसाचे व ७ दिवसांचे अनुक्रमे २६३६९७ व १२३१२ पासेसची विक्री झाली.

3.09 "Travel as you like " Scheme

Passenger can travel in Ordinary and Semi Luxury buses plying within the State or Inter State routes under this scheme. 4 days and 7 days passes are issued under this scheme.Value of pass, effective from 28.08.2014 is given in following table for peak and slack period. During the year under review , total 263697 & 12312- 4 days and 7 days passes were sold.

तक्ता क्रमांक ३.०९ /Table No. 3.09

सेवेचा प्रकार / Type of Service	प्रौढ अथवा मुल / Adult or Child	पासाचे मूल्य(₹)/ Value of Pass(₹) ७ दिवसाचे पास /7 days Pass		पासाचे मूल्य (₹)/ Value of Pass(₹) ४ दिवसाचे पास/ 4 days Pass	
		गर्दीचा हंगाम १५ ऑक्टोबर ते १४ जून/ Peak period 15th October to 14th June	कमी गर्दीचा हंगाम १५ जून ते १४ ऑक्टोबर/ Slack period 15th June to 14th October	गर्दीचा हंगाम १५ ऑक्टोबर ते १४ जून/Peak period 15th October to 14 th June	कमी गर्दीचा हंगाम १५ जून ते १४ ऑक्टोबर/ Slack period 15 th June to 14th October
साधी बस / Ordinary Bus	प्रौढ / Adult	1415	1310	810	750
	मुल/Child	710	655	405	375
निमआराम बस/ Semi Luxury Bus	प्रौढ / Adult	1635	1510	935	865
	मुल/Child	820	755	470	435
आंतरराज्य सेवा / (साधी वा निम-आराम बस) /Inter State Service(Ordinary or Semi LuxuryBus)	प्रौढ / Adult	1760	1635	1010	935
	मुल/Child	880	820	505	470

(वर दर्शविललेले मुलाच्या पासाचे दर ५ वर्षापेक्षा जास्त व १२ वर्षापेक्षा कमी वयाच्या मुलासाठी आहेत/
The above rates of passes are for children between the age of l5 to 12 years.)

३.१० बहुविध उपकेंद्रिय संगणकीय आरक्षण योजना

रा.प.महामंडळाच्या बसेसचे संगणकीय आरक्षण अनेक टर्मीनल / पोर्टल द्वारे करण्याकरिता बहुविध उपकेंद्रीय संगणकीय आरक्षण योजना फेब्रुवारी २०१५ पासून कार्यान्वीत करण्यात आली आहे. सदर योजनेस "**इंद्रधनू आरक्षण योजना**' असे नामकरण करण्यात आले आहे.

इंद्रधनू आरक्षण योजनेअर्तंगत खालील खाजगी कंपनीद्वारे रा.प.बसेसचे आगाऊ आरक्षण तिकीट विक्री सुरु आहे

3.10 Multi Terminal Online Reservation System (MTORS)

To reserve ST bus tickets through multi terminal /Portal, Corporation implemented Multi Terminal Online Reservation System from February-2015.The said system is named as **"Indradhanu Reservation System".**

Under the Indradhanu Reservation System, reservation of ST Buses has started through following private companies.

१) मे.मॅन्टीस टेक्नोलॉजी प्रा.लि.
२) मे.आय.बी.बो ग्रुप प्रा.लि. (Red Bus)

अहवाल वर्षात इंद्रधनू आरक्षण योजनेअर्तंगत रु.१ कोटी ५ लाख मुल्याची १९६४१ तिकिटे विक्री झाली व एकुण २८७८९ प्रवाशांनी लाभ घेतला .

३.११ जाहिरात उत्पन्न

महामंडळाच्या बसेसवर जाहिरात प्रसिध्द करण्यासाठी परवाना देण्यात आलेला आहे. अहवाल वर्षात याव्दारे ₹ १४.९२ कोटी उत्पन्न मिळालेले आहे.

३.१२ संगणकीकृत ध्वनिक्षेपण यंत्रणा

प्रवाशांना बसेस सुटण्याच्या वेळा, सुरक्षितता सूचना व महामंडळाच्या इतर योजना इत्यादिची माहिती बसस्थानकांवर मिळावी यासाठी निवडक ७६ बसस्थानकांवर संगणकीकृत ध्वनिक्षेपण यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आलेली आहे. त्यापैकी ३५ बसस्थानकावर दृकश्राव्य स्वरुपाच्या संगणकीय उद्घोषणा करण्यात येत आहेत.

३.१३ निःशुल्क दुरध्वनी मदत सेवा

महामंडळाबाबत माहिती मिळण्यासाठी वा तक्रारी आणि सूचना नोंदविण्यासाठी नि:शुल्क दुरध्वनी मदत सेवा १८०० २२ १२५० कार्यान्वित आहे.

३.१४ मानव विकास योजना

महाराष्ट्र शासनाच्या नियोजन विभागाने मानव विकास निर्देशांक उंचविण्याकरीता मानव विकास योजनेचा भाग म्हणून १२वी पर्यंतच्या विद्यार्थीनींकरीता मोफत बस सेवा पुरविण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. महामंडळाकडून २२ जिल्ह्यातील १२५ तालुक्यांमधील ८वी ते १२वी पर्यन्तच्या विद्यार्थीनींना गाव ते शाळा दरम्यान मोफत प्रवास सवलत प्रति तालुका ५ बसेस या प्रमाणे मानव विकास योजनेच्या खास ६२५ बसेस मार्फत सन २०१२ च्या शैक्षणिक वर्षापासून पुरवली जात आहे. जुन २०१५

1) M/s.Mantis Technology Pvt.Ltd
2) M/s Ibibo Group Pvt.Ltd. (Red Bus)

During the year under review ,19641 tickets worth Rs. 1 crore 5 lakh were purchased through Indradhanu Reservation System & 28789 passengers availed the services.

3.11 Advertisement Revenue

A licence for display of advertisements on buses of the Corporation was given. The Corporation has received ₹14.92 Crore during the year under review under this scheme.

3.12 Computerised Announcement System

Computerised announcement system is functioning at selected 76 bus stations for providing the information of bus timings, safety instructions, and the various schemes etc. introduced by the Corporation to the passengers. Out of these bus stations, Audio visual computerized announcement system is functioning at 35 bus stations.

3.13 Toll Free Help Line

Toll free help line 1800 22 1250 is in force for getting information about ST and register complaints & suggestions.

3.14 Manav Vikas Scheme

State Government jhas decided to launch a fee bus service for girl students of VIIIth to XIIth Std. to improve the human development index in rural area by providing 5 buses per tehasil. M.S.R.T.Corporation is operating 625 special buses in 125 tahasil spread across 22 districts from the educational year of 2012. As pereach tehasil 2 where as 122 tehsils enjoys 244 bus rout's from

पासून प्रति तालुका ०२ या प्रमाणे १२२ तालुक्यांमध्ये २४४ बसेस द्वारे वाहतुकीची सुविधा उपलब्ध आहे. सध्या एकूण ८६९ मानव विकास बसेसद्वारे वाहतुक सुविधा उपलब्ध आहे. मानव विकास आयुक्त यांच्याकडून बसेस खरेदीकरीता आवश्यक निधी तसेच वार्षिक आवर्ती खर्च प्राप्त होतो.

June 2015. Amounting 869 manav vikas bus scheme. Commissioner Manav Vikas Mission has provides funds for purchasing the buses & yearly operational cost is also reimbursed.

३.१५ सन २०१६-१७ मधील चालन संबंधी महत्वाचे मुद्दे:
अ. वातानुकूलीत स्कॅनिया बसेस :

महामंडळाच्या खरेदी केलेल्या ३६ स्कॅनिया बसेस पैकी प्रथम टप्प्यात दि. ९.१.१६ रोजी प्राप्त झालेल्या ३ बसेस मुंबई विभागास देण्यात आलेल्या असून त्या मल्टी एक्सल प्रकारातील आहेत. यातील २ बसेस परळ-दादर-हैद्राबाद व १ बस परळ-दादर-औरंगाबाद मार्गावर चालनात आणल्या आहेत. तद्नंतर टप्प्या टप्प्याने दाखल होत असलेल्या बसेस पुणे,मुंबई व ठाणे विभागास वितरीत करण्यात येवुन त्या दादर-पुणे,ठाणे-पुणे,पुणे-औरंगाबाद,पुणे-बोरिवली या मार्गावर चालविण्यात येत आहेत.

3.15 Operational Highlights during the year 2016-17
A. Air conditioned Scania buses :

MSRTC purchased 36 Scania buses out of that upto 9.1.2016, received 3 buses, which were given to Mumbai division. Those buses are of multi-excel type. From there 3 buses two buses are operated on Parel-Dadar-Hydrabad and Parel-Dadar-Aurangabad route. After some time the remaining buses which were travel & are distributed to Pune, Mumbai and Thane division and they were operation on Dadar-Pune, Thane-Pune, Pune-Aurangabad and Pune-Borivali routes.

ब. प्रवासी वाढवा विशेष अभियान सन -२०१७

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी सेवा अधिक लोकाभिमुख व्हावी, यासाठी महामंडळाने उत्पन्न वाढविण्यासाठी विविध योजना कार्यान्वित केलेल्या आहेत. त्या अनुषंगाने दिनांक ०१.०१.२०१७ ते ३१.०३.२०१७ या कालावधीत प्रवासी वाढवा विशेष अभियान - २०१७ राबविण्यात आले.

या अभियाना अंतर्गत प्रत्येक महिन्यात सर्वोकृष्ट कामगिरी करणाऱ्या ३ आगारांना व १ विभागास रोख पारितोषिक जाहीर करण्यात आलेले होते. तसेच प्रवासी वाढवा विशेष अभियान कालावधीत जास्तीत जास्त वेळा दिलेले उद्दिष्ट साध्य करणाऱ्या प्रत्येक आगारातील एका वाहकास ₹ ५,०००/- चे रोख बक्षिस जाहीर करण्यात आलेले होते.

९ आगारे व ३ विभाग या योजने अंतर्गत बक्षिसास पात्र ठरले आहेत.

B. Pravashi Vadhava Special Drive year-2017

To make ST services more passenger friendly & to boost up the revenue, corporation decided to implement Pravashi Vadhava Vishesh Abhiyan–2017 during the period 01.01.2017 to 31.03.2017.

Under this scheme, it was decleared that high performing 3 depots and 1 division will be given award. A reward of ₹ 5,000/- to a conductor from each depot who is able to achieve the target of passengers given to him maximum number of times during the drive period was also announced.

9 Depots & 3 Divisions became eligible for cash awards under this drive.

पारितोषिकाच्या रक्कमेचा तपशिल पुढील प्रमाणे आहे -

The amount of cash prizes in each category are as below-

अ.क्र./ Sr.No	पारितोषिक तपशिल/Award Details	रक्कम/Amount
1	प्रथम क्रमांक आगार /Depot No.1	₹ 1,00,000/-
2	द्वितीय क्रमांक आगार /Depot No.2	₹ 75,000/-
3	तृतीय क्रमांक आगार / Depot No. 3	₹ 50,000/-
4	विभाग / Division	₹ 50,000/-
5	वाहकास प्रत्येकी / Each Conductor	₹ 5,000/-

पारितोषिक मिळालेल्या विभागांची व आगारांची नावे पुढील प्रमाणे आहे -

The names of eligible for awards Division & Depots are as under :

महिना/Month	विभाग / Division	प्रथम क्रमांक आगार / Depot No.1	द्वितीय क्रमांक आगार /Depot No.2	तृतीय क्रमांक आगार / Depot No. 3
जाने-१७ /Jan-17	भंडारा / Bhandara	अकोला-२ / Akola-2	पलूस / Palus	संगमनेर / Sangamner
फेब्रु-१७/Feb-17	सोलापुर / Solapur	अक्कलकोट / Akkalkot	अमळनेर / Amalner	करमाळा / Karmala
मार्च-१७ /Mar-17	अकोला / Akola	अकोला-२ / Akola-2	वडूज / Waduj	अक्कलकोट / Akkalkot

प्रवासी वाढवा विशेष अभियान कालावधीतील काही महत्वाचे तुलनात्मक परिणाम पुढीलप्रमाणे आहेत.

The comparative important operational results during the drive period are as follows .

तक्ता क्र.३.१५ ब / Table No. 3.15 B

अ.क्र. / Sr.No.	तपशील / Particulars	जाने ते मार्च १६/ Jan. to Mar.-16 (दिवस/Days-91)	जाने ते मार्च १७/ Jan. to Mar.-17 (दिवस/Days-90)	तफ़ावत / Variation
1	सरासरी सार्थ कि.मी.(लाखात) / Avg. Effective Kms. (In Lakh)	55.30	55.92	0.61
2	सरासरी वाहतूक उत्पन्न (रुपये लाखात)/ Avg. Traffic Receipts (Rs. In Lakh)	1839.32	1859.75	20.44
3	भारमान टक्केवारी / % Load Factor	69.18	69.18	0.00
4	प्रति दिन प्रवासी संख्या (लाखांत) / No.of Passengers per day (In Lakh)	69.67	69.84	0.16

क. परिवहन दिन

रा.प. महामंडळाचा ६९ वा वर्धापन दिन ०१ जून-२०१६ रोजी "**परिवहन दिन**" म्हणुन साजरा करण्यात आला. उत्सवाचा भाग म्हणुन महामंडळाच्या सर्व बसेस, रा.प अस्थापनांची स्वच्छता करण्यात आली .फुलांच्या हारांनी प्रवेशद्वार सजविण्यात आले. एसटीच्या वर्धापन दिनाचे शुभेच्छा संदेश प्रसारित करण्यात आले. स्थानिक पत्रकारांना आमंत्रीत करुन महामंडळाच्या योजनांबद्दल माहिती देण्यात आली. चालक/वाहकांना उद्दिष्टापेक्षा जास्त उत्पन्न आणल्यास विशेष प्रोत्साहन भत्ता देण्यात आला.

"**परिवहन दिन** " निमीत्त एकूण ७७३५ चालक/वाहकांना रु. २७.०३ लाख प्रोत्साहन भत्ता देय करण्यात आला.

C. Parivahan Din

69th anniversary of MSRTC was celebrated on 1st June-2016 as a **"Parivahan Din"**. As a part of celebration,Corporation took measures such as total cleanliness of buses and ST premises. Bus stand entrances were decked out with garlands, anniversary greetings were issued and local journalists were invited for updating ST initiatives. Special Incentive was given to Driver/Conductors for increase in revenue above given target.

Total 7735 driver/conductors were paid incentive to the tune of 27.03 lakh on **"Parivahan Din ".**

प्रकरण - चार / CHAPTER - IV
यंत्र अभियांत्रिकी / MECHANICAL ENGINEERING

४.०१ बस बांधणी व देखभाल / दुरुस्ती या दोन प्रकारात यंत्र अभियांत्रिकी खात्याच्या कामाची विभागणी केलेली आहे. बस बांधणी मध्यवर्ती कार्यशाळांमध्ये केली जाते. तसेच बसेसची देखभाल / दुरुस्ती , मध्यवर्ती / विभागीय / आगार कार्यशाळा येथे करण्यात येते.

महामंडळाच्या तीन मध्यवर्ती कार्यशाळा पुणे (दापोडी), औरंगाबाद (चिखलठाणा) व नागपूर (हिंगणा) या ठिकाणी आहेत. या कार्यशाळेत प्रामुख्याने नवीन बस बांधणी, इंजिनचे पुन:स्थितीकरण इत्यादी प्रकारची कामे केली जातात. महामंडळात एकुण ३२ (बारामती व श्रीरामपूर सहित) विभागीय कार्यशाळा कार्यान्वित आहेत. या विभागीय कार्यशाळांमध्ये बसेसची देखभाल/ दुरुस्तीची कामे केली जातात.

यंत्र अभियांत्रिकी परिमाण फलनिष्पतीत सुधारणा करण्याच्या दृष्टीने सातत्याने प्रयत्न केले जातात.

4.01 The work of Mechanical Engineering Department is divided into two parts viz. Production & Maintenance/ Repairs of buses. Buses are built at Central Workshops. Maintenance / Repairs of buses are carried out at Central / Divisional /Depot Workshops.

Three Central Workshops of the Corporation are situated at Pune (Dapodi), Aurangabad (Chikhalthana) and Nagpur (Hingna). New bus body building, Reconditioning of Engine etc., are carried out in these Workshops.There are in all 32 Divisional Workshops (including Baramati & Shrirampur) in the Corporation. Maintenance / Repairs of buses are carried out in these Divisional Workshops.

It is the constant endeavor to improve the Mechanical Engineering performances.

४.०२ चासीस खरेदी व तयार बसेसची खरेदी

अहवाल वर्षात महामंडळाने मे. टाटा मोटर्स, मे. अशोक लेलॅन्ड व मे.व्ही.ई.कर्मर्शियल व्हेईकल प्रा.लि. (आयशर) या कंपनीकडून ७५६ चासीस खरेदी केलेल्या आहेत. खरेदी केलेल्या चासीस संबंधीची स्थिती पुढील तक्त्यात दर्शविली आहे.

तसेच मे.स्कॅनिया कमर्शियल व्हेईकल्स यांचेकडून १८ वातानुकूलित सिंगल ॲक्सल हायटेक बसेस खरेदी केल्या आहेत. तसेच मे.टाटा मोटर्स यांचेकडून २ मिडी तयार बसेस नेरळ-माथेरान मार्गासाठी खरेदी केलेल्या आहेत. खरेदी केलेल्या चासीस व बसेस संबंधीची स्थिती पुढील तक्त्यात दर्शविली आहे.

4.02 Procurement of Chassis and Ready Built Buses

The Corporation has purchased total 756 chassis from M/s. Tata Motors, M/s.Ashok Leyland & M/s.V.E.Commercial Vehicle Pvt. Ltd.(Eicher) during the year under review, The following table shows the position of chassis purchased.

Further,18 single axle Hi-Tech Scania buses are procured from M/s.Scania Commercial Vehicles. 2 ready build Midi buses are also procured from M/s.Tata Motors for Neral-Matheran route. The following table shows the position of chassis & buses procured.

तक्ता क्रमांक ४.०२ / Table No.4.02

अ.क्र/ Sr.No	वर्ष/ Year	टाटा / Tata		लेलॅन्ड चासीस / Ley land Chassis	व्ही.ई. कमर्शियल चासीस / V.E. Commercial Chassis	व्होल्वो सिंगल ॲक्सल बसेस/ Volvo single Axle Buses	स्कॅनिया सिंगल ॲक्सल बसेस / Scania single Axle Buses	स्कॅनिया मल्टी ॲक्सल बसेस / Scania Multi Axle Buses	एकूण / Total	
		चासीस/ Chassis	तयार बसेस/ Ready made Buses						चासीस/ Chassis	तयार बसेस/ Ready made Buses
1	**2015-16**	1024		631	-	32	15	3	**1655**	**50**
2	**2016-17**	268	2	244	244	--	18	--	**756**	**20**

४.०३ मध्यवर्ती कार्यशाळांमध्ये नवीन बसेसची बांधणी

तीन मध्यवर्ती कार्यशाळेमध्ये सुमारे १६७५ ते १८७५ साध्या बसेस बांधण्याची वार्षिक क्षमता आहे. अहवाल वर्षात ७५६ नवीन चॅसीसवर व ५ जुन्या चॅसीसवर मिळून ७६१ बस बॉडीज बांधल्या आहेत. या शिवाय मध्यवर्ती कार्यशाळांमधून १४७८ गाडयांचे पुन:स्थितीकरण करण्यात आले आहे. या सर्वांचा तपशील तक्ता क्रमांक ४.०३(अ) मध्ये दिलेला आहे.

4.03 Building of New Bus Bodies In Central Workshops

Three Central Workshops have annual capacity of building 1675 to 1875 ordinary bus bodies. During the fiscal year, 761 bus bodies have been built in 3 central workshops. Out of these, 756 were built on new chassis and 5 on old chassis. In addition to this, reconditioning of 1478 buses have been carried out in Central Workshop. The details are given in table no. 4.03(A).

तक्ता क्रमांक ४.०३ / Table No. 4.03
नवीन बांधलेल्या बसेस / New Bus Bodies Built

मध्यवर्ती कार्यशाळा/ Central Workshops	वर्ष / Year	प्रकारानुसार नवीन बांधलेल्या बसेसची संख्या/ Typewise Number of New Bus Bodies Built				जुन्या चासीसवर बांधलेल्या/ पुन:स्थितीकरण केलेल्या बसेसची संख्या / No. of Bus Bodies Built on Old Chassis/ Buses Reconditioned		एकूण बांधलेल्या बसेसची व पुन:स्थितीकरण केलेल्या बसेसची संख्या/ Total No. of Buses Built and Re-conditioned
		साधी / Ordinary	शहरी/ City	निम आराम/ Semi Lux.	एकूण / Total	पुन:बांधणी/ Re-Body Building	पुन:स्थितीकरण / Reconditioning	
दापोडी/ Dapodi	2015-16	465	58	256	779	12	51	842
	2016-17	280	--	0	280	02	701	983
चिखलठाणा / Chikhalthana	2015-16	365	--	220	585	1	84	670
	2016-17	346	--	0	346	3	352	701
हिंगणा/Hingna	2015-16	405	--	0	405	0	87	492
	2016-17	130	--	0	130	0	425	555
महामंडळ / Corporation	**2015-16**	**1235**	**58**	**476**	**1769**	**13**	**222**	**2004**
	2016-17	**756**	**--**	**--**	**756**	**5**	**1478**	**2239**

महामंडळाच्या तिन्ही मध्यवर्ती कार्यशाळांचे नवीन बस बांधणीचे मागिल ५ वर्षाचे उत्पादन आलेख क्र.४.१ मध्ये दर्शविले आहे.

New bus bodies production by 3 Central workshops of Corporation during the last 5 years is shown in Graph no. 4.1.

आलेख क्रमांक ४.१ / Graph No. 4.1

मागिल ५ वर्षात नवीन बस बांधणी / New Bus Bodies Built in last 5 years

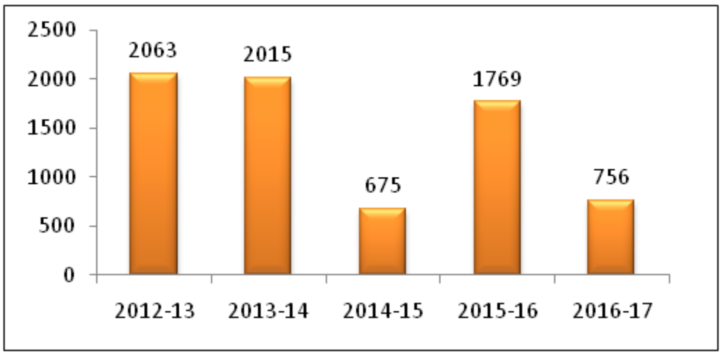

४.०४ वाहन ताफा

महामंडळाकडे असलेला वाहन ताफा, अहवाल वर्षात भर घातलेल्या बसेसची संख्या, विकलेल्या बसेस व रुपांतरीत बसेस इत्यादी माहिती तक्ता क्रमांक ४.०४ मध्ये दिलेली आहे.

4.04 Fleet

The information regarding fleet held by the Corporation, the number of buses added, number of buses sold and converted etc. during the year is given in Table No. 4.04

तक्ता क्रमांक ४.०४ / Table No.4.04

महामंडळाचा वाहन ताफा / Corporation Fleet

Sr.No.	तपशील/ Particulars	2015-16	2016-17
(अ)/(A)	महामंडळाकडे ३१ मार्च २०१६ रोजी असलेल्या बसेसची संख्या (निकामी बसेस सहीत) / No. of Buses held by Corporation as on 31st March 2016 (Inclusive of scrap vehicles)	18762	20557
(ब)/(B)	वर्षातील नवीन बसेसची भर/No. of New buses added during the year	1806	797
(क)/(C)	वर्षात विकलेल्या बसेसची संख्या /No. of buses sold during the year	0	795
(ड)/(D)	खात्याची वाहने व मालमोटारी यामध्ये रुपांतरीत केलेल्या वर्षातील बसेसची संख्या /No. of buses converted into departmental vehicles and trucks during the year	11	7
	एकूण (क + ड) / Total (C +D)	**11**	**802**
(इ)/(E)	महामंडळाकडे ३१ मार्च २०१७ रोजी असलेल्या बसेसची संख्या (निकामी बसेस सहीत) /No. of Buses held by Corporation as on 31st March 2017 (Inclusive of scrap vehicles)	20557	20552
(फ)/ (F)	निकामी असलेली वाहने / No. of Scrap Vehicles.	2051	1941
(ग)/ (G)	**चालनीय बसेस (स्वतःची वाहने)/Operational Fleet (Own Vehicles)**	**18506**	**18611**
(ह)/(H)	भाडेतत्वावरील वाहने / Hired Vehicles	46	23
(ज) /(J)	**एकूण चालनीय बसेस (ग+ह) /Total Operational Fleet (G+H)**	**18552**	**18634**

महामंडळाच्या स्वत:च्या १८६११ बसेस व भाडेतत्वावरील २३ वातानुकूलित बसेस अशा एकूण **१८६३४** चालनिय बसेस दि. ३१.३.२०१७ रोजी महामंडळाच्या ताफ्यात होत्या.

मागिल ५ वर्षातील दि. ३१ मार्च रोजीचा महामंडळाचा स्वत:चा (चालनीय) व भाडेतत्वावरील वाहन ताफा आलेख क्र. ४.२ मध्ये दर्शविला आहे .

Corporation owned vehicles numbering 18611 and 23 hired vehicles i.e in all **18634** operational buses were in corporation's fleet as on 31.3.2017.

Corporation own operational fleet and Hired Fleet held as on 31st March during last 5 year is shown in Graph No. 4.2.

आलेख क्रमांक ४.२ / Graph No. 4.2

महामंडळाचा चालनीय वाहन ताफा (स्वत:चा) / Corporation Operational Fleet (Own)

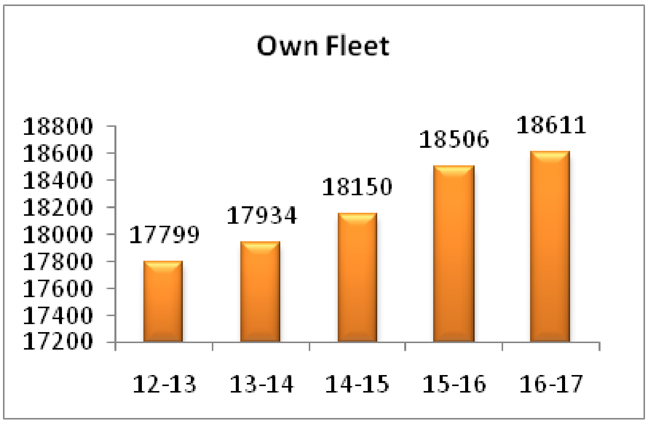

भाडेतत्वावरील वाहन ताफा/ Hired Fleet

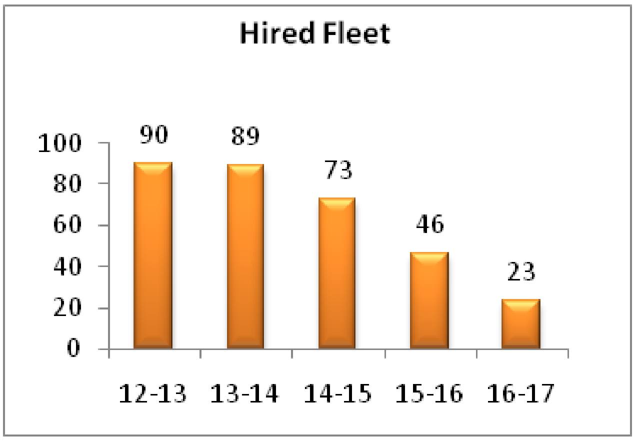

तक्ता क्रमांक ४.०५ / Table No.4.05

प्रकारनिहाय एकूण चालनिय बसेस दिनांक ३१.०३.२०१७ पर्यन्तची संख्या

Bus Typewise Total Operational Fleet as on 31.03.2017

ब्रँड नाव / Brand Name	प्रकार	संख्या
परिवर्तन / Parivartan	साधी/Ordinary	16496
यशवंती / Yashwanti	मिडी/Midi	507
हिरकणी / Hirkani	निमआराम/Semi Luxury	1003
शितल/ Sheetal	वातानुकूलित निमआराम/AC SL	11
शिवनेरी /Shivneri	सिंगल ॲक्सेल वातानुकूलित व्होल्वो/Single Axle AC Volvo	55
	सिंगल ॲक्सल वातानुकूलित स्कॅनीया/Single Axle AC Scania	33
अश्वमेध /Ashwamedh	मल्टी ॲक्सल वातानुकूलित व्होल्वो/Multi Axle AC Volvo	2
	मल्टी ॲक्सल वातानुकूलित स्कॅनीया/Multi Axle AC Scania	3
शहरी/City	शहरी/City	501
महामंडळाच्या मालकीच्या बसेस/ MSRTC Own Buses		**18611**
शिवनेरी-भाडेतत्वावरील / Shivneri- Hired	वातानुकूलित व्होल्वो भाडेतत्वावरील / AC Volvo Hired	23
एकूण/ Total		**18634**

४.०६ मध्यवर्ती कार्यशाळांमधील इंजिन व इंधन इंजेक्शन पंपाचे पुनःस्थितीकरण व दुरुस्ती

इंजिन व इंधन तेलाच्या पंपाचे पुन:स्थितीकरण व दुरुस्ती करणे हे काम मध्यवर्ती कार्यशाळेत केले जाते. उत्पादन प्रोत्साहन योजना या कामासाठी सुध्दा अंमलात आणण्यात आलेली आहे. सदर कामाचा आकडेवारी तक्ता क्रमांक ४.०६ मध्ये दिलेला आहे.

4.06 Reconditioning & Repairs Of Engines & Fuel Injection Pumps In Central Workshops.

Reconditioning and repair of Engine and Fuel injection pumps are carried out in Central Workshops. Production Incentive Scheme is also implemented for this job. The details of this work is given in the Table No. 4.06.

तक्ता क्रमांक ४.०६ / Table No. 4.06

इंजिन आणि इंधन इंजेक्शन पंप पुनःस्थितीकरण व दुरुस्ती / Engine and Fuel Injection Pump Reconditioning & Repairs

वर्ष/ Year	इंजिन पुनःस्थितीकरण / दुरुस्ती Engine Reconditioning / Repairs				इंधन पंप पुनःस्थितीकरण / दुरुस्ती / कॅलिब्रेशन Fuel Injection Pump Reconditioning / Repairs/Calibration			
	मध्यवर्ती कार्यशाळा / Central Workshop				मध्यवर्ती कार्यशाळा / Central Workshop			
	दापोडी / Dapodi	चिखलठाणा / Chikhalthana	हिंगणा / Hingna	एकूण /Total	दापोडी /Dapodi	चिखलठाणा / Chikhalthana	हिंगणा / Hingna	एकूण/ Total
2015-16	1951	351	978	3280	3247	1219	2026	6492
2016-17	1836	332	901	3069	2649	1228	1814	5691

मागिल ५ वर्षातील मध्यवर्ती कार्यशाळेतील इंजिन पुन:स्थितीकरण / दुरुस्ती व इंधन पंप पुन:स्थितीकरण / दुरुस्ती/कॅलिब्रेशन यांचे तुलनात्मक उत्पादन दर्शविणारा आलेख क्र. ४.०७ मध्ये दर्शविला आहे.

Production of Engine Reconditioning/ Repairs & F.I.Pump Reconditioning/ Repairs/ Calibration in Central Workshops during last 5 year is shown in Graph 4.07

आलेख क्रमांक ४.०७ / Graph No. 4.07

इंजिन पुनःस्थितीकरण / Reconditioning and repairs of Engine

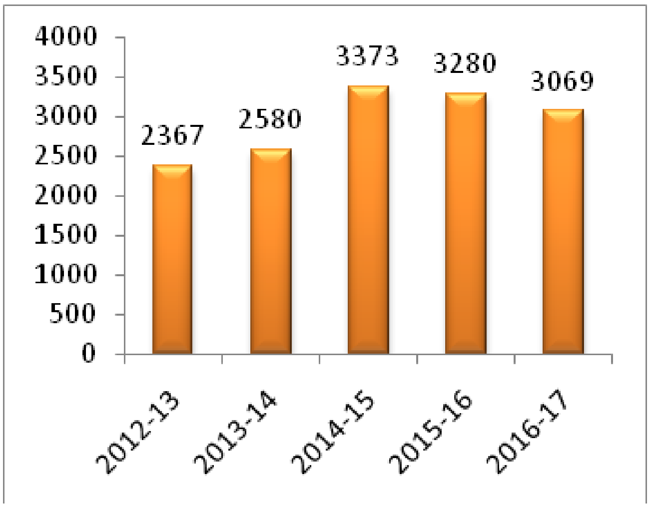

इंधन पंप पुनःस्थितीकरण/ Reconditioning and repairs of F.I.Pump

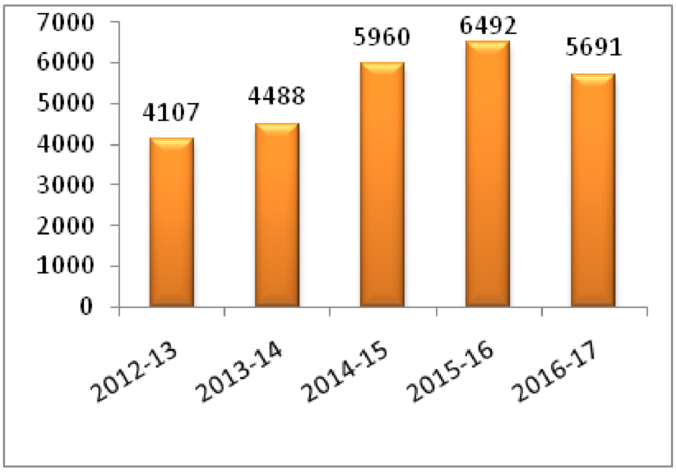

४.०७ (अ) विभागीय कार्यशाळांचे उत्पादन

महामंडळात एकूण ३२ (बारामती व श्रीरामपूर सहीत विभागीय कार्यशाळा कार्यान्वित आहेत. या विभागीय कार्यशाळांमध्ये बसेसचे सहामाही डॉकींग, आर.टी.ओ. पासिंग, असेंब्ली ओव्हर हॉलींग, मोठया दुरुस्त्या व इतर किरकोळ कामे केली जातात. विभागीय कार्यशाळांमध्ये बसेसचे पुन:स्थितीकरणासाठी स्वतंत्र कक्ष आहे. यात बसेसच्या पुन:स्थितीकरणाची व इंजिनाच्या टॉप ओव्हर हॉलींगची कामे केली जातात.

सहामाही डॉकींग, आर.टी.ओ.पासींग, बसेसचे पुन:स्थितीकरण व अपघातग्रस्त बसेस दुरुस्ती याबाबत प्रदेशनिहाय तुलनात्मक आकडेवारी तक्ता पुढे क्र. ४.०७ (अ) मध्ये देण्यात आलेली आहे.

4.07(A) Production in Divisional Workshop

There are in all 32 Divisional Workshops (including Baramati & Shrirampur) in the Corporation,Six monthly docking, RTO passing, Assembly Overhauling and other major and minor repairs are carried out at these Divisional workshop. Divisional Reconditioning unit is attached to all Divisional Workshops where the work of periodical reconditioning of vehicles and Engine overhauling is carried out.

The regionwise comparative statistics of Six monthly docking, RTO passing, Vehicle Reconditioning and Repairs to accident buses is given below in Table No.4.07 (A).

तक्ता क्रमांक ४.०७ (अ)/ Table No.4.07(A)

प्रदेश / Region	सहामाही डॉकीग/ Six Monthly Docking		आर.टी.ओ. पासींग / RTO Passing		बसेसचे पुन:स्थितीकरण / Reconditioning of Buses		अपघातग्रस्त बसेस दुरुस्ती / Repairs of Accident Buses	
	15-16	16-17	15-16	16-17	15-16	16-17	15-16	16-17
औरंगाबाद/ Aurangabad	3,244	2,676	1617	1,584	1268	929	333	335
मुंबई/ Mumbai	3,209	4,393	1,996	2,126	1026	836	455	447
नागपूर / Nagpur	2,742	1,965	999	1,163	665	390	207	199
पुणे / Pune	4,418	3,695	3,153	3,221	990	771	434	395
नाशिक / Nashik	3,869	3,549	2,303	2,440	964	749	420	529
अमरावती / Amravati	1,847	1,876	866	1,004	676	441	199	221
एकूण / Total	**19,329**	**18,154**	**10,934**	**11,538**	**5589**	**4116 ***	**2,048**	**2,126**

*- विभागीय कार्यशाळेतील ४११६ पुन:स्थितीकरण केलेल्या वाहनां व्यतिरिक्त मध्यवर्ती कार्यशाळेतील १४७८ बॉडी पुन:स्थितीकरण केलेल्या वाहनांचे चासीसचे यांत्रिकी काम विभागीय कार्यशाळेत करण्यात आलेले आहे. म्हणजेच २०१६-१७ मध्ये ४११६ व १४७८ असे एकूण ५५९४ वाहनांचे पुन:स्थितीकरण करण्यात आलेली आहेत.

*- Beside the reconditioning of 4116 vehicles completed in divisional workshop, mechanical work on chassis of 1478 vehicles which were reconditioned at central workshops is done in divisional workshop . Thus, during 2016-17 , 4116 and 1478 i.e. total 5594 vehicles are reconditioned.

ब) विभागीय कार्यशाळांमध्ये इंधन इंजेक्शन पंप पुनःस्थितीकरण व दुरुस्ती

१७ विभागीय कार्यशाळांमध्ये इंधन पंपाचे पुन:स्थितीकरण व कॅलीब्रेशन करण्याकरिता एफ आय पंप टेस्ट बेंच मशिन कार्यान्वित आहेत. या विभागीय कार्यशाळांमधील इंधन पंपाचे पुन:स्थितीकरण व कॅलीब्रेशनचे उत्पादन तक्ता क्रमांक ४.०७ (ब) मध्ये दर्शविलेले आहे.

B) Fuel Injection Pump Reconditioning and Repairs In Divisional Workshops

Fuel Injection Pump Test Bench Machines are operational at 17 Divisional Workshops to carry out Reconditioning & Calibration of Fuel Injection Pump.The Production of Reconditioning & Calibration of Fuel Injection Pumps in these Divisional Workshops is given in the Table No. 4.07(B).

तक्ता क्र. ४.०७ (ब) / Table No. 4.07 (B)

अ.क्र./Sr.No.	वर्ष /Year	पुनःस्थितीकरण/ Reconditioning	कॅलिब्रेशन /Calibration
1	2015-16	1,436	3,186
2	2016-17	1,829	2,923

४.०७ (क) आगार कार्यशाळा

महामंडळाच्या २५० आगार कार्यशाळेत प्रामुख्याने खालील कामे केली जातात.

१. बसेसची दैनंदिन देखभाल
२. बसेसची दशदिन देखभाल
३. वंगण तेल बदली
४. दर तीन महिन्यानंतर बसेसचे डॉकींग
५. वेळोवेळी निघणारी किरकोळ दुरुस्तीची कामे

दैनंदिन भांडार व साधन सामुग्रीच्या गरजा पुरविण्यासाठी आगारात उपभांडार ठेवण्यात आलेले आहे.

4.07 (C) Depot Workshop

Following work is carried out at 250 Depot Workshops of the Corporation.

1. Daily Maintenance of buses
2. Decadely Maintenance (10 days) of buses
3. Engine Oil Change
4. Docking of vehicle after every 3 months
5. Minor repairing works from time to time

A sub Store unit is provided at the Depot Workshop for fulfilling needs of daily Stores material .

४.०८ टायर पुनःस्तरीकरण सयंत्राचे उत्पादन

महामंडळात प्रिक्युअर्ड टायर पुन:स्तरीकरण पध्दतीचा अवलंब एकूण नऊ टायर पुन:स्तरीकरण संयंत्रात केला जात आहे. संयंत्रनिहाय टायरची गेल्या दोन वर्षातील पुन:स्तरीकरण व सर्व्हिस रिपेअर उत्पादनाचा माहिती तक्ता क्र. 4.08 मध्ये देण्यात आलेली आहे.

4.08 Production at Tyre Retreading Plant

Precured Tyre Retreading system is used in Nine Tyre Retreading Plants of the Corporation. Plantwise information of the production of retreading and service repairs of tyres for last two years is given in Table No. 4.08.

तक्ता क्रमांक ४.०८ / Table No. 4.08

टायर पुनःस्तरीकरण सयंत्रांचे उत्पादन / Production of Tyre Retreading Plants

अ.क्र./ Sr.No	सयंत्रे / Plant	2015-16		2016-17	
		पुनःस्तरीकरण/ Retreading	सर्व्हिस रिपेअर/ Service Repairs	पुनःस्तरीकरण/ Retreading	सर्व्हिस रिपेअर/ Service Repairs
1	मध्यवर्ती कार्यशाळा,दापोडी Central Workshop, Dapodi	19,708	1,166	21,169	1,150
2	कोल्हापूर / Kolhapur	32,172	1,747	32,047	2,267
3	नागपूर / Nagpur	25,935	934	25,330	1,032
4	नाशिक / Nashik	26,204	1,124	23,894	1,077
5	नांदेड / Nanded	25,648	286	25,935	891
6	जळगांव / Jalgaon	29,277	1,436	27,558	1,678
7	रत्नागिरी / Ratnagiri	27,678	292	26,837	319
8	लातूर / Latur	13,889	871	13,441	710
9	अमरावती / Amravati	18,811	0	18,858	0
	एकूण / Total	**2,19322**	**7,856**	**2,15,069**	**9,124**

टायर रिट्रेडींग प्लॅन्टमध्ये इलेक्ट्रीकल हिटेड क्युअरिंग पध्दत वापरात आहे.

Tyre retreading plants, are fitted with electrical heated curing system.

४.०९ यंत्र अभियांत्रिकी महत्वाच्या मापन घटकांच्या फलनिष्पत्तीची आकडेवारी

गेल्या दोन वर्षाची तुलनात्मक फलनिष्पत्तीची आकडेवारी तक्ता क्रमांक ४.०९ मध्ये दिलेली आहे.

4.09 Mechanical Engineering Performance of Vital Parameters.

The comparative performance for last two years is given in Table No. 4.09.

तक्ता क्रमांक ४.०९/ Table No. 4.09
यंत्र अभियांत्रिकी मापन घटकांची आकडेवारी / Statistics of Mechanical Engineering Parameters
(स्वतःची वाहने / Own Vehicles)

अ.क्र/ Sr.No	मापन घटक / Performance Parameter	2015-16	2016-17
1	**वाहन ताफ्याची कामगिरी / Fleet Performance.**		
A	एकूण बसेसची वर्षातील सरासरी संख्या / Average number of buses held during the year	18,468	18,482
B	मार्गावर असलेल्या बसेसची वर्षातील सरासरी संख्या/ Average number of buses on road during the year	16,935	16,806
C	नादुरुस्त असणाऱ्या बसेसची वर्षातील सरासरी संख्या / Average number of buses off road during the year	860.31	995.82
D	नादुरुस्त बसेसची एकूण बसेसशी टक्केवारी / % of Buses off road to the total Buses held	4.66	5.33
E	वाहन ताफा वापराची टक्केवारी / % Fleet Utilisation	91.70	89.96
F	सरासरी वाहन वापर (कि.मी.मध्ये)/Average Vehicle Utilisation (in Kms.)		
	१.मार्गावरील वाहनांवर / 1. Based on On Road Vehicles	337.32	335.85
	२.एकूण वाहनांवर / 2.On Vehicles held	309.32	302.13
G	वाहन ताफ्याचे ३१ मार्च रोजीचे सरासरी आयुर्मान (कि.मी.लाखात) / Average Age of Fleet as on 31st March (Kms. in Lakh)	6.13	6.78
2	**इंधन व वंगण तेलाची कामगिरी / Performance of Fuel & Lubricants**		
A	प्रति दहा लिटर डिझेलमागे कि.मी.चे प्रमाण/Kms. Per Ten Litre of Diesel	47.77	47.74
B	प्रति १०किलो मागे कि.मी.सीएनजी/Kms. Per Ten Kilo CNG	37.53	38.97
C	प्रति लिटर इंजिन तेलामागे कि.मी.चे प्रमाण (तेल बदल धरुन) / Kms. Per Litre of Engine Oil (including Oil change)	1,763	1915
D	प्रति लिटर मागे कि.मी. (इंजिन तेल टॉप अप)/Kms Per Litre (Engine Oil Top Up)	5,228	5902

तक्ता क्रमांक ४.०९ (पुढे चालू)/ Table No. 4.09 (Continued)

यंत्र अभियांत्रिकी मापन घटकांची आकडेवारी / Statistics of Mechanical Engineering Parameters

(स्वतःची वाहने / Own Vehicles)

अ.क्र/ Sr.No	मापन घटक / Performance Parameter	2015-16	2016-17
3 A	**टायर कामगिरी /Tyre Performance** नवीन टायरचे सरासरी कि.मी / Average Kms. of New Tyres		
	नायलॉन / Nylon	41,381	44,241
	रेडियल / Radial	58,881	56,298
	एकूण / Total	48,803	50,775
B	पुनःस्तरीत टायरचे सरासरी कि.मी./ Average Kms. of Retreaded Tyres	36,941	36,845
C	नवीन टायर्सची पुनःस्तरणाची टक्केवारी/% Retreadibility of New Tyres		
	नायलॉन / Nylon	98.86	98.86
	रेडियल / Radial	98.84	98.42
	एकूण / Total	**98.85**	**98.62**
D	पुनःस्तरीत टायर्सची पुनःस्तरणाची टक्केवारी / % Retreadibility of Retreaded Tyres	72.75	73.65
E	पुनःस्तरीकरण घटक / Retreadibility Factor	2.08	2.11
4 A	**टायरचा खप प्रती लाख कि.मी.मागे/** **Consumption of Tyres per Lakh Kms.** नवीन टायर / New Tyre	4.83	4.59
B	पुनःस्तरीत टायर / Retreaded Tyre	10.34	10.21
5	**स्प्रिंग खप दर (किलो प्रति लाख कि.मी.) /** **Rate of Spring Consumption(Kg . per Lakh Kms.)**	110	104
6 A	**इंजिन / इंधन पंपाची कामगिरी /** **Engine / Fuel Injection Pump Performance** **इंजिनाचे सरासरी कि.मी. / Average Kms. of Engines** १.नवीन / 1. New २.पुनःस्थितीकरण / 2. Reconditioned	 6,97,217 1,63,872	 7,32,342 1,85,373
B	**इंधन पंपाचे सरासरी कि.मी /Average Kms. of Fuel Injection** १.नवीन / 1. New २.पुनःस्थितीकरण व दुरुस्ती / 2.Reconditioned & Repaired	 5,11,889 1,94,881	 5,68,269 1,48,151
7 A	**बिघाड / Breakdowns** बिघाडांची संख्या / No. of Breakdowns	58,354	61,508
B	प्रति १०,००० कि.मी.मागे बिघाडांचे प्रमाण /Rate of Breakdowns Per 10,000 Kms	0.28	0.30

वाहन ताफ्याची वय वर्षानुसार आणि प्रगत कि.मी. नुसार वर्गवारी अनुक्रमे परिशिष्ट ४(अ), ४(ब) मध्ये देण्यात आलेली आहे.

Classification of fleet according to vehicle age & progressive kms. is given in Annexure 4(A) and 4(B) respectively.

४.१० बिघाडांचे पृथःकरण

अहवाल वर्षातील एकुण ६१,७१५ मार्गस्थ बिघाडांपैकी महामंडळाच्या बसेसचे ६१,५०८ मार्गस्थ बिघाड झालेले आहेत. प्रति १०,००० कि.मी. मागे सदरच्या बिघाडांचे प्रमाण ०.३० एवढे आहे. तक्ता क्र.४.१० मध्ये तुलनात्मक व यंत्रणानिहाय बिघाडांचे पृथ:करण देण्यात आलेले आहे.

4.10 Analysis of Breakdowns

During the year under review, out of total 61,715 breakdowns, 61,508 breakdowns were of corporation own buses. The rate of these breakdowns per 10,000 Kms. is 0.30. The comparative and systemwise analysis of breakdowns is given in the Table No. 4.10.

तक्ता क्रमांक ४.१० / Table No. 4.10
महामंडळाच्या (स्वःताच्या) वाहनांच्या बिघाडांचे पृथःकरण / Analysis of Breakdowns of Own Vehicles of Corporation

अ.क्र / Sr. No	यंत्रणा / System	बिघाडांची संख्या / No.of Breakdowns		एकूण बिघाडांशी टक्केवारी/ % to total Breakdowns		दर १०,००० कि.मी. मागे बिघाडांचे प्रमाण / Rate of Breakdowns per 10,000 Kms	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
1	इंजिने / Engine	18,129	16,083	30.90	26.1	0.09	0.08
2	विद्युतीय / Electrical	3,317	3,115	5.70	5.1	0.01	0.02
3	ट्रान्समिशन / Transmission	9,306	9,836	15.90	16.0	0.04	0.05
4	ॲक्सल / Axle	799	705	1.40	1.1	0.003	0.00
5	रोड व्हील / Road Wheel	17,932	23,619	30.60	38.4	0.09	0.11
6	सस्पेंशन / Suspension	2,430	2,285	4.10	3.7	0.01	0.01
7	ब्रेक / Brake	2,776	2,695	4.70	4.4	0.01	0.01
8	संकीर्ण / Miscellaneous	3,665	3,170	6.20	5.2	0.02	0.02
	एकूण / Total	**58,354**	**61,508**	**100**	**100**	**0.28**	**0.30**

आलेख क्रमाक ४.४ / Graph No.4.4

प्रति दहा लिटर डिझेलमागे कि.मी.चे प्रमाण/ Kms. per Ten Litre of Diesel (Own Vehicles)

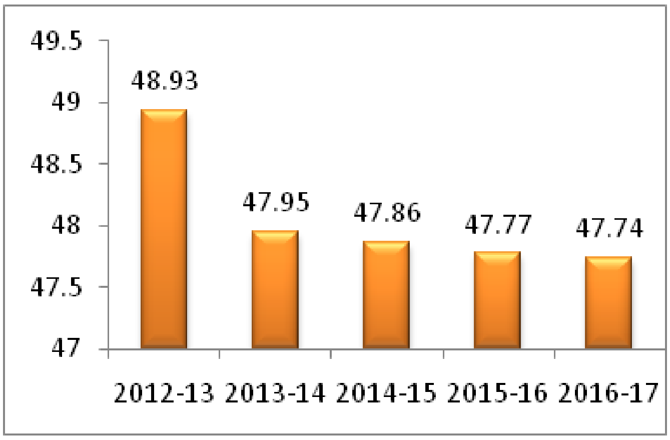

स्प्रिंग खप दर (किलो प्रती लाख कि.मी.)/ Rate of Spring Consumption per lakh kms. (Own Vehicles)

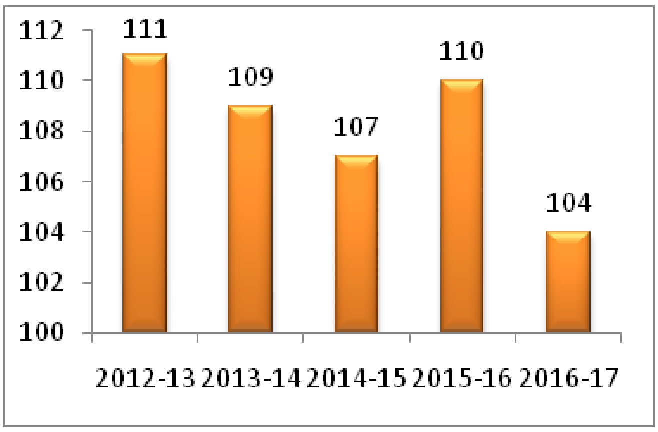

प्रति टायरचा खप प्रति लाख कि.मी. मागे / Rate of New Tyre Consumption Per Lakh Kms

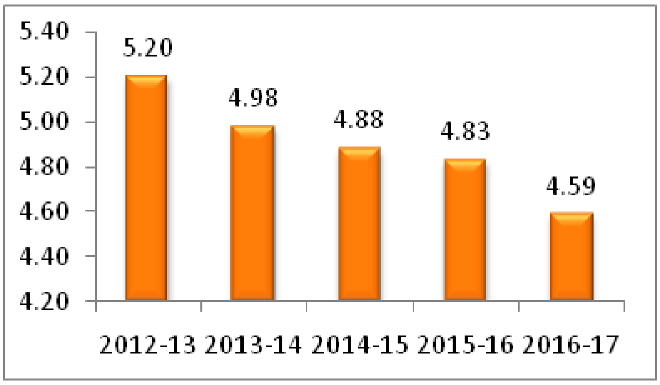

प्रति १०००० कि.मी. मागे बिघाडाचे प्रमाण / Rate of Breakdown per 1000 Kms.

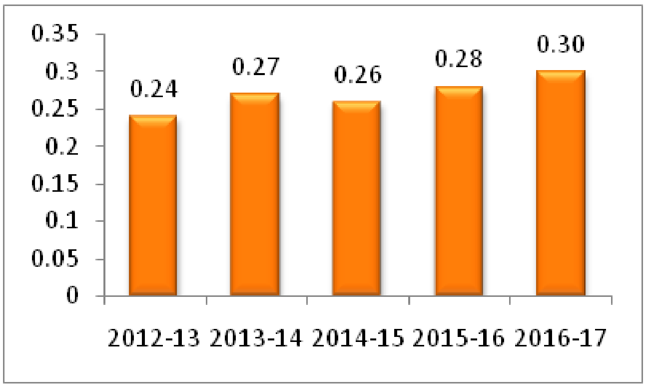

४.११ बसेसच्या बांधणीमध्ये सुधारणा

बसेसच्या बांधणीमध्ये सुधारणा तसेच त्या आकर्षक असण्याकरिता सतत प्रयत्न सुरु आहेत. अशा नमुना बसेस बाबत प्राप्त सुचनांची छाननी करुन त्यांची अंमलबजावणी करण्यात येते.

साधी बस अधिकाअधिक आकर्षित करण्यासाठी या बसेसमध्ये सुधारणा किंवा रचनेमध्ये बदल करण्याचे प्रयत्न करण्यात आले. साध्या बसेसमध्ये खालीलप्रमाणे बदल करण्यात आलेले आहेत.

4.11 Improvement In Bus Body Design.

Efforts are continuously being made to improve the bus body design in order to make the buses attractive. The suggestions about prototype buses are well received & after due scrutiny suggestions are implemented.

Efforts are made to improve or change the design of ordinary bus so as to produce attractive bus. Following changes are made in the ordinary buses.

- आकर्षक रंगसंगती
- आसने अधिक आरामदायी
- बसेसच्या आतील आयवरी रंगछटा
- स्टेनलेस स्टीलचे हॅन्ड रेस्ट बार,स्टॉन्चन बार,ग्रॅब रेल इत्यादी
- पुढील शो वर अखंड काच
- बल्बऐवजी ट्युबलाईटस्ची व्यवस्था

४.१२ यंत्र सामुग्रीः

सन २०१६-१७ मध्ये महामंडळात खालील प्रकारची यंत्र सामुग्री घेण्यात आली.

१. बॅटरी चार्जर
२. बेच टाईप ड्रिल मशिन
३. बस वाशिंग मशिन
४. रेक्टीफायर बेस वेल्डिंग मशिन
५. एअर पॉप रिव्हेटर
६. ८ टन बॉटल टाईप प्रेशर जॅक
७. जिलोटिन शेअरिंग मशिन

४.१३ ठळक वैशिष्ट

१.परिवर्तन बस -
जानेवारी २००८ पासून परिवर्तन बसेसची बांधणी सुरु करण्यात आलेली असून ३१.०३.२०१७ आतापर्यंत सुमारे १२,५९४ परिवर्तन बसेसची बांधणी झालेली आहे.

२. - व्होल्वो/ स्कॅनिया बसेस -
५३ आसन क्षमता असलेल्या २ व्होल्वो व ३ स्कॅनिया मल्टी ॲक्सल बसेस "**अश्वमेध**" या नावाने चालविण्यात येत आहेत. याशिवाय ४५ आसन क्षमता असलेल्या ५५ व्होल्वो व ३३ स्कॅनिया सिंगल ॲक्सेल बसेस ,''**शिवनेरी**'' या नावाने चालविण्यात येत आहेत.

अहवाल वर्षात १८ सिंगल ॲक्सेल स्कॅनिया बसेस चालनात आणल्या आहेत

- Attractive Colour Scheme
- More comfortable seats
- Interior of bus in ivory colour.
- Stainless steel hand rest bar, stauntion bar, grab rail etc.
- Single windshield glass
- Provision of tube lights instead of bulb

4.12 Machinery & Equipment:

During the year 2016-17, M.S.R.T.C. has purchased following machinery.

1. Battery Charger
2. Bench Type Drill lMachine
3. Bus Washing Machine
4. Rectifier Base Welding Machine
5. Air POP Riveter
6. 8 Ton Bottle Type Pressure Jack
7. Guillotine Shearing Machine

4.13 HIGHLIGHTS

1.Parivartan Bus -
Parivartan buses building started from January 2008 and approximately 12,594 Parivartan buses have been built upto 31.03.2017.

2. Volvo / Scania Buses–
2 Volvo & 3 Scania multi axle buses having 53 seating capacity are operated under the brand name **"Ashwamedh"**. Further, 55 Volvo & 33 Scania single axle 45 seat buses are operated under the brand name **"Shivneri"**.

During the fiscal year, 18 single axle Scania buses are inducted into operation.

३. निमआराम बसेस सुधारणा -

निमआराम बसेसची रंगसंगती / डिझाइनमध्ये सुधारणा व मजबुतीकरण करण्यात आले आहे. सुधारीत डिझाईननुसार बसेसची बांधणी करण्यात येऊन अशा बसेसचा समावेश वाहन ताफ्यात केलेला आहे. निमआराम बसेस वर रिअर एअर सस्पेन्शन प्रणाली बसविण्यात आली आहे. ज्याने निमआराम वाहनातून प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांचा प्रवास अधिक सुखकारक करते. अहवाल वर्षात ६ निमआराम बसेसमध्ये पुशबॅक आसने बसविण्यात आली आहेत व ती चालनात आणली आहेत.

3. Modification in Semi Luxury Buses-

Major changes in colour scheme, bus body design have been made in Semi Luxury Buses. These Semi Luxury buses are inducted in the fleet with these changes. Rear air suspension system has been fitted on Semi Luxury Buses which give more passenger comfort. During the fiscal year 6 semi Luxury buses with Push back seats are given for operation.

४.AIS:०५२ कोडप्रमाणे परिवर्तन बस बांधणी -

केंद्र सरकारच्या सडक परिवहन व राजमार्ग मंत्रालयाने नविन प्रवासी बसेस बांधणीसाठी AIS : 052 हा बस बॉडी कोड तयार केला आहे व त्याप्रमाणे नवीन बस बांधणीच्या नमून्याला मान्यता घेणे बंधनकारक केले आहे. रा.प.महामंडळाने साध्या व निमआराम बसेससाठी AIS : 052 बस बांधणी कोडनुसार सीआयआरटी, पुणे यांचेकडून प्रमाणपत्र घेतलेले आहे.

4. Parivartan Bus Body Building as per AIS:052 Code-

Ministry of Road Transport & Highways, Government of India has made Code AIS:052 for construction of new passenger buses, and as per this code "Type approval of vehicle" is made mandatory to all new model buses. MSRTC has taken type approval for ordinary and Semi Luxury type buses from CIRT,Pune.

५. सिम्युलेटरद्वारे इंधन बचतीचे प्रशिक्षण -

राज्य परिवहन महामंडळाच्या होणाऱ्या एकूण चालनीय खर्चामध्ये इंधन खर्चाचे प्रमाण ३० टक्के आहे. इंधन खप हा प्रामुख्याने वाहन व चालक या दोन घटकांवर अवलंबून आहे. डिझेल खपात बचत करण्याकरिता वाहनाची देखभाल दैनंदिन करण्यात येते. चालकांच्या वाहन चालविण्याच्या पध्दतीमुळे वाहनास इंधन जास्त लागणाच्या बाबींचा अभ्यास करुन त्यांच्यामध्ये इंधन बचतीची प्रवृत्ती निर्माण होणे सुध्दा तितकेच महत्वाचे आहे. चालकाच्या वाहन चालविण्याच्या पध्दतीत सुधारणा होण्याचे महत्व लक्षात आणून देण्याच्या उद्देशाने महामंडळाने इंधन बचतीचे प्रशिक्षण देणारा प्रगत प्रणालीवर आधारित सिम्युलेटर विकसित केला असून त्याद्वारे आगार पातळीवर चालकास प्रशिक्षण देण्यात येते. महामंडळाच्या सर्व आगारांना सिम्युलेटर बसविण्यात आलेले आहेत.

5.Simulator for fuel conservation training:

30% of operational expenditure of Corporation is incurred on HSD.Fuel consumption is mainly depends on driver and vehicle. For improving fuel efficiency, daily maintenance of vehicle is carried out. After studying driving habits of drivers of which vehicles are consuming more fuel, it is important to motivate for fuel conservation. In order to get driver acquainted for fuel conservation, Corporation has developed Simulator and installed at the depot, in order to train driver for fuel conservation to develop their driving habits. Simulator is provided to depots of Corporation.

६.बस धुलाई मशिन्स

रा.प.बसची साफसफाई करण्यासाठी ५८ आगारांना धुलाई मशिन्स पुरविण्यात आलेल्या आहेत.

6. Bus Washing Machine.

Washing machine for washing S.T. Buses is installed in 58 depots.

७. सन २०१६-१७ या वर्षामध्ये नोंदणी होऊन चालनात आणलेल्या नवीन बसेस -

सन २०१६-१७ मध्ये सर्व प्रकारच्या मिळून एकूण ७९७ नवीन बसेस चालनात आणलेल्या आहेत. यामध्ये मध्यवर्ती कार्यशाळांमध्ये बांधण्यात आलेल्या व नोंदणी झालेल्या ७७१ साध्या, ०६ निमआराम बसेसचा व मे.टाटा मोटर्स यांचेकडून खरेदी केलेल्या ०२ तयार मिडी बसेस तसेच, मे.स्कॅनिया यांचेकडून खरेदी केलेल्या १८ वातानुकूलित सिंगल ॲक्सल बसेसचा समावेश आहे.

7. New buses registered & inducted in Operational fleet in the year 2016-17 –

In all 797 new buses have been inducted in the operational fleet during the year 2016-17. It consist of 771 ordinary & 06 semi luxury buses built & registered in central workshops. It also includes 2 ready built Midi buses purchased from M/s Tata Motors & 18 AC Single Axle buses purchased from, M/s/Scania.

८. बसेस मोडीत काढणे-

सन २०१६-१७ मध्ये ५६६ बसेस मोडीत काढण्याची मंजुरी देण्यात आलेली आहे.

8. Scrapping of buses –

566 passenger buses were approved for scrapping during the year 2016-17.

९. बसेसचे आयुर्मान -

मध्यवर्ती कार्यशाळेमध्ये जुन्या वाहनांचे पुन:स्थितीकरण करुन त्यांचे आयुर्मान १२ वर्षापर्यन्त वाढविण्याचा विचार करण्यात येत आहे. अहवाल वर्षात महामंडळाच्या चालनिय ताफ्याचे सरासरी आयुर्मान ५ वर्ष व ५ महिन होते.

9. Bus Life–

The proposal is under consideration to extend the life of buses upto 12 years by reconditioning the old buses in Central Workshops. During the year under review average age of operational fleet of Corporation was 5 years and 5 month.

४.१४ संशोधन व विकास शाखा

मध्यवर्ती कार्यशाळा, दापोडी ,पुणे येथील संशोधन व विकास शाखेत खालील कामे केली जातात.

१. खरेदी केलेल्या सामानाच्या गुणवत्तेवर नियंत्रण ठेवणे.

२. महामंडळात वापरण्यात येणाऱ्या निरनिराळ्या सामुग्री व सुट्या भागांचे तयार करणे व त्यानुसार तपासणी.

३. महामंडळात खरेदी करण्यात येणाऱ्या विविध सामुग्रीची सुटया भागांची सेंट्रल इन्स्टिट्यूट ऑफ रोड ट्रान्सपोर्ट, ऑटोमोटिव्ह रिसर्च असोसिएशन ऑफ इंडिया, इंडियन रबर मॅन्युफॅक्चरर्स रिसर्च असोसिएशन यांचेमार्फत विनिर्देशांप्रमाणे सामानाच्या गुणवत्तेची चाचणी.

4.14 Research & Development Wing

The Research & Development Wing at Central Workshop, Dapodi , Pune carry out following works .

1. Quality Control of purchased material

2. Checking of specifications of different types of materials and spare parts used by the Corporation and inspection accordingly.

3. Quality control test of different types of materials, spare parts procured by the Corporation as per the specification of Central Institute of Road Transport, Automotive Research Association of India, Indian Rubber Manufactures Research Association.

४. आकर्षक , सुखकर व कमीत कमी खर्चात बसची बांधणी करण्याच्या दृष्टीने बस बांधणीची आखणी करणे.

4. Make modification in the bus body design with minimum expenditure to build attractive & comfortable buses.

५. यांत्रिक मापन घटकांचे विश्लेषण व त्यात सुधारणा होण्यासाठी करावयाच्या उपाय योजना .

5. Analysis of performance of Mechanical parameters and suggestions for improvement.

६. महामंडळाला तांत्रिक दृष्ट्या योग्य अशा बस खरेदी करण्यासाठी चासी उत्पादकांशी विचार विनिमय .

6. Discussions with chassis manufactures for purchase of technically suitable vehicles.

७. वेगवेगळ्या प्रकारच्या नवीन चाचण्या / प्रयोगात्मक बाबी सुरु करणे.

7. Initiate different types of test and experimental ideas.

८. कार्यशाळेतील उत्पादनाकरीता नवीन अद्यावत मशिनरी, त्यांचे सुटे भाग व असेंब्ली यासंबंधी सतत पाठपुरावा करणे व त्यांचे बाबतीत नवीन स्त्रोत तयार करणे तसेच विनिर्देश तयार करणे.

8. Follow up for new advanced Machinery, its spare part and assemblies required for workshop production & to develop new source and preparation of specifications.

९. चासी उत्पादकांबरोबर सतत संपर्क साधून नवीन यांत्रिक सुधारणा यांचा अभ्यास करुन विभागांना मार्गदर्शन करणे.

9. Study new technical development through continuous liaison with chassis manufacturers and issue guidelines to the units.

प्रकरण - पांच / CHAPTER - V
भांडार व खरेदी / STORES & PURCHASE

५.०१ महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळातील भांडार व खरेदी खाते हे अत्यंत महत्वाचे खाते आहे. भांडार व खरेदी खात्याकडून राज्य शासनाची परिवहन सेवा अविरत सुरु राहण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या वस्तुंचा पुरवठा करण्यासाठी धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येतात. यामध्ये या खात्याची महत्वाची भूमिका आहे. राज्यस्तरावर भांडार व खरेदी खाते असून या खात्याच्या नियंत्रणाखाली ३२ ठिकाणी विभागीय भांडार व ३ मध्यवर्ती कार्यशाळेतील भांडार शाखा आहेत. या जिल्हा स्तरावरील कार्यालयामार्फत वाहतूक सेवा सुरळीत राहण्यासाठी सेवा पुरविण्यात येते. या खात्याचे काम अत्यंत पारदर्शकतेने व अधिकारांचे विकेंद्रीकरणाद्वारे पार पाडण्यात येते.

भांडार साधन सामुग्री साठ्याचे नियोजन, खरेदी व वितरण व्यवस्था ही महत्वाची कामे मध्यवर्ती भांडार व खरेदी खात्याच्या नियंत्रणाखाली करण्यात येतात. भांडार वस्तूंच्या खरेदीबाबत मध्यवर्ती पातळीवर धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येतात. या निर्णयांची अंमलबजावणी व कार्यपालन, मध्यवर्ती कार्यशाळा आणि विभागीय कार्यशाळा यांचेमार्फत केले जाते. कार्यपालन योग्य प्रकारे होत असल्याची दक्षता व सुनियंत्रण ठेवण्याची कामगिरी भांडार व खरेदी खाते करते. विविध भांडार वस्तूंच्या खरेदीच्या तरतुदीमध्ये अधिक कार्यक्षमता यावी तसेच साठा व त्याचे वितरण घटकांना व्यवस्थित व्हावे याकरिता भांडार व खरेदी खात्याने सर्व सामानाची थेट खरेदी करण्याच्या अधिकारांचे विकेंद्रीकरण केलेले आहे. या योजनेनुसार घटकांना भांडार व खरेदी खात्याने केलेल्या दरकरारानुसार थेट खरेदी करता येते. भांडार सामुग्री मिळण्याचा कालावधी तसेच वाहतुकीवरील खर्च कमी होऊन पुरवठा पातळीमध्ये सुधारणा या योजनेमुळे होत आहे. तसेच भांडार वस्तूंचे साठे आवश्यक त्या पातळीपर्यंत नियंत्रित करणे शक्य झालेले आहे. सन २०१६-१७ मध्ये भांडार वस्तू खरेदी करण्यासाठी वस्तूंचे ७५% पर्यंत दरकरार केल्यामुळे विभागात भांडार साठा योग्य प्रमाणात उपलब्ध झाल्याने स्थानिक पातळीवरील खरेदीचे प्रमाण प्रकर्षाने कमी झाले.

घटक वस्तूंच्या एकूण किंमती, सरकारी उपक्रमांकडून खरेदी, राज्य परिवहन उपक्रम संघटना आणि पुरवठा व विल्हेवाट महासंचालक याचे दरकराराप्रमाणे होणारी खरेदी इत्यादी माहिती तक्ता क्रमांक ५.०१ (अ) मध्ये दिलेली आहे. या तक्त्यात महाराष्ट्रातून तसेच महाराष्ट्रा बाहेरुन होणाऱ्या खरेदीची माहिती सुध्दा देण्यात आलेली आहे. सरकारी / सार्वजनिक उपक्रमाकडून करण्यात येणाऱ्या खरेदीचे प्रमाण गतवर्षीच्या ८५% वरुन ८८% वर आले आहे.

5.01 Stores & Purchase department is one of the most important department of MSRTC. This department implements policy decision for supplying required items / spare parts to keep vehicles roadworthy. There are 32 divisional Stores and 3 Stores branches at Central Workshops at state level which is controlled by Stores & Purchase Deptt. These 32 divisions provides sevices to keep vehicles on road and for this, powers are delegated to the divisions. In Stores & Purchase Department transparency is maintained in the working.

Planning, Procurement and Distribution of stores material is done by Stores & Purchase Department. Policy decisions about Purchase of Store material are taken at Central Office. These decisions are implemented and executed at Central / Divisional Workshops. All these activities and functions are monitored and controlled by the Stores & Purchase Department. The system of decentralization of placing purchase order for stores items is adopted so as to bring more efficiency in materials procurement, storage and distribution. The units are authorised to purchase material directly against the rate contracts finalized by Stores & Purchase Department. This system has made it possible to minimise procurement lead time, transportation cost and improve availability of materials and service level. This has also helped to control the Inventory at desired level. Rate Contracts were finalised for purchase of various items for about 75% of Stores Material resulted in availability of material at divisions due to which local purchase is reduced significantly during in the year 2016-17.

The information regarding purchase of vital items of stores, total value of purchases made from Government/ Public Undertakings & under Rate Contracts of Association of State Road Transport Undertakings and Director General of Supply & Disposal is given in No.5.01 (A). The information of purchases made from sources situated in Maharashtra, as well as out of Maharashtra is also given in the said table. Percentage of Purchase of Government Undertaking & Public Undertakings to total purchase value is 88% which was 85% for the last financial year.

तक्ता क्रमांक ५.०१ (अ) / Table No.5.01 (A)

खरेदीबाबत माहिती / Information of Purchases (₹ लाखात / ₹ In Lakh)

घटक / Nomenclature	एकूण किंमत / Total Value	सरकारी उपक्रम व सार्वजनिक उपक्रम यांचेकडून खरेदी/ Purchase from Government Undertakings and Public Undertakings	राज्य परिवहन उपक्रम संघटना आणि पुरवठा व विल्हेवाट महासंचालक यांचे दर कराराप्रमाणे खरेदी / Purchase Under Rate Contract of Association of State Road transport Undertakings & director General of Supply and disposal	खुली निविदा / Open Tender	महाराष्ट्रा मधून / Within Maharashtra	महाराष्ट्रा बाहेरुन / Out of Maharashtra
सुटे भाग /Auto Parts	11200.00	0.00	0.00	11200.00	4032.00	7168.00
बांधकाम साहित्य / Building Material	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
रबराच्या वस्तू जसे टायर्स, टयुब, फ्लॅप्स् इ./ Rubber part such as Tyres Tubes, Flaps etc.	10849.89	0.00	0.00	10849.89	0.00	10849.89
इतर भांडार साहित्य / Other Stores Material	12852.92	3400.40	0.00	9452.52	7620.40	5232.52
छपाई लेखन सामुग्री आणि कागद /Printing Stationary &Papers	198.11	0.00	0.00	198.11	180.11	18.00
गणवेश आणि कापड / Uniforms& Clothing	806.00	806.00	0.00	0.00	806.00	0.00
इंधन (डिझेल, पेट्रोल) / Fuel (Diesel , Petrol)	250269.00	250269.00	0.00	0.00	250269.00	0.00
वंगणे / Lubricants	2255.00	2255.00	0.00	0.00	2255.00	0.00
बॅटरी / Batteries	1387.56	0.00	0.00	1387.56	809.53	578.03
वाहकाची सामुग्री / Conductor Equipments	24	0.00	0.00	24.00	0.00	24.00
विद्युत उपकरणे / Electrical Items			0.00	0.00	0.00	0.00
एकूण / Total	**2,89,842.48**	**256730.40**	**0.00**	**33112.08**	**265972.04**	**23870.44**

तक्ता क्रमांक ५.०१ (ब) / Table No.5.01 (B)

	खरेदीची व खरेदीच्या स्त्रोतांची टक्केवारी / % of Purchases & Sources of Purchase	
	पुरवठादारांकडून खरेदी/ A)Purchase From Supplier	**एकूण खरेदीशी टक्केवारी / % to Total Purchases**
1	सरकारी उपक्रम आणि सार्वजनिक उपक्रम / Government Undertakings & Public Undertakings	**88 %**
2	राज्य मार्ग परिवहन संघटना आणि पुरवठा व विल्हेवाट महासंचालक / ASRTU /DGS D contracts	**0 %**
3	खुली निविदा / Open Tender	**12 %**
	एकूण / Total	**100 %**
	खरेदीच्या स्त्रोतांची टक्केवारी / % of Sources of Purchases	
	उत्पादकांकडून खरेदी / Purchase From Manufacturers	**एकूण खरेदीशी टक्केवारी / % to Total Purchases**
1	महाराष्ट्रामधून / Within Maharashtra State	**92 %**
2	महाराष्ट्रा बाहेरुन / Out of Maharashtra State	**8 %**
एकूण / Total		**100 %**

५.०२ भांडार सामानाची खरेदी करताना सामानाच्या गुणवत्तेला महत्व देण्यात येते, यासाठी प्रयोगाशाळेद्वारे गुणवत्ता चाचणी करुन घेण्यात येते. त्यामध्ये गुणवत्तेची खात्री करुन घेण्यात येते. तसेच वस्तू वापरणाऱ्या खात्याचे तांत्रिक मत अथवा सुचनांचा विचार केला जातो.

5.02 First preference is given to quality of material while purchasing material. Quality of material is checked by laboratories. Technical opinion / recommendations of concerned department are taken into consideration and importance is given to the quality, for purchase of materials.

५.०३ साठा व खप

सन २०१६-१७ मध्ये केलेल्या खरेदीचे मूल्य, भांडार सामुग्रीचा खप, हस्तांतर करण्यात आलेल्या सामुग्रीचा समावेशासह खप व दि. ३१.०३.२०१७ अखेरची शिल्लक तक्ता क्रमांक ५.०३ मध्ये दिलेली आहे.

5.03 Stock & Consumption

The value of purchase made and stores consumed including adjustments by way of transfer during the year 2016-17 and the position of closing stock as on 31.03.2017 are indicated in Table No. 5.03.

तक्ता क्रमांक ५.०३ / Table No. 5.3

साठा व खप / STOCK & CONSUMPTION

(₹ लाखात / ₹ in Lakh)

अ. क्र. / Sr. No	तपशील / Particulars	०१.०४.२०१६ रोजीचा साठा / Opening Stock as on 01.04. 2016	२०१६-१७ मधील आवक आणि हस्तांतर / Receipts & Transfer during 2016-17	रकाना ३ व ४ यांची बेरीज / Total of Column No.3 & 4 (Col No. 3+4)	२०१६-१७ मधील खप व हस्तांतर यामुळे झालेले वितरण / Consump-tion & Transfers During 2016-17	३१.०३.२०१७ रोजी शिल्लक असलेला साठा (रकाना ५-६)/ Closing Balance of Inventory as on 31.03.2017 (Col No. 5-6)
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1	सुट्टे भाग / Spare Parts	2,166.05	11,056.99	**13,223.04**	10,831.63	**2,391.41**
2	बांधकाम सामुग्री / Building Materials	1.41	45.92	**47.33**	0.00	**47.33**
3	टायर्स, टयूब्स आणि फ्लॅप्स्, पुनःस्तरीकरण सामान / Tyres, Tubes & Flaps, Retreading Material	1,698.16	19,573.22	**21,271.38**	19,455.20	**1,816.18**
4	इतर भांडार बाबी / Other Stores Items	2,194.34	8,003.04	**10,197.38**	7,982.65	**2,214.73**
5	मुद्रण व लेखन सामुग्री / Printing & Stationary	229.44	1,524.90	**1,754.34**	1,480.96	**273.38**
6	कपडे / Clothing	362.50	1772.04	**2,134.54**	1,910.45	**224.09**
7	इंधन / Fuel	2046.46	2,57,597.07	**2,59,643.53**	2,57,405.50	**2,238.03**
8	तेल व वंगणे/Oil & Lubricants	591.47	2,779.03	**3,370.50**	2,704.56	**665.94**
9	बॅटरी / Batteries	191.91	1396.71	**1,588.62**	1,370.75	**217.87**
10	वाहकांची सामुग्री / Conductors Equipments	15.60	38.15	**53.75**	38.94	**14.81**
	एकूण / Total	**9,497.34**	**3,03,787.07**	**3,13,284.41**	**3,03,180.64**	**10,103.77**

५.०४ ३१ मार्च रोजी साठयाचे मूल्य व वार्षिक खप आणि वाहनांचे सुटे भाग, सर्वसामान्य भांडार सामान व सर्व भांडार सामान खपाच्या स्वरुपात साठा किती महिन्याचा आहे, याबाबत अहवाल वर्ष व गतवर्षाची तुलनात्मक आकडेवारी तक्ता क्रमांक ५.०४ मध्ये दिलेली आहे.

5.04 The value of stock held as on 31st March, annual consumption during the current and previous year as well as stock in terms of consumption in month of Auto Spare Parts, General Stores and all Stores items is given in Table 5.04.

तक्ता क्रमांक ५.०४ / Table No. 5.04

साठा व खप / Stock and Consumption

(₹ लाखात / ₹ in Lakh)

अ.क्र./ Sr.No	तपशील / Particulars	2015-16	2016-17
अ / A	**वाहनांचे सुटे भाग / Auto Spare Parts**		
1	३१ मार्च रोजीचा साठा / Stock as on 31st March	2,166.05	2,391.42
2	वर्षातील खप /Consumption during the year	11,187.42	10,831.63
3	खपाच्या स्वरुपात ताब्यातील साठा महिन्यात / Stock held in terms of consumption in month	2.32	2.65
ब / B	**सर्व सामान्य भांडार बाबी / General Stores Items**		
1	३१ मार्च रोजीचा साठा / Stock as on 31st March	7331.29	7712.35
2	वर्षातील खप / Consumption during the year	2,69,306.28	2,92,349.01
3	खपाच्या स्वरुपात ताब्यातील साठा महिन्यात / Stock held in terms of consumption in month	0.33	0.32
क / C	**सर्व भांडार बाबी (अ+ब) /All Stores Items (A+B)**		
1	३१ मार्च रोजीचा साठा / Stock as on 31st March	9,497.34	10,103.77
2	वर्षातील खप / Consumption during the year	2,80,493.70	3,03,180.64
3	खपाच्या स्वरुपात ताब्यातील साठा महिन्यात / Stock held in terms of consumption in month	0.41	0.40

५.०५ भांडार बाबींचा प्रत्येक बसमागे आर्थिक वर्षातील शेवटच्या दिवसाचा साठा, तसेच प्रती बस सुट्या भागांचा वर्षातील सरासरी खप यांची तुलनात्मक माहिती तक्ता क्रमांक 5.05 मध्ये देण्यात आलेली आहे.

5.05 The comparative statement showing stock held per bus as on last day of the year and average consumption of Stores per bus during the year is given in Table No.5.05

तक्ता क्रमांक ५.०५ / Table No. 5.05

प्रति बसमागे(स्वतःच्या)साठा व खप / Stock & Consumption per bus (Own) held (आकडे ₹ / Figures in ₹)

अ. क्र./ Sr. No.	तपशील / Particulars	३१ मार्च रोजी स्वतःच्या प्रती बसमागे ताब्यात असलेला साठा / Stock per own bus held as on 31st March		वर्षात स्वतःच्या प्रती बसमागे खप / Consumption per own bus held during the year	
		2016	2017	2016	2017
1	सुटे भाग / Spare Parts	11793	12849	60577	57979
2	बांधकाम सामुग्री / Building materials	8	254	3	0
3	टायर्स, टयूब्स फ्लॅप आणि पुनःस्तरीकरण सामान / Tyres, Tubes, Flaps & Retreading Material	9245	9759	119275	104139
4	इतर भांडार बाबी / Other Stores Items	11947	11900	61465	42729
5	मुद्रण व लेखन सामुग्री /Printing & Stationary	1249	1469	5921	7927
6	कापड / Clothing	1974	1204	4449	10226
7	इंधन / Fuel*	11114	12010	1240008	1375764
8	वंगणे / Lubricant	3220	3578	17680	14477
9	बॅटरी / Batteries	1045	1171	6198	7337
10	वाहकाची सामुग्री/ Conductor Equipments	85	80	145	208
	एकूण / Total	**51678**	**54274**	**1515721**	1620787
	बसेसची संख्या / No. of Buses	**३१ मार्च रोजीच्या चालनीय बसेस / Operational Fleet as on 31st march**		**वर्षातील सरासरी बसेस / Average Buses held during the year**	
		2016	2017	2016	2017
1	स्वतःच्या बसेस / Own Buses	18368	18611	18468	18682
२	एकुण बसेस / Total Buses	18414	18634	18514	18710

(*-एकुण बसेसवर/ On Total Buses)

५.०६ भंगार माल विक्री

महामंडळास सन २०१६-१७ मध्ये भंगार माल विक्री पासून एकुण ₹ ३२.४४ कोटी उत्पन्न प्राप्त झाले.

5.06 Sale of Scrap

Corporation has earned ₹ 32.44 crore on account of sale of scrap vehicles & materials during the year 2016-17.

प्रकरण - सहा / CHAPTER - VI
नागरी बांधकामे / CIVIL WORKS

६.०१ जमीनी

दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजी महामंडळाच्या ताब्यातील एकूण जमिन १,४९३.७३ हेक्टर आहे. सन २०१६-१७ अखेरचा जमीन संपादनाकरिता एकूण खर्च ₹ ४०.९० कोटी आहे.

6.01 Lands

The land admeasuring 1,493.73 hectares was in possession of the Corporation as on 31.03.2017,Cumulative expenditure towards land requisition is ₹ 40.90 Crore up to 2016-17.

६.०२ बांधकामाची प्रगती

१. ३१.०३.२०१७ रोजी पूर्ण झालेल्या मोठ्या बांधकामाची यादी (शासन व महामंडळ स्वतःच्या निधीतून

6.02 Progress Of Construction

1. List of Major Works completed as on 31.03.2017 (Government & Corporation own Fund)

अ. विभागीय कार्यालय / कार्यशाळा

प्रदेश	विभाग	विभागीय कार्यालय/ कार्यशाळा
	निरंक	

A. Divisional Office / Workshop

Region	Division	Divisional Office / Workshop
	Nil	

ब.आगार

प्रदेश	विभाग	आगार
	निरंक	

B. Depot

Region	Division	Depot
	Nil	

क.बसस्थानक

प्रदेश	विभाग	बसस्थानक
पुणे	पुणे	वेल्हा
नागपूर	नागपूर	कोंढाळी
	वर्धा	आर्वी
औरंगाबाद	नांदेड	माहूर

C. Bus Station

Region	Division	Bus Station
Pune	Pune	Vella
Nagpur	Nagpur	Kondhali
	Wardha	Arvi
Aurangabad	Nanded	Mahur

ड. नुतनीकरण व विस्तारीकरण करण्यात आलेली बसस्थानके :

प्रदेश	विभाग	बसस्थानक
नागपूर	चंद्रपुर	वरोरा

D. Renovated & Extended Bus Stations's:

Region	Division	Bus Station
Nagpur	Chandrapur	Warora

२. ३१.०३.२०१७ रोजी प्रगतीपथावर असलेल्या मोठ्या बांधकामांची यादी (शासन व महामंडळ स्वतःच्या निधितून)

अ.

प्रदेश	विभाग	विभागीय कार्यालय / कार्यशाळा
निरंक	निरंक	निरंक

ब. आगार

प्रदेश	विभाग	बसस्थानक
पुणे	पुणे	मंचर

क. बसस्थानक

प्रदेश	विभाग	बसस्थानक
मुंबई	सिंधुदुर्ग	ओरस
	रायगड	श्रीवर्धन
पुणे	पुणे	बारामती
	सांगली	कडेगाव
नागपूर	नागपूर	मौदा
	चंद्रपुर	बल्लारपुर
अमरावती	बुलढाणा	खामगाव
	यवतमाळ	राळेगाव
औरंगाबाद	बीड	केज
	जालना	जालना
नाशिक	नाशिक	निफाड

ड. नुतनीकरण व विस्तारीकरण करण्यात आलेली बसस्थानके :

प्रदेश	विभाग	बसस्थानक
नागपूर	नागपूर	कामठी
अमरावती	यवतमाळ	पूसद
	अकोला	कारंजा,वाशिम
	अमरावती	धारणी

2. List of Major Work in Progress as on 31.03.2017 (Government & Corporation own fund)

A.

Region	Division	Divisional Office / Workshop
Nil	Nil	Nil

B. Depot

Region	Division	Bus Station
Pune	Pune	Manchar

C. Bus Station

Region	Division	Bus Station
Mumbai	Sindhudurg	Oros
	Raigad	Shriwardhan
Pune	Pune	Baramati
	Sangali	Kdegaon
Nagpur	Nagpur	Mauda
	Chandrapur	Ballarplur
Amravati	Buldhana	Khamgaon
	Yavatmal	Ralegaon
Aurangabad	Beed	Kej
	Jalna	Jalna
Nashik	Nashik	Niphad

D. Renovated & Extended Bus Stations:

Region	Division	Bus Station
Nagpur	Nagpur	Kamathi
Amravati	Yavatmal	Pusad
	Akola	Karanja, Vashim
	Amaravati	Dharni

३. " बांधा, वापरा व हस्तांतरीत करा " योजना

अ. " बांधा , वापरा व हस्तांतरीत करा " या योजने अंतर्गत सन २०१६-१७ मध्ये पूर्ण झालेले प्रकल्प.

१) प्रदेश :- पूणे

विभाग	ठिकाण	प्रकल्पाचे स्वरुप
सातारा	सातारा	विभागीय कार्यालयासह व्यापारी संकुल

४) प्रदेश :- मुंबई

विभाग	ठिकाण	प्रकल्पाचे स्वरुप
रायगड	रोहा	केवळ व्यापारी संकुल

ब. " बांधा ,वापरा व हस्तांतरीत करा " या योजने अंतर्गत दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजी प्रगतीपथावर असलेले प्रकल्प.

१) प्रदेश :- मुंबई

विभाग	ठिकाण	प्रकल्पाचे स्वरुप
रत्नागिरी	देवरुख	बसस्थानकासह व्यापारी संकुल

२) प्रदेश :- नाशिक

विभाग	ठिकाण	प्रकल्पाचे स्वरुप
अहमदनगर	संगमनेर	बसस्थानकासह व्यापारी संकुल

६.०४ मार्गस्थ निवारे

दिनांक ३१.०३.२०१७ अखेर मार्गस्थ निवाऱ्यांची संख्या **३,३७४** इतकी असून काही मार्गस्थ निवारे हे रस्ता रुंदीकरणामुळे बाधित झाले आहेत.

६.०५ खर्च

सन २०१६-१७ या वर्षात नागरी बांधकामाचा भांडवली व महसूली खर्च (कच्च्या इमारती) अनुक्रमे ₹ १४.८९ कोटी आणि ₹ १६.१० कोटी एवढा झालेला आहे.

3. " Build, Operate & Transfer" Scheme

A. Projects completed under "Build,Operate & Transfer " Scheme during 2016-17

1) Region : - Pune

Division	Place	Type of Project
Satara	Satara	Divisional Office with Commercial Complex

1) Region : Mumbai

Division	Place	Type of Project
Raigad	Roha	Only Commercial Complex

B. Projects in Progress under "Build, operate & transfer" Scheme as on 31.03.2017

Region : - Mumbai

Division	Place	Type of Project
Ratnagiri	Deorukh	Bus Station with Commercial Complex

2) Region : - Nashik

Division	Place	Type of Project
Ahmadnagar	Sangamner	Bus Station with Commercial Complex

6.04 Pick Up Sheds

Number of pick-up sheds as on 31.03.2017 are **3,374** & some of the pick-up sheds are affected due to road widening work.

6.05 Expenditure

The total expenditure incurred on Capital and Revenue works for Civil Construction during the year 2016-17 was ₹ 14.89 Crore and ₹ 16.10 Crore respectively.

प्रकरण -सात /CHAPTER -VII
वित्त,वार्षिक योजना व दृष्टीकोन / FINANCE, ANNUAL PLANS AND PROSPECTS

७.०१ प्रास्ताविक

नफा तोटा पत्रक व ताळेबंदासह महामंडळाच्या वित्तीय स्थितीसंबंधी विविध विवरणे परिशिष्टपाच ते आठ म्हणून देण्यात आलेली आहेत.

७.०२ वर्ष २०१६-१७ मधील वित्तीय फलनिष्पत्ती

महामंडळाला मागील वर्षात पूर्वकालीन समायोजन वगळता ₹ १८२.७६ कोटी झालेल्या तोट्याच्या तुलनेत अहवाल वर्षात ₹ ५४३.५७ कोटी तोटा झालेला आहे.

७.०३ महसूलाचे पृथ:करण

तक्ता क्रमांक ७.०३(अ) मध्ये अहवाल व गत वर्षातील महसुलाचा तुलनात्मक तपशील देण्यात आलेला आहे.

7.01 Introductory

Various financial statements showing the financial position of the Corporation are given at Annexure V to VIII including Profit Loss Account and Balance Sheet.

7.02 Financial Results for the year 2016-17

The Corporation has recorded a loss of ₹ 543.57 crore during the year excluding prior period adjustment under report as against loss of ₹ 182.76 crore during the previous year.

7.03 Revenue Analysis

Table No. 7.03(A) shows the comparative details of revenue during the current and previous year.

तक्ता क्र ७.०३(अ) / Table 7.03(A)

महसूलाचे पृथ:करण / Revenue Analysis (₹ कोटीत /₹ in Crore)

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील/ Particulars	प्रत्यक्ष रक्कम/ Actual Amount		तफावत / Variation	
		2015-16	2016-17	प्रत्यक्ष /Actual (रकाना (४)-(३) / (Col.(4)-(3))	प्रतिशत वाढ / % rise
1	2	3	4	5	6
1	**प्रवासी उत्पन्न / Passenger Revenue**				
	अ) तिकीटांची विक्री/ a) Sale of Tickets	6980.57	6714.69	-265.88	-3.81
	ब) नैमित्तिक करार / b) Casual contracts	64.16	54.81	-9.35	-14.57
	पोट बेरीज/ Sub Total	**7044.73**	**6769.50**	**-275.23**	**-3.91**
2	**इतर वाहतूक उत्पन्न / Other Traffic Revenue**				
	अ) प्रवासी सामान व पार्सल / a) Passenger Luggage and Parcel	19.14	16.14	- 3.00	-15.67
	ब) टपालाची वाहणावळ/ b) Carriage of Postal Mail	5.41	5.21	- 0.20	-3.70
	पोट बेरीज /Sub Total	**24.55**	**21.35**	**-3.20**	**-13.03**
	एकूण चालन उत्पन्न (१+२) / Total Operating Revenue (1+2)	**7069.28**	**6790.85**	**-278.43**	**-3.94**

तक्ता क्र ७.०३ (अ) (पुढे चालू) / Table 7.03 (A) (Continued)

महसूलाचे पृथःकरण / Revenue Analysis **(₹ कोटीत / ₹ in Crore)**

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	प्रत्यक्ष रक्कम / Actual Amount		तफावत / Variation	
		2015-16	2016-17	प्रत्यक्ष/ Actual (रकाना-(४)-(३) / Col.(4)-(3))	प्रतिशत वाढ / % rise
1	2	3	4	5	6
3	**चालनेत्तर उत्पन्न / Non-Operating Revenue**				
	अ.जाहिरात/A. Advertising	9.75	14.92	5.17	53.03
	ब.भाडे / B. Rent	5.03	3.52	- 1.51	- 30.02
	क. मोडीत काढलेल्या सामानाच्या विक्रीपासून उत्पन्न / C. Revenue from sale of scrap materials	0.63	16.35	15.72	2495.24
	ड.मोडीत काढलेल्या वाहनांच्या विक्रीपासून उत्पन्न / D. Revenuefrom sale of scrap vehicles	0.00	11.99	11.99	100.00
	इ.व्याज/ E. Interest	48.45	60.90	12.45	25.70
	फ . इतर संकीर्ण उत्पन्न / F. Other Miscellaneous Receipts	151.34	157.80	6.46	4.27
	एकूण चालनेत्तर उत्पन्न / Total Non - Operating Revenue	**215.20**	**265.48**	**50.28**	**23.36**
	एकूण बेरीज (१+२+३)/Grand total (1+2+3)	**7284.48**	**7056.33**	**- 228.15**	**- 3.13**

१. प्रवासी उत्पन्न

प्रवासी भाडे तसेच नैमित्तिक करारापासून मागील वर्षाच्या ₹ ७०४४.७३ कोटी उत्पन्नाच्या तुलनेत ३.९१ टक्के घट होऊन ₹ ६७६९.५० कोटी उत्पन्न अहवाल वर्षात मिळालेले आहे. सदर उत्पनातील घट ही प्रामुख्याने सार्थ कि.मी.मधील ३.४५ कोटीच्या घटीमुळे आहे.

1.Passenger Revenue

Revenue from passenger fare including casual contract services during year under review has decreased by 3.91% over last year & stands to ₹ 6769.50 crore as against ₹ 7044.73 crore during last year. Fall in revenue is due to the reduction in effective kilometers by 3.45 crores.

२. इतर वाहतूक उत्पन्न

गतवर्षीच्या तुलनेत इतर वाहतुकीचे उत्पन्न म्हणजेच प्रवाशी सामान उत्पन्न, पार्सल व टपाल वाहतुकीचे उत्पन्न यात ₹ ३.२० कोटीची घट अहवाल वर्षात झालेली आहे.

2. Other Traffic Revenue

The other traffic revenue such as Passenger luggage, Parcel & Postal mail has decreased during the year under report by ₹ 3.20 crore as compared to last year.

३. चालनेत्तर उत्पन्न

चालनेत्तर उत्पन्नामध्ये गेल्या वर्षीच्या ₹ २१५.२० कोटीच्या तुलनेत ₹ ५०.२८ कोटीने वाढ होऊन अहवाल वर्षात ₹ २६५.४८ कोटी इतके उत्पन्न मिळालेले आहे. चालनेतर उत्पन्नात ₹ ५०.२८ कोटीने झालेली वाढ ही प्रामुख्याने व्याज,जागा भाडे,संकिर्ण जमेत वाढ झाल्याने, भंगार सामानाची विक्री व अर्मोटायजेशन ऑफ कॅपीटल ग्रॅन्टची तरतूद करण्यात आल्यामुळे आहे.

७.०४ वर्ष २०१६-१७ मधील खर्चाचे पृथ:करण

तक्ता क्रमांक ७.०४(अ) मध्ये सन २०१६-१७ व सन २०१५-१६ मधील निरनिराळया बाबींच्या खर्चाचे तुलनात्मक पृथ:करण दिलेले आहे.

3. Non Operating Revenue

The non-operating revenue has increased by ₹ 50.28 crore over the last year, which was ₹215.20 crore & it stands at ₹ 265.48 crore during the year under review. The Non- operating revenue has increased by ₹ 50.28 crore mainly because of Interest, rent, miscellaneous receipts, sale of scrap and provision of amortization of capital grants during the year.

7.04 Expenditure Analysis For The Year 2016-17

Table No. 7.04 (A) indicates the comparative analysis of expenditure for the year 2016-17& year 2015-16 on various items.

तक्ता क्रमांक ७.०४ (अ)/ Table No. 7.04 (A)
खर्चाचे पृथ:करण/ Expenditure Analysis

(₹कोटीत /₹in Crore)

अ.क्र. /Sr. No.	तपशील / Particulars	प्रत्यक्ष रक्कम/ ActualAmount		तफावत /Variation	
		2015-16	2016-17	प्रत्यक्ष (४-३)/ Actual(4-3)	प्रतिशत वाढ / % rise
1	2	3	4	5	6
1	कर्मचारी खर्च/ Staff Cost	3178.70	3221.79	43.09	1.36
2	इंधन (डिझेल) / Fuel (HSD)	2281.30	2467.07	185.77	8.14
3	प्रवासी कर / मोटर वाहन कर व इतर / Passenger Tax / Motor Vehicle Taxes & etc.	915.15	899.36	-15.79	-1.73
4	भांडार सामान /Stores Material	361.32	364.15	2.83	0.78
5	व्याज / Interest	1.46	2.15	0.69	47.26
6	घसारा / Depreciation	354.66	325.50	-29.16	-8.22
7	सर्वसाधारण खर्च / Miscellaneous Charges	374.65	319.88	-54.77	-14.62
	एकूण खर्च (१ ते ७) / Total Expenditure (1 to 7)	**7467.24**	**7599.90**	**132.66**	**1.78**

आलेख ७.०१ / Graph 7.01

प्रतिशत खर्चाची टक्केवारी / % age Expenditure

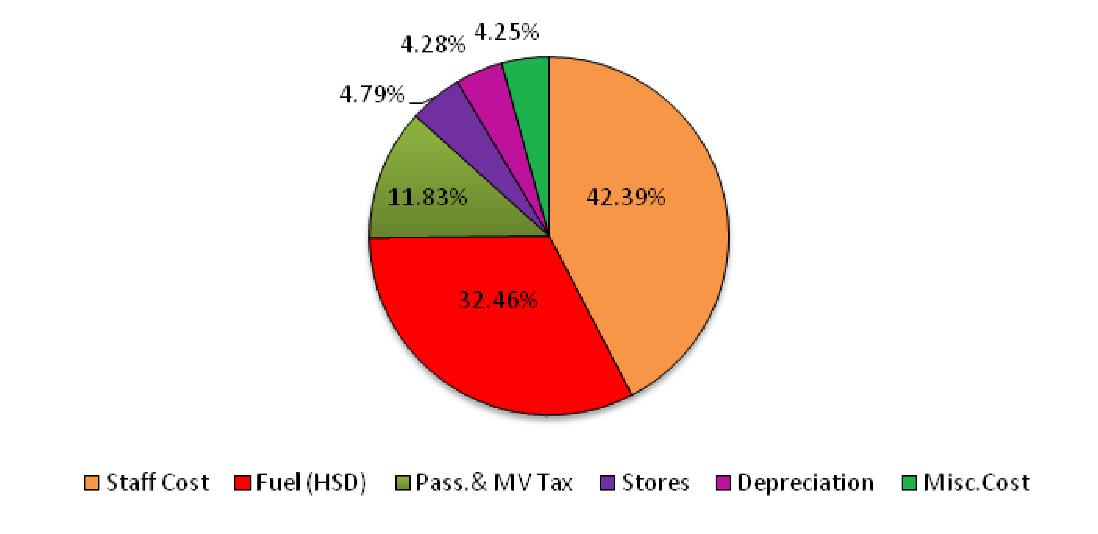

नफा-तोटा पत्रकाप्रमाणे ₹ ७५९९.९० कोटी खर्चापैकी कर्मचारीवर्ग खर्च ₹ ३२२१.७९ कोटी झाला आहे, जो एकूण खर्चाच्या ४२.३९ टक्के इतका आहे. कर्मचारी वर्ग खर्चाचा तपशील तक्ता क्रमांक ७.०४ (ब) मध्ये देण्यात आलेला आहे.

The Expenditure on staff is ₹ 3221.79 crores, out of the total expenditure of ₹7599.90 crore as per Profit & Loss account, which accounts for 42.39%. The details of staff cost are shown in Table No. 7.04(B).

तक्ता क्रमांक ७.०४ (ब) / Table No. 7.04 (B)

कर्मचारीवर्ग खर्च/ Staff Cost **(₹ कोटीत / ₹ in crore)**

अ.क्र./ Sr.No.	खर्चाच्या बाबी / Particulars	कर्मचारी वर्ग खर्चाचा तपशील / (Expenditure on Staff)
1	2	3
1	वाहतूक चालन / Traffic Operation	1891.30
2	दुरुस्ती व देखभाल / Repairs & Maintenance	470.57
3	सर्वसाधारण व प्रशासकीय खर्च / General & Administrative Expenses	182.78
4	कल्याणकार्य व सेवानिवृत्ति / Welfare & Superannuation	653.78
5	स्थापत्य अभियांत्रिकी वेतन खर्च (निव्वळ) / Civil Engineering Salary Expenditure (Net)	2.72
6	खात्याच्या मोटारी,मालमोटारी इत्यादी वरील खर्च / Expenditure on Departmental Cars & Trucks etc.	11.59
7	देखभाल पथक / Maintenance Team	4.26
8	प्रवासी सुखसोयी / Passenger Amenities	4.79
	एकूण वेतन / Gross Wage Bill	**3221.79**

नफा-तोटा पत्रकानुसार महामंडळाच्या एकूण खर्चात प्रत्यक्षात ₹ १३२.६६ कोटीची वाढ झाली आहे. म्हणजेच गेल्या वर्षाच्या तुलनेत १.७८ टक्क्यांने खर्चात वाढ झालेली आहे. खर्चातील वाढी बाबत स्पष्टीकरण पुढील प्रमाणे आहे.

१) कर्मचारी खर्च

कर्मचारी खर्चात अहवाल वर्षात ₹ ४३.०९ कोटीने गत वर्षाच्या तुलनेत वाढ झालेली आहे. सदर वाढ महागाई भत्त्यात झालेल्या वाढीमुळे आहे.

२) डिझेल

डिझेलच्या खर्चात मागील वर्षाच्या तुलनेत ₹ १८५.७७ कोटीने वाढ झालेली आहे. सदर वाढ ही प्रामुख्याने वित्तीय वर्षात डिझेलच्या दरात वेळोवेळी झालेल्या वाढीमुळे आहे.

३) व्याज

मागील वर्षाच्या तुलनेत व्याज खर्चात ₹ ०.६९ कोटीने वाढ झाली आहे.

५) संकीर्ण खर्च

सदर खर्चात झालेली ₹ ५४.७७ कोटी घट झालेली आहे, ही प्रामुख्याने पथकर व इतर संकीर्ण खर्च यामधील घटीमुळे झाली आहे.

The total expenditure as per Profit & Loss account for the year 2016-17 has increased by ₹132.66 crore, which is 1.78% increased over the previous year. The explanationfor rise in expenditure is as below.

1) Staff Cost

The staff cost during year under review has increased by ₹43.09 crore over previous year. These increase is due to hike in dearness allowance rate.

2) Diesel

The expenditure on diesel has increased in comparison with the previous year by ₹ 185.77 crore. The increase is due to rise in prices of diesel from time to time .

3) Interest

The expenditure on interest has increased in comparison in the previous year by ₹ 0.69 crore.

5) Miscellaneous Expenditure

The decrease in the expenditure by ₹ 54.77 crore is due to decrease in toll tax & other miscellaneous expenditure.

तक्ता क्रमांक ७.०४(क) / Table No. 7.04 (C)
उत्पन्न व खर्चाचा तपशील/ Particulars of Revenue & Expenditure

अ.क्र./ Sr. No	तपशील / Particulars	रक्कम (₹ कोटीत)/ Amount (₹ in crore)		प्रति कि.मी. / Per Km.(in ₹)	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
अ/A	**उत्पन्न/ Revenue**				
1	चालन उत्पन्न/ Operating Revenue	7069.28	6790.85	33.65	32.87
2	चालनेत्तर उत्पन्न/ Non Operating Revenue	215.20	265.48	1.02	1.28
	एकूण उत्पन्न (अ) / Total Revenue (A)	**7284.48**	**7056.33**	**34.68**	**34.15**
ब/ B	**खर्च / Expenditure**				
1	कर्मचारी कल्याण खर्चासहित कर्मचारी खर्च / Staff Cost including welfare expenses	3178.70	3221.79	15.13	15.59
2	डिझेल / Diesel	2281.30	2467.07	10.86	11.94
3	इतर भांडार सामुग्री / Other Stores Material	361.32	364.15	1.72	1.76
4	प्रवासी व मोटार वाहन कर इत्यादी / Passenger & Motor Vehicle Tax etc.	915.15	899.36	4.36	4.35
5	व्याज /Interest	1.46	2.15	0.01	0.01
6	घसारा /Depreciation	354.66	325.50	1.69	1.58
7	इतर सामान्य खर्च /Other General Expenditure	374.65	319.88	1.78	1.55
	एकूण खर्च / Total Expenditure	**7467.24**	**7599.90**	**35.55**	**36.78**
क /C	**निव्वळ नफा / तोटा (अ - ब)/ Net Profit & Loss (A- B)**	**-182.76**	**-543.57**	**-0.87**	**-2.63**
ड/D	**पूर्वकालीन समायोजन / Prior Period Adjustments**	**60.87**	**20.79**		
इ/E	**एकूण नफा / तोटा /Total Profit /Loss**	**-121.89**	**-522.78**	**-0.58**	**-2.53**
फ/F	**संचित तोटा / Accumulated Loss**	**-1807.23**	**-2330.01**	**-**	**-**

७.०५ संचित तोटा

दिनांक ३१.०३.२०१६ अखेर ₹ १८०७.२३ कोटी संचित तोटा होता. सन २०१६-१७ या वर्षाचा ₹ ५४३.५७ कोटी तोटा व ₹ २०.७९ कोटी पूर्वकालीन समायोजन वजाकरता दिनांक ३१.०३.२०१७ अखेर ₹ २३३०.०१ कोटी इतका संचीत तोटा आहे. तो महामंडळाच्या ताळेबंदामध्ये दर्शविला आहे.

7.05 Accumulated Loss

The accumulated loss at the end of 31.03.2016 was ₹1807.23 crore. After including loss of ₹543.57 crore for the year 2016-17 and less prior period adjustments of ₹20.79 crore , the net accumulated loss at the end of 31.03.2017 works out to ₹2330.01 crore, which is shown in the balance sheet of the Corporation.

७.०६ (अ) भाग भांडवल

दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजी राज्य शासन व केंद्र शासनाच्या भाग भांडवलाचा तपशील तक्ता क्रमांक ७.०६ मध्ये दिलेला आहे.

7.06 (A) Equity Capital

The details of Equity Capital provided by the State Government and Central Government as on 31.03.2017 are given in Table No. 7.06

तक्ता क्रमांक ७.०६/ Table No. 7.06

भाग भांडवल/ Equity Capital (₹ कोटीत /₹ in Crore)

अ.क्र. / Sr. No.	तपशील / Particulars	३१.०३.२०१७ रोजीची स्थिती / As on 31.03.2017
1	केंद्र सरकार /Central Government	56.77
2	राज्य सरकार /State Government	1341.21
	एकूण / Total	1397.98

७.०६ (ब) राज्य शासनाचे भांडवली अंशदान

राज्य शासनाने शासन निर्णय क्रमांक एसटीसी-३४००/६३१/सीआर-३१/परि-१ दि. २०.०६.२००० नुसार एप्रिल २००० पासून ग्रामीण सेवेवरील देय प्रवासी करापैकी ५.५ टक्के प्रवासी कर, दर साल दर शेकडा ६ टक्के व्याज दराने, भांडवली अंशदान म्हणून ठेऊन घेण्यास महामंडळास परवानगी दिलेली आहे.शासनाने दिनांक ०१.०४.२०१२ पासून भांडवली अंशदानावरील (५.५% प्रवासी कर) देण्यात येणारी दर साल दर शेकडा ६ टक्के व्याज आकारणी शासन निर्णय क्र.एसटीसी/०५-१२०/प्र.क्र.४२३/परि-१ दिनांक १६.०४.२०१३ अनुसार बंद केलेले आहे.

तसेच शासनाने शासन निर्णय क्रमांक एसटीसी-०८१४/प्र.क्र.४७८/परि-१ दि. ०४ जुलै २०१५ पासून ५.५ टक्के प्रवासी कराऐवजी १० टक्के प्रवासी कर बिनव्याजी भांडवली अंशदान म्हणून ठेऊन घेण्यास महामंडळास परवानगी दिलेली आहे.

३१ मार्च २०१७ रोजी ₹ २२९१.९९ कोटी महामंडळास बिनव्याजी भांडवली अंशदान म्हणून प्राप्त झालेले आहेत.

7.06 (B) Capital Contribution From State Government.

The State Government Vide G.R. No.STC-3400/631/CR 31/TR 1 dtd. 20.06.2000 had allowed the Corporation to retain 5.5% Passenger Tax from payable passenger tax on mofussil services in the form of Capital Contribution at the interest rate of 6% per annum from April 2000 onwards. The State Government Vide G.R.No.STC/05-120/CR/423/TR-1 dtd. 16.04.2013 has now discontinued to charge interest on Capital Contribution w.e.f. 01.04.2012.

Further the State Government vide G.R.No. STC/0814/CR478/TR-dtd.04.07.2015 has allowed the Corporation to retain 10% Passenger Tax instead of 5.5% Passenger Tax as interest free Capital Contribution from payable Passenger Tax on mofussil services.

The total interest free Capital Contribution is ₹2291.99 crores as on 31st March 2017.

७.०७ भांडवली खर्च

भांडवली खर्चाचा (स्थावर मालमत्तेचा) निरनिराळया शिर्षाखालील तपशील, वर्षातील जमा आणि चालू वर्षातील अखेरच्या दिवशीची एकूण तक्ता क्रमांक ७.०७ मध्ये दिलेला आहे.

7.07 Capital Expenditure

The relevant details for various heads of the Capital Expenditure (Fixed Assets), additions during the year and total as on the last day of the current year are given in Table No.7.07.

तक्ता क्रमांक ७.०७ / Table No. 7.07

भांडवली खर्च / Capital Expenditure (₹ कोटीत / ₹ in Crore)

अ.क्र./ Sr. No.	तपशील /Particulars	वर्षातील भर / Additions during the year	३१.०३.२०१७ रोजीचीस्थिती / Position As on 31.03.2017	एकूण खर्चाशी टक्केवारी / Percentage to Total Expenditure
1	जमिनी/ Land	0	94.97	2.42
2	इमारती/ Buildings	25.58	631.50	16.10
3	वाहने / Vehicles	205.34	3110.69	79.33
4	सयंत्र, यंत्र सामुग्री व साधन सामुग्री / Plant, Machinery and Equipments	3.18	84.04	2.14
	एकूण /Total	**234.10**	**3921.20**	**100**

मागील ५ वर्षातील भांडवली खर्चाचा (स्थावर मत्तेचा) तपशील खालील आलेख क्र. ७.२ मध्ये देण्यात आलेला आहे.

Yearwise Capital Expenditure (Fixed Assets) of last 5 year is given in the graph-7.2

आलेख ७.२ / Graph 7.2

भांडवली खर्च (स्थावर मत्तेचा)/Capital Expenditure (Fixed Assets)

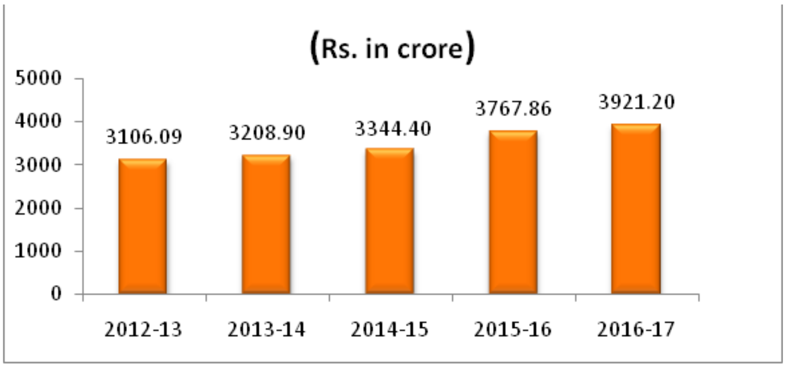

७.०८ वित्तिय कल

मागील वर्षी ₹ १२१.८९ कोटी तोट्याच्या तुलनेत,सन २०१६-१७ मध्ये महामंडळाला (पूर्वकालीन समायोजन सहीत) ₹ ५२२.७८ कोटी तोटा झालेला आहे.

मागील ५ वर्षातील नफा / तोट्याचा तपशील खालील आलेख क्र.७.३ मध्ये देण्यात आलेला आहे.

7.08 Financial Trend

Corporation has incurred loss of ₹522.78 crore (including prior period adjustment) in the year 2016-17, as against ₹ 121.89 Crore loss during the previous year.

Yearwise Profit/Loss details of last 5 year is given in the graph No.7.3.

आलेख ७.३ / Graph 7.3

वर्षनिहाय नाफा/तोटा /Yearwise Profit/Loss

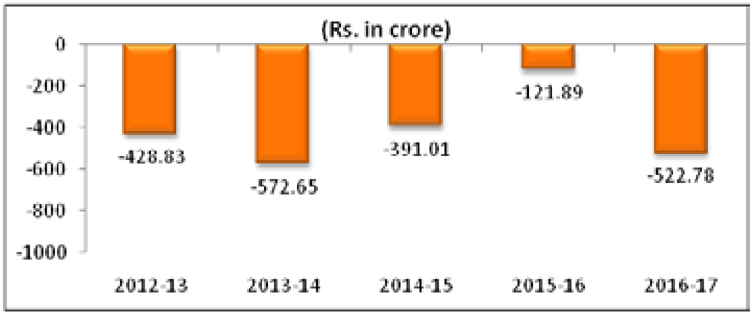

७.०९ अर्थोत्पादनासंबंधी स्थिती

तक्ता क्रमांक ७.०९ मध्ये २०१६-१७ या वर्षातील नवीन कर्ज रकमा व परतफेडी रकमा दर्शविलेल्या आहेत.

7.09 Ways And Means Position

The Table No. 7.09 shows the fresh borrowing and repayments during the year 2016-17.

तक्ता क्रमांक ७.०९ / Table No.7.09

कर्ज रक्कमा / Borrowing

(₹ कोटीत /₹in crore)

अ.क्र / Sr.No.	संस्थेचे नाव / Name of the Institution	कर्ज रक्कम / Borrowings	परतफेड / Repayments
1	राज्य शासनाचे कर्ज /Loan from State Government	0.00	0.00
2	बँक व इतर वित्तिय संस्था यांचेकडून कर्ज / Loan from Banks and other Financial Institutions	0.00	0.00
3	कर्मचाऱ्यांची पंचवार्षिक ठेव योजना / Employee's Five Years Saving Deposit Scheme	0.00	0.00
4	सार्वजनिक ठेव योजना/ Public Deposit Scheme	0.00	5.94
	एकूण /Total	**0.00**	**5.94**

७.१० वित्तीय वर्ष २०१६-१७ अखेरीस निव्वळ कर्जासंबंधीची स्थिती तक्ता क्रमांक ७.१० मध्ये दर्शविलेली आहे.

7.10 The position of net borrowings at the end of the financial year 2016-17 is given in Table No. 7.10

तक्ता क्रमांक ७.१० / Table No. 7.10

कर्ज स्थिती / Borrowing

(₹ कोटीत / ₹ in crore)

अ.क्र./ Sr. No	तपशील / Particulars	रक्कम /Amount
1	कर्ज/Loan	200.00
2	सार्वजनिक ठेव योजना (मुदत ठेव)/ Public Deposit Scheme (Fixed Deposit)	27.48
3	कर्मचा-यांची पंचवार्षिक बचत योजना (करार थकबाकी) / Employees Five Year Saving Deposit Scheme (Settlement Arrears)	0.46
	एकूण /Total	**227.94**

७.११ तक्ता क्रमांक ७.११ मध्ये मागील तीन वर्षातील निधीची उपलब्धता व वापर यांची माहिती दिलेली आहे.

7.11 The Table No. 7.11 summarises the sources and utilization of funds during the last three years.

तक्ता क्रमांक ७.११/ Table No. 7.11
निधी उपलब्धता व वापर / Sources & Use of funds

(₹ कोटीत / ₹ in crore)

अ.क्र./ Sr.No.	तपशील / Particulars	2014-15	2015-16	2016-17
अ /A	**उपलब्ध साधन संपत्ती /Sources of Funds**			
1	अंतर्गत साधन स्त्रोत / Internal Resources			
	अ. पूर्वकालीन समायोजनेसहित निव्वळ नफा/ तोटा A. Net Deficit /Profit including prior period adjustments	(-)391.01	(-)121.88	(-)522.78
	ब १. घसारा / B 1.Depreciation	372.95	354.03	325.50
	ब २. अतिरिक्त घसारा/ B 2. Additional Depreciation	0.00	0.00	0.00
	पोट बेरीज (१) /Sub Total (1)	**(-) 18.06**	**232.78**	**-197.28**
2	अ)भाग भांडवल /A)Capital Contribution	286.05	419.49	486.98
	ब) शासनाकडून भांडवली अनुदान / B)Capital grant from Government.	16.54	48.80	97.31
	पोट बेरीज (२)/Sub Total (2)	**302.59**	**468.29**	**584.29**
3	**कर्जे / Loans**			
	अ. राज्य शासन, इतर बँका व वित्तीय संस्था / A. State Government, Other Banks & Financial Institutions	0.00	0.00	0.00
	ब. सार्वजनिक ठेवी/ B.Public Deposits	0.00	0.00	0.00
	क. कर्मचाऱ्यांची पंचवार्षिक बचत ठेव योजना (करार थकबाकी) C. Employees Five Years saving Deposit Scheme (Settlement Arrears)	0.00	0.00	0.00
	पोट बेरीज (३)/Sub Total (3)	**0.00**	**0.00**	**0.00**
4	चालू दायित्वात वाढ व चालू मत्तेत घट/ Increase in Current Liabilities & Decrease in Current Assets	0.00	0.00	0.00
5	**एकूण बेरीज अ(१+२+३+४)/Grand Total(1+2+3+4)**	**284.53**	**701.07**	**387.01**
ब / B	**निधीचा वापर/ Fund Utilization**			
1	भांडवली खर्च/ Capital Expenditure	182.57	407.99	234.10
2	कर्जाची परतफेड /Repayment of Loans	1.41	2.14	5.94
3	चालू दायित्वात घट व चालू मत्तेत वाढ/ Decrease in Current Liabilities and Increase in Current Assets	100.55	290.94	146.97
	एकूण ब (१+२+३) / Total B (1+2+3)	**284.53**	**701.07**	**387.01**

मागील ५ वर्षातील निधीचा वापर भांडवली खर्च याकरिता केल्याचा तपशील खालील आलेख क्र. ७.०४ मध्ये देण्यात आलेला आहे.

Use of funds for Capital Expenditure of last 5 year is given in the graph no.7.04

आलेख ७.४ / Graph 7.4

निधी वापर भांडवली खर्च /Use of funds for Capital Expenditure

(₹ कोटीत / ₹ in crore)

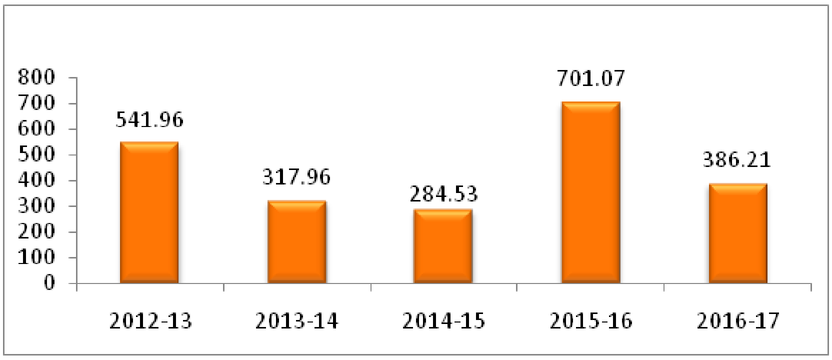

७.११ (अ) वार्षिक योजना व उद्‌दिष्टे

अ) अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१७-१८

अर्थसंकल्पीय अंदाज सन २०१७-१८ साठी भांडवली खर्च व साधनसंपत्ती यांची माहिती पुढीलप्रमाणे तक्ता क्र. ७.११(अ) मध्ये दिलेले आहे.

7.11(A) Annual Plan And Prospects

A) Budget Estimates 2017-18

The Estimate of Capital Expenditure and sources of finance for Budget Estimates 2017-18 are as given n Table No. 7.11 (A).

तक्ता क्र.७.११ (अ) / TABLE NO. 7.11(A)

२०१६-१७ मधील योजना आराखडा / Plan Outlay 2016-17

(₹ कोटीत / ₹ in Crore)

अ.क्र./ Sr.No	तपशील/ Particulars	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१६-१७/Budget Estimates 2016-17	सुधारीत अंदाज २०१६-१७/ Revised Budget Estimates 2016-17	प्रत्यक्ष खर्च २०१६-१७/ Actual Expenditure 2016-17
अ/A	**भांडवली खर्च / Capital Expenditure**			
1	जमिनी व इमारती/ Land & Building	238.99	198.45	25.58
2	वाहने /Vehicles			
	अ. किंमती / A. Cost	446.51	395.23	205.35
	ब. संख्या/ B. Number	(2120)	(1291)	(797)
3	सयंत्र, यंत्र सामुग्री व साधन सामुग्री /Plant, Machinery & Equipments	109.09	181.68	3.17
	एकूण अ(१+२अ+३)/Total A (1+2A+3)	**794.59**	**775.36**	**234.10**

तक्ता क्र.७.११ (अ)/ TABLE NO. 7.11 (A) Contd.

२०१६-१७ मधील योजना आराखडा / Plan Outlay 2016-17 Contd. (₹ कोटीत /₹ in Crore)

अ.क्र./ Sr.No	तपशील/ Particulars	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१६-१७ /Budget Estimates 2016-17	सुधारीत अंदाज २०१६-१७/ Revised Budget Estimates 2016-17	प्रत्यक्ष खर्च २०१६-१७ / Actual Expenditure 2016-17
ब/ B	**वित्तीय साधन स्त्रोत /Sources of Finance** **राज्य योजनांतर्गत साधन स्त्रोत / State Plan Resources**			
	अ. कर्जाची परतफेड केल्यानंतर अंतर्गत साधन स्त्रोत/ A. Internal Resources after Repayment of Loan	98.66	-321.67	-350.19
	ब. राज्य शासनाचे भांडवली अंशदान / B.Capital Contribution from State Government.	543.13	505.72	486.98
	क.राज्य शासनाचे भांडवली अंशदान C.Capital Contributionfrom Central / State Government			
	i) मानव विकास योजनेअंतर्गत राज्य शासनाचे भांडवली अनुदान / Capital Grant from State Government under Manav Vikas Scheme	0	0	0
	ii) बस स्थानकाचे आधुनिकीकरण व दर्जा बाबत राज्य शासनाचे अनुदान / Capital Grant from State Government for Modernization & Standardization of Bus Stations	18.50	112.91	97.31
	ड. इतर कर्जे इ. / D. Other Borrowings etc.	134.30	478.40	0
	इ. दायित्वातील वाढ / मत्तेत घट इ. / E. Increase in liabilities & decrease in Assets	0.00	0.00	0
	एकूण ब(अ ते इ)/Total B (A to E)	**794.59**	**775.39**	**234.10**

(ब) अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१६-१७

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१६-१७ साठी भांडवली खर्च व वित्तीय साधनांची माहिती तक्ता क्रमांक ७.११ (ब) मध्ये दिलेली आहे.

(B) Budget Estimates 2016-17

The Estimates of Capital Expenditure and sources of finance for Budget Estimates 2016-17 are shown in Table No.7.11 (B).

तक्ता क्र.७.११ (ब) / Table No. 7.11 (B)

भांडवली खर्च व वित्तीय साधनस्त्रोत / Capital Expenditure & Sources & Finance (₹ कोटीत / ₹ in Crore)

अ.क्र./ Sr.No	तपशील / Particulars	अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१७-१८ / Budget Estimates 2017-18
	भांडवली खर्च /Capital Outlay	
1	**जमिन व इमारती /Land & Building**	120.09
2	**वाहने /Vehicles**	
	अ.किंमती /A. Cost	503.00
	ब.संख्या /B. Number	(1000)
3	**संयंत्र, यंत्र सामुग्री व साधन सामुग्री/Plant, Machinery & Equipment**	139.25
	एकूण (१+२अ+३)/ Total (1+2A+3)	**762.34**
II	**वित्तीय साधनस्त्रोत / Sources of finance**	
	अ. निव्वळ अंतर्गत साधनस्त्रोत कर्जाच्या परत फेडीनंतर / A.Net Internal Resources after Repayment of Loans	-122.75
	ब. राज्य शासनाकडून भांडवली अंशदान / B. Capital Contribution from State Government	541.61
	क. १)केंद्र/ राज्य शासनाचे भांडवली अनुदान (जेएनएनयुआरएमअंतर्गत) C. 1)Capital grant from Central Govternment (Under JnNURM)	0.00
	२) राज्य शासनाचे भांडवली अनुदान (बस स्थानकाचे आधुनिकीकरण व दर्जा वाढ अंतर्गत /3)Capital grant from State Govternment for Modernisation and Standerdisation of Bus Station(Under JnNURM)	18.00
	ड. इतर कर्जे / साधनस्त्रोतातील तूट इ./ D. Other Borrowings/Resource gap etc.	325.48
	एकूण (अ ते ड) / Total (A to D)	**762.34**

अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१७-१८ मधील वित्तीय साधनसपंत्तीचा करण्यात आलेला अंदाज २१४.६० कोटी सार्थ कि.मी.ची वाहतूक योजना, ५९.०० टक्के भारमानधरुन तयार करण्यात आलेला आहे. प्रचलित किंमतीच्या पातळीच्या आधारे खर्चाचे अंदाज दर्शविण्यात आलेले आहेत. परंतू महागाई भत्त्याची तरतूद सध्याच्या वाढीच्या प्रमाणात करण्यात आलेली आहे.

राज्य शासनाकडून ग्रामीण सेवेवरील प्रवासी कराच्या १० टक्के इतके मिळणारे ₹ ५४१.६१ कोटीचे भांडवली अंशदान विचारात घेता अंदाजित भांडवली खर्च ₹ ७६२.३४ कोटी भागविण्याकरिता साधनसंपत्तीत ₹ ३२५.४८ कोटीची तूट येणार

Assessment of financial resources in the Budget Estimates of 2017-18 has been made on the operation Plan of 214.60 crore effective Kms and considering 59.00% Load Factor. The Estimates of Expenditure have been provided at the current price level. However, provision for Dearness Allowance has been made as per the current trend.

After considering Capital contribution from State Government of ₹ 541.61 crore equivalent to the value of 10% Passenger Tax on mofussil services, there will be resources gap of

आहे. ती बँका व वित्तीय संस्थाकडून कर्ज उभारणीव्दारे भरुन काढण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे. अंदाजित भांडवली खर्चामध्ये १००० नवीन बसेस खरेदीसाठी ₹ ५०३ कोटीची तरतूद अंतर्भूत आहे.

₹ 325.48 crore to finance the Estimated Capital Expenditure of ₹762.34 crore, which is proposed to meet by the way of borrowings from Banks and Financial Institutions. The estimated Capital expenditure includes provision of ₹503 crore for purchase of 1000 new buses.

७.१२ केंद्र व राज्य शासनाला कर व व्याजापोटी देण्यात येणारी रक्कम

केंद्र व राज्य शासनाला प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष कर आणि भांडवल व कर्ज यावरील व्याज याद्वारे महामंडळ बरीच मोठी रक्कम देत असते. सदर रकमा संबंधीत शासन व स्थानिक संस्था यांच्या योजनांचे साधनस्त्रोत ठरतात. या रकमांचा अहवाल वर्ष व मागील दोन वर्षाचा तपशील तक्ता क्रमांक ७.१२ मध्ये दिलेला आहे.

7.12 Contribution to State & Central Government on Account of Tax And Interest

The Corporation is paying substantial amount to the State and Central Government by way of payment of Direct & Indirect Taxes and Interest on Capital and Loans. These payments are the resources for the Plan of the respective governments and Local Bodies. Details of the same during the current and last two years are given in Table No. 7.12.

तक्ता क्र.७.१२ / Table No. 7.12

प्रत्यक्ष कर व भांडवलावरील व्याज/ Direct Taxes & Interest on Capital (₹ कोटीत / ₹ in Crore)

अ.क्र./ Sr. No.	तपशील / Particulars	2014-15	2015-16	2016-17
	प्रत्यक्ष कर / Direct Tax			
I	**राज्य शासन /State Government**			
अ /A	मोटार वाहन कर / Motor Vehicle Tax	7.66	7.51	7.84
ब /B	प्रवासी भाडयावरील कर / Tax on Passenger fare	919.27	903.91	889.95
क /C	टोल टँक्स / Toll Tax	146.30	122.77	108.74
	एकूण(I) / Total (I)	**1073.23**	**1034.19**	**1006.53**
II	**स्थानिक संस्था /Local Bodies**			
अ/A	नगरपालिका कर / Municipal Tax	--	--	--
ब/B	चाकपटटी कर / Wheel Tax	--	--	--
क/C	जकात व इतर स्थानिक कर /Octroi and other Local Taxes	5.91	3.73	1.60
	एकूण (II) / Total (II)	**5.91**	**3.73**	**1.60**

तक्ता क्र.७.१२ / Table No. 7.12

प्रत्यक्ष कर व भांडवलावरील व्याज/ Direct Taxes & Interest on Capital (₹ कोटीत / ₹ in Crore)

अ.क्र./ Sr. No.	तपशील / Particulars	2014-15	2015-16	2016-17
III	**भांडवली अंशदानावरील व्याज/ Interest on Capital Contribution**			
अ/A	राज्य शासन / State Government	0.00	0.00	0.00
ब/B	केंद्र शासन / Central Government	0.00	0.00	0.00
	एकूण (III) / Total (III)	**0.00**	**0.00**	**0.00**
	एकूण(I+II+III) / Total (I+II+III)	**1079.14**	**1037.92**	**1008.13**
	अप्रत्यक्ष कर / Indirect Tax			
अ/A	महाराष्ट्र शासनास देण्यात येणारा विक्रीकर / Sales Tax Paid to State Government	506.86	640.14	662.83
ब/B	केंद्र शासनास देण्यात येणारे उत्पादन शुल्क /Excise Duty paid to Central Government	222.50	590.81	679.22
	एकूण (अ व ब) / Total (A & B)	**729.36**	**1230.95**	**1342.05**
	एकूण बेरीज (१+२) / Grand Total (1+2)	**1808.50**	**2268.87**	**2350.18**

महामंडळाने सन २०१६-१७ मध्ये सार्वजनिक ठेव योजने अंतर्गत ठेवीवरील ₹ २.१५ कोटी एवढे व्याज चुकते केलेले आहे.

Corporation has paid interest of ₹ 2.15 crore on deposits of Public Deposit Scheme (Fixed Deposit),during the year 2016-17.

प्रकरण - आठ / CHAPTER - VIII
सुरक्षा व दक्षता, नियोजन व पणन,माहिती व तंत्रज्ञान, विधी, सांख्यिकी, जनसंपर्क / SECURITY & VIGILANCE,PLANNING & MARKETING,INFORMATION & TECHNOLOGY,LEGAL, STATISTICAL, PUBLIC RELATION

(अ) सुरक्षा व दक्षता खाते

८.०१ सुरक्षा व दक्षता खाते महामंडळाची मालमत्ता व उत्पन्नावर लक्ष देण्याचे व दक्षता ठेवण्याचे महत्वाचे काम करते.

महामंडळातील अपहार, अफरातफर व मालमत्तेची हानी किंवा नुकसानी यासंबंधीची प्रकरणे सुरक्षा व दक्षता खात्यामार्फत शोधून काढण्यात येतात. अहवाल वर्षात शोधून काढलेल्या विविध प्रकरणांचा तपशील मागील वर्षाच्या तुलनेत तक्ता क्र. ८.०१ मध्ये देण्यात आलेला आहे. आषाढी व कार्तिकी पंढरपूर सारख्या मोठया यात्रा आणि उत्सवा निमित्त करण्यात येणाऱ्या जादा वाहतुकीच्या वेळी मार्गावरील बसेसची तपासणी करण्यात येते. तसेच मार्गावरील बसेस तपासणीची मोहिम राबविण्यात येऊन उत्पन्नातील गळती होत आहे किंवा कसे याची तपासणी करुन उत्पन्न वाढविण्याचे प्रयत्न केले जातात. सुरक्षा व दक्षता खात्यामार्फत कर्तव्यावरील चालकानी मद्यपान सेवन केले आहे किंवा कसे? याची तपासणी करण्यात येते. महत्वाच्या रा.प. बस स्थानकावर स्थानिक पोलीस स्टेशन यांना पोलीस मदत केंद्राकरीता जागा देण्यात आलेली असून फिक्स पॉईंट डयुटीवर पोलीस कर्मचारी ठेवण्यात येतात. ज्या बस स्थानकावर पोलीसांना फिक्स पॉईंट कामगिरी देणे शक्य नाही त्याठिकाणी रात्री पोलीसांमार्फत गस्त घालण्याबाबत विनंती करण्यात येते.

चालक / वाहकांना सुरक्षा व्यवस्थेच्या अनुषंगाने आवश्यक असलेल्या सर्व उपाय योजनांबाबत सतत जागरुक राहण्याकरीता सूचना देण्यात येतात. तसेच बसस्थानकावरील उद्घोषण यंत्रणेद्वारे प्रवाशांना स्वत:च्या मौल्यवान वस्तुची काळजी घेणे, संशयी इसमा पासून सावध राहाणे, बेवारशी किंवा संशयीत वस्तूना हात लावू नये, अशा वस्तु निदर्शनास आल्यास सदर बाब बसस्थानकावरील नियंत्रण कक्षातील कर्मचा-यांच्या / पोलीसांच्या निदर्शनास आणून देण्याबाबत सूचविण्यात येते. रात्रीच्या वेळी कमी वर्दळीच्या मार्गावरुन

(A) Security and Vigilance Department

8.01 Security and Vigilance Department plays a major role in keeping overall watch and vigilance over the properties and revenue of the Corporation.

Security and Vigilance Department detects cases of pilferage, misappropriation and losses due to damage to corporation properties. The details of various cases detected during the current year as compared to previous year are given in Table No. 8.01. Line checking is carried out whenever there is extra operation at the time of festivals & major fairs such as Ashadhi & Kartiki Pandharpur. Line checking drives are also carried out to stop the leakages and boost up the revenue.Security & Vigilance department keeps check on drivers as well for intoxication while on duty. At important bus stations, local police stations are provided with a space for police assistance booth which are manned by fixed point duty policemen. Wherever fixed point duty policemen are not provided,the local police station is requested for conducting night patrolling in and around the bus station.

The Drivers and conductors are regularly sensitized about security measures and are directed to be vigilant. Similarly, the passengers are being advised through the public announcement system to take care of their personal belongings and to be careful from suspicious persons, as also to refrain from touching suspicious objects and if such suspicious and unclaimed objects are noticed, they are advised to report to the police / S.T. personnel at the Control Room. Coordination

रा.प.बसच्या सुरक्षिततेसाठी पोलीस खात्याकडून योग्य ती उपाय योजना करण्यासाठी सुरक्षा खात्यामार्फत वेळोवेळी समन्वय साधण्यात येतो.

वरील उपाय योजनेमुळे रा.प.प्रवाशांमध्ये काही प्रमाणात का होईना सुरक्षिततेची भावना वाढीस येते.

is maintained by the Security personnel with the police authorities for safety of passengers travelling by buses during night hours on desolate routes. Because of the these security measures, a modicum of security is provided to the passengers.

तक्ता क्रमांक ८.०१ / Table No. 8.01

निरनिराळ्या प्रकारची शोधून काढलेली प्रकरणे / Various Cases detected

(₹ लाखात / ₹ in Lakh)

अ. क्र / Sr. No.	तपशील /Particulars	2015-16		2016-17	
		प्रकरणांची संख्या/ No.of Cases	अंतर्भूत रक्कम/ Amount involved	प्रकरणांची संख्या / No. of Cases	अंतर्भूत रक्कम/ Amount involved
1	**अपहार व अफरातफर / Pilferage and Misappropriation**				
	अ. विनातिकीट प्रवास / **A.**Ticket less Travel				
	१.राप प्रवासी/1. ST Passengers	462	0.31	475	0.70
	२.राप कर्मचारी/2. ST Staff	1	0.01		
	ब. प्रवाशांना अयोग्य तिकीटे देणे / **B.** Improper tickets issued to Passengers	9	0.02	35	0.07
	क. नैमित्तिक करारावरील बसेसमध्ये अतिरिक्त प्रवासी / **C.** Excess passengers in Casual Contract Buses.	19	0.21	86	1.68
	ड राप निधी /मालमत्ता अफरातफर / **D.** Misappropriation of ST Fund / Property	-	-	-	-
	इ. राप रकमेत घट/**E.**Cases of shortage in ST cash.	220	0.08	134	0.07
	फ.राप रकमेत वाढ/ **F.** Cases of Excess in ST Cash.	241	0.12	142	0.16
	ग.दूध /ताडी ,माडी इ.ची अतिरिक्त वाहतूक इत्यादी / **G.** Excess of carring milk /Taddy, Maddy etc..	26	01	17	0.02
	ह.सामान /पार्सल / **H.** Luggage / Parcel	85	0.03	49	0.03
	ज .इतर / **J.**Other	326	0.82	274	0.16
	एकूण /Total	**1389**	**1.61**	**1212**	**2.89**
2	**राप मालमत्तेची हानी किंवा नुकसान / Loss or damage to ST Property**	7	0.74	4	5.93
3	**चोरी / Theft**	6	0.82	10	1.15
4	**आग/ Fire**				
	अ. रा.प. महामंडळाच्या आवारात / **A.** In Corporation Premises	3	21.13	11	2.90
	ब. रा.प. महामंडळाच्या बसमध्ये/ **B.**In Corporation Buses	9	52.00	3	5.66

आलेख क्र. ८.१ / Graph No.8.1

शोधून काढलेल्या अपहार व अफरातफर प्रकरणांची ५ वर्षांची माहिती पुढील आलेखात देण्यात आलेली आहे.

Various cases for Five Years is given in following graph

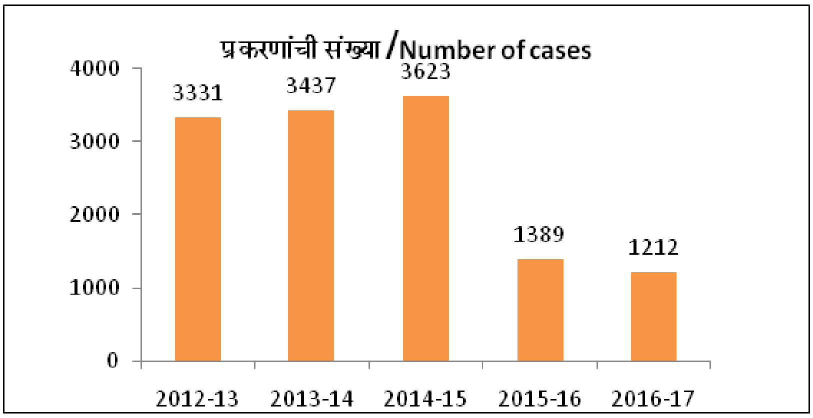

८.०२ चोरटी वाहतूक

राज्यात निरनिराळया ठिकाणी अनधिकृत वाहतुकदारांकडून चोरटी प्रवासी वाहतूक करण्यात येते. त्यामुळे महामंडळाला मिळणाऱ्या उत्पन्नात घट होते. पर्यायाने शासनास मिळणाऱ्या प्रवासी उत्पन्नावरील करात सुध्दा घट होते. पोलीस व प्रादेशिक परिवहन अधिकारी यांच्या मदतीने तपासण्यात आलेल्या चोरट्या वाहतुकीचा तपशील तक्ता क्र. 8.02 मध्ये दिलेला आहे.

8.02 Clandestine Operation

Clandestine operation is carried out by the private operators in various parts of the State. This has resulted in loss of revenue to the Corporation as well as to the State Government by way of Passenger Tax. The information regarding the number of clandestine operation cases detected with the assistance of Police and Regional Transport Officer is given in the Table No. 8.02

तक्ता क्रमांक ८.०२ / Table No. 8.02

अ.क्र./ Sr. No.	तपशील/ Particulars	प्रकरणांचा तपशील / Particulars of Cases	
		2015-16	2016-17
1.	**चोरट्या वाहतुकीत गुंतलेल्या वाहनांची तपासणी / Vehicles checked for indulging in Clandestine Operation.**		
	अ. एकूण वाहने / A.Total Vehicles	6131	3613
	ब. अंतर्भूत प्रवासी संख्या/ B.No. of Passengers involved	22026	36169
	क. अंतर्भूत रक्कम (₹ लाखात) / C. Amount involved (₹ in Lakh)	34.88	21.56

(ब) नियोजन व पणन खाते

८.०३ महामंडळ शासनाने ठरवून दिलेले धोरण अंमलात आणण्याबाबतची योजना तयार करते. नियोजन खात्यामार्फत सदर योजनांची अंमलबजावणी होण्यासाठी संबंधीत खात्याकडे पाठपुरावा करणे. विविध खाते व शाखा यांचा समन्वय साधणे, क्षेत्रिय कार्यालयाच्या कामकाजावर नियंत्रण व सुसंवाद साधणे ही कार्यपध्दती आहे.

दि. ०४.१२.२०१३ पासून पणन विभागाची निर्मिर्ती रा.प. महामंडळामध्ये करण्यात आलेली असून ते नियोजन खात्यामध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले आहे. या विभागाचे मुख्य कामकाज म्हणजे महामंडळाचे उत्पन्न वाढविणेसाठी विविध योजनांना प्रसिध्दी देणे व नविन योजना तयार करणे.

दि. २८.०८.२०१४ पासून प्रशिक्षण विषयाचे सर्व कामकाज तसेच रा.प.मध्यवर्ती प्रशिक्षण संस्था भोसरी, पुणे येथील प्रशिक्षणसंबंधी सर्व कामकाज नियोजन व पणन खात्याच्या नियंत्रणाखाली आले.

दि. १६.११.२०१५ पासून जनसंपर्क शाखा तसेच दि. ०१.१०.२०१६ पासून वाणिज्य आस्थापना विभाग वाहतुक खात्यातून नियोजन व पणन खात्यात वर्ग करण्यात आली.

८.०४ नियोजन व पणन खात्याचे कामकाज खालीलप्रमाणे

१. महामंडळातील विविध घटक कार्यालयांची वार्षिक तपासणी करण्याचे कार्यक्रमांची आखणी व अमंलबजावणी.

२. महामंडळाच्या संरचनेबाबतचे प्रस्ताव.

३. नविन प्रादेशिक व विभागीय कार्यालये प्रशिक्षण केंद्रे कार्यान्वित करण्या बाबतचे प्रस्ताव.

(B) Planning & Marketing Department

8.03 Plans are prepared by Corporation for implementing the directives of State Government. Planning Department plays a major role in implementing those plans by keeping synchronization between various departments and branches. It also keeps coordination & communication between operating units. These are some of the functions of Planning Department.

Marketing division has come into existence w.e.f. 04.12.2013 and attached with the Planning Department. The main purpose of Marketing division is to give publicity to various scheme and framing of new schemes in order to increase the revenue of the Corporation.

All Training Programme & related work which were managed by CTI Bhosari, Pune came under the control of Planning & Marketing Department since 28.08.2014.

From dt. 16.11.2015, Public Relation branch came under the control of Planning & Marketing Department. Further, Commercial establishment division was classified to Planning & Marketing from Traffic department w.e.f. 01.10.2016.

8.04 Functioning of Planning & Marketing department is as under

1. Preparation & implementation of annual inspection program for various units of Corporation

2. Proposals for organizational setup of Corporation

3. Proposals for formation of new Region & Division offices & Training Centers.

४. व्यवस्थापनाच्या विकेंद्रीकरणाबाबतचे प्रस्ताव.

4. Proposals for decentralization of management.

५. महामंडळाच्या कार्यपध्दती व कार्यरचनेत व्यवस्थापन किंवा शासनाकडून सूचविण्यात येणाऱ्या बदलांचे प्रस्ताव.

5. Proposals for change in the organizational methods in management as suggested by the Corporation or Government.

६. निरनिराळया स्तरांवरील अधिकाऱ्यांना अधिकार प्रदान करण्याबाबतचे प्रस्ताव.

6. Proposals for delegation of powers to officers working at various units of the corporation.

७. शासननियुक्त वेगवेगळया समितीच्या शिफारशींवर शासनाच्या निदेशानुसार कार्यवाही करिता विविध खात्यामध्ये समन्वय.

7. Coordination between various departments for implementation of the recommendations suggested by State government appointed committees.

८. महामंडळातील योजना व महत्वाच्या बाबींची निश्चित केलेली उद्दिष्टे यांचा आढावा.

8. Review of the plan and targets fixed for various important parameters.

९. मान्सून कालावधीकरिता आपत्कालीन योजना आराखडा

9. Preparation of plan for disaster management during monsoon period.

१०. विद्यार्थ्यांना शोध प्रबंधाकरिता महामंडळाची माहिती प्राप्त करुन देणे.

10. Permission to Students for collection of Corporation data for Ph.D. study.

११. विविध कार्यालये, बाजारपेठा, शैक्षणिक संस्था, व्यावसायिक संस्था, आय.टी.हब, ग्रामपंचायती, दवाखानं यांना भेटी देऊन राज्य परिवहन महामंडळाच्या सेवा, योजना व सवलती यांची रा.प. कर्मचाऱ्यांद्वारे प्रसिध्दी करणे.

11. To advertize & market services, facilities and concessional schemes offered by the Corporation at various places like offices, market places, educational ,vocational institutes, IT hubs, gram panchayats, hospitals etc. through ST employees.

१२. उत्पन्न वाढीसाठी आवश्यक उपाययोजना तयार करणे.

12. To prepare various schemes to boost up the revenue.

१३. राज्य परिवहन महामंडळाच्या सेवा सुविधांची डिजीटल/ इलेक्ट्रॉनिक मार्केटिंग करणे, ऑडीओ / व्हिडीओ साधनांचा उपयोग करणे,बसेसची आकर्षक रंगसंगती करणे, सेवांचे ब्रॅड,लोगो व घोषवाक्य तयार करण्याकरिता सल्लागार नेमणे.

13. Marketing of the MSRTC Services through Digital/ Electronic media like Audio, Video System, attractive colouring of buses, creation of brand, logo, tag line etc. by appointing professional consultants.

१४. प्रशिक्षणाच्या अनुषंगाने स्वयंचलीत वाहन चालन चाचणी पथ व सिम्यूलेटर सहित नवीन प्रशिक्षण संस्था उभारणे.

14. Setting up of automated driving test track & Simulator for new training institutes.

१५. बाहय संस्थाद्वारे अधिकारी व पर्यवेक्षक यांना दर्जेदार प्रशिक्षण देणे.

15. To Provide quality training to S.T.Officers & Supervisors through outside institutes.

१६. म.प्र.संस्था,भोसरी, पुणे येथे अधिकारी, पर्यवेक्षक यांचे सेवापूर्व आणि उजळणी प्रशिक्षण आयोजित करणे.

16. To arrange pre service/ refresher training to Officers,supervisors at Central Training Institute , Bhosari.

१७. म.प्र.संस्था भोसरी, पुणे येथे स्वयंचलीत वाहन चालन चाचणी पथावर चालकांचे कौशल्य वाढविण्यासाठी प्रशिक्षण आयोजित करणे.

17. To arrange driver training on Automated Driver Test Track (ADTT) to improve Driving skill at CTI Bhosari, Pune.

१८. चालन कौशल्यात वाढ करण्यासाठी चालकांना सिम्युलेटरद्वारे प्रशिक्षण देणे.

18. To arrange Simulator training for drivers to improve driving skill.

१९. ए.एस.आर.टी.यु कॉर्पस फंड अंतर्गत विदेश दौरा मंजूरीबाबत कार्यवाही.

19. To arrange foreign Study tour under ASRTU Corpus fund.

२०. रा.प. वाणिज्य आस्थापना धोरण ठरविणे व वाणिज्य आस्थापनांबाबतची कार्यवाही

20. MSRTC Commercial estanblishment policy planning and its implementation

२१. राष्ट्रीय महामार्ग व राज्य महामार्गावरील अधिकृत थांब्याबाबत धोरण ठरविणे व त्याबाबतची कार्यवाही

21. Policy Planning & implemenation of authorised halts on National & State Highways.

२२. वाहतूक खात्यासंबंधी असणा-या ई-निविदा राबविणे.

22. Assistance for e-tendering to Traffic department

२३. एकात्मिक व्यवस्थापण सुविधा राबविणे.

23. Implementation of integrated facility management services.

२४. सा.स्था.आ.क्र.११९९/२००८ च्या वाणिज्य आस्थापना कार्यप्रणालीच्या सामान्य स्थायी आदेशात नियमाचे अधिन राहून रा.प. हितास्तव करावे लागणारे बदल याची कार्यवाही.

24. To change and amend the policies of GSO 1199/2008 as and when required in the interest of corporation.

२५. महिला बचत गटासाठी स्नॅकबार आरक्षित ठेवण्याबाबतचे धोरण रा.प. हितास्तव नसल्यामुळे त्याबाबतचे धोरण बदलविण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

25. Amendment to the policy of keeping snack bar reserved for Mahila Bachat Gat is under process as it is not benificial to the corporation.

८.०५ प्रशिक्षण सुविधा :-

मनुष्यबळ विकासाचे महत्व लक्षात घेता महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांना निरनिराळया बाह्य संस्थामार्फत तसेच अंतर्गत प्रशिक्षण केंद्राद्वारे प्रशिक्षण देण्यात येते.तक्ता क्र. ८.०५ मध्ये प्रशिक्षण, प्रशिक्षणार्थी संख्या व प्रशिक्षण दिन याची माहिती देण्यात आलेली आहे.

8.05 Training Facility:-

Training is imparted to the employees of the Corporation considering the importance of Human Resource Development, through various out-side Institutes and In-house Training Centres. Details of no. of training courses, no. of trainees and the training days are given in the Table No.8.05

तक्ता क्रमांक ८.०५/ Table No. 8.05

अ.क्र./ Sr. No.	प्रशिक्षण पाठ्यक्रम / Training Course	प्रशिक्षणार्थींची संख्या/ No. of Trainees		प्रशिक्षण दिन / Training Days	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
1	प्रारंभिक प्रशिक्षण पाठ्यक्रम /Induction Training Courses	283	102	1669	2642
2	उजळणी प्रशिक्षण पाठ्यक्रम /Refresher Training Courses	3883	3328	9407	8320
3	विशेष प्रशिक्षण पाठ्यक्रम (संगणक) /Special Training Courses (Computer)	--	-	--	-
4	अन्य संस्थेतून प्रशिक्षण /Training through Outside Institutes	100	190	300	935

अ) संगणकीकृत वाहन चालन चाचणी पथ

चालकाच्या निवडीमध्ये अचूकता अत्यंत महत्वाची असल्याने चालकाच्या निवड चाचणीमध्ये मानवी सहभाग वगळून निवड प्रक्रीया पारदर्शक होण्याच्या दृष्टीने महामंडळाने संगणकीकृत वाहन चालक चाचणी पथ कार्यान्वित केलेले आहे. सदर वाहन चालन चाचणी पथाद्वारे चाचणी झाल्यानंतर उमेदवारास निकालपत्र तात्काळ प्राप्त होते, त्यामुळे पारदर्शकता निर्माण होऊन चालकाची अचूक निवड प्रक्रीया पार पडते. सन २०१६-१७ मध्ये एकूण २०२७ चालकांना प्रशिक्षण देण्यात आले.

A) Advanced Driver Testing Track (ADTT)

For selection of skilled drivers, Corporation has put into service computerized driving test track for human free & transparent selection process. After completion of test on ADTT, results of the test are provided to candidate immediately, which ensures accuracy & transparancy selection process. During the year 2016-17, total 2027 drivers are trained on ADTT.

ब) चालक प्रशिक्षण विद्यालय, पांढरकवडा व गडचिरोली

पांढरकवडा व गडचिरोली चालक प्रशिक्षण विद्यालयामध्ये वर्ष २०१६-१७ मध्ये प्रशिक्षण पूर्ण केलेल्या अनुसूचित जमाती उमेदवारांची संख्या ९९ आहे.

क) विभागीय प्रशिक्षण केंद्र

प्रत्येक विभागात विभागीय प्रशिक्षण केंद्र आहे. या प्रशिक्षण केंद्रामध्ये चालकांना सेवापूर्व व उजळणी प्रशिक्षण देण्यात येते. तसेच, नवीन भरती झालेल्या सर्वच प्रवर्गातील उमेदवारांना सेवापूर्व प्रशिक्षण देण्यात येते. वाहक व यांत्रिक कर्मचारी यांना नियमितपणे उजळणी प्रशिक्षण देण्यात येते .

अहवाल वर्षात या केंद्रांमार्फत २,८४३ चालकांना व ११४२ वाहकांना सेवा पूर्व प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच ४,८९९ चालकांना व ७२४ वाहकांना उजळणी प्रशिक्षण देण्यात आले. याशिवाय २,५९८ चालकांना अपघातोत्तर प्रशिक्षण देण्यात आले. इतर प्रवर्गातील १९२ कर्मचाऱ्यांना नौकरीपूर्व प्रशिक्षण आणि ६०५ कर्मचाऱ्यांना उजळणी प्रशिक्षण देण्यात आले आहे.

८.०६ सन २०१६-१७ मध्ये केलेल्या कार्यवाहीचा तपशील.

१) अहवाल वर्षात २ विभागीय कार्यालय, आणि ३ मध्यवर्ती कार्यशाळेची वार्षिक तपासणी करण्यात आली.

२) महामंडळ ठराव २०१६:१०:१४ दिनांक २६.१०.२०१६ अन्वये ६ प्रादेशिक कार्यालये बंद करण्यात आली व त्याऐवजी ३ नियंत्रण समित्या स्थापन करण्यात आल्या. सदर नियंत्रण समित्याचे व्यवस्थापन उपमहाव्यवस्थापक दर्जाच्या अधिकाऱ्यांच्या अधिपत्याखाली व वाहतूक खात्याचे नियंत्रणाखाली चालते.

B) Driver Training School at Pandharkavda & Gadchiroli

During the year 2016-17 the number of Scheduled Tribe candidates trained at Pandharkavada & Gadchiroli Driver training schools are 99.

C) Divisional Training Centre

Divisional Training Centres are established at each Division, where induction and refresher training is given to drivers. In addition to this, induction training is also imparted to all candidates from all categories. Refresher training is regularly given to Conductors & Mechanical Staff.

2,843 drivers and 1142 conductors were given induction training at these training centres during the year under review. 4,899 drivers and 724 conductors were given refresher training. Also, 2,598 accident prone drivers were given training. 192 & 605 employees from other categories were given induction training and refresher training respectively.

8.06 Particulars about action taken during the year 2016-17.

1) Annual Inspection of 2 Divisional offices and 3 Central Workshop was carried out during the year under review.

2) As per Corporation Resolution 2016:10:14 dated 26.10.2016, 6 Regional Offices has been closed & in its place 3 Monitoing Committees were established. It is managed by Dy.General Manager level officer and the committees are working under the control of Traffic Department.

३) अहवाल वर्षात सर्व आगारांची विशेष तपासणी विभागांकडून करण्यात आली.	3) Special Inspection of all Depots was carried out by the Divisions during the year under review.
४) प्रदेशनिहाय त्रैमासिक आढावा बैठक आयोजित करण्यात येऊन, फलनिष्पत्तीचा आढावा घेण्यात आला.	4) Setup region wise QPR Meetings to review operational performance.
५) अहवाल वर्षात, शोध प्रबंधाकरिता महामंडळाची माहिती प्राप्त करुन देणेबाबत एकूण ४ उमेदवारांना परवानगी देण्यात आली.	5) Permission to collect data for Ph.D. study was given to 4 candidates during the year.
६) माहितीचा अधिकार अधिनियम - २००५ कलम ४-बाबत रा.प.मध्यवर्ती कार्यालय, मुंबई या कार्यालयातील संबंधीत माहितीचे संकलन करण्यात येऊन सदरची माहिती संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आली आहे.	6) Under the Right to Information Act- 2005, Section 4, information in respect of Central Office, Mumbai is compiled & made available on website .
७) वाहतूक व अभियांत्रिकी खात्यांना महत्वाचे कार्यचालन मापदंड उद्दिष्टे सन २०१७-१८ ची निश्चित करुन देण्यात आली.	7) Targets for important parameters of Traffic and Mechanical Engineering Department for the year 2017-18 were finalized.
८) **अपघात सहाय्यता निधी** सुरु करुन मृत प्रवाशांच्या वारसदारास रु. १०/- लाख व जखमी प्रवाशांसाठी विकलांगते नुसार रु. ५/- लाखापर्यन्त आर्थिक सहाय्यता व वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करुन देणेबाबत कार्यवाही दि. ०१.०४.२०१६ पासून अमंलबजावणी	8) **Apghat Sahayata Nidhi** Yojana is implemented w.e.f. 01.04.16 wherein upto Rs. 10/- lakh monetary aid is given to the heir of the deceased & upto Rs.5/- lakh medical aid is given to the injured passenger in case of disability
१०) रा.प. सेवांचे मार्केटींग करीता PR Agency नेमणेबाबत प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार यांची नियुक्ती.	10) Appointed project management consultant for the marketing of S.T. services through PR Agency.
११) रा.प.बसस्थानकाची व कार्यालयाची स्वच्छता करण्यासाठी एकात्मिक सुविधा व्यवस्थापन सेवा संस्था नेमणेबाबत निविदा कार्यवाही अंतिम टप्प्यात.	11) Tender process for appointment of Facility Management Service agency for cleaning S.T. stand & offices is in final stage.
१२) महामंडळातील विविध क्षेत्रातील प्रकल्प राबविण्यासाठी १० प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागारांची नियुक्ती केली आहे.	12) Appointed Panel of 10 project management consultant for various projects in Corporation.

१३) बाहय संस्थेद्वारे एकूण १९० अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले.

१४) VTS प्रणाली व Smart Cards देण्याबाबत निविदा प्रक्रिया कार्यवाही.

पार्सल सेवा

महामंडळामार्फत पार्सल वाहतुक सेवा करण्यासाठी विविध ठिकाणी पार्सल कार्यालये कार्यान्वीत केलेली होती. ऑक्टोबर २००५ पासून पार्सल सेवा खाजगी परवानाधारकांमार्फत चालविण्यात येत असून, ३१.०३.२०१७ रोजी पर्यंत २५३ ठिकाणी पार्सल कार्यालये कार्यान्वीत होती. पार्सल वाहतुक सेवा परवानाधारकांकडून महामंडळास सन २०१६-१७ मध्ये रु.११.९७ कोटी इतके उत्पन्न मिळालेले आहे.

वाणिज्य आस्थापना :

राज्यात रा.प.महामंडळाच्या एकूण ४६३८ वाणिज्य आस्थापना असून त्यामधील ३८४९ आस्थापना वापरात आहेत आणि ७३१ वाणिज्य आस्थापना रिकाम्या आहेत. वाणिज्य आस्थापना मधून महामंडळास प्रति महा सुमारे रु.७६.९९ लाख उत्पन्न प्राप्त होते.

राज्यातील एकूण २७ मार्गावर रा.प.महामंडळाने ४२ खाजगी हॉटेल/मोटेलना अधिकृत थांबे दिलेले आहेत. यामधून रा.प.महामंडळास सुमारे ४०.९४ लाख इतके मासिक उत्पन्न प्राप्त होते.

13) Total 190, S.T. Officer were trained in private & Govt. training institute.

14) Tender Process for VTS & Smart Cards is under process.

Parcel Service

Parcel offices are functioning at various places in the Corporation. Privatization of parcel services is effected since October 2005. As on 31.03.2017, parcel offices are run by private agencies at 253 places. The Corporation has received revenue of Rs.11.97 Crore during the year 2016-17.

Commercial Establishments

There are total 4638 commercial establishments all over the state , out of which 3849 establishments are occupied & 731 establishment are not occupied. The revenue realized from these establishments is approximately Rs.76.99 lakh per month.

Corporation has given authorized halts at 42 hotels / motels on 27 routes. Earning from these hotels is about Rs. 40.94 lakh per month.

क) माहिती व तंत्रज्ञान खाते

८.०७ संगणकीकरणाच्या महत्वपूर्ण योजना

आगाऊ तिकीट आरक्षण सुविधा व वाहकांमार्फत देण्यात येणाऱ्या तिकीटांसाठी इलेक्ट्रॉनिक तिकीट इश्यु मशिन वापराचे संगणकीकरण केलेले आहे.

राज्य परिवहन प्रवाशांना संगणीकृत आगाऊ तिकीट आरक्षण सुविधा उपलब्ध करुन देणे व वाहकांमार्फत देण्यात येणाऱ्या तिकीटांसाठी इलेक्ट्रॉनिक तिकीट इश्यु मशिनचा वापर हा महत्वाकांक्षी प्रकल्प "बांधा, वापरा व हस्तांतरीत करा" बी. ओ.टी. तत्वावर अंमलात आणण्यासाठी मे. ट्रायमॅक्स आय.टी. इनफ्रास्ट्रक्चर ॲन्ड सर्व्हिसेस लि., मुंबई यांची पाच वर्षासाठी नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. सदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी महामंडळातील २५० आगारे व ३३६ बसस्थानकांवर करण्यात आलेली असून प्रकल्प सुरळीत कार्यरत आहे. इंटरनेट व्दारे ई-तिकीट सुविधा मे.एच्.डी.एफ्.सी. बँक मे.इंडिया आईडीयाज्.कॉम लि व मे. टेक प्रोसेस यांच्या पेमेंट गेटवे मार्फत प्रवाशांना उपलब्ध करुन देण्यात आली. या सुविधेव्दारे प्रवाशाला नेट-बॅकिग क्रेडीट/डेबिट/कॅश कार्ड वापरुन ई-तिकिट आरक्षण करता येते.

रा.प.महामंडळाचे आगाऊ आरक्षण मोबाईल ॲप

ई-तिकिटांसाठी सुमारे २२,१९,५३० प्रवाशांनी महामंडळाकडे नोंदणी केलेली आहे. ऑनलाईन आरक्षणाची सुविधा आता रा.प.महामंडळाच्या अधिकृत मोबाईल ॲपवरही उपलब्ध करुन देण्यात आलेली आहे. मोबाईल ॲपच्या वापराकरीता Android मोबाईलमधील Google Play Store वरुन MSRTC Mobile Reservation App डाऊनलोड केल्यानंतर प्रवाशाने नोदंणी करुन लॉग-इन करणे गरजेचे आहे. रा.प. महामंडळामार्फत तिकीटाच्या आगाऊ आरक्षणासाठी नेट बॅकिंग, क्रेडीट-कार्ड /डेबिट-कार्ड द्वारे ऑनलाईन पेमेंटची सुविधा मोबाईल ॲपद्वारेही उपलब्ध करुन देण्यात आलेली आहे. MSRTC Mobile Reservation या ॲपद्वारे प्रवाशांना त्यांच्या सोयीचा आसन क्रमांक,बससेवा प्रकार, बसफेरीची वेळ,प्रवाशाचे

C) Information & Technology Department

8.07 Computerisation of Important Projects

Computerization of Advance Resevation Ticket facility and use of Electronic Ticket issue Machine by Conductor for issuing ticket to the passenger.

M/s. Trimax IT Infrastructure & Services Ltd., Mumbai is assigned a project of Computerised Advance Reservation Ticket and use of Electronic Ticket Issue Machine by the conductors on "Build, Operate and Transfer" (B.O.T) basis for a period of 5 years. The said project is implementated in the depots & Bus stations of MSRTC and the same is running smoothly . The facility of e-Ticket on internet was made available to the passengers through the payment gateway provided by M/s. HDFC bank, India ideas.com Ltd. and M/s. Tech Process. The Passenger can book the e-ticket through this facility by using Net Banking, Credit/ Debit/Cash Card.

MSRTC Mobile Reservation App

Around 22,19,530 passengers are registered with MSRTC for e-Ticket booking using net. In addition to this, MSRTC has also provided authorized mobile app facility to passengers for booking advance tickets. To use mobile app on Android mobile phones passengers can go to Google Play Store to download MSRTC Reservation App. After downloading it is necessary for passenger to register and then log-in. For booking MSRTC advance tickets, passengers can make online payments using secure Net-banking, Credit-card & Debit card etc. Passengers can select

चढण्याचे / उतरण्याचे ठिकाण इ.बाबी निवडता येतात. याबरोबर ई-तिकीट काढणाऱ्या प्रवाशांना आरक्षित केलेल्या तिकीटाबद्दलची माहिती लघुसंदेशाद्वारे (एस.एम.एस) पाठविण्यात येते. गाडी सुटण्याच्या ४ तास अगोदर प्रवाशांना एस.एम.एस.द्वारे स्मरणार्थ माहिती पाठविण्यात येते.

convenient seats, service type, bus timing, boarding and alighting locations. After booking, e-Ticket information is sent to the passenger through SMS. Such information is re-sent to passenger 4 hours before departure time.

खाजगी एजंट्सद्वारे आगाऊ आरक्षण सुविधा

महामंडळाने नियुक्त केलेल्या २४५ पेक्षा अधिक अधिकृत खाजगी एजंट्सद्वारे प्रवाशांना संगणकीकृत आगाऊ आरक्षण सुविधा उपलब्ध करुन देण्यात आलेली आहे.

Advance ticket reservation facility through booking agents

The Computerised Advance Reservation Ticket facility is also made available to the passengers through more than 245 authorised private booking agents of the Corporation.

८.०८ वाहकाची रात्रवस्ती भरणा पध्दत

रात्र वस्ती व चालक / वाहक बदलाच्या ठिकाणी वाहकाजवळील तिकीट विक्री रकमेचा भरणा घेऊन, त्याची पोच पावती संगणकाद्वारे देण्याची कार्यपद्धती निवडक ठिकाणी कार्यान्वित आहे. सदर कार्यपध्दत आषाढी पंढरपूर यात्रेसाठी देखिल राबविण्यात येते.

8.08 Conductor Nightout Deposit System

Computerized system to deposit the amount of sale of tickets at night out and crew change points and to issue the computerized receipt of the same is used at selected places. The same system is also used during Ashadhi Pandharpur fair.

८.०९ मुख्यालयात खालील कामांचे संगणकीकरण करण्यात आलेले आहे

अ) भांडार सामुग्री नियंत्रण
ब) भविष्य निर्वाह निधीचा हिशोब
क) मुदत ठेवी योजना
ड) उपदान व्यवहाराचा हिशोब
इ) मध्यवर्ती कार्यशाळेच्या कामाचे परिव्ययांकन
फ) वाहनांचा हिशोब व कामगिरीचे पृथ:करण
ग) आर्थिक व्यवहाराचा हिशोब
ह) पगारपत्रके-मध्यवर्ती कार्यालय व मध्यवर्ती कार्यशाळा-दापोडी-पुणे

8.09 Following activities are computerised at Head Quarter.

a) Stores Inventory Control System
b) Provident Fund Accounting System
c) Fixed Deposit Accounting System
d) Gratuity Accounting
e) Job Costing for Central Workshops
f) Vehicle Accounting & Analysis
g) Financial Accounting
h) Pay Roll for Central Office& C.W.Dapodi

८.१० संकेत स्थळ

महामंडळाचे www.msrtc.maharashtra.gov.in हे संकेत स्थळ कार्यान्वित आहे. या संकेतस्थळावर महामंडळातील सर्व खात्यांची माहिती देण्यात आलेली आहे. तसेच महामंडळाच्या सेवे संदर्भातील जसे कि, (१) दादर-पुणे व्होल्वो सेवा (२)

8.10 Website

www.msrtc.maharashtra.gov.in is the web-site of the Corporation. Department wise information is given in the website. The information pertaining to service viz (1) Dadar-

स्कॉच मोबिलिटी पुरस्कार - २०१६

वाय-फाययुक्त स्मार्ट फोनद्वारे प्रवाशांना हॉटस्पॉटच्या माध्यमातून मनोरंजनात्मक सुविधा उपलब्ध करण्यात आली.
सदर प्रकल्पासाठी रा.प.महामंडळास राष्ट्रीय स्तरावर उत्कृष्ट गुणवत्तेसाठी
स्कॉच मोबिलिटी पुरस्कार - २०१६ रौप्य पदक मिळाले.
पदक स्विकारतांना श्री. जयेश बामणे, उप महाव्यवस्थापक (माहिती व तंत्रज्ञान), म.रा.मा.प. महामंडळ

यात्रा सेवा (3) पार्सल सेवा (4) टुर्स अॅन्ड पॅकेज सेवा यांची माहिती दिलेली आहे. तसेच ,महामंडळातील लांब पल्ल्याच्या व मध्यम लांब पल्ल्यांच्या बससेवेचे वेळापत्रक प्रदर्शित केलेले आहे. प्रवाशांना सदर संकेत स्थळावर e-Ticketing ची लिंक उपलब्ध करुन दिलेली आहे,ज्याद्वारे प्रवासी आरक्षणाच्या प्रवासाचे आगाऊ तिकीट आरक्षित करु शकतात.

Pune Volvo services (2) Yatra services (3) Parcel services (4) Tours & Package service is given on the web site. Further, time table of Long & Medium Long Distance Services is made available. E-Ticketing Reservation link is also provided on the web site, to facilitate passengers for advance booking of tickets.

महामंडळाचे संकेत स्थळ महाराष्ट्र शासनाच्या डेटा सेंटरमध्ये प्रस्थापित (Host) करण्यात आले आहे.

MSRTC's web portal is hosted on State Data Center of Government of Maharashtra.

८.११ स्मार्ट फोनमधुन हॉट-स्पॉटच्या माध्यमातून प्रवाशांना मोफत मनोरंजनात्मक सुविधा

Free Entertainment facility through Hot Spot using Smart phone.

रा.प.महामंडळाने कोणताही खर्च न करता उत्पन्न प्राप्ती बरोबरच प्रवासी वाढविण्याचा भाग म्हणून रा.प.च्या बसेसमधून प्रवाशांना त्यांच्या वायफाययुक्त स्मार्टफोनमधून हॉट स्पॉटच्या माध्यमातून मोफत मनोरंजनात्मक सुविधा मे.यंत्र मेडिया सोल्युशन यांच्यामार्फत राबविली आहे. नेटवर्क स्त्रोत उपलब्ध असलेल्या ठिकाणावरुन बिनतारी यंत्रणेद्वारे नेटवर्कचा संपर्क प्राप्त करुन देणारी यंत्रणा सुरु होताच प्रवासी आपल्या स्मार्ट फोनशी बसमधील वायफाय हॉटस्पॉट कनेक्ट करतात व उपलब्ध सेवांपैकी त्यांना हवी ती माहिती / कार्यक्रम , गाणी इ. निवड करुन त्याचा आनंद घेतात. सदर योजनेस प्रवाश्यांकडून उत्तम प्रतिसाद मिळत आहे. योजनेमुळे प्रवासी संख्येत वाढ होत आहे. तसेच महामंडळास प्रतिष्ठित सेवेचा दर्जा प्राप्तीस मदत होणार आहे. रा.प.महामंडळास सदर प्रकल्पासाठी राष्ट्रीय स्तरावर उत्कृष्ट गुणवत्तेसाठी स्कोच मोबिलीटी पुरस्कार-२०१६ रौप्य पदक प्राप्त झाले आहे. अशा रितीने हा प्रकल्प राबवून रा.प.महामंडळाने आधुनिक तंत्रज्ञानाचा रा.प.महामंडळामध्ये यशस्वी वापर करुन प्रवाशांच्या मनोरंजनात्मक सुविधामध्ये वाढ केली आहे.

MSRTC Introduced free Wi-Fi Entertainment facility partnering with M/s. Yantra Media Solutions in MSRTC's buses without incurring any expenditure which further generates revenue to MSRTC. When Wi-Fi Hotspot Network starts, passenger can select option from the available resources of entertainment e.g. watching movies, TV Shows, songs and eductional / informative Videos etc. on their mobile & laptops and enjoy travelling in the MSRTC buses. The passenger response to this facility is encouraging and resulted into increase in passenger count. This is how MSRTC made use of information Technology in providing entertainment facility in the buses. MSRTC received Silver Medal in national level SKOCH MOBILITY AWARDS- 2016 for Wi-Fi Hotspot project.

ड) विधि शाखा

८.१२ विविध न्यायालयात महामंडळाविरुध्द दाखल करण्यात आलेल्या दाव्यांबाबत बचाव आणि महामंडळासाठी विविध न्यायालयात दावे दाखल करण्याचे काम करते. तसेच महामंडळातील खात्यांना व घटकांना कायदेविषयक सल्ला देण्याचे काम विधि खात्यामार्फत करण्यात येते.

८.१३ लोक न्यायालय

तक्ता क्रमांक ८ मध्ये मागील ५ वर्षाची लोकन्यायालयात तडजोड केलेल्या प्रकरणांची माहिती दिलेली आहे.

D) Legal Branch

8.12 The Legal Department of the Corporation deals with Legal Cases filed in the various Courts against the Corporation and lodges cases for the Corporation. Besides this the Legal Department give advice on legal matters to various Departments / Units of the Corporation.

8.13 Lok Nyayalaya

Table No.8 indicates number of cases settled in " Lok Nyayalaya " for last FiveYears.

तक्ता क्रमांक ८.१३/ Table No. 8.13

वर्ष / Year	लोक न्यायालयात ठेवण्यात आलेली प्रकरणे / No. of cases placed before Lok Nayayalaya	तडजोड केलेल्या प्रकरणांची संख्या / No. of cases settled
2012-2013	1077	464
2013-2014	543	186
2014-2015	924	390
2015-2016	1228	487
2016-2017	1226	430

आलेख क्र. ८.२ / Graph No.8.2

महामंडळाविरुध्द दाखल आणि महामंडळाने दाखल केलेली प्रकरणे व लोक न्यायालयात तडजोड करण्यात आलेल्या प्रकरणांची मागील पाच वर्षाची संख्या /

Five Year details of no. of cases filed against & filed by Corporation and cases settled in Lok Nyayalaya.

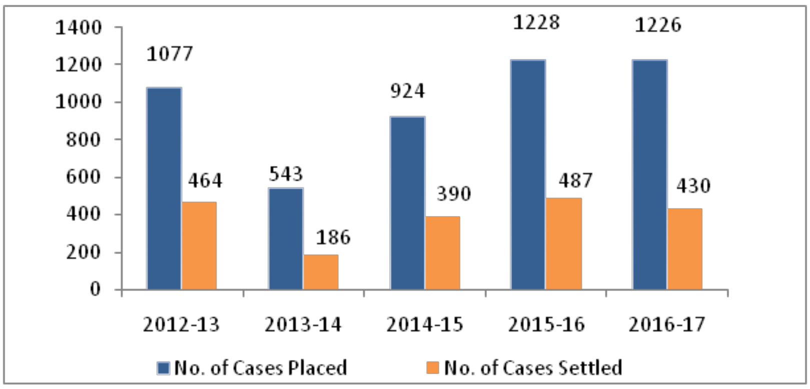

एप्रिल २०१६ ते मार्च २०१७ या कालावधीत विभागनिहाय महामंडळाविरुध्द दाखल करण्यात आलेल्या व लोक न्यायालय आणि राष्ट्रीय लोक अदालत मध्ये ठेवण्यात आलेली प्रकरणे आणि निकालात काढलेल्या प्रकरणांची माहिती परिशिष्ट ९-अ मध्ये देण्यात आलेली आहे.

Information of divisionwise number of cases placed and number of cases settled in Lok Nyayalaya & National Lok Adalat & those filed against corporation from April 2016 to March 2017 is given in Annexure 9-A.

एप्रिल २०१६ ते मार्च २०१७ या कालावधीत विभागनिहाय महामंडळाने दाखल केलेल्या व लोक न्यायालय आणि राष्ट्रीय लोक अदालत समोर ठेवण्यात आलेली आणि निकालात काढलेल्या प्रकरणांची माहिती माहिती परिशिष्ट 9-ब मध्ये देण्यात आलेली आहे.

Information of divisionwise number of cases filed by Corporation ,number of cases settled in Lok Nyayalaya & National Lok Adalat during the period from April 2016 to March 2017 given in Annexure 9-B.

८.१४ विधि प्रकरणे

कोर्टातील वाद प्रकरणे, गुन्हेगारीची प्रकरणे आणि मोटार वाहन कायद्यान्वये महामंडळाने केलेली अपिले, तसेच महामंडळाविरुद्धची प्रकरणे आणि न्यायालयात प्रलंबित असलेली प्रकरणे यांची सन २०१६-१७ ची माहिती परिशिष्ट ९-क मध्ये देण्यात आलेली आहे.

8.14 Legal Cases

Information of disputed cases in court, criminal cases and appeal made by the Corporation under Motor Vehicle Act, similarly cases against the Corporation and legal cases pending in the Court in 2016-17 is given in Annexure 9-C.

(इ) सांख्यिकी शाखा

८.१५ व्यवस्थापनास चालनिय कामगिरीसंबंधी माहिती देण्यासाठी व्यवस्थापन माहिती पध्दत तयार करण्यात आली आहे. माहे डिसेंबर-२०१६ पासून महामंडळाच्या कामकाज पध्दतीमध्ये बदल करण्यात आला असून चार स्तरीय यंत्रणेवरुन तीन स्तरीय यंत्रणा अमलांत आली आहे. पुनर्रचनेचा एक भाग म्हणून, ६ प्रादेशिक कार्यालये बंद करण्यात आली व ३ नियंत्रण समित्या स्थापित करण्यात आल्या. प्रत्येक नियंत्रण समिती पूर्वीच्या २ प्रदेशातंर्गत येणाऱ्या विभांगावर नियंत्रण ठेवते.

सद्यस्थितीत महामंडळामधील व्यवस्थापन माहिती पध्दतीत आगार निहाय माहितीचे संकलन विभागीय पातळीवर करण्यात येते, विभाग निहाय माहितीचे संकलन नियंत्रण समिती मार्फत करण्यात येते व अंतिम संकलन महामंडळाच्या मध्यवर्ती कार्यालयात करण्यात येते. बहुतांश माहितीचे मुळ स्त्रोत आगार असुन त्याचा उपयोग समन्वय व नियत्रंणासाठी सर्व पातळीवर करण्यात येतो.

वरिष्ठ व्यवस्थापनास मध्यवर्ती कार्यालयाकडुन माहिती पुरवली जाते तसेच विभागीय कार्यालये विभागीय व्यवस्थापनास माहिती उपलब्ध करुन देतात.

सन २०१६-१७ मध्ये नियतकालिन विवरणपत्रात केलेले बदल.

माहितीचा वापर करणाऱ्या खात्यांच्या गरजेनुसार सांख्यिकी शाखा नियमीतपणे नियतकालिन विवरणपत्रात बदल करीत असते. अहवाल वर्षात खालील विवरणपत्रात बदल करण्यात आले आहे.

१. बनावटीनुसार नवीन टायरची त्रैमासिक मैलांतर फलनिष्पत्ती दर करारानुसार उपलब्ध करुन देण्यात आली.

२. रबर नुसार पुन:स्तरीत टायरची त्रैमासिक मैलांतर फलनिष्पत्ती दर करारानुसार उपलब्ध करुन देण्यात आली.

(E) Statistical Branch

8.15 Management Information System (MIS) is established to provide information of operational performance to the Management. Corporation has switched over the working from 4 tier system to 3 tier system from December-2016. As a part of restructuring , 6 regional offices have been closed and 3 Monitoring Committees are formed. Each Monitoring Committee monitors divisions from erstwhile 2 regions.

In the current management Information System,divisions compiles depotwise data, Monitoring Committees compiles divisionwise data and compilation of overall results for Corporation are completed at Central office. Most of the data originates at depot level,which is used at every level for co-ordination & control purposes.

The Central office provides information to the top management while Divisional offices take care of Divisional management.

Modifications done in the perodical returns in 2016-17 :

Statistical Branch regularly reviews the requirement of user departments & accordingly modifies periodical returns . During the year under review following statements are modified:

1. Quarterly Makewise New Tyre Performance is made available Rate Contract wise.

2. Quarterly Rubberwise Retread Tyre Performance is made available Rate Contract wise.

मासिक कार्यचालन आढाव्यामध्ये केलेले बदल -

३. सवलत मुल्ल्यासहीत उत्पन्न व प्रति किमी उत्पन्न सर्व विवरणपत्रात घेण्यात आले.

४. TR3 विवरणपत्रात बदल करुन तुलनात्मक सेवा प्रकारनिहाय माहिती देण्यात येते.

५. TR8 विवरणपत्रात बदल करुन यांत्रीक/गैर-यांत्रीक वाहनांमुळे झालेल्या अपघातातील मृतांची व जखमींची तपशिलवार माहिती देण्यात येते.

मासिक कार्यचालन आढाव्यामध्ये पुढील त्रैमासिक विवरणपत्रे समाविष्ट करण्यात आली आहेत :

६. TR13AB - भारमान व अबक फेऱ्यांनुसार नियतांचे वर्गीकरण.

७. TR14AB - किलोमिटर नुसार चालक-वाहक कर्तव्याचे वर्गीकरण. (ग्रामीण व शहरी)

८. TR15AB - प्रत्यक्ष कामाचे तासानुसार चालक-वाहक कर्तव्याचे वर्गीकरण. (ग्रामीण व शहरी)

८.१६ नियतकालिन विवरणपत्रे

सांख्यिकी शाखेत खालील प्रकारची नियतकालिन दैनिक, दशदिन, मासिक, त्रैमासिक, सहामाही व वार्षिक विवरणपत्रे तयार करण्यात येतात.

अ) दैनिक विवरणपत्रे

१. **दैनिक वाहतूक अहवाल-** विभागनिहाय दैनिक चालनिय अहवाल ४ भागात सादर केला जातो म्हणजेच

i) दिवसाचा अहवाल
ii) दशदिनाच्या सुरवातीपासुन संचित
iii) महिन्याच्या सुरवातीपासुन संचित
iv) वर्षाच्या सुरवातीपासुन संचित

Changes done in Monthly Operational Review-

3. Traffic Receipt & EPKM in all the statements are now shown including Value of Concession.

4. TR3 Statement is revised -Servicewise comparative performance is given.

5. TR8 Accident Statement is revised - Detailed data of fatalities/ Injuries & accidents by mechanical/ Non-Mechanical vehicles are given.

Following Statements are introduced in MOR on quarterly basis :

6. TR13AB - Classification of schedules according to %Load Factor & ABC trips.

7. TR14AB - Frquency Distribution of Crew Duties according to Kms. (Mofussil & City)

8. TR15AB - Frquency Distribution of Crew Duties according to Steering Hours(Mofussil & City)

8.16 Periodical Returns

Following perodicals Daily, 10 Days, Monthly, Quarterly, Six Monthly & Annual Reports are prepared in the statistical Branch.

A) Daily Report

1. **Daily Operational Report -** Division wise operational information in Daily Report is submitted in 4 segments i.e.

i) For the day
ii) 10 Days Cumulative upto the Day
iii) Monthly Cumulative upto the Day
iv) Yearly Cumulative upto the Day

ब) दशदिन विवरण पत्रे

१. दशदिन वाहतूक अहवाल

२. दशदिन वाहन स्थिती

क) मासिक विवरण पत्रे

१. २० कलमी कार्यचालन अहवाल

२. आगार अंदाजपत्रक मुल्यमापन

३. घटकनिहाय फलनिष्पत्ती

४. आगारनिहाय नफा व तोटा

५. घटकांचे श्रेणीकरण

६. मासिक वाहतुकीचा आढावा.

ड) त्रैमासिक विवरणपत्रे

1. बनावटीनुसार नवीन टायरचे मैलांतर फलनिष्पत्ती

2. रबर नुसार पुन:स्तरीत टायरची मैलांतर फलनिष्पत्ती

3. राज्य परिवहन उपक्रम सुनियंत्रण फलनिष्पत्ती

4. केंद्र सरकारला पाठविण्यात येणारा अपघात अहवाल

इ) सहामाही विवरण पत्रे

१. बनावटीनुसार बॅटरी फलनिष्पत्ती

फ) वार्षिक विवरण पत्रे

१. वार्षिक वाहन ताफा गणना

२. वार्षिक प्रशासन अहवाल

नमुद नियतकालिन विवरण पत्रांव्यतिरिक्त प्रत्येक विधी मंडळाच्या अधिवेशनासाठी महामंडळाच्या कामकाजा संबंधी टिप्पणी तयार करण्यात येते. तसेच केंद्र शासन, राज्य शासन , राज्य परिवहन उपक्रम, राज्य मार्ग परिवहन उपक्रम संस्था, मध्यवर्ती मार्ग परिवहन संस्था यांना लागणारी माहिती पुरविण्यात येते. व्यवस्थापनास चालन आढावा बैठक व वेळोवेळी इतर बैठकीस लागणारी माहिती सादर करण्यात येते.

B) Ten Days Reports

1. 10 Days Operational Report.

2. 10 Days Vehicle Position

A) Monthly Report

1. 20 Points Operational report

2. Depot Budget Evaluation

3. Unitwise Information

4. Depotwise Profit & Loss

5. Ranking of Units

6. Monthly Operational Review

D) Quarterly Reports

1. Make wise New Tyre Km.Performance.

2. Rubber wise Retread Tyre Km. perfomance

3. Monitoring of STU's

4. Accident Statement sent to Central Government

E) Six Monthly Report

1. Makewise Battery Performance

F) Annual Reports

1. Annual Vehicle Census

2. Annual Administration Report

In addition to above listed perodical reports, note on working of the MSRTC is submitted in every Legislative Assembly. Further, information required by Central Government, State Government, State Transport Undertakings, Association of State Road Transport Undertaking, Central Institute of Road Transport is also provided. Information required for Operational performance review meetings and other meetings are submitted.

भेट देणाऱ्या विविध मान्यवरांसाठी तसेच बैठकांसाठी महामंडळ माहितीचे सादरीकरणे तयार करण्यात आली.

Powerpoint presentations of Corporation information are prepared for visiting Dignitaries & for various Meetings.

वेतन सुधार समितीस तसेच केंद्रिय सरकार नियुक्त सल्लागार अेटीकर्नी यांस अहवाल वर्षात मोठ्या प्रमाणात माहिती पुरविण्यात आली.

Vast amount of data was provided to the Vetan Sudhar Samiti & central government appointed consultant ATKearney during the year.

८.१७ सन २०१६-१७ या वर्षात संकलन व पृःथकरण करुन सादर केलेली माहिती

मध्यवर्ती कार्यालयाकडुन विविध दशदिन, मासिक विश्लेषणात्मक टिपण्या तयार केल्या जातात. अहवाल वर्षात व्यवस्थापनास सादर केलेल्या विश्लेषणात्मक माहितीचा तपशील पुढील प्रमाणे आहे.

i) दशदिन चालनिय अहवालाचे पृथ:करण
ii) दशदिन वाहन स्थितीचे पृथ:करण
iii) दिपावली हंगाम - लवचिक भाडे आकारणीचा परिणाम
iv) वयोमानानुसार साध्या वाहनांचे प्रति दहा लिटर डिझेलमागे कि.मी.चे प्रमाण.
v) मासिक चालन अहवालावर विश्लेषणात्मक टिप्पणी

8.17 Information during the year 2016-17 Collected and Analysed.

The Central Office turns out several analytical data outputs by way of 10 days, monthly notes. Details of analytical notes submitted to the management during the year are as under.

i) 10 Days Operational Report Notes
ii) 10 days Vehicle Position Notes
iii) Diwali Operation -Impact of Flexible Fare
iv) Age wise KPTL of Ordinary Vehicles
v) Analytical Note on Monthly Operational Review

८.१८ कामकाजात आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर

सांख्यिकी शाखेस माहिती संकलीत करुन विहित तारखांना व्यवस्थापनास सादर करावी लागते. माहितीचे व्यवस्थापनामधील महत्व विचारात घेता, आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करुन जलद गतीने माहिती व्यवस्थापनास सादर करण्याच्या दृष्टीने माहितीचे आदान-प्रदान क्लाउड स्टोरेज मार्फत करण्याचा निर्णय सांख्यिकी शाखेने घेतला. सदरची पध्दत यशस्वी होण्यासाठी विविध अहवालांचे डिझाईन तयार करुन क्लाउड स्टोरेजवर अपलोड करण्यात आले. सदर प्रणालीमुळे आगारनिहाय दैनिक व दशदिन वाहतूक अहवाल अतिशय जलद गतीने व्यवस्थापनास सादर करण्यात येतो.

8.18 Use of Advanced Technology in working

Statistical Branch has to submit compiled information on scheduled dates to the management. Considering the importance of MIS & requirement of faster deliverance, Statistical Branch decided to collect & transfer data through the cloud storage. To make this happen , formats of various reports were designed & uploaded on the cloud storage. Because of cloud storage- Daily & 10 Days operational reports are submitted to the management speedily.

या व्यतिरीक्त दशदिन अखेरची वाहन स्थिती,मध्यवर्ती कार्यशाळांचा दशदिन वाहन उत्पादन अहवाल, २० कलमी अहवाल, अंदाजपत्रक, केपिटीएल, मार्गबंद वाहनांची माहिती,मासिक कार्यचालन अहवालातील ७० विवरणपत्रे या सर्व माहितीचे संकलन क्लाउड स्टोरेज मार्फत करण्यात येते.

तसेच सर्व खाते व घटक प्रमुखांना सर्व सांख्यिकी अहवाल ई-मेल द्वारे पाठविण्यात येतात. त्याचप्रमाणे सांख्यिकी शाखेच्या विभागीय व मध्यवर्ती स्तरावरील सर्व पत्रव्यवहार ई-मेल द्वारे करण्यात येतो व अशा रितीने सांख्यिकी शाखेच्या अंर्तगत व्यवहारात ''कागद विरहीत'' कार्यपध्दती अमलांत आणण्यात आली आहे.

खालील नमूद एमएस-एक्सल फॉक्स-प्रो/डीबेसवर आधारित in-house संगणकीय प्रणाली विकसीत करुन मध्यवर्ती स्तरावरुन प्रदेशांना व विभागांना देण्यात आलेल्या आहेत.

१) वार्षिक वाहन ताफा गणना
२) नवीन व पुन:स्तरित टायर किमी प्रणाली
३) मासिक कार्यचालन अहवाल
४) दशदिन वाहन स्थिती संकलन प्रणाली
५) विभाग व प्रदेशासाठी २० कलमी प्रणाली

८.१९ भौगोलिक माहिती प्रणाली वेबसाईट

महामंडळाची भौगोलिक माहिती तंत्रज्ञानावर आधारीत वेबसाईट सांख्यिकी शाखेने मे. रिध्दी मॅनेजमेंट सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड, कोलकत्ता यांचे सहयोगाने विना मोबदला विकसित करुन घेण्यात आली आहे.सदरची प्रणाली जानेवारी २०१४ पासुन कार्यरत आहे व कार्यचालनाचा आढावा घेण्यासाठी महामंडळातंर्गत वापर करण्यात येतो. सदरची प्रणाली कार्यान्वित करणारे महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ हे देशातील राज्य उपक्रमापैकी एकमेव महामंडळ आहे. सदर वेबसाइटची लिंक www.msrtc.indiagis.org आहे.

भौगोलिक माहिती तंत्रज्ञानावर आधारीत वेबसाईट मध्ये विभागामार्फत माहिती भरण्यात येते व त्याचे ऑनलाईन विश्लेषण करण्यात येते. त्यामुळे प्रत्येक स्तरावर माहिती जलदरित्या उपलब्ध होत असुन जलद निर्णय घेण्यास उपयोगाचे ठरलेले आहे.

Additional reports such as 10 Days vehicle position, 10 Days production report of Central Workshops, 20 Point report ,Budget, KPTL, Off road Vehicle Position, 70 statements of Monthly Operational Report are compiled through cloud storage.

All statistical reports are sent through Email to Departmental & Unit heads. Also, correspondence between all units of statistical branch i.e. amongst Division & Central office is done by Email , which resulted in "Paperless System" in the working of Statistical Branch.

Following MS-Excel and foxpro/dbase utilities are developed in-house at Central level & given to the regions and divisions.

1) Annual Vehicle Census
2) New & Retread tyre km Utility
3) Monthly Operational review
4) 10 Days vehicle position system
5) 20 Point Utility for Divisions/Regions

8 8.19 Geographical Information System Website

MSRTC's GIS based website is developed by Statistical Branch in collaboration with M/s. Ridhi Management Services, Kolkata free of cost. Website is in operation since January 2014 and being used as a internal performance monitoring tool . MSRTC is the first STU in India to develop GIS based statistical information system.The URL link of this system is www.msrtc.indiagis.org.

GIS website is developed wherein data is uploaded by division & analysis part is done online. It has hepled in fast availability of data at every level for quicker decision making.

उपरोक्त नमूद थिमॅटिक व व्हीझ मॅप्स भौगोलिक माहिती प्रणालीत उपलब्ध करुन देण्यात आलेले आहे.

१) दशदिन वाहतूक अहवाल
२) दशदिन वाहन स्थिती
३) मध्यवर्ती कार्यशााळांचा दशदिन वाहन उत्पादन अहवाल
४) महामंडळाचे व विभागाचे १२ निवडक मापनघटक
५) फलनिष्पत्ती मापदंड मधील ४२ मापनघटके.

Following Thematic & Whiz maps are made available in GIS system

1) 10 Days Operational report
2) 10 Days Vehicle position
3) 10 Days Production report of CW's
4) 12 selected parameters for Corporation & Division.
5) 42 Parameters of Performance Indicator.

२०१६-१७ मध्ये भौगोलिक माहिती प्रणालीमधे केलेले बदल/वाढ

१) JAVA वरुन HTMLमध्ये रुपांतर
२) २० कलमी, २० कलमी (भाडेतत्वावरिल वाहने), अंदाजपत्रक मुल्यमापन - महामंडळाचे ,कोणत्याही प्रदेशांचे व विभागाचे २० कलमी,अंदाजपत्रक मुल्यमापन डाउनलोड करता येते.
३) खालील ४ अहवाल समाविष्ट करण्यात आले -
i> कारणनिहाय र किमी ii> कारणनिहाय अतिकालीन भत्ता iii> सेवानिहाय चालनिय आढावा iv> कारणनिहाय ब्रेकडाउन व पासेस

GIS Modification/ Additions done in 2016-17

1) Switchover from JAVA to HTML
2) 20 Point/ 20 Point-Hired/ Budget Evaluation - 20 Point & budget evaluation of Corporation or any Region/ Divisions can be downloaded.
3) Following 4 reports are added -
i> Causewise Cancellation ii> Causewise Overtime Hours iii> Servicewise Operations iv> Causewise Breakdown & Passes

GIS- भविष्यातील योजना

१) वाहनांचे प्रति 10 किमी डिझेलचे प्रमाण पाहण्यासाठी व्हेईकल मॉनिटरींग प्रणाली.
२) GIS-घटकनिहाय तुलनात्मक विश्लेषण करण्यासाठी डॅशबोर्ड

GIS- Future Plan

1) Vehicle Monitoring System for monitoring vehiclewise KPTL.
2) GIS- Dashboard for Unit wise comparative Analysis

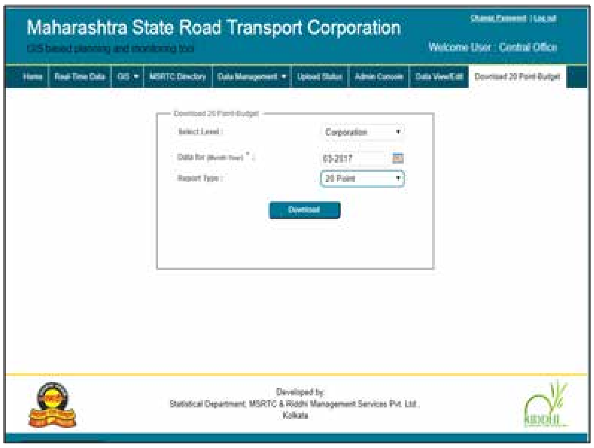

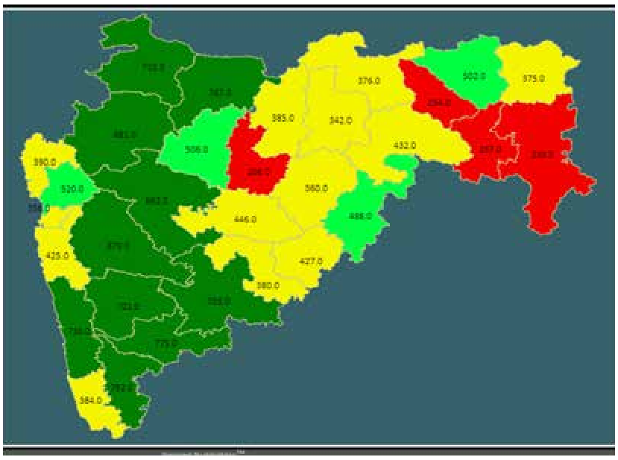

(फ) जनसंपर्क शाखा

८.२० महामंडळाची प्रतिमा जनमानसात उंचावण्यासाठी जनसंपर्क शाखा महत्वाची भूमिका बजावते. प्रवासी जनतेशी सलोख्याचे आणि सौहार्दाचे संबंध निर्माण करण्यासाठी ''जनसंपर्क'' हा महत्वाचा दुवा आहे. प्रवाशांशी तसेच प्रसार माध्यमांशी मधुर संबंध प्रस्थापित करणे, प्रचार साहित्य छापणे ,महत्वाच्या कार्यक्रमांचे आयोजन करणे ही जनसंपर्क शाखेची महत्वाची कामे आहेत. महामंडळाच्या जाहिराती प्रसिध्द करणे, तसेच महामंडळाच्या विविध कार्यक्रमांना व्यापक प्रसिध्दी देण्याची जबाबदारीही जनसंपर्क शाखा पार पाडते.

८.२१ प्रसिध्दी

जनमानसातील महामंडळाची प्रतिमा उंचावण्यासाठी तसेच जनतेशी मधुर संबंध प्रस्थापित करण्यासाठी प्रसिध्दी माध्यमांचा वापर केला जातो. महामंडळाव्दारे राबविल्या जाणाऱ्या उपक्रमांची तसेच विविध सुविधांची माहिती विविध प्रसिध्दी माध्यमांद्वारे जनतेस दिली जाते. सन अहवाल वर्षात ४७ प्रसिध्दी पत्रकाद्वारे अशी माहिती देण्यात आली. या व्यतिरीक्त बसेसवरील जाहिरातींच्या द्वारे प्रसिध्दी मोहिम राबविण्यात आली.

महामंडळातर्फे राबविण्यांत आलेल्या सुरक्षितता मोहिमेनिमित्त भिंतीपत्रके, स्टिकर्स, आवाहन पत्रके इ.प्रचार साहित्य तयार करण्यात आले. तसेच , महामंडळाचे नाविण्यपूर्ण उपक्रम जसे अनुदानित दरात न्याहारी, वाय-फाय प्रणालीद्वारे विनामुल्य मनोरंजन यांची प्रसिध्दी पत्रके तयार करण्यात आली.

८.२२ अति महत्वाच्या व्यक्तींच्या भेटी

शिष्टाचाराचा भाग म्हणून महामंडळास भेट देणाऱ्या अति महत्वाच्या व्यक्तींचा पाहुणचार जनसंपर्क शाखेतर्फे केला जातो. देशातील विविध राज्य परिवहन महामंडळातील मान्यवरांनी मध्यवर्ती कार्यालयास भेट दिली.

(F) Public Relations Branch

8.20 The Public Relations Branch plays an important role in projecting the image of the Corporation. It is a vital link between the Public and the Corporation. Maintaining good relations with Media and passengers, printing of informative material are some of its main functions. The responsibility of releasing advertisements in print media, arrangement of various functions & its coverage is also shouldered by the Public Relations Branch .

8.21 Publicity

During the year ,47 Press notes highlighting the various achievements, innovations, events, activities, services, schemes etc. of the Corporation were issued. Wide coverage was arranged for the activities and programmes of the Corporation through print and electronic media. Beside this, campaign was also arranged through outdoor media i.e. buses hoardings.

Publicity materials such as posters, stickers, pamphlets,banners etc.are prepared and displayed for road safety drive as well as for various innovative corporation schemes such as Breakfast at subsidized rates, free entertainment through Wi-Fi system,

8.22 Visit of Dignitaries

As a part of protocol, arrangements for the visits of the dignitaries are handled by Public Relation branch. Dignitaries from various State Road Transport Undertakings visited Central office.

८.२३ उद्घाटन समारंभ

दि. १ जुन २०१६ रोजी एसटीचा ६८ वा वर्धापन दिन **'परिवहन दिन '** म्हणुन साजरा करण्यात आला.

तसेच दिनांक २७ फेब्रुवारी २०१७ रोजी महामंडळातर्फे "**मराठी भाषा गौरव दिन**" साजरा करण्यात आला.

महामंडळाच्या नुतन वास्तुंचे उद्घाटन समारंभ जनसंपर्क शाखेमार्फत आयोजित केले जातात. या अहवाल वर्षात उद्घाटन झालेल्या वास्तुंचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे:

8.23 Inauguration Ceremonies

68th Vardhapan Din was celebrated in MSRTC as a "Parivahan Din " on 1st June 2016.

Further, "Marathi Bhasha Gaurav Din " was celebrated on 27the February 2017.

Inaugurations of new buildings built by corporation are handled by Public Relation branch. The details of inaugurations held during the year are as under:

अ.क्र.Sr.No.	दिनांक / Date	विभाग / Division	उद्घाटन / Inauguration
1	28.03.2017	चंद्रपूर / Chandrapur	बल्लारपूर बसस्थानक भूमिपुजन / Ballarpur Bus Stand Bhumi Pujan

महामंडळाच्या कामकाजाबाबत
सर्वसाधारण आकडेवारी,
नफा - तोटा पत्रक
आणि
ताळेबंद दर्शविणारी परिशिष्टे

ANNEXURES INDICATING

GENERAL STATISTICS,
PROFIT & LOSS ACCOUNT
AND
BALANCE SHEET
OF THE CORPORATION

परिशिष्ट - १ मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांची स्थिती दर्शविणाया म.रा.मा.प.महामंडळातील कर्मचारीवर्गाची ३१ मार्च २०१७ रोजीची स्थिती
Annexure- I Staff Position of the Corporation indicating Employment of Backward Class as on 31st March 2017

वर्ग / Class	३१.०३.१६ रोजी संख्या / Strength as on 31-03-16			२०१६-१७ मध्ये नियुक्त करण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांची संख्या / Employees appointed during the year 2016-17			३१.०३.१७ रोजीची स्थिती / Strength as on 31-03-17	
	मागासवर्गीय/ Backward	इतर / Others	एकूण (२+३) Total (2 + 3)	मागासवर्गीय/ Backward	इतर / Others	एकूण (५+६)/ Total (5 + 6)	अनुसूचित जाती / Scheduled Caste	अनुसूचित जमाती / Scheduled Tribes
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
I	31	45	76	0	0	0	13	6
II	246	220	466	0	0	0	67	32
III	45537	48588	94125	983	1091	2074	10839	7269
IV	5783	5229	11012	53	90	143	1449	861
Total	**51597**	**54082**	**105679**	**1036**	**1181**	**2217**	**12368**	**8168**

परिशिष्ट - १

Annexure - I

३१ मार्च २०१७ रोजी महामंडळातील एकूण कर्मचाऱ्यांच्या तुलनेत
% EMPLOYMENT OF BACKWARD CLASS EMPLOYEES TO

वर्ग / Class	३१.०३.१६ रोजी एकूण (रकाना २ ची रकाना ४ शी टक्केवारी)/ Overall 31.03.16 (% of Col.2 to Col.4)	सरळ सेवा भरती एकूण (रकाना ५ ची रकाना ७ शी टक्केवारी)/ New Recruitment (% of Col.5 to Col. 7)	अनुसूचित जाती (रकाना ८ ची रकाना १९ शी टक्केवारी) / Scheduled Caste (% of Col. 8 to Col,19)	अनुसूचित जमाती (रकाना ९ ची रकाना १९ शी टक्केवारी) / Scheduled Tribes (% of Col. 9 to Col. 19)	विमुक्त जाती -अ (रकाना १० ची रकाना १९ शी टक्केवारी) / Denotified Caste - A (% of Col.10 to Col. 19)	भटक्या जमाती -ब (रकाना ११ ची रकाना १९ शी टक्केवारी)/ Nomadic Tribes - B (% of Col.11 to Col. 19)	भटक्या जमाती -क (रकाना १२ ची रकाना १९ शी टक्केवारी) / Nomadic Tribes - C (% of Col.12 to Col. 19)	भटक्या जमाती -ड (रकाना १३ ची रकाना १९ शी टक्केवारी) / Nomadic Tribes-D (% of Col. 13 to Col. 19)
	20	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**	**26**	**27**
I	40.79	0.00	14.29	6.59	1.10	8.79	2.20	0.00
II	52.79	0.00	13.84	6.61	3.51	4.75	2.89	3.10
III	48.38	47.40	11.79	7.91	2.79	2.57	3.74	2.41
IV	52.52	37.06	13.72	8.15	3.05	2.64	3.50	2.13
Total	**48.82**	**46.73**	**12.00**	**7.93**	**2.82**	**2.60**	**3.71**	**2.38**

परिशिष्ट - १ मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांची स्थिती दर्शविणाया म.रा.मा.प.महामंडळातील कर्मचारीवर्गाची ३१ मार्च २०१७

Annexure- I Staff Position of the Corporation indicating Employment of Backward Class as on 31st March 2017

३१.०३.२०१७ रोजीची स्थिती / Strength as on 31.03.2017

विमुक्त जाती-अ / Denotified Tribes -A	भटक्या जमाती-ब / Nomadic Tribes -B	भटक्या जमाती - क / Nomadic Tribes - C	भटक्या जमाती - ड / Nomadic Tribes - D	विमुक्त व भटक्या जाती - एकूण / Denotified Caste & Nomadic Tribes - Total	विशेष मागास प्रवर्ग / Special Back-ward Class	इतर मागासवर्ग / Other Back-ward Caste	एकूण मागासवर्गीय (रकाना ८, ९, १४ ते १६) / Total Backward (Col. 8,9,14 to 16)	इतर / Others	एकूण (रकाना १७ व १८) / Total (Col. 17 & 18)
10	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**
1	8	2	0	11	2	7	39	52	91
17	23	14	15	69	11	76	255	229	484
2563	2366	3439	2213	10581	2041	12994	43724	48181	91905
322	279	370	225	1196	229	1818	5553	5010	10563
2903	**2676**	**3825**	**2453**	**11857**	**2283**	**14895**	**49571**	**53472**	**103043**

मागासवर्गीय कर्मचायांची टक्केवारी

TOTAL STAFF OF THE CORPORATION AS ON 31st MARCH 2017

विमुक्त जाती व भटक्या जमाती -(रकाना १४ ची रकाना १९ शी टक्केवारी) / Denotified Caste & Nomadic Tribes - Total (% of Col.14 to Col.19)	विशेष मागास प्रवर्ग (रकाना १५ ची रकाना १९ शी टक्केवारी)/ Special Backward Class (% of Col.15 to Col.19)	इतर मागासवर्ग (रकाना १६ ची रकाना १९ शी टक्केवारी)/ Other Backward Caste (% of Col. 16 to Col. 19)	एकूण (रकाना १७ ची रकाना १९ शी टक्केवारी) / Total (% of Col . 17 to Col. 19)
28	**29**	**30**	**.**
12.09	2.20	7.69	42.86
14.26	2.27	15.70	52.69
11.51	2.22	14.14	47.58
11.32	2.17	17.21	52.57
11.51	**2.22**	**14.46**	**48.11**

परिशिष्ट - २ / **ANNEXURE - II** **सर्वसाधारण आकडेवारी / GENERAL STATISTICS**

अ.क्र./ Sr.No.	बाबी / Item		औरंगाबाद/ Aurangabad 2015-16	औरंगाबाद/ Aurangabad 2016-17	मुंबई/ Mumbai 2015-16	मुंबई/ Mumbai 2016-17
A	**३१ मार्च रोजीची स्थिती / Position as on 31 st March**					
1	नियतांची संख्या / No. of Schedules		2777	2908	2890	2805
2	कर्मचारी संख्याबळ / Staff Strength					
	अ. विभाग व प्रादेशिक कार्यालय /A. Divisional & Regional Office		18449	18476	19822	18196
	ब. एकूण / B. Total					
3	अ. प्रति मार्गस्थ वाहनामागे कर्मचारी वर्ग / A.Staff per On Road Bus		6.19	6.06	6.49	6.21
	ब. एकूण / B. Total					
4	आगारांची संख्या / No. of Depots		47	47	45	45
5	मार्गांची संख्या / No. of Routes		2568	2717	3968	3782
6	मार्गाचे एकूण कि.मी.(लाखात) /Route Kms. (in Lakh)		2.60	2.61	2.86	2.56
7	मार्गाची सरासरी लांबी (कि.मी. मध्ये)/Average Route Length(in Kms)		101.25	96.06	72.08	67.69
8	चालनीय बसेसची संख्या /No. of Operational buses held		3354	3389	3394	3341
B	**कार्यचालन फलनिष्पत्ती /Operational Performance**					
1	सरासरी चालविलेली नियते/ Average No. of Schedules operated		2759	2800	2896	2763
2	सार्थ कि.मी.(लाखात) / Effective Kms.(in Lakh)	(स्वतःची वाहनाचे)/ (Own Vehicles)	3956.67	3985.09	3540.68	3272.87
		(भाडेतत्वा वरील वाहनाचे)/(Hired Vehicles)	11.69	8.75	24.84	16.61
		(एकूण) / (Total)	3968.36	3993.84	3565.52	3289.48
3	वाहतूक उत्पन्न (‘ कोटीत) / Traffic Receipt (₹ in Crore) (Based on MIS)	(सवलत रक्कम वगळून)/ (Excluding Value of Concession)	1025.34	1002.62	1074.84	972.88
		(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ (Including Value of Concession)	1368.94	1321.85	1235.44	1127.06
4	प्रति कि.मी.वाहतूक उत्पन्न (₹)/ Earning per Km. (in ₹) (Based on MIS)	(सवलत रक्कम वगळून)/ (Excluding Value of Concession)	25.84	25.10	30.15	29.58
		(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ (Including Value of Concession)	34.50	33.10	34.65	34.26
5	भारमानाची टक्केवारी / % Load Factor (Based on MIS)	(सवलत रक्कम वगळून)/ (Excluding Value of Concession)	54.27	53.12	60.20	59.38
		(सवलत रक्कम समाविष्ट करुन)/ (Including Value of Concession)	72.45	69.93	69.06	68.71
6	**सवलत रक्कम समाविष्ट करुन मापन घटक/ Parameters including Value of Concession**					
i	प्रवासी किमी (कोटीत)/ Passenger Km (in Crore)		1253.82	1204.87	1073.58	979.54
ii	प्रवाशांनी प्रवास केलेले सरासरी अंतर (कि.मी.मध्ये) / Average Distance travelled by passenger (in Kms.)		31.75	30.50	22.35	21.64
iii	प्रत्येक प्रवाशामागे प्रवासी वाहतूक उत्पन्न (₹) / Average Earning per passenger during the year (₹)		34.67	33.46	25.72	24.90
iv	प्रति दिन प्रति मार्गस्थ बसमागे उत्पन्न (₹)/ Traffic earning per on road vehicle per day (₹)		12591	11886	11086	10530

परिशिष्ट - २ / ANNEXURE - II **सर्वसाधारण आकडेवारी / GENERAL STATISTICS**

नागपूर/ Nagpur		पुणे/ Pune		नाशिक/ Nashik		अमरावती/ Amravati		महामंडळ / Corporation	
2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
1672	1724	3892	3929	3092	3159	1597	1650	15920	16175
9586	9414	25104	24025	19779	19917	10611	10828	103351	100856
								105679	103043
5.53	5.48	5.96	5.80	5.95	6.00	6.31	6.48	6.49	6.24
								6.22	6.12
26	26	55	55	44	44	33	33	250	250
1710	1677	4670	4727	3970	4030	1820	1832	18706	18765
1.53	1.51	3.25	3.21	2.42	2.40	1.47	1.48	14.14	13.78
89.47	90.04	69.59	67.91	60.96	59.55	80.77	80.79	75.60	73.44
1894	1889	4411	4357	3506	3623	1855	1845	18552	18634
1588	1608	3866	3821	3002	3038	1553	1555	15664	15585
2169.14	2130.07	5127.89	5106.95	3999.40	3993.46	2113.67	2113.14	20907.45	20601.58
0.00	0.00	59.37	32.05	3.03	2.18	0.00	0.00	98.93	59.59
2169.14	2130.07	5187.26	5139.00	4002.43	3995.64	2113.67	2113.14	21006.38	20661.17
540.01	517.88	1456.86	1401.46	1051.18	1009.12	531.96	515.97	5680.19	5419.94
677.81	663.02	1760.72	1704.62	1361.91	1325.14	701.45	688.15	7106.27	6829.84
24.90	24.31	28.09	27.27	26.26	25.26	25.17	24.42	27.04	26.23
31.25	31.13	33.94	33.17	34.03	33.16	33.19	32.57	33.83	33.06
53.09	52.11	56.58	55.87	54.74	53.03	52.78	52.10	55.71	54.63
66.65	66.77	68.12	67.75	70.80	69.54	69.67	69.53	69.60	68.75
630.48	616.94	1536.04	1498.43	1246.55	1215.04	651.62	642.65	6392.10	6157.27
25.23	24.05	24.87	24.74	25.38	24.19	29.33	27.76	26.03	25.20
27.13	25.84	28.51	28.14	27.72	26.38	31.57	29.72	28.93	27.95
10709	10574	11460	11266	11228	10933	11422	11281	11466	11115

परिशिष्ट - २ / ANNEXURE - II **सर्वसाधारण आकडेवारी / GENERAL STATISTICS**

अ.क्र./ Sr.No.	बाबी / Item		औरंगाबाद/ Aurangabad		मुंबई/ Mumbai	
			2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
7	**चालक / वाहक वापर / Crew Utilisation**					
	अ. सरासरी प्रत्यक्ष काम (तास व मिनिटे)/ A. Average Steering Duty (Hrs.& Mts.)		6.22	6.24	6.44	6.41
	ब. सरासरी विस्तारीत काम (तास व मिनिटे)/ B. Average Spreadover Duty (Hrs. & Mts.)		7.23	7.25	7.45	7.43
	क. सरासरी चालक / वाहक काम (कि.मी.मध्ये)/ C. Average Crew Duty (in Kms.)		233.9	232.0	190.6	186.0
8	**वक्तशीरपणाची टक्केवारी / Percentage Punctuality**					
	अ. निर्गमन / A. Departure		96.65	96.61	97.84	97.68
	ब. आगमन / B. Arrival		97.45	97.36	97.27	96.90
9	रद्द कि.मी ची टक्केवारी / % Cancelled Kms		2.84	2.43	2.39	3.10
10	वाहन वापर(कि.मी.मध्ये)/ Vehicle Utilisation (in Kms.)	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	363.52	358.75	318.09	306.63
		(भाडेतत्वावरील वाहने)/(Hired Vehicles)	662.65	662.23	575.65	563.20
		(एकूण) / (Total)	**364.00**	**359.11**	**319.08**	**307.34**
11	वाहन ताफ्याच्या वापराची टक्केवारी/% Fleet Utilisation	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	92.95	89.64	90.18	85.80
		(एकूण) / (Total)	**92.96**	**89.65**	**90.21**	**85.84**
12	**१. अपघाताची संख्या / 1. No. of Accidents**					
	मरणांतिक / Fatal	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	65	64	67	64
		(एकूण) / (Total)	65	65	69	65
	गंभीर / Major	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	352	399	513	415
		(एकूण) / (Total)	352	399	514	416
	किरकोळ / Minor	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	69	79	178	126
		(एकूण) / (Total)	69	79	178	126
	एकूण / Total	(स्वतःची वाहनाचे)/(Own Vehicles)	486	542	758	605
		(एकूण) / (Total)	486	543	761	607
	२.प्रति लाख कि.मी.मागे अपघाताचे प्रमाण /2.Rate of Accident per Lakh Km	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	0.12	0.14	0.21	0.18
		(एकूण) / (Total)	0.12	0.14	0.21	0.18
13	बिघाडांची संख्या /No. of Breakdowns	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	9689	11770	13538	13732
		(एकूण) / (Total)	9700	11783	13579	13782
	दर १०,००० कि.मी.मागे बिघाडांचे प्रमाण /Rate of breakdowns per 10,000 Kms.	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	0.24	0.30	0.38	0.42
		(एकूण) / (Total)	0.24	0.30	0.38	0.42
14	प्रति १० लिटर मागे कि.मी. / Kms Per Ten Litre (HSD)	(स्वतःची वाहने) /(Own Vehicles)	50.08	50.10	43.16	43.06
		(भाडेतत्वावरील वाहने)/(Hired Vehicles)	30.44	30.94	29.67	28.92
		(एकूण) / (Total)	49.99	50.04	43.02	42.95

परिशिष्ट - २ / ANNEXURE - II

सर्वसाधारण आकडेवारी / GENERAL STATISTICS

नागपूर/ Nagpur		पुणे/ Pune		नाशिक/ Nashik		अमरावती/ Amravati		महामंडळ / Corporation	
2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
6.50	6.48	6.48	6.46	6.43	6.46	6.18	6.23	6.39	7.06
7.57	7.54	7.50	7.47	7.33	7.33	7.17	7.12	7.38	7.37
241.1	236.0	213.6	211.5	208.9	209.7	217.9	217.3	214.8	213.0
96.08	96.06	97.55	97.86	98.38	96.89	95.63	95.61	97.33	97.09
95.14	95.20	98.32	98.49	98.67	96.58	96.47	96.49	97.17	97.60
3.77	3.84	3.97	3.37	2.28	2.16	5.67	5.15	3.33	3.15
341.77	339.72	335.08	338.82	328.97	329.58	343.25	346.41	337.32	335.85
-	-	583.08	556.10	559.37	615.73	-		588.86	573.65
341.77	**339.72**	**336.72**	**339.65**	**329.07**	**329.66**	**343.25**	**346.41**	**338.00**	**336.25**
90.76	89.82	92.55	93.87	92.76	92.22	90.20	89.55	91.70	89.96
90.76	**89.82**	**92.59**	**93.89**	**92.76**	**92.22**	**90.20**	**89.55**	**91.72**	**89.97**
38	37	89	67	72	64	33	35	364	331
38	37	92	77	72	64	33	35	369	343
201	169	450	442	391	402	162	135	2069	1962
201	169	451	443	392	402	162	135	2072	1964
54	44	59	85	61	78	55	61	476	473
54	44	62	76	61	79	55	61	479	465
293	250	598	594	524	544	250	231	2909	2766
293	250	605	596	525	545	250	231	2920	2772
0.14	0.12	0.12	0.12	0.13	0.14	0.12	0.11	0.14	0.13
0.14	0.12	0.12	0.12	0.13	0.14	0.12	0.11	0.14	0.13
5121	6194	15405	15135	7889	8559	6712	6118	58354	61508
5121	6194	15685	15279	7892	8559	6712	6118	58689	61715
0.24	0.29	0.30	0.30	0.20	0.21	0.32	0.29	0.28	0.30
0.24	0.29	0.30	0.30	0.20	0.21	0.32	0.29	0.28	0.30
53.57	53.17	46.53	46.35	47.81	47.79	49.90	50.02	47.77	47.74
0.00	0.00	28.84	28.67	29.39	28.71	0.00	0.00	29.24	29.05
53.57	53.17	46.21	46.18	47.79	42.77	49.90	50.02	47.62	47.65

परिशिष्ट - २ / ANNEXURE - II सर्वसाधारण आकडेवारी / GENERAL STATISTICS

अ.क्र./ Sr.No.	बाबी / Item		औरंगाबाद/ Aurangabad		मुंबई/ Mumbai	
			2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
15	प्रति १०किलो सीएनजी मागे कि.मी. / Kms Per Ten Kilo CNG				37.53	38.97
16	प्रति लिटर मागे कि.मी.प्रमाण (इंजिन तेल) / Kms Per Litre (Engine Oil)	(स्वतःची वाहने) / (Own Vehicles)	2306	2421	1854	1994
17	प्रति लिटर मागे कि.मी.प्रमाण (इंजिन तेल टॉप अप) / Kms Per Litre (Engine Oil Top Up)	(स्वतःची वाहने) / (Own Vehicles)	5776	6143	4242	4729
18	प्रति लाख कि.मी.मागे टायर्सचा खप /Rate of Tyre Consumed per Lakh kms.					
	अ. नवीन / A.New	(स्वतःची वाहने) / (Own Vehicles)	5.15	4.99	5.11	4.91
	ब. पुनःस्तरीत /B. Retreaded	(स्वतःची वाहने) / (Own Vehicles)	11.19	11.42	12.56	12.33
19	प्रति लाख कि.मी. मागे स्प्रिंग खप/ Rate of Spring Consumption per Lakh kms. (in Kgs.)	(स्वतःची वाहने) / (Own Vehicles)	188	175	124	146
20	नवीन टायरचे सरासरी कि.मी/Average Kms. of New Tyres					
	अ. नायलॉन / A.Nylon		40793	42424	35813	40834
	ब.रेडियल / B. Radial		56480	54243	54173	50772
	क. एकूण / C.Total		47841	48604	42778	46004
21	पुनःस्तरीतटायरचे सरासरीकि.मी./AverageKms.ofRetreadedTyres		33792	32886	31034	31576
22	नवीन टायर्सची पुनःस्तरणाची टक्केवारी/% Retreadibility of New Tyres					
	अ. नायलॉन / A.Nylon		98.39	98.87	98.58	98.47
	ब.रेडियल / B. Radial		98.94	97.60	97.43	96.94
	क. एकूण / C.Total		98.64	98.21	98.15	97.63
23	पुनःस्तरीत टायर्सची पुनःस्तरणाची टक्केवारी / % Retreadibility of Retreaded Tyres		69.05	70.29	77.60	77.69
24	पुनःस्तरीकरण घटक / Retreadibility Factor		1.92	2.03	2.28	2.25
C	**मूलभूत मापन घटक / Basic Parameters**					
1	स्थुल कि.मी.(लाखात) / Gross Kms. (in Lakh)		3992.88	4020.59	3608.05	3332.21
2	व्यर्थ कि.मी.(लाखात) / Dead Kms. (in Lakh)		24.52	26.75	42.53	42.73
3	व्यर्थ कि.मी.ची सार्थ कि.मी.शी टक्केवारी/% of Dead kms.to effective kms.		0.62	0.67	1.19	1.30
4	नियत कि.मी.(लाखात) / Scheduled Kms. (in Lakh)		3880.40	3880.43	3518.61	3269.38
5	र कि.मी (लाखात) / Cancelled Kms (in Lakh)		110.08	94.14	84.21	101.37
6	बसेसची वर्षातील सरासरी संख्या / Average No. of buses held during the year		3204	3399	3384	3416
7	दररोज मार्गावर असणाया सरासरी बसेसची संख्या / Average No.of buses on road per day		2979	3047	3053	2932
8	सरासरी आसन क्षमता / Avearge seating capacity		43.61	43.14	43.60	43.34
9	वर्षात तरतूद केलेले आसन कि.मी. (कोटीत) / Seat Kms. offered during the year (in Crore)		1730.60	1722.94	1554.57	1425.66
10	वाहतूक केलेल्या प्रवाशांची संख्या (लाखात) / No.of passengers carried (in Lakh)		3948.87	3950.97	4802.64	4525.74

नागपूर/ Nagpur		पुणे/ Pune		नाशिक/ Nashik		अमरावती/ Amravati		महामंडळ / Corporation	
2015-16	**2016-17**	**2015-16**	**2016-17**	**2015-16**	**2016-17**	**2015-16**	**2016-17**	**2015-16**	**2016-17**
								37.53	38.97
1546	1757	1496	1649	1932	2036	1582	1761	1763	1915
5339	6501	5077	5793	5886	6489	5520	6515	5228	5902
4.56	4.29	4.63	4.42	4.46	4.20	5.26	4.80	4.83	4.59
8.25	8.61	9.29	8.91	9.53	9.08	11.24	11.52	10.34	10.21
45	42	74	64	107	99	101	78	110	104
39183	42126	43670	46211	46629	48759	41252	44871	41381	44241
62696	58664	61134	60111	65020	59988	54882	54151	58881	56298
51798	52075	50595	52839	53646	55210	47663	50514	48803	50775
41988	41741	39608	40258	43022	42267	36905	36647	36941	36845
98.72	98.68	99.10	99.19	99.29	99.16	99.08	98.43	98.86	98.86
99.49	98.86	99.07	99.17	99.23	99.09	99.15	99.28	98.84	98.42
99.13	98.79	99.09	99.18	99.27	99.12	99.11	98.99	98.85	98.62
69.65	71.74	73.75	78.08	71.62	72.10	72.84	70.81	72.75	73.65
2.16	2.16	1.81	1.90	2.22	2.20	2.22	2.12	2.08	2.11
2183.64	2145.26	5228.90	5179.74	4036.63	4029.85	2125.59	2125.49	21175.69	20833.14
14.50	15.19	41.64	40.74	34.20	34.21	11.92	12.35	169.31	171.97
0.67	0.71	0.80	0.79	0.85	0.86	0.56	0.58	0.81	0.83
2182.81	2162.10	5091.35	5052.72	3881.51	3911.91	2167.27	2156.77	20721.95	20433.31
82.32	82.96	201.97	170.06	88.55	84.41	122.87	111.04	690.00	643.98
1911	1913	4546	4415	3582	3601	1865	1866	18514	18710
1734	1718	4209	4145	3323	3321	1682	1671	16981	16834
43.61	43.38	43.47	43.04	43.99	43.73	44.25	43.74	43.71	43.35
945.96	924.02	2254.90	2211.83	1760.67	1747.29	935.30	924.29	9181.89	8956.62
2498.81	2565.42	6175.79	6057.16	4912.46	5023.75	2221.97	2315.37	24560.54	24438.41

परिशिष्ट : ३ / Annexure - III

प्रवाशी तक्रारीं/Public Complaints

प्रवाशांच्या तक्रारींचे कारणनिहाय पृथःकरण /CAUSEWISE ANALYSIS OF PUBLIC COMPLAINTS

प्रदेश / Region	आलेल्या तक्रारींची एकूण संख्या / Number of Complaints received		
	प्रवासभाडे व परतावा / Fare & Refund		
	प्रवास भाडया संबंधी तक्रारी/ Complaints regarding fares	अयोग्य तिकिट देणे / Improper ticketing	सुट्टे पैसे परत न देणे / Change not paid back
1	2	3	4
औरंगाबाद / Aurangabad	6	7	14
मुंबई / Mumbai	10	27	18
नागपूर / Nagpur	1	12	10
पुणे / Pune	28	23	21
नाशिक / Nashik	17	7	13
अमरावती / Amravati	13	8	1
महामंडळ / Corporation	**75**	**84**	**77**

परिशिष्ट : ३ (पुढे चालू)/ Annexure - III (Contd.)

प्रदेश / Region	आलेल्या तक्रारींची एकूण संख्या / Number of Complaints received			
	सुखसोयी /Amenities			
	बसस्थानकावरील सोयी/ Facilities at bus station	स्वच्छता विषयक असमाधानकारक अपुया सोयी / Unsatisfactory inadequate sanitary condition	उपहारगृहे / Canteen	गैरवर्तन / Discourtesy
	10	11	12	13
औरंगाबाद / Aurangabad	2	3	0	51
मुंबई / Mumbai	16	11	2	439
नागपूर / Nagpur	0	1	0	55
पुणे / Pune	10	10	14	264
नाशिक / Nashik	13	6	0	73
अमरावती / Amravati	0	0	0	4
महामंडळ / Corporation	**41**	**31**	**16**	**886**

परिशिष्ट : तीन / Annexure - III

प्रवाशी तक्रारीं/Public Complaints

प्रवाशांच्या तक्रारींचे कारणनिहाय पृथ:करण / CAUSEWISE ANALYSIS OF PUBLIC COMPLAINTS

आलेल्या तक्रारींची एकूण संख्या / Number of Complaints received				
वाहतूक व्यवस्था / Traffic Operations				
वेळापत्रक / Time Table	अनियमित व वक्तशीर नसलेली वाहतूक व्यवस्था / Irregular and Un-punctual operations	बसमध्ये जागा न मिळणे / No Accomodations in the bus	बसची खराब स्थिती / Bad condition of the Bus	इतर / Others
5	**6**	**7**	**8**	**9**
3	22	0	1	123
45	136	109	37	173
7	20	20	6	85
21	66	163	27	15
8	76	67	7	90
12	8	9	9	46
96	**328**	**368**	**87**	**532**

परिशिष्ट : ३ (पुढे चालू)/ Annexure - III (Contd.)

ved

आलेल्या तक्रारींची एकूण संख्या / Number of Complaints received				
इतर / Others	एकूण / Total		प्रति लाख उतारुंमागे तक्रारींची संख्या/ No.of complaints per lakh passengers during	
	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17
14	**15**	**16**	**17**	**18**
33	370	265	0.09	0.07
36	1304	1,059	0.27	0.23
9	203	226	0.08	0.09
143	807	805	0.13	0.13
132	675	509	0.14	0.10
5	161	115	0.07	0.05
358	**3,520**	**2,979**	**0.14**	**0.12**

परिशिष्ट- ४ (अ) / ANNEXURE - IV (A)

३१ मार्च २०१७ रोजीच्या नोंदणी प्रमाणे चालनात असलेल्या वाहन ताफ्याची वय वर्षानुसार वर्गवारी / Classification Of Operational Fleet according to Vehicle Age (In Years) As on 31st March-2017

वाहनाचे वय (वर्षात)/ Vehicle Age (In Year)	बनावट / Make			एकूण / TOTAL
	TATA	LEYLAND	OTHER	
पर्यंत / Upto 1.00	512	267	18	797
1.00 ते / To 2.00	1129	627	50	1806
2.00 ते / To 3.00	371	305	0	676
3.00 ते / To 4.00	1018	591	0	1609
4.00 ते / To 5.00	1412	1571	0	2983
5.00 ते / To 6.00	1354	1476	12	2842
6.00 ते / To 7.00	1256	1331	13	2600
7.00 ते / To 8.00	736	1249	0	1985
8.00 ते / To 9.00	1448	305	0	1753
9.00 पेक्षा अधिक /Above 9.00	1053	507	0	1560
एकूण / TOTAL	**10289**	**8229**	**93**	**18611**

परिशिष्ट - ४ (ब) / ANNEXURE IV (B)

३१ मार्च २०१६ रोजीच्या प्रगत किलोमिटर नुसार चालनात असलेल्या वाहन ताफ्याची वर्गवारी / Classification Of Operational Fleet According To The Progressive Kms. As on 31st March-2017

प्रगत किलोमिटर (लाखात) / Progressive Kms (in Lakh)	बनावट / Make			एकूण / TOTAL
	TATA	LEYLAND	OTHER	
पर्यंत / Upto 1.00	360	16	15	391
1.00 ते / To 2.00	378	410	21	809
2.00 ते / To 3.00	832	429	9	1270
3.00 ते / To 4.00	695	270	23	988
4.00 ते / To 5.00	700	409	0	1109
5.00 ते / To 6.00	1149	660	0	1809
6.00 ते / To 7.00	1463	1379	0	2842
7.00 ते / To 8.00	1019	1621	0	2640
8.00 ते / To 9.00	1068	1386	2	2456
9.00 पेक्षा अधिक /Above 9.00	2625	1649	23	4297
एकूण / TOTAL	**10289**	**8229**	**93**	**18611**

परिशिष्ट -५

Annexure - V

महाराष्ट्र राज्य मार्ग

MAHARASHTRA STATE ROAD

३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या

PROFIT & LOSS ACCOUNT

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	खर्च / Expenditure	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
	चालन खर्च / Operating Expenses	
	(अ) / (A) **वाहतूक / To Traffic**	
	१ **वेतन व भत्ते / Salaries & Allowances**	
93370605	**अ.** अधिकारी / **A.** Officers	91664289
1982804728	**ब.** इतर कर्मचारी / **B.** Other Staff	1978560316
16420334898	**क.** चालक व वाहक / **C.** Drivers & Conductors	16842748785
302448005	२ तिकिटे व वाहतूक लेखन सामुग्री / Tickets & Traffic Stationery	479710946
38296514	३ गणवेश / Uniforms	41529173
2498207	४ हत्यारे व साधन सामुग्री / Tools & Equipments	3379941
4251370	५ इतर खर्च / Other Charges	4132855
1227696164	६ टोल कर / Toll Tax	1087424413
188650032	७ भाडेतत्वावरील बसेसचे शुल्क / Hiring charges of Buses	110670636
	(ब) / (B) **दुरुस्ती व देखभाल / To Repairs & Maintenance**	
	१ **वेतन व भत्ते / Salaries & Allowances**	
111818964	**अ.**अधिकारी / **A.**Officers	97707703
2897610735	**ब.** कर्मचारी (देखभाल) / **B.** Staff (Maintenance)	2850029802
1689551196	**क.** कर्मचारी (कार्यशाळा) / **C.** Staff (Workshop)	1757943770
	२ **भांडार / Stores**	
1077777963	**अ.** सुट्टे भाग / **A.** Spare Parts	1017302694
290656160	**ब.** वंगणे / **B.** Lubricants	245715843
1511509421	**क.** टायर व ट्यूब्स् / **C.** Tyres and Tubes	1471815241
99077930	**ड.** बॅटऱ्या / **D.** Batteries	112466849
249703932	३ **इ.** इतर सामान / **E.** Other Stores	188500929
13257143	४ कापड / Clothing	25454813
158746583	५ वीज, इंधन, प्रकाश व्यवस्था / Power,Heating,Lighting	144443523
	पुनःस्थितीकरण / Reconditioning	
78795538	**अ.** बाहय एजन्सीकडून वाहनांची व सुट्या भागांची दुरुस्ती / **A.** Repairs to vehicles and spares by outside agencies	92435143
(66165741)	**ब१.** मध्यवर्ती कार्यशाळांकडून वाहनाचे पुनःस्थितीकरण व दुरुस्ती / **B1.** Reconditioning & repairs to vehicles by Central Workshops 0	
(200272417)	**ब२.** मध्यवर्ती कार्यशाळांमध्ये जोड भागांचे पुनःस्थितीकरण व दुरुस्ती/ **B2.** Reconditioning & Repairs to Assemblies by Central Workshops 196364399	
266438158		196364399
31405085	**क.** इतर संकीर्ण खर्च / **C.**Other Miscellaneous Charges	35207214
28736699331	**पुढील पानावर / Carried Forward**	**28875209277**

परिवहन महामंडळ
TRANSPORT CORPORATION
वर्षाचे नफा - तोटा पत्रक
FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2017

परिशिष्ट -५
Annexure -V

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)		खर्च / Expenditure	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
		चालन उत्पन्न / Operating Revenue	
		वाहतूक उत्पन्न / Traffic Revenue	
69805661124	1	प्रवासी उत्पन्न / Revenue From Passengers	67146909096
641645586	2	प्रासंगिक करार / Casual Contract	548064340
64928582	3	प्रवासी सामान / Passenger Luggage	41922923
54049381	4	टपाल वाहतूक व्यवस्था / Postal Mail Service	52077345
126513917	5	पार्सल आकार / Parcel Charges	119531472
70692798590		**पुढील पानावर / Carried Forward**	**67908505176**

परिशिष्ट - ५
Annexure - V

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
PROFIT & LOSS ACCOUNT

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)		खर्च / Expenditure		सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹) / Amount for 2016-17 (₹)
28736699331		मागील पानावरुन / Brought Forward		**28875209277**
		चालन खर्च / Operating Expenses		
22812963117	**क /C**	**गतिशक्ती (डिझेल) / To Power (Diesel)**		24670720116
	ड /D	**परवाने व कर / To Licences & Taxes**		
112388284		**अ.** मोटार वाहन कर इ. / **A.** Motor Vehicle Taxes etc.		94180444
9039139240		**ब.** प्रवास भाडयावरील कर / **B.** Tax on fares from passengers		8899454621
	इ / E	**कल्याण कार्य व नियत सेवावधी / To Welfare & Superannuation**		
	1	**कल्याण कार्य व वैद्यकीय खर्च / Welfare & Medical Expenses**		
(297497573)		अ.वैद्यकीय खर्च / **A.** Medical Expenses	321724718	
(21172127)		ब.चालकांना अपघात प्रतिबंध पारितोषिके / **B.** Accidents Prevention Awards to Drivers	20334697	
(617423558)		क.इतर कल्याणकार्य व प्रोत्साहन योजना / **C.** Other Welfare and Incentive Schemes	666356128	
(6000000)		**ड.** शैक्षणिक सहाय्य व कर्मचायांच्या इतर कल्याणकारी योजनात अंशदान/ **D.** Contribution to Educational Assistance & other benevolent schemes to employees	6000000	
(15000000)		**इ.** मृत कर्मचायांच्या वारसास आर्थिक मदत / **E.**Monitory Assistance to heirs of deceased Employees	15000000	
957093258				1029415543
(1372776590)	**2**	**भविष्य निर्वाह निधीमध्ये नियोक्तांचे अंशदान / Employers Contribution to Provident Fund**	1399556120	
(42244983)		वजाः वरकड खर्चाव्दारे वसुली / Less: Recovery through Overheads	39874203	
(1330531607)			1359681917	
(1307207014)		अधिक :कर्मचारी निवृत्ती योजना अंशदान , १९९५ / Add : Contribution to Employees Pension Scheme, 1995	1285461978	
2637738621				2645143895
271210476	**3**	सानुग्रह अनुदान / Ex-gratia		260014002
(2581522204)	**4**	उपदान / Gratuity	2531284631	
(43104160)		वजा : वरकड खर्चाव्दारे वसुली / Less : Recovery through Overheads	36211040	
2538418044				2495073591
109383495	**5**	ठेवीशी निगडीत विमा योजने अन्वये हप्ता / Premium under Deposit Linked Insurence Scheme		108183563
67215033866		**पुढील पानावर / Carried Forward**		**69077395052**

परिवहन महामंडळ

परिशिष्ट - ५

TRANSPORT CORPORATION

Annexure -V

वर्षाचे नफा - तोटा पत्रक

FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2017

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	खर्च / Expenditure	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
70692798590	मागील पानावरुन / Brought Forward	67908505176
70692798590	पुढील पानावर / Carried Forward	67908505176

परिशिष्ट - ५
Annexure - V

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
PROFIT & LOSS ACCOUNT

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	खर्च / Expenditure		सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
67215033866	**मागील पानावरुन / Brought Forward**		69077395052
	चालन खर्च / Operating Expenses		
	फ /F सर्वसाधारण व प्रशासन खर्च / To General & Administration Expences		
	1 वेतन व भत्ते / Salaries & Allowances		
(216205111)	**अ.** अधिकारी / **A.**Officers	211782900	
(1661158235)	**ब.** कर्मचारी / **B.** Staff	1631590701	
	क. कराराची तरतुद / **C.**Settelment Provision		
(1877363346)	एकूण / Total	1843373601	
(17864883)	वजाःवरकड खर्चाव्दारे वसुली/ Less: Recovery Through Overheads	15538204	
1859498463			1827835397
65263096	**2** भाडेपटट्टी व कर (भाडेपटट्याने घेतलेल्या जमिनीचे निर्लेखित मूल्य ' १,९७,२१७ /- या सहीत) / Rent, Rates and Taxes (Including Lease hold land written off ₹ 1,97,217 /-)		80931056
	3 विमा / Insurance		
169453819	**अ.** अपघात सहाय्यता निधी/ **A.** Apghat Sahayta Nidhi		0
(171112765)	**ब.** मालमत्ता विमा अंशदान / **B.** Property Insuranace Contribution	168143313	
(575506)	वजा : वरकड खर्चाव्दारे वसुली / Less: Recovery through overheads	784030	
170537259			167359283
	4 खात्याच्या मालमोटारी, पाण्याचे टॅकर, कर्मचारी बसेस वरील खर्च / Expenditure on Departmental Trucks, Water Tankers, Staff Buses		
(112066551)	**अ.** कर्मचारी / **A.** Staff	115902047	
(109092260)	**ब.** इतर खर्च / **B.** Other Expenditure	120363280	
221158811			236265327
48426783	**5** इमारती, सयंत्र वगैरेची देखभाल व दुरुस्ती / Maintenance & Repairs of Buildings, Plants etc.		66557523
			55799036
59622283	**6** इंधन, प्रकाश व्यवस्था व पाणी / Heating, Lighting & Water		
	7 सर्वसाधारण आकार / General Charges		
16958797	**अ.** जाहिराती व प्रसिध्दी / **A.** Advertising & Publicity		23260847
1736456	**ब.** टपाल खर्च / **B.** Postage		1655954
24241663	**क.** दूरध्वनी व तारखर्च / **C.** Telephone & Telelgram charges		23854336
17063051	**ड.** कायदेविषयक खर्च / **D.** Legal & Consultancy Expenses		34442112
3149721	**इ.** लेखा परिक्षण फी / **E.**Audit Fees		1974680
8763546	**फ.** गणवेष / **F.** Uniforms		16146239
69880907614	**पुढील पानावर / Carried Forward**		**71613476842**

परिवहन महामंडळ
TRANSPORT CORPORATION
वर्षाचे नफा - तोटा पत्रक
FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2017

परिशिष्ट - ५
Annexure -V

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	खर्च / Expenditure	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
70692798590	मागील पानावरुन / Brought Forward	67908505176
70692798590	पुढील पानावर / Carried Forward	67908505176

परिशिष्ट - ५/
Annexure - V

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
PROFIT & LOSS ACCOUNT

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹) / Amount for 2015-16 (₹)		खर्च / Expenditure		सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
69880907614		**मागील पानावरुन / Brought Forward**		71613476842
		चालन खर्च / Operating Expenses		
	7	**सर्वसाधारण आकार / General Charges**		
19248317		**ग.** लेखन सामुग्री / **G.** Stationary		39475505
9144597		**ह.** धक्का भाडे / **H.** Freight Charges		8822909
104449141		**च.** शिकाऊ उमेदवार प्रशिक्षण योजना / **I.** Apprentice Training Scheme		117655153
530712		**छ.** पुस्तके व नियतकालिके / **J.** Books and periodicals		468140
1466955		**ज.** मध्यवर्ती प्रशिक्षण संस्था, भोसरी पुणे येथे प्रशिक्षणार्थींना देण्यात येणारे पाठ्यवेतन / **K.** Stipend to trainee at CTI Bhosari , Pune		6207884
52298118		**झ.** धुलाई भत्ता / **L.**Washing Allowance		52173964
759649050		**ट.** इतर संकीर्ण खर्च / **M.** Other Miscellaneous Expenses.		549680888
39596229		**ठ.** भविष्यनिर्वाह निधी व इडीएलआय स्कीम तपासणी खर्च / **N.** P F and EDLI Scheme Inspection Charges		39961411
(133247697)	8	**स्थापत्य अभियांत्रिकी वेतन खर्च / Civil Engineering Salary Expenditure**	123612044	
(122388278)		वजा : जमिनी व इमारती या अन्वये भांडवलीकृत / Less : Capitalised under land & buildings	96391568	
10859419				27220476
	9	**चालू / विशेष दुरुस्ती कामासाठी देखभाल पथक / Maintenance Team for Special /Current repairs works.**		
(43924267)		**अ.** कर्मचारी / **A.** Staff	42558934	
(64655561)		**ब.** इतर खर्च / **B.** Other Expenditure	83937704	
108579828				126496638
	10	**प्रवाशांच्या सुखसोयी / Passenger Amenities**		
(51285352)		**अ.** कर्मचारी / **A.** Staff	47861525	
(55910690)		**ब.** इतर खर्च / **B.** Other Expenditure	63439372	
107196042				111300897
(3563388411)	ग. /	**घसारा / To Depreciation**	3268434184	
(16750097)	G.	वजा : वरकड खर्चाव्दारे वसुली / Less : Recovery through overheads	13417305	3255016879
3546638314				
0	ह./H.	अतिरीक्त घसारा निधी तरतूद/Additional Credit to depreciation fund		0
74640564336		**एकूण चालन खर्च / Total Operating Expenses**		**75947957586**
0		चालन नफा म्हणून वर्षाखाली ओढलेली शिल्लक / To balance being operating Profit carried forward		0
74640564336		एकूण / Total		**75947957586**

परिवहन महामंडळ
TRANSPORT CORPORATION

परिशिष्ट - ५
Annexure -V

वर्षाचे नफा - तोटा पत्रक
FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2017

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for २०१५-१६ (₹)	खर्च / Expenditure	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for २०१६-१७ (₹)
70692798590	मागील पानावरुन / Brought Forward	67908505176
70692798590	पुढील पानावर / Carried Forward	67908505176
3947765747	चालन तोटा म्हणून वर्षाखाली ओढलेली शिल्लक / To balance being operating loss for the year carried forward.	8039452410
74640564337	एकूण / Total	75947957586

परिशिष्ट - ५
Annexure - V

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
PROFIT & LOSS ACCOUNT

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹) / Amount for 2015-16 (₹)		खर्च / Expenditure		सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
3947765747		**चालन तोटा म्हणून वर्षाखाली ओढलेली शिल्लक / To balance being operating loss for the year brought down.**		**8039452410**
		चालनेतर खर्च / Non-Operating Expenses		
	च./ I	**ऋण खर्च / To debt charges**		
(26216331)	1	मुदत ठेवीवर व्याज / Interest on Fixed Deposits	23319650	
(1926216)	2	व्याज व इतर खर्च / Interest and other charges	12560543	
0	3	भांडवलावरील व्याज / Interest on Capital Contribution	0	
(28142547)			35880193	
(13552922)		वजा : वरकड खर्चाव्दारे वसुली / Less:Recovery through overheads	14396154	
				21484039
14589625				
	छ./ J	**इतर बाबींसाठी तरतूद / To Other item provision for**		26133401
17253589	1	संग्रह समायोजन लेखाच्या निपटा-यासाठी तरतूद / Clearance of Stock Adjestment A / C		1596261
0	2	संशयास्पद ऋणांची तरतूद / Bad & Doubtful Debts		1831029
0	3	अप्रचलित व अतिरिक्त भांडार बाबींच्या विक्रीमध्ये तोटा / Loss on Sale of Obsolete Stores items		
31843214		**एकुण चालनेत्तर खर्च / Total Non-Operating Expenses**		**51044730**
0		चालन नफा म्हणून वर्षाखाली ओढलेली शिल्लक / To balance being operating profit for the year carried down.		0
3979608961		**एकूण / Total**		**8090497140**
1827593697		तोटा पुढे ओढण्यात आला /Loss brought down		5435703055
0		पुर्वकालीन समायोजन / To Prior Period Adjustments		0
0		निव्वळ वित्त योजन लेखा मध्ये ओढलेला नफा / To Net Profit Transferred to Net Revenue Appropriation A/ C		0
1827593697		**एकूण / Total**		**5435703055**

सही /- / Sd/-
(अशोक फळणीकर / Ashok Phalnikar)
वित्तीय सल्लागार व मुख्य लेखा अधिकारी / Financial Advisor & Chief Accounts Officer
म. रा. मा. प. महामंडळ / M. S. R. T. CORPORATION

परिवहन महामंडळ

परिशिष्ट - ५

TRANSPORT CORPORATION

Annexure -V

वर्षाचे नफा - तोटा पत्रक

FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2017

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)		खर्च / Expenditure	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
		चालनेत्तर उत्पन्न / Non-Operating Revenue	
97515422	अ / A	जाहिरात / Advertising	149178844
50256558	ब / B	भाडे / Rent	35241896
6250275	क / C	मोडीत काढलेल्या मालाची विक्री / Sale of Scrap Material	163508722
0	ड / D	मोडीत काढलेल्या बसेसची विक्री / Sale of Scrapped Buses	119844183
484550635	इ / E	व्याज / Interest	608996510
2099	फ / F	प्रकाशनांपासून जमा / Publication Receipts	2678
11232344	ग / G	अतिरिक्त जमा रकमा / Excess Receipts	3279474
242598017	ह / H	परवाना शुल्क / Licence Fees	272390132
1256647550	च / I	संकीर्ण जमा रकमा / Miscellaneous Receipts	1300047933
915163	छ / J	बाहेरच्या संस्थासाठी केलेले काम / Work done for outside parties	1162647
2047201	ज / K	कर्मचारी अग्रिमाचे व्याज / Interest on Staff advances	1141066
2152015264		**एकूण चालनेत्तर उत्पन्न / Total Non-Operating Revenue**	**2654794085**
1827593697		चालन तोटा म्हणून वर्षाखाली ओढलेली शिल्लक / To balance being operating loss for the year carried down.	5435703055
3979608961		**एकूण / Total**	**8090497140**
0		नफा तोटा पत्रकातून पुढे ओढण्यात आलेला नफा / By Profit brought down	0
608746187		पुर्वकालीन समायोजन / By Prior Period Adjustments	207864339
1218847510		निव्वळ वित्त योजन लेखा मध्ये ओढलेला तोटा / By Net Loss Transferred to Net Revenue Appropriation A/C	5227838716
1827593697		**एकूण / Total**	**5435703055**

सही /- / Sd/-

(Ranjit singh Deol/ रणजीत सिंह देओल)

उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक / Vice Chairman & Managing Director

म. रा. मा. प. महामंडळ / M. S. R. T. CORPORATION

परिशिष्ट - ६
Annexure -VI

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
Net Revenue Appropriation A/C

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹) / Amount for 2015-16 (₹)	खर्च / Expenditure	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
1218847510	नफा तोटा पत्रकावरुन ओढलेला निव्वळ तोटा / By Net loss transferred from Proft and Loss accounts	5227838716
16853413736	मागील वर्षाचा तोटा पुढे ओढण्यात आला / To Accumulated Loss carried forward from last year	18072261246
18072261246	एकूण / Total	23300099962

सही /- / Sd/-
(अशोक फळणीकर / Ashok Phalnikar)
वित्तीय सल्लागार व मुख्य लेखा अधिकारी / Financial Advisor & Chief Accounts Officer
म. रा. मा. प. महामंडळ / M. S. R. T. CORPORATION

परिवहन महामंडळ

TRANSPORT CORPORATION

परिशिष्ट - ६

वर्षाचा निव्वळ वित्त योजन लेखा

Annexure -VI

FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2017

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	उत्पन्न / Income	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
0	नफा तोटा पत्रकावरुन ओढलेला निव्वळ नफा / By Net profit transferred from Proft and Loss accounts	0
18072261246	ताळेबंदावरुन पुढे ओढलेला दि. ३१.०३-२०१७ पर्यंतचा संचित तोटा / By accumulated Loss up to 31-03-2017 transferred to balance sheet	23300099962
18072261246	**एकूण / Total**	**23300099962**

सही /- / Sd/-

(Ranjit singh Deol/ रणजीत सिंह देओल)

उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक / Vice Chairman & Managing Director

म. रा. मा. प. महामंडळ / M. S. R. T. CORPORATION

परिशिष्ट - ७
Annexure - VII

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
BALANCE SHEET

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)		भांडवल व दायित्वे / Capital & Liabilities		सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
		भांडवल आणि निधी / Capital & Grants		
(13979776939)	१	**अ.** भाग भांडवल / **A.** Equity Capital	13979776939	
(51839984)		**ब.** व्याज विरहित भांडवली अंशदान / **B.** Non-interest bearing Additional Capital Contribution	51839984	
(1229299491)		**क.** भांडवलनिधी राज्य शासन / **C.** Capital Grants from State Government	1912913465	
(17998251010)		**ड.** भांडवली अंशदान राज्य शासन / **D.**Capital contribution from State Govt.	22868087514	
33259167424				38812617902
32467867114	२	निधी / Funds		35657398301
2000000000	३	कर्जे / Loans		2000000000
334190026	४	जनता ठेवी योजना / Public Deposit Scheme		274824026
4634188	५	कर्मचायांची पंचवार्षिक बचत ठेव योजना व मागणी न केलेल्या ठेवी / Employees Five years Saving Deposit Scheme & Unclaimed Deposits		4634188
96294952	६	तरतुदी / Provisions		102628447
1416406545	७	अनामत व बयाणा ठेवी इत्यादी / Security & Earnest Money Deposit etc.		1316736543
	८	किरकोळ धनको / Sundry Creditors		
347263475		**अ.** भांडवली दायित्वे / **A.** Capital Liabilities		213858580
(5332070974)		**ब.** महसूली दायित्वे / **B.** Revenue Liabilities	5603488059	
(247381918)		अधिक : कर्मचारी कल्याण निधी / Add : Employees Welfare Funds	270803317	
				5874291376
5579452892	९	म.रा.मा.प.महामडंळ उपदान विश्वस्तांना देय / Payble to the MSRTC Gratuity Trust		206929966
269119954				
75774396570		**पुढील पानावर / Carried Forward**		**84463919329**

परिवहन महामंडळ
TRANSPORT CORPORATION
वर्षाचे ताळेबंद
AS ON 31ST MARCH 2017

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹) / Amount for 2015-16 (₹)		संपत्ती व मत्ता / Properties and Assets		सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
37678552295	१	**अ.** स्थिर मालमत्ता / **A.** Fixed Assets		39211994295
56217950		**ब.** चालू कामे (कार्यशाळा) /		0
		B. Work in Progress.(Workshops)		
357960857		**क.** चालू कामे (इमारती) /		
		C. Work in Progress (Building)		472986401
	२	**गुंतवणूकी / Investments**		
0		**अ.** कर्ज रोखे / **A.** Securities	56300	
(56300)		i) इतर गुंतवणुकी / Other Investments (Shares)		
(5860000001)		ii) बँकेकडे इतर अल्प मुदत ठेव /Other Short term Deposit		
		with Banks	11550000001	
				11550056301
5860056301				300000
300000		**ब.** आकस्मिकता निधी /		
		B. Investments for Contigencies		
	३	**अ. चालू मत्ता / A. Current Assets**		
949735407		i) भांडार बाबी व सामुग्री / Stores & Materials		1010376299
6538184		ii) चालू कामे (भांडार) / Work in Progress (Stores)		1322043
43532428		**ब.** संग्रह समायोजन लेखा / **B.** Stock Adjustment A/C		46467347
239888		**क.** मत्ता समायोजन लेखा / **C.** Assets Adjustment A/C		290281
		ड. आगाऊ रकमा व ठेवी / **D.** Advances and Deposits		
337646919		i) राज्य परिवहनाच्या ठेवी / Deposits by S T		389257097
		ii) कर्ज व आगाऊ रकमा / Loans & Advances		
(1696595)		**अ.** सरकारी व निमसरकारी संस्था /	1664377	
		A. Government & Semi-Government Bodies.	653999276	
(806033564)		**ब.** कर्मचारी धरुन खाजगी संस्था / **B.** Private parties		
807730159		including employees (₹ 65,56,63,653/- पैकी ₹ 1,56,14,018/- एवढी रक्कम बुडीत व संशयित मानली आहे.) / (Out of ` 65,56,63,653 /- an amount of ₹ 1,56,14,018 /- is considered as bad and doubtful.)		655663653
46098510388		**पुढील पानावर / Carried Forward**		**53338713717**

परिशिष्ट - ७
Annexure - VII

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
BALANCE SHEET

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	भांडवल व दायित्वे / Capital & Liabilities			सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
75774396570		**मागील पानावरुन / Brought forward**		**84463919329**
3111349	**10**	म.रा.मा.प. महामंडळाच्या कर्मचारी ठेवीशी निगडीत विमा योजनेत निधीच्या विश्वस्तांना देणी (इ.डी.एल.आय.योजना) / Payable to the MSRTC Contributed Provided Fund Trust (Employees Deposit Linked Insurance Scheme)		0
61728603	**11**	म.रा.मा.प. महामंडळाच्या भविष्य निर्वाह निधीच्या विश्वस्तांना देणी / Payable to the MSRTC Contributed Provided Fund Trust		343858402
	12	बॅकेतील व रोकड शिल्लक / Bank & Cash Balances		
(429400231)		**अ.** भारतीय स्टेट बॅकेतील रोकड / **A.** Cash with SBI	606924127	
172672359)		**ब.** को.ऑप.बॅकेकडील रोकड / **B.** Cash with Co-op. Banks	222163107	
(54860657)		**क.** इतर अनुसूचित बॅकेकडील रोकड / **C.** Cash with other Scheduled Banks	21171629	
(20507335)				
677440582		**ड.** मार्गस्थ रोकड / **D.** Cash in transit	0	
				850258863
76516677104		**पुढील पानावर / Carried Forward**		**85658036594**

परिवहन महामंडळ
TRANSPORT CORPORATION
वर्षाचे ताळेबंद
AS ON 31ST MARCH 2017

परिशिष्ट - ७
Annexure - VII

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	संपत्ती व मत्ता / Properties and Assets			सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
46098510388		**मागील पानावरुन / Brought Forward**		**53338713717**
85297831		**क.** मूळात वजा केलेला आयकर / **C.** Income Tax deducted at source		104612888
	इ.	इतर ऋणको / **E.**Sundry Debtors i) मिळविलेले पण न मिळालेले उत्पन्न / Income earned but not received		
(10872419602)		**अ.**शासन व स्थानिक प्राधिकरणांकडून येणी / **A.** Dues from Government and Local authorities	7496171478 114038983	
(204779896) 11077199498		**ब.** खाजगी संस्थांकडून येणी / **B.** Private Parties (₹ 761,02,10,462/- पैकी ₹ 3,46,07,521/- रक्कम बुडीत व संशयित मानली आहे.) / (Out of ₹ 761,02,10,462/- an amount of ₹ 3,46,07,521/- is considered as bad and doubtful .)		7610210461
3842100		ii) महसूली तुटी दाखल वसूल व्हावयाच्या रकमा/ Outstanding recoveries on A/C of Revenue shortages (₹ 53,40,720/- पैकी ₹ 1,24,085/- इतकी रक्कम बुडीत व संशयित मानली आहे. / Out of ₹ 53,40,720/- an amount of ₹ 1,24,085/- is considered as Bad & Doubtful.)		5340720
		iii) प्रासंगिक करार उत्पन्न व इतर त्रुटी येणे बाकी / Casual Contract Revenue and other shortages receivable		
(24421582)		**अ) सरकारी / A)** Government	25705950	
(8582143)		**ब.** खाजगी / **B.** Private	1121726	
(22179308) 55183303		**क.** इतर कमतरता / **C.** Other Shortage (₹ 3,90,08,716/- पैकी ₹ 25,85,976/- एवढी रक्कम बुडीत व संशयित मानली आहे./ Out of ₹ 3,90,08,716/-an Amount of ₹ 25,85,976/- is considered as bad and doubtful.)	12181040	39008716
125757182		**ड.** गुंतवलेल्या रकमांवर मिळविलेले पण प्राप्त न झालेले व्याज / **D.** Interest Earned on Investment but not Received		232511844
57445790302		**पुढील पानावर / Carried Forward**		**61330398346**

परिशिष्ट - ७
Annexure - VII

महाराष्ट्र राज्य मार्ग
MAHARASHTRA STATE ROAD
३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या
BALANCE SHEET

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)	भांडवल व दायित्वे / Capital & Liabilities	सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
76516677104	मागील पानावरुन / Brought forward	85658036594
76516677104	पुढील पानावर / Carried Forward	85658036594

सही /- / Sd/-
(अशोक फळणीकर / Ashok Phalnikar)
वित्तीय सल्लागार व मुख्य लेखा अधिकारी / Financial Advisor & Chief Accounts Officer
म. रा. मा. प. महामंडळ / M. S. R. T. CORPORATION

परिवहन महामंडळ
TRANSPORT CORPORATION
वर्षाचे ताळेबंद
AS ON 31ST MARCH 2017

परिशिष्ट - ७
Annexure - VII

सन २०१५-१६ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2015-16 (₹)		संपत्ती व मत्ता / Properties and Assets		सन २०१६-१७ ची रक्कम (₹)/ Amount for 2016-17 (₹)
57445790302		मागील पानावरुन / Brought Forward		**61330398346**
11998067	फ.	आगाऊ रक्कम देउन केलेला खर्च / F. Pre-paid Expenses		14267296
0	ह.	म रा मा प महामंडळाकडन भ नि नि विश्वस्त मंडळाकडून येणे (इ डी एल आय योजना) / H. Receivable from MSRTC CPF Trust (EDLI Scheme)		3181864
	ळ.	**बॅंकेतील रोकड व शिल्लक / I. Bank Cash & Balance**		
(722264160)		i) भारतीय स्टेट बॅंकेतील रोकड / Cash with State Bank India	834213887	
(581713)				
(110308020)		ii) सहकारी बॅंकेतील रोकड / Cash with Co-op.Banks	1045820	
(19551341)		iii) इतर अनुसूचित बॅंकांकडील रोकड / Cash with other Scheduled Banks	38232726	
(9969121)				
(123953133)				
986627488		iv) मार्गस्थ रोकड / Cash in Transit	6448538	
18072261246		v) विभांगाकडील अग्रधन रोकड / Cash imprest at units	12811184	
		vi) हाती असलेली रोकड रक्कम / Cash on hand	117336969	
				1010089124
	४	निव्वळ महसूली विनियोजन लेख्यातून पुढे ओढण्यात आलेला ३१.३.२०१७ रोजीपर्यंतचा संचित तोटा / Net Accumulated loss upto 31.3.2017 brought down from Net Revenue Appropriation A/C		23300099962
76516677103		**पुढील पानावर / Carried Forward**		**85658036592**

सही /- / Sd/-
(Ranjit singh Deol/ रणजीत सिंह देओल)
उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक / Vice Chairman & Managing Director
म. रा. मा. प. महामंडळ / M. S. R. T. CORPORATION

दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या नफा / तोटा लेख्याच्या व त्या तारखेत असणाया ताळेबंदा संबंधी टिप्पणी.

लेखा धोरणे

१.लेखा निश्चिती पध्दत

महामंडळाने उत्पन्न व खर्च यांच्या लेखा नोंदी करण्यासाठी व्यापारी पध्दत अवलंबली आहे आणि मिळकत व खर्च वाढीव पध्दतीने धरल्या जाते. परंतु गोषवाऱ्यानुसार व लेख्याप्रमाणे उत्पन्न समायोजित करण्याकरिता, ''परिवहन आयुक्त'', महाराष्ट्र राज्य यांना प्रवासी करपात्र उत्पन्नाची विवरणपत्रे सादर करताना पूर्वीच्या वर्षातील कराच्या उत्पन्नाच्या नियमित लेखाशिर्षामध्ये सोयीनुसार किरकोळ बदलाच्या नोंदी पूर्वकालीन समायोजन न समजता करण्यात आलेल्या आहेत.

जे वाहक आर्थिक वर्षाच्या शेवटच्या दिवशी एकेरी अथवा दुहेरी मुक्कामाच्या कर्तव्यार्थ जातात व आगारास नंतरच्या आर्थिक वर्षात परत येऊन जे उत्पन्न जमा करतात ते लेखा नोंदीकरिता पुढील आर्थिक वर्षासाठी घेण्यात येते.

२.शिल्लक असलेल्या भांडार बाबींचा साठा

ताळेबंदात दर्शविलेल्या भांडार बाबींचे व सामुग्रीचे मुल्य ₹ १०१.०४ कोटी , सामानाच्या ३१ मार्च २०१७ रोजी संगणित्रबद्ध किंमत भांडार बाबीच्या खातेवहीनुसार साठा घटकामधील भांडारात संक्रमित असलेला साठा दर्शविते (आगार, मध्यवर्ती भांडार, विभागीय भांडार व मध्यवर्ती कार्यशाळा) आणि महामंडळाच्या संगणकावर काढलेल्या भारीत सरासरी दरानुसार या साठयाचे मूल्य काढण्यात आले आहे. नफा व तोटा लेखा पत्रकावर खर्ची घातलेली भांडार बाबींच्या खपाचे अंतिम मूल्य हे १ एप्रिल २०१६ रोजीची प्रारंभिक भांडार सामुग्री शिल्लक व ३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षातील भांडार संग्रह लेखात

Notes Forming Part of Profit & Loss Account For The Year Ended 31st March, 2017 And The Balance Sheet As On That Date.

Accounting Policies

1.Method Of Accounting

The Corporation follows mercantile system of accounting and recognizes income and expenditure on accrual basis. However, the Returns of revenue attracting passenger tax are required to be submitted to the "Transport Commissioner", Maharashtra State and therefore, to maintain reconciliation between revenue as per Returns & as per Accounts, miscellaneous adjustments of taxable revenue for earlier years have been booked to regular heads of account without treating them as prior period transactions.

The revenue realized by Conductors who proceed on duty for single or double night outs at the end of Financial Year & reach their parent depots in the subsequent Financial Year is accounted for in the subsequent Financial Year.

2. Stock of Stores On Hand

The value of Stores and Materials ₹ 101.04 crore shown in in the Balance Sheet represents the value of stock held as per computerized priced Stores Ledgers and the stores in transit amongst the unit of the Corporation as on 31st March 2017. (Depots, Central Stores, Divisional Stores and Central Workshops) These stocks are valued at weighted average rates worked out on the computer. The final value of consumption of stores debited to Profit & Loss

खर्ची झालेली भांडार सामुग्री यांच्या बेरजेतून ३१ मार्च २०१७ रोजीचा भांडारसाठा वजा करुन काढण्यात येतो.

राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या विविध कार्यालयात लेखे पूर्ण करण्याच्या कालावधीत आलेल्या भांडार सामुग्रीच्या तपासणीची कार्यवाही काही प्रकरणी पूर्ण झालेली नसल्यामुळे आर्थिक वर्षाच्या शेवटच्या दिवशीच्या भांडार सामुग्री साठ्यात त्याचा समावेश करण्यात आलेला नाही. तसेच सदर दायित्वाची तरतूद लेख्यात करण्यात आलेली नाही.

३.स्थिर मत्तेची किंमत

परिशिष्ट आठ मधील स्थावर मत्ता यात दर्शविण्यात आलेल्या किंमती या भाडेपट्टयाने घेतलेल्या जमिनी व भाडेपट्टयाने घेतलेल्या जमिनी (प्रवासी सुखसोयी) वगळता अधिमुल्य किंमत प्रमाणात कमी करुन दर्शविण्यात आलेल्या आहेत.

४. घसाऱ्यासंबंधीची कार्यपध्दती

महामंडळाने विविध वर्गवारीप्रमाणे मालमत्तेच्या घसाऱ्याच्या तरतूदीसाठी प्रत्यक्ष किंमतीच्या विवक्षित निधी दराने प्रतिवर्षी घसारा काढण्याची पध्दत अवलंबिलेली आहे. अहवाल वर्षात निव्वळ मालमत्ता वाढीचा घसारा त्या त्या वर्षातील विहीत दरानुसार स्वतंत्रपणे निश्चीत करण्यात आला. महामंडळाने विविध वर्गवारीप्रमाणे मालमत्तेच्या घसाऱ्यासंबंधीच्या दराबाबत खालील कार्यपध्दत अवलंबिली आहे.

१. प्रवासी वाहनाने, वर्षभरात केलेले कि.मी.ची वाहनाच्या अंदाजित कि.मी. आर्युमान यांचेशी सांगड घालून घसारा निश्चित करण्यात येतो. (किंवा ७५००० किमी जर चालविलेले किमी ७५००० किमी पेक्षा कमी असल्यास)

Account is arrived at by deducting the stock of stores on hand as on 31st March 2017 from the sum of opening stock of stores on hand as on 1st April 2016 and debits to Stock Account of Stores during the year ended 31st March 2017.

The stores material received at various units of the Corporation but not taken over on charge as on the date of closure of accounts due to non completion of inspection formalities, is not included in the stores inventory as on the last day of the financial year and accordingly, outstanding liability is therefore also not provided in the books of Accounts.

3.Valuation of Fixed Assets

Fixed assets reflected in Annexure –VIII are at cost except "Lease Hold Land " and " Lease Hold Land (Passenger Amenity) '' which have been shown at the value after deducting the proportionate premium over the respective lease period.

4. Method of Depreciation

The Corporation has adopted straight line fund method for providing depreciation on various classes of its asset. Net additions during the year are depreciated separately on Annual block basis at the rates prescribed for respective category. The rates for providing depreciation of various classes of assets are as follows.

1. In respect of Passenger vehicles, the appropriate portion of actual cost of the vehicle is treated as depreciation by linking kilometers operated during the year by each vehicle (or 75000 kms if the operated kms are < 75000) with its expected life in terms of kilometers.

२. खाते वाहनाकरिता : मूळ किंमतीच्या २० टक्के प्रतिवर्षी.

2. Departmental Vehicles : @ 20% per annum of the actual cost.

३. पक्क्या इमारती : मूळ प्रत्यक्ष किंमतीच्या २.५ टक्के प्रतिवर्षी.

3. Pucca Building : @ 2.5% per annum of the actual cost.

४. कच्च्या इमारती : मूळ प्रत्यक्ष किंमतीच्या १० टक्के प्रतिवर्षी.

4. Kuccha Building : @ 10% per annum of the actual cost.

५. यंत्र सामग्री व पोलादी फर्निचर :- मूळ प्रत्यक्ष किमतीच्या १५ टक्के प्रतिवर्षी

5. PME & Steel Furniture : @ 15% per annum of the actual cost.

६. अग्निशमन सामुग्री, वैद्यकीय सामग्री, छायाचित्रण सामुग्री, लाकडी फर्निचर, विद्युत सामुग्री, कार्यालयीन सामग्री व इतर सामुग्री करिता मूळ प्रत्यक्ष किंमतीच्या २० टक्के प्रतिवर्षी.

6. Fire fighting equipment, Medical equipment, Photographic equipments, Wooden Furniture, Electrical equipments, Office equipments & other items of equipments : @20% per annum of the actual cost.

७. संगणक सामुग्री: मूळ प्रत्यक्ष किंमतीच्या ३० टक्के प्रतिवर्षी.

7. Computer equipment : @ 30% per annum of the actual cost.

ताळेबंदामध्ये "संपत्ती व मत्ता" यामध्ये संपत्तीच्या मूल्यानुसार घसारा दाखविण्यात आलेला असून संचित घसारा ताळेबंदात " भांडवल व दायित्वे " यामध्ये घसारा निधी म्हणून दर्शविण्यात आलेला आहे.

The assets have been shown in the Balance Sheet under " Properties and Assets " at cost, while the accumulated depreciation has been shown in the Balance Sheet under " Capital & Liabilities " as Depreciation Fund.

वित्तीय वर्षामध्ये निव्वळ नफा झाल्यास, बदलण्यात येणाऱ्या वाहनांच्या अतिरिक्त खर्चाची तरतूद ही घसारा निधीमध्ये अतिरिक्त घसारा म्हणून करण्यात येते. परंतु सदर वित्तीय वर्षामध्ये तोटा झाला असल्याने सदरची तरतुद ही करण्यात आलेली नाही.

The provision for additional credit to depreciation fund to meet extra cost of replacement of vehicles has been made in the Accounts in the years in which there is surplus. As the corporation has incurred loss during the current year hence the provision is not made in the Accounts.

५. व्यापारी संकुल

रा प महामडंळाच्या ताब्यात असलेल्या जमिनीवर व्यापारी संकुले बांधण्याकरिता परवानगी मिळालेली आहे. विकासकाकडून अधिमुल्य म्हणून मिळणारी रक्कम ही आस्थगित जमा उत्पन्न म्हणून धरण्यात येते आणि त्यातील काही भाग उत्पन्नात लीज कालावधीपर्यंत धरण्यात येतो. बांधण्यात आलेल्या संकुलांच्या नाममात्र किंमतीचा समावेश लेख्यात केलेला आहे.

5. Commercial Complex

The Corporation has been allowed to develop commercial complexes on the lands in its possession. The premium received from the developers is treated as deferred revenue receipts and the appropriate portion is being taken to revenue over the lease period. The value of complexes developed is accounted for in the books of the Corporation at nominal Value.

६. पुनःस्थितीकरण, बांधणीत बदल आणि संशोधन व विकास यावरील खर्च

बसेसचे पुन:स्थितीकरण, बांधणीत बदल आणि संशोधन व विकास यावरील खर्च हा महुसली खर्च म्हणून धरण्यात आलेला आहे.

6. Expenses On Reconditioning, Conversion And Research & Development

The expenditure on Reconditioning & Conversion of buses and on Research and Development is treated as revenue expenditure.

७. शासनाकडून मिळणाया अनुदानाचा हिशोब

शासनाकडून मिळणारे अनुदान ''उत्पन्न'' गृहीत धरुन त्याचा समावेश नफा आणि तोटा लेख्यात त्या त्या कालावधीत करण्यात आलेला आहे व मालमत्तेचा घसारा ज्या प्रमाणात करण्यात येतो त्याप्रमाणे त्याची नोंद करण्यात येते.

7. Accounting Of Government Grants

Accounting of Government grants has been done as per " Income approach " by recognizing the grant in the profit & loss account over the period & in proportion which depreciation on with the relevant assets generated out of the grant is charged.

इतर भागाकरिता टिप्पणी

NOTES ON OTHER PARTS

८. दिनांक ३१ मार्च २०१७ पर्यंत त्रयस्थ पक्षाविरुध्द महामंडळाने दाखल केलेले दावे

महामंडळाची वाहने व इतर मालमत्ता यांची झालेली हानी व नुकसानी दाखल बाहेरील व्यक्ती / संस्था यांच्या विरुध्द महामंडळाने एकूण सुमारे ₹ १३.७३ कोटीचे ८१२ दावे दाखल केलेले आहेत. अशा प्रकारे दावा केलेल्या रकमा प्रत्यक्ष मिळाल्यावर हिशोबात दाखविण्यात येतील. या ८१२ प्रकरणांपैकी ₹ ८.२३

8. Claims Lodged By The Corporation Against Third Parties As on 31st March 2017.

The Corporation has lodged claims aggregating approximately ₹13.73 Crore in 812 cases against outside parties towards losses or damages to the vehicles and other properties of the Corporation. The amount so claimed will be

कोटीची मागणी करण्यासाठी महामंडळाने न्यायालयामध्ये २८२ दावे दाखल केले आहेत.

reflected in the Accounts as and when the claims are settled. Out of 812 cases, the Corporation has filed suits in the Court of Law claiming ₹ 8.23 Crore in 282 cases.

९.दिनांक ३१ मार्च २०१६ पर्यंत त्रयस्थ पक्षांनी महामंडळाविरुध्द दाखल केलेले दावे

महामंडळाविरुध्द एकूण ४,८१५ अपघात नुकसान भरपाई दावे, ज्यांचे ₹ ३७०.३० कोटीचे दायित्वे दाखल झालेले आहेत. त्यापैकी ४,५५९ अपघात नुकसान भरपाई दाव्यांच्या दायित्वाची तरतूद महामंडळाच्या लेख्यात दंडकानुसार केलेली आहे .

तसेच, दावे न केलेल्या २८ प्राणांतिक व २०८ कायम संपुर्ण अंपगत्व असलेल्या राप प्रवाशांच्या प्रकरणांच्या दायित्वाची तरतूद मोटर वाहन कायदा - १९८८ ,कलम १४०(२) अन्वये करण्यात आली आहे. ₹ २७.७१ कोटीचे सदरची दोन्ही दायित्वे, ३१ मार्च- २०१७ पर्यंत अपघात सहायत्ता निधीमध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे. प्राप्त झालेल्या दाव्यांची तरतूद मोटर वाहन कायदा -१९८८ ,कलम १४०(२) अन्वये करण्यात आले आहे.

9. Claims Lodged By Outside Parties Against The Corporation As On 31st March 2016.

Total 4,815 claims are lodged against the Corporation for accident compensation with claims of ₹ 370.30 Crore. Out of these, provision for liability of 4,559 cases are regarding accident.

Further, the liability for 28 cases of death and 208 cases of permanent total disability of ST passengers for which no claims are received, has been provided as per Section 140 (2) of the Motor vehicle Act. 1988. Both these liabilities are reflected in the Apaghat Sahayta Nidhi amounting to ₹ 27.71 Crore as on 31st March, 2017. Claims received has been provided as per Section 140(2) of the Motor vehicle Act, 1988.

१०. वाहनांचा साठा

दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी महामंडळाकडे २०,५५२ प्रवासी वाहनांचा ताफा होता. या ताफ्यात मोडीत काढण्यात आलेल्या, पंरतु विक्री न झालेल्या १७०७ बसेसचा समावेश आहे. त्याचे अंदाजित मूल्य ₹ २११.६४ कोटी आहे. या बसेसची किंमत ३१.०३.२०१७ च्या स्थूल रकमेत तसेच घसारा निधीत समाविष्ट आहे.

10. Inventory of Vehicles

The Corporation held 20,552 passenger vehicles as on 31st March 2017. It also includes 1707 passenger vehicles costing ₹211.64 Crore approximately declared as scrapped but not disposed off, however, included in gross block and in the depreciation fund for vehicles as on 31.03.2017.

१०-अ) खाते वाहने

अंदाजित ₹ १.२० कोटी रक्कमेची ५४ खाते वाहने मोडीत काढण्यात आली परंतु विक्री न झालेल्या या वाहनांची किंमत ३१.०३.२०१७ च्या स्थूल रकमेत तसेच खाते वाहन घसारा निधीत समाविष्ट आहे.

११. प्रवाशांना दिलेल्या विविध सवलतीची प्रतिपूर्ती

विविध प्रकारच्या प्रवाशांना देण्यात येणाऱ्या सवलतीची रक्कम ₹ १३५२.७० कोटी ही प्रवासी उत्पन्नात समाविष्ट करुन, सदर रक्कम राज्य सरकारला देण्यात येणाऱ्या प्रवासी कराच्या रक्कमेपोटी समायोजीत करण्यात आलेली आहे. वर्ष २०१५-१६ मध्ये प्रवासी कराच्या रक्कमेपोटी ₹ ३७२.७४ कोटी समायोजीत करण्यात आले. दिनांक ३१.०३.२०१६ अखेर समायोजन झालेले नाही.

१२. संपादित जमिनीसाठी दायित्वाची तरतूद

महामंडळाने ताब्यात घेतलेल्या जमिनीच्या ₹ ९४.९७ कोटी मूल्यात भूसंपादन अधिकाऱ्यांना अदा केलेली ₹ ३७.५८ कोटी अग्रिम रकमेचा समावेश, सदर जमिनीबाबत निवाडे व्हावयाचे असले तरी, सदर जमिनी दि. ३१.०३.२०१६ रोजी महामंडळाच्या ताब्यात असल्यामुळे करण्यात आलेला आहे. सद्यस्थितीत, महामंडळाच्या ५६४५३ स्क्वेअर मिटर क्षेत्रफ़ळ असलेल्या ४४ जागेवर अतिक्रमण झालेले आहे.

मूळ जागा मालकाने जादा रक्कम मागितल्यामुळे, महामंडळाच्या ताब्यात असलेल्या रिकाम्या जागेवर अतिक्रमण झाल्यामुळे, भूसंपादन अधिकारी यांचेकडून जादा झालेली / वादातीत जागा परत करण्याविषयी विनंती आणि भूसंपादनासाठी जमा केलेल्या रकमेबाबत परतावा मागितल्यामुळे द्यावी लागणारी नुकसान भरपाई इत्यादी कारणांमुळे राज्यात वेगवेगळ्या ठिकाणी महामंडळाच्या काही संपादित केलेल्या जागा वादातीत आहेत. महामंडळाने अशा सर्व प्रकरणांमध्ये पत्रव्यवहार आणि न्यायालयीन

10-A) Departmental Vehicles :

An amount of ₹1.20 crores approx. for 54 department vehicles declared as scrapped but not disposed off is included in the gross block & in depreciation fund for departmental vehicles as on 31.03.2017

11. Reimbursement Of Various Concessions To Passengers

An amount of ₹1352.70 Crore on account of concessions granted to various categories of passengers has been included in passenger revenue as it is adjustable against passenger tax payable to the State Government. The Passenger tax amount of ₹372.74 crore is adjusted against concession during the year 2016-17 as on 31.03.2017.

12. Liability On Account Of Land Acquisition

The value of Land Account of ₹94.97 Crore includes advances paid amounting to ₹37.58 Crore to Land Acquisition Officers for which awards, are awaited since the concerned lands are in possession of the Corporation as on 31.03.2017. At present area of 56453 sqmt for 44 lands of MSRTC are under encroachment.

Some of the land acquisition cases of the Corporation, at various places in the State, are under dispute due to demand of enhanced compensation from the Land Owners, encroachment of vacant land in the possession of the Corporation, requests of surrender of excess / disputed land to the concerned land authority and demands for refund of compensation

कार्यवाही सुरु करुन आपला हक्क अबाधित ठेवलेला आहे.

amounts already deposited etc. The Corporation is protecting its interests in all such cases by initiating or defending the legal actions.

१३. मुदत भरलेल्या मुदत ठेवी

ठेवीदारांनी ₹२.४९ कोटी इतक्या रक्कमेच्या मुदत संपलेल्या मुदत ठेवीची ३१ मार्च २०१७ पर्यत मागणी केलेली नव्हती. मुदत संपलेल्या ठेवीवर महामंडळ व्याज देत नसल्याने या प्रकारच्या मुदत ठेवीवर व्याजाची तरतूद लेख्यात केलेली नाही .

13. Matured Fixed Deposits

The Fixed Deposits amounting to ₹2.49 Crore have matured , but not claimed by the Depositors upto 31st March 2017. The interest on these Deposits has not been provided for the accounts as the same is not payable by the Corporation after maturity of Deposits.

१४.मोडीत काढलेल्या सामानाचा साठा

३१.०३.२०१७ रोजी महामंडळाने मोडीत काढलेल्या सामान साठ्याचे मूल्य ₹ ५१.७१ कोटी इतके आहे.

14. Stock of Scrapped Material

The Corporation held unsold stock of scrapped material worth ₹ 51.71 Crore as on 31.03.2017

१५. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ/ सिडको कडून जागा संपादन

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ / सिडको कडून प्रदीर्घ कालावधीकरिता भाडेपट्टीवर जमिनी संपादित केलेल्या आहेत, त्यातील काही जमिनीवर संपादित केल्यापासून बांधकामे केलेली नाहीत. त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे.

15. Lands Acquired From MIDC / CIDCO

The Corporation has acquired lands from MIDC / CIDCO on long term lease basis, out of which, some of the lands are vacant since possession. The details of which are as under.

अ.क्र./ Sr.No.	ठिकाण / Place	क्षेत्र / Area (हेक्टर /Hectors)	देय रक्कम (₹) / Payment of Premium (in ₹)
1	चिंचोली-सोलापूर / Chincholi-Solapur	9.78	29,34,000/-
2	वाशी -नवी मुंबई / Vashi - New Mumbai	1.50	75,51,504/-

चिंचोली-सोलापूर येथील रिकाम्या जागेची महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने ₹ १.२९ कोटी अतिरिक्त अधिमूल्याची मागणी केलेली आहे. याकरिता महामंडळाने सदर बाबत सूट करण्याबाबत त्यांना विनंती केलेली आहे.

In case of vacant land at Chicholi – Solapur, the additional premium amount of ₹1.29 crores demanded by MIDC Authorities. However, the Corporation has requested them to exempt MSRTC from paying an additional premium amounts.

१६. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ अंशदायी भविष्य निर्वाह निधी विश्वस्त मंडळ

कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी व संकीर्ण तरतुदी अधिनियम, १९५२ मधील तरतुदीनुसार रा. प. महामंडळाने भविष्य निर्वाह निधी वर्गणी व महामंडळाचे अंशदान यासाठी स्वतंत्र न्यास व विश्वस्त मंडळाची स्थापना केलेली आहे. केंद्र सरकारने वेळोवेळी गुंतवणूकीसाठी विहित केलेल्या निदेशाप्रमाणे विश्वस्त मंडळाकडे जमा होणाऱ्या निधीची गुंतवणूक केली जाते. काही कारणाने न्यासाच्या निधीत घट आली तर सदर घट रक्कम न्यासास अदा करण्याची जबाबदारी महामंडळाने स्विकारलेली आहे.

UPCSMFL (CPF व CPF II ट्रस्ट यांनी गुंतवणूक केलेले) यांचेकडुन येणे असलेली ₹ १७.९१ कोटीची (मुद्दल +व्याज) अकस्मिक दायीत्वे यासाठी वसुली दावा मुंबई उच्च न्यायालयात दाखल केलेला असुन अधिकृत परिसमापक यांचेकडुन दावा वसुलीची कार्यवाही चालु आहे.

१७. उपदान तरतूद

आयकर कायदा, १९६१ मधील मान्य तरतुदीनुसार महामंडळाने मान्य उपदान निधी उभारलेला आहे. तथापि चालू आर्थिक वर्षाच्या दायित्वाची प्रत्यक्ष तरतूद लेख्यामध्ये केलेली आहे (महामंडळाचे विभाग , कार्यशाळा अशा चालनिय घटकांकडून मिळालेल्या मुळ माहितीवरुन) आणि मोजदाद न केलेल्या अंशदानाची स्वंतत्रपणे तरतूद केलेली नाही. दिनांक ३१.३.१७ पर्यंत मंजूर झालेले उपदान परंतु काही प्रशासकीय कारणास्तव म्हणजे सेवानिवृत्त, बडतर्फ, सेवा समाप्ती, मृत्यू इत्यादी कारणासाठी उपदानाची रक्कम माजी कर्मचाऱ्यांना दिली नसेल तर दिनांक ३१.३.२०१७ रोजीच्या उपदानाच्या दायीत्वाची रक्कम नोंदविताना तीचे समायोजन करण्यात येते.

16. Maharashtra State Road Transport Corporation Contributory Provident Fund Trust

The Corporation has created exempted P. F. Trust for the P.F. subscriptions and contributions as per the provisions of Employee's Provident Fund & Miscellaneous provisions Act, 1952. The investment of the Corpus of the Trust is made as per the prescribed pattern of investment by the Central Government. In case of shortfall in the Corpus of the Trust for meeting statutory payment, the Corporation, as an employer, has accepted the responsibility of making good the loss suffered by the Trust if any.

Contingent liability to the extent of ₹ 17.91 Crores (Principal + Interest) which is receivable from UPCSMFL (Invested by both CPF & CPF II Trust), for which recovery suits have been filed in Mumbai High Court and claims are under process with the official liquidator.

17. Provision of Gratuity

The Corporation has established a gratuity trust and the same is recognized as per the proivision of Income Tax Act 1961. The working of the Gratuity Trust is governed vide the MSRTC Gratuity Fund Regulations 1968. As per the regulation the annual contribution to be made to the trust by the Corporation is different between the discounted value of the gratuity value is respect of all eligible employees at the end to the year and the held by the trust on account of gratuity fund before receipt of the annual contribution. As on 31.03.2017, the Corporation is not required to make and provision towards annual contribution to the trust.

१८. विवादात्मक प्रकरणे

रा.प.महामंडळाने ठाणे विभागातील दोन आगाराच्या बिगरशेती साऱ्याची झालेली ₹ २९,८८७/- व ₹१२,५५,८६९/- आकारणी अमान्य केलेली होती व याबाबतचे अपिल सुध्दा महामंडळाचे बाजूने लागलेले आहे. संबधित महसुल प्राधिकाऱ्यांनी अपिलाच्या निर्णयानुसार सुधारित बिगरशेती साऱ्याची आकारणी निश्चित केलेली नाही आणि त्यामुळे प्रलंबित दायित्वाची तरतूद लेख्यात केलेली नाही.

दि. ०१.०४.२००८ पासून प्रासंगिक करारावर घेतलेल्या बसेसच्या वापरापोटी झालेल्या देय रकमेवर खाजगी व्यक्तीकडून ४० टक्के दराने सेवा कर वसुल करुन तो संबधिताकडे भरणा करावयाचा आहे.परंतु महामंडळाने सेवा कर २५% दराने वसुल केलेला होता. महामंडळाच्या घटकांकडून उर्वरित रक्कम संबधिताकडून वसूल करण्याचा प्रयत्न केलेला आहे आणि त्यामुळे प्रलंबित रकमेची तरतूद लेख्यात केलेली नाही. अलीकडच्या काळात, प्रासंगिक कराराच्या माध्यमातून शाळांना देण्यात आलेल्या बसेस बाबत सेवा कर देण्याच्या विरोधात विभाग नियंत्रक, रा. प. रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग यांनी अपिल दाखल केले आहे. सदर अपिलाबाबत निर्णय घेताना उत्पादन शुल्क आयुक्त (अपिल) यांनी रा. प. महामंडळाच्या बाजूने निर्णय देताना नमूद केले आहे की प्रासंगिक करारान्वये शाळांना देण्यात येणा-या बसेस बाबत मिळणा-या उत्पनातून सेवा कर देण्यासाठी रा. प. महामंडळ हे जबाबदार रहात नाही. तथापी सदर प्रकरण अदयाप न्यायप्रविष्ट आहे आणि अंतिम निर्णय अदयाप प्रलंबित आहे.

18. Disputed Items

The Corporation has not agreed to the N.A. Assessments of ₹29,887/- and ₹ 12,55,869/- in respect of two Depots in Thane Division and the decision is in favour of the Corporation. The Revenue Authorities have, however, not yet recomputed the N.A. Assessments as per the decision of the Appellate Authorities & hence outstanding liability for the same is not provided in the books of Accounts.

The Corporation has to collect and pay Service Tax on the Casual Contract entered with private parties for @ 40 % of the amount charged from 01.04.2008. However, the Corporation has collected Service Tax @ 25 % of the amount charged. Instead of @ 40 %. An attempt is being made by the decentralized units of the Corporation to recover the balance amount from the respective parties and therefore outstanding liability for the same is not provided in the books. Incidentally, it is pointed that the Divisional Controller, S.T.Ratnagiri & Sindhudurg have filed appeal against the demand of Service Tax in respect of the earning realized from the Casual Contract buses provided to the schools. While deciding the Appeal, Excise Commissioner (Appeals) has given judgment in favour of the Corporation that the Corporation is not liable for Service Tax on revenue realized from the buses provided on Casual Contract to the Schools. However, still the matter is under litigation and the final decision is awaited.

१९. टपाल वाहतुकीपोटी येणे

कमावलेले परंतु न मिळालेले उत्पन्न यात टपाल वाहतुकीची रक्कम ₹ ६.५२ कोटी इतकी असून या रक्कमेपैकी ₹१.१४ कोटी रक्कम टपाल खात्याने वादग्रस्त ठरविलेली आहे.

२०.वाणिज्यिक आस्थापनाकडून येणे

३१ मार्च २०१७ रोजी मिळविलेले पंरतु न मिळालेले उत्पन्न यात उपहारगृहांसह वाणिज्यिक आस्थापनांपासून मिळणारे भाडे ₹ २०.८३ कोटी यांचा समावेश आहे. यापैकी ३७५ प्रकरणांबाबत न्यायालयात दावे दाखल केले असून त्याचे मूल्य ₹ २४.१३ कोटी आहे.

२१. स्थापत्य अभियांत्रिकी खर्चाचे अकस्मिकता

स्थापत्य अभियांत्रिकी खर्चातील अकस्मिकता दायित्व अंदाजे ₹ ५६.३२ कोटी आहे. यातील ₹ २५.१७ कोटीचे दायित्व अपूर्ण राहिलेल्या स्थापत्य अभियांत्रिकी कामाबाबत आहे व ₹ ३१.१५ कोटी दायित्व हे स्थापत्य अभियांत्रिकी कामे स्विकारलेली आहेत, पंरतु ३१.०३.२०१७ पर्यंत ती कामे सुरु झालेली नाहीत अशा स्वरुपाचे आहे.

२२. आयकर निर्धारण

आयकर कायद्याखाली महामंडळाचे ''धर्मादाय संस्था'' असे वर्गीकरण निर्धारण वर्ष २००९-१० पासून नसल्याबाबत आयकर खात्याकडून कळविण्यात आलेले आहे. सदर बाब तपासली असता, महामंडळाचे असे मत झाले आहे. की, उपरोक्त वर्गीकरण भविष्यातही चालू राहु शकते व त्यामुळे या गृहीतकावर आयकर विवरणपत्र दाखल करण्यात आलेले आहे. तथापि,आयकर प्राधिकाऱ्यांनी मागील काळाचे पुढे ओढलेला तोटा नाकारुन सन २००९-१०, २०१०-११, २०११-१२, २०१२-१३, २०१३-१४ व २०१४-१५ या वर्षाचे आयकर विविरणपत्र मंजूर केलेले आहे. जरी मंजूर आयकर आदेशानुसार देय आयकर निरंक असला तरी महामंडळाने आयकर आदेशाच्या

19. Postal Mail Dues Receivable

The income earned but not received includes an amount of ₹ 6.52 Crores on account of carriage of postal mails, out of which claims amounting to ₹ 1.14 Crores are disputed by the Postal Authorities.

20.Receivables On Account Of Commercial Establishments

The income earned but not received is ₹ 20.83 Crore in respect of Commercial Establishments including canteens as on 31st March 2017. The total 375 cases are under litigation amounting to ₹ 24.13 Crore.

21.Contingent Liability For Civil Works

The contingent liability towards the Civil Works has been estimated amounting to ₹ 56.32 Crore, out of which an amount of ₹ 25.17 Crore pertains to incomplete civil works and an amount of ₹31.15 Crore pertains to the works which are accepted but not started till 31.03.2017.

22. Income Tax Assessments

The Income tax Office has informed regarding withdrawal of the status of the Corporation as Charitable Institution w.e.f. Assessment Year 2009-10.The Corporation, however after examining the matter is of the opinion that the status of Charitable Institution shall continue in future also and the return of income has also been filed as per above contention. However, the income tax authorities have passed the assessment orders for assessment year 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13, 2013-14 & 2014-15 ,after disallowing the

विरुद्ध सी. आय. टी. (अपिल) -१ कडे दावा दाखल केला आहे. त्यांचा निर्णय प्रलंबित आहे.

set off of brought forward deficit. Though, the Tax payable is "Nil" as per the assessment orders, the Corporation has filed an appeal against the said assessment order to CIT(Appeal) I, the decision of which is awaited.

निर्धारण वर्षासाठी,आयकर अधिकारी, आयकर विभाग यांनी महामंडळाकडे मागणी पत्र जारी केले. त्यावर महामंडळाने CIT (E) येथे स्थगिती याचिका सादर केली .सदरबाबत CIT (A) यांचा निर्णय होतपर्यंत CIT (E) यांचेकडुन स्थगिती प्राप्त झाली आहे.

तथापि ,मुल्यांकन वर्ष २००९-१०,२०१०-११, २०११-१२,२०१३-१४ व २०१४-१५ साठी आयकर अधिकारी यांचे कडुन खालीलप्रमाणे मागणी पत्र पाठविण्यात आले.

For the assessment year,Assessing Officer of Income Tax has issued demand notice on which MSRTC has fielded Stay petition at CIT (E) & got stay till the decision of CIT (A).

In spite of this for Assessment year 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2013-14 & 2014-15 Income Tax Assessing officer has issued demand notices to MSRTC as under.

Assesment Year	Amount (In ₹)
2009-10	210,64,44,670/-
2010-11	151,54,30,830/-
2011-12	98,92,83,080/-
2012-13	182,93,91,710/-
2013-14	303,36,21,570/-
2014-15	67,67,54,410/-

वर नमूद वर्षाच्या मुल्यांकन आदेशाबाबत आयकर खात्याच्या निर्णयावर महामंडळाने अपील दाखल केले आहे. तरीसुध्दा, मुल्यांकन वर्ष २०१४-१५ साठी आयकर अधिकारी यांचे कडून ₹ ६७,६७,५४,४१०/- चे मागणी पत्र दि. ०२.०२.२०१७ पाठविण्यात आले. त्यावर, दि. ०७.०२.२०१७ रोजी DCIT (E) २(१) यांचेकडे दुरुस्तीसाठी सादर केलेले आहे. तसेच, मुल्यांकन वर्ष २०१२-१३ साठी आयकर अधिकारी यांचे कडून ₹ १८२,९३,९१,७१०/- चे मागणी पत्र दि. २१.०६.२०१७ रोजी पाठविण्यात आले. त्यावर, २९.०८.२०१७ रोजी DCIT (E) 2(1) यांचेकडे दुरुस्तीसाठी सादर केलेले आहे. मुल्यांकन वर्ष २०१२-१३ व्यतिरीक्त सर्व मुल्यांकन प्रकरणे CIT (अपील)यांचेकडे कार्यवाहीसाठी प्रगतीपथावर आहे.

MSRTC has filed Appeals on the above decision of the Income Tax for above mentioned Assessment order. Inspite of this, for the Assessment year 14-15 Assessing officer of Income Tax has issued demand notice ₹67,67,54,410/- on dtd.02.02.2017 on which rectification is submission is submitted to DCIT (E) 2(1) on Dated 07.02.2017. The Principal Commissioner of Income Tax been dismissed the Appeal for the assessment year 2012-13 on dated 21.06.20. Hence MSRTC has filed the appeal to the Income Tax Appeallate Tribunl, Mumbai on dtd. 29.08.2017. In all the above cases the assessment proceedings are still in the progress before CIT (Appeals) except assessment year 2012-13.

२३.संशयास्पद ऋणांची तरतूद

महामंडळाच्या धोरणानुसार व विभागांकडून प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे संशयास्पद ऋणांची तरतुद निश्चीत करण्यात येते. सदरची तरतुद ही त्या त्या वित्तीय वर्षातील संभाव्य संशयास्पद ऋण भरुन काढण्याच्या पातळीपर्यन्त ठेवण्यात येते.

२४. रजा रोखीकरण

कर्मचाऱ्यांच्या जमा झालेल्या रजा रोखीकरण दायित्वाची तरतूद महामंडळाकडुन करण्यात येत नाही. महामंडळाचे धोरणानुसार कर्मचाऱ्यांच्या सेवा पुस्तकाप्रमाणे सेवानिवृत्तीच्या वेळी असलेल्या शिल्लक रजेच्या रोखीकरणाची रक्कम कर्मचाऱ्यांस देण्यात येते. निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांचे रजा रोखीकरण, शेवटचा घेतलेला पगार व त्यावर निवृत्तीच्या वेळी लागु असलेला महागाई भत्ता यावर परिगणीत करण्यात येते.

25. वाहने व जमिनी खर्चामधील विशिष्ठ वर्षातील भर काढणे, कर्मचारी खर्चाच्या कोणत्याही घटकाचे थकबाकीचे भुगतान, तसेच कर्मचारी करारामुळे प्रप्त झालेली रक्कम असल्यास त्याबाबतचा पुर्वकालिन परिणाम विचारात घेतल्या जात नाही.

26. गेल्या वर्षातील संबंधित आकडयाची फेर गटवारी व नवीन मांडणी आवश्यक तेथे करण्यात आली आहे. नफा तोटा लेखा व ताळेबंदातील कंसातील आकडेवारी ही आतील रकान्यामधील त्या त्या बाबींचे गतवर्षातील तुलनात्मक आकडेवारी दर्शविते.

23. Provision For Bad And Doubtful Debts

As per the policy of the Corporation provision for bad and doubtful debts is created on the basis of information provided by the divisions. Balance in connection with provision for bad and doutful debts is maintained at such level that the probable bad and doubtful debts in that particular financial year are covered.

24. Leave Encashment

The Corporation does not provide leave encashment liability towards accumulated leave balances of all employees. The Corporation has the policy to pay leave encashment to retiring employees on the basis of available balance as per the service book. Leave encashment for retiring employees is calculated on the basis of last pay drawn and dearness allowance applicable at the time of retirement.

25. While arriving addition to vehicles costs & land costs for a particular year, the arrears payments on account of any of the elements of staff cost & arrears paid if any on account of labour settlements finalize with retrospective effect are not considered.

26. Figures of the previous year have been regrouped and recasted , wherever, necessary. The comparative figures for the previous year in bracket represent inner column figures for the respective items in the profit and loss Account and Balance Sheet.

परिशिष्ट - ८ / Annexure - VIII

मूळ किंमतीवर स्थिर
STATEMENT OF FIXED CAPITAL

अ.क्र./ Sr. No.	तपशील / Particulars	०१.०४.२०१६ रोजीची स्थूल रक्कम / Gross Block as on 01.04.2016
1	**जमिनी / Land**	710987857
2	प्रवासी सुखसोयीसाठी जमिनी / Land for Passenger Amenity	183541911
3	भाडे पटट्याने घेतलेल्या जमिनी / Lease hold land	1433394
4	भाडे पटट्याने घेतलेल्या जमिनी (प्रवासी सुखसोयी) / Lease hold Land (Passenger Amenity)	9233802
5	इमारती पक्क्या / Building (Pucca)	2470208371
6	इमारती (प्रवासी सुखसोयी) / Building (Passenger Amenity)	1140203042
7A	व्यापारी संकुल इमारती / Commercial Complex Building	38
B	इमारतीचे आधुनिकीकरण व बसस्थानकाचा दर्जा वाढविणे / Building Modernisation & Upgradation of Bus Stands	152998097
8	इमारती (कच्च्या) / Building (Kuccha)	1833452028
9	कच्च्या इमारती (प्रवासी सुखसोयी) / Building Kuccha (Passenger Amenity)	404415837
10	कच्च्या इमारती (अदिवासी भाग, विशेष कृती योजना) / Building Kuccha (Tribunal Area, Special Action plan)	58935537
11	वाहने (डिझेल) / Vehicle (Diesel)	29536632145
11A	प्रवासी वाहनांचे पुनःस्थितीकरण / Reconditioned Passenger Vehicles	0
12	वाहने (खात्याची) / Vehicles (Departmental)	348923671
13	चासीस / Chassis	0
14	हत्यारे , सयंत्र व यंत्र सामुग्री / Tools, Plant & Machinery Equipment	437381533
15	लाकडी फर्निचर / Wooden Furniture	25284191
16	विद्युत सामुग्री / Electrical Equipment	34331170
17	कार्यालयीन सामुग्री / Office Furniture	52115670
18	अग्निशमन सामुग्री / Fire Fighting Equipment	1361706
19	वैद्यकीय सामुग्री / Medical Equipment	212694
20	छायाचित्रण सामुग्री / Photographic Equipment	4222417
21	साधन सामुग्रीच्या इतर बाबी / Other items of Equipment	27112456
22	संगणक सामुग्री / Computer Equipment	204219211
23	पोलादी फर्निचर / Steel Furniture	32091151
24	प्रवासी सुखसोयीची संकीर्ण सामुग्री / Miscellenous Equipment for Passenger Amenity	9254369
	एकूण / Total	**37678552298**

परिशिष्ट - ८ / Annexure - VIII

भांडवली खर्चाचे विवरण
EXPENDITURE BASED ON ORIGINAL VALUES

वर्षभरातील खातेबदल व समायोजन / Additions Transfers and adjustments during the year	विकलेल्या मत्तेचे खाते पुस्तकी मूल्य व समायोजने सहीत वजाती / Deductions including Transfer Value of Assets sold and Book Value of Assets write off adustments	३१.०३.२०१७ रोजीची स्थूल रक्कम / Gross Block as on 31.03.2017	३१.०३.२०१७ रोजीचा संचित घसारा / Cummulative Depreciation as on 31.03.2017
518379928	488122987	741244798	0
19573514	5160215	197955210	0
0	25169	1408225	0
0	172048	9061754	0
22437023	1043211	2491602183	1132478805
12060678	0	1152263720	547051989
0	2	36	0
46504717	0	199502814	14153439
144398380	0	1977850408	1171923665
27099508	0	431515345	311646535
3284396	0	62219933	52812667
1583363990	885257259	30234738876	26143222761
516856116	0	516856116	172285372
14297483	7942087	355279067	320014734
0	0	0	0
15250140	1550319	451081354	320488226
51704	131393	25204502	20888619
658648	218418	34771400	30715991
3483144	93417	55505397	44900602
0	40212	1321494	942354
0	0	212694	300609
0	0	4222417	1752327
903184	132835	27882805	19226656
8524405	15991810	196751806	181092191
2416528	240775	34266904	22479561
385588	364915	9275042	8525542
2939929074	**1406487072**	**39211994300**	**30516902645**

परिशिष्ट ९ - अ / Annexure IX- A

सन २०१६-१७ मधे महामंडळा विरुध्द दाखल करण्यात आलेली व लोक न्यायालयात निकालात काढलेली प्रकरणे

Cases filed against Corporation & settled in Lok Nayalaya in 2016-17

अ. क्र/ Sr.No.	विभाग /Division	लोक न्यायालयाच्या एकूण संख्या / Total no. of Lok Nyayalaya Held	ठेवलेली प्रकरणे / No. of cases Placed	समझोता केलेली प्रकरणे / No. of cases settled	दायित्वाचे दर्शनी मुल्य / Amount claimed (₹)	तडजोड केलेल्या प्रकरणांचे मूल्य / Amount of cases Settled (₹)
1	मुंबई / Mumbai	04	53	20	9075000	3540000
2	पालघर / Palghar	02	09	00	00	00
3	रायगड / Raigad	03	98	24	53789100	19424000
4	रत्नागिरी / Ratnagiri	04	15	00	00	00
5	सिंधुदुर्ग / Sindhudurg	06	09	00	00	00
6	ठाणे / Thane	02	32	04	2975000	690000
7	नाशिक / Nashik	00	00	00	00	00
8	अहमदनगर / Ahmednagar	03	82	43	26398000	14400000
9	धुळे / Dhule	03	60	40	92500000	5154000
10	जळगाव / Jalgaon	06	84	25	7652000	7517000
11	औरंगाबाद / Aurangabad	03	42	44	4350000	2257000
12	बीड / Beed	06	82	11	2157000	1188000
13	जालना / Jalna	04	22	02	875000	725000
14	लातूर / Latur	05	34	04	2185000	2165000
15	नांदेड / Nanded	02	50	18	1800000	369000
16	उस्मानाबाद /Osmanabad	04	35	11	5502000	4370000
17	परभणी / Parbhani	06	190	63	59677905	6894000
18	कोल्हापुर/ Kolhapur	04	85	28	19241284	5013000
19	पुणे /Pune	01	15	09	6450000	2960000
20	सांगली / Sangli	05	30	05	5150895	1100000
21	सोलापुर / Solapur	00	00	00	00	00
22	सातारा / Satara	01	20	04	1985000	1810000
23	नागपूर / Nagpur	01	16	06	6740000	925000
24	भंडारा / Bhandara	02	02	01	600000	550000
25	चंद्रपुर/ Chandrapur	05	07	01	525000	500000
26	गडचिरोली/Gadchiroli	06	08	05	1875000	1475000
27	वर्धा / Wardha	03	13	00	00	00
28	अमरावती / Amravati	01	24	01	1920000	100000
29	अकोला / Akola	02	12	01	2000000	800000
30	बुलढाणा/Bhuldhana	04	19	01	100000	50000
31	यवतमाळ /Yavatmal	05	78	59	27917088	4920400
	एकुण / Total	**103**	**1226**	**430**	**343440272**	**88896400**

परिशिष्ट ९-ब / Annexure IX-B

सन २०१६-१७ मधे महामंडळाने दाखल केलेले व लोक न्यायालयात निकालात काढलेली प्रकरणे

Cases filed by Corporation & settled in Lok Nayalaya in 2016-17

अ. क्र./ Sr.No	विभाग /Division	लोक न्यायालयातील एकुण संख्या / Total No. of Lok Nyayalaya held	ठेवलेली प्रकरणे / No. of cases Placed	समझोता केलेली प्रकरणें / No. of Cases settled	दायित्वाचे दर्शनी मुल्य(`) / Amount claimed (`)	तडजोड केलेल्या प्रकरणांचे मूल्य (`) / Amount of cases Settled (`)
1	मुंबई / Mumbai	04	53	20	9075000	3540000
2	रायगड / Raigad	03	03	02	106567	65513
3	सिंधुदुर्ग / Sindhudurg	06	04	00	134000	00
4	गडचिराली / Gadchiroli	06	08	05	1875000	1475000
5	बुलढाणा / Buldhana	04	19	00	100000	50000
	एकूण / Total	**23**	**87**	**27**	**11290567**	**5130513**

परिशिष्ट ९- क / Annexure IX -C

सन २०१६-१७ मधील कोर्टातील वाद प्रकरणे व मोटार वाहन कायद्यान्वये महामंडळाने केलेली अपिले तसेच महामंडळा विरुद्धची प्रकरणे

Details of disputed cases in Court,appeal made by Corporation under Motor Vehicle Act & cases against Corporation in 2016-17

अ. क्र. / Sr. No	प्रकरणांचे स्वरुप / Particulars	३१.०३.१६ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरंणे / No.of cases pending as on 31.03.16	२०१६-१७ मध्ये दाखल केलेली प्रकरणे / No.of cases filed during 2016-17	२०१६-१७ मध्ये निकालात निघालेली प्रकरणे / No. of cases finalised during the year 2016-17			३१.०३.१७ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरणे / No. of cases pending as on 31.03.17 (3 + 4) -(5+6+7) = 8
				महामंडळाच्या बाजूने /In favour of Corpora tion	महामंडळाच्या विरुद्ध / Against Corpora tion	महामंडळाच्या बाजूने अंशतः / In favour of Corpora tion partially	
1	2	3	4	5	6	7	8
	सर्वोच्च न्यायालयातील प्रकरणे / Supreme Court Cases						
अ /A	महामंडळा विरुद्ध इतरांनी दाखल केलेले दिवाणी दावे, अपिले आणि पिटीशन्स / SLP & Civil Appeals filed by others against the Corporation	8	2	0	2	0	8
ब/B	इतरां विरुद्ध महामंडळाने दाखल केलेली दिवाणी दावे,अपिले/ SLP & Civil,Appeals filed by the Corporation against other parties	5	0	0	0	0	5

अ. क्र. / Sr. No	प्रकरणांचे स्वरुप / Particulars	३१.०३.१६ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरंणे / No.of cases pending as on 31.03.16	२०१६-१७ मध्ये दाखल केलेली प्रकरणे / No.of cases filed during 2016-17	२०१६-१७ मध्ये निकालात निघालेली प्रकरणे / No. of cases finalised during the year 2016-17			३१.०३.१७ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरणे / No. of cases pending as on 31.03.17 (3 + 4) -(5+6+7) = 8
				महामंडळाच्या बाजूने /In favour of Corpora tion	महामंडळाच्या विरुद्ध / Against Corpora tion	महामंडळाच्या बाजूने अंशतः / In favour of Corpora tion partially	
1	2	3	4	5	6	7	8
	उच्च न्यायालयातील प्रकरणे /High Court cases						
अ /A	इतरांनी महामंडळा विरुद्ध दाखल केलेली प्रथम अपिले/ दावे / Appeals /Suits/ WP filed by others against the Corporation	1180	327	166	78	18	1245
ब /B	महामंडळाने इतरां विरुध्द केलेली अपिले / दावे / Appeals /Suits / WP filed by the Corporation	944	162	57	80	30	939
3	एमएसीटी पुढे असलेली प्रकरणे / Cases before MACT						
अ /A	महामंडळा विरुद्ध नुकसान भरपाई मागणी साठी दाखल केलेली प्रकरणे / Claims filed against the Corporation	5605	1105	236	1133	234	5107
ब /B	त्रयस्थ पक्षा विरुद्ध महामंडळाने नुकसान भरपाई मागणीसाठी दाखल केलेली प्रकरणे / Claims filed by the Corporation against third party	849	102	179	23	54	695
4	दिवाणी प्रकरणे / Civil Cases						
अ /A	सक्षम प्राधिका-या पुढे असलेली निष्कासन प्रकरणे (शासकीय जागा खाली करण्याच्या कायद्यान्वये)/ Eviction cases before Competent authority (Under Government Premises Eviction Act)	290	60	15	20	12	303
ब /B	भू संपादन प्रकरणी वाढीव मोबदला मिळण्यासाठी जिल्हा न्यायालयात दाखल केलेले दावे/Cases filed before district court for enhancement in Land acquisition cases	120	24	20	15	12	97

अ. क्र. / Sr. No	प्रकरणांचे स्वरुप / Particulars	३१.०३.१६ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरणे / No.of cases pending as on 31.03.16	२०१६-१७ मध्ये दाखल केलेली प्रकरणे / No.of cases filed during 2016-17	२०१६-१७ मध्ये निकालात निघालेली प्रकरणे / No. of cases finalised during the year 2016-17			३१.०३.१७ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरणे / No. of cases pending as on 31.03.17 (3 + 4) -(5+6+7) = 8
				महामंडळाच्या बाजूने /In favour of Corporation	महामंडळाच्या विरुद्ध / Against Corporation	महामंडळाच्या बाजूने अंशतः / In favour of Corporation partially	
1	2	3	4	5	6	7	8
4	**दिवाणी प्रकरणे पुढे चालु ... / Civil Cases contd....**						
क /C	महामंडळा विरुध्द इतरांनी केलेली अपिल/ दावे / Suits /Appeals filed by others against the Corporation	290	60	15	20	12	303
ड/D	त्रयस्थ पक्षा विरुद्ध महामंडळाने दाखल केलेली प्रकरणे/Suits/Appeals filed by the Corp. against Third parties	120	24	20	15	12	97
५	**गुन्हेगारीची प्रकरणे / Criminal Cases**						
अ/ A	महामंडळा विरुद्ध दाखल केलेले दावे /अपिले Cases/ Appeals filed against the Corp.	07	00	01	00	00	06
ब/ B	महामंडळाने दाखल केलेली प्रकरणे / Filed by the Corporation	18	00	00	00	00	18
6	**निरनिराळया औद्योगिक कामगार कायद्यान्वये केलेल्या अर्जाची प्रकरणे / Application under various Industrial Labour Acts**						
6	**अ/A कामगार न्यायालयातील दावे व अपिले /Labour Court cases,Appeals**						
अ/A	महामंडळाने दाखल केलेले दावे व अपिले 1. Cases & Appeals filed by the Corp.	02	03	00	01	00	04
	२.महामंडळा विरुध्द दाखल करण्यात आलेले दावे व अपिले/2. Cases & Appeals filed against the Corp.	2642	905	360	384	106	2697
६	**ब/B औद्योगिक न्यायालयातील दावे व अपिल/Industrial Court cases & Appeals**						
ब/B	१.महामंडळाने दाखल केलेले दावे व अपिले / 1.Cases & Appeals filed by the Corporation	560	150	50	80	15	565

अ. क्र. / Sr. No	प्रकरणांचे स्वरुप / Particulars	३१.०३.१६ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरंणे / No.of cases pending as on 31.03.16	२०१६-१७ मध्ये दाखल केलेली प्रकरणे / No.of cases filed during 2016-17	२०१६-१७ मध्ये निकालात निघालेली प्रकरणे / No. of cases finalised during the year 2016-17			३१.०३.१७ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरणे / No. of cases pending as on 31.03.17 (3 + 4) -(5+6+7) = 8
				महामंडळाच्या बाजूने /In favour of Corporation	महामंडळाच्या विरुद्ध / Against Corporation	महामंडळाच्या बाजूने अंशतः / In favour of Corporation partially	
1	2	3	4	5	6	7	8
६	**ब/B**	**औद्योगिक न्यायालयातील दावे व अपिले/Industrial Court cases & Appeals**					
	२. महामंडळा विरुध्द दाखल करण्यात आलेले दावे व अपिले/2. Cases, appeals filed against the Corp.	2015	814	320	244	51	2214
6	क/C	**उपदान प्रदान अधिनियम कायदयाअंतर्गत /Under payment of Gratuity**					
क/C	१.उपदान नियंत्रक प्राधिकारी याच्याकडे दाखल झालेली प्रकरणे/ Cases filed before the Gratuaity Controller Authority	696	206	15	195	53	639
	२. उपदान नियंत्रक प्राधिकारी यांचे निर्णया विरुध्द महा-मंडळाने दाखल केलेली अपिल प्रकरणे Appeal filed by Corp. against decision of Gratuity Controller Authority	19	11	05	03	00	22
	३. उपदान नियंत्रक प्राधिकारी यांचे निर्णया विरुध्द महामंडळा विरुध्द दाखल केलेली अपिल प्रकरणे/ Appeal filed against Corp. against decision of Gratuity Controller Authority	04	03	00	00	00	07
7	**ग्राहक मंच दावे-राष्ट्रीय आयोगापुढील दावे /Consumer Forum Cases-Appeals before National Commission**						
	१.महामंडळाने सादर केलेले दावे व अपिले/1.Cases & Appeals filed by the Corporation.	00	00	00	00	00	00
	२.महामंडळा विरुध्द दाखल करण्यात आलेले दावे व अपिले/ 2.Cases, appeals filed against the Corp.	01	00	00	00	00	01

अ. क्र. / Sr. No	प्रकरणांचे स्वरुप / Particulars	३१.०३.१६ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरंणे / No.of cases pending as on 31.03.16	२०१६-१७ मध्ये दाखल केलेली प्रकरणे / No.of cases filed during 2016-17	२०१६-१७ मध्ये निकालात निघालेली प्रकरणे / No. of cases finalised during the year 2016-17			३१.०३.१७ रोजी प्रलंबित असलेली प्रकरणे / No. of cases pending as on 31.03.17 (3 + 4) -(5+6+7) = 8
				महामंडळाच्या बाजूने /In favour of Corporation	महामंडळाच्या विरुद्ध / Against Corporation	महामंडळाच्या बाजूने अंशतः / In favour of Corporation partially	
1	2	3	4	5	6	7	8
8	**राज्य आयोग/ State Commission**						
अ/A	महामंडळाने राज्य आयोगाकडे दाखल केलेले दावे /अपिले / Cases, Appeal field by Corp. before State Commission	03	00	00	00	00	03
ब/B	राज्य आयोगाकडे महामंडळा विरुध्द दाखल झालेले दावे / अपिले Cases / Appeal field against Corp. before State Commission	02	00	01	00	00	01
9	**जिल्हा ग्राहक मंच / District Consumer Forum**						
अ/A	जिल्हा ग्राहक मंचासमोर महामंडळाविरुध्द दाखल झालेले दावे/District Consumer Forum Cases filed against Corporation	11	01	01	03	01	07
ब/B	जिल्हा ग्राहक मंचासमोर महामंडळाने दाखल केलेले दावे/District Consumer Forum Cases filed by Corporation	0	0	0	0	0	0
10	**करविषयक दावे/ Taxation Court Cases**						
	जकात कर / उत्पादन शुल्क / आयकर या विषयांची प्रकरणे /Octroi Tax, Revenue, Income Tax Court Cases	06	02	01	00	00	07
11	**मानवी हक्क दावे /Human Right Court Cases**						
	मानवी हक्क आयोगासमोर दाखल झालेली प्रकरणे/ Cases filed before Human Right Commission.	**00**	**02**	**00**	**00**	**00**	**02**
	एकूण / Total	**15397**	**3963**	**1462**	**2296**	**610**	**14991**

पनवेल बस पोर्ट भूमिपुजन

प्रस्तावित पनवेल बस पोर्ट भूमिपुजन करताना मा. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व मा. उध्दव ठाकरे, पक्षप्रमुख शिवसेना

चालनिय खर्च सर्वात कमी आणि इंधन कार्यक्षमता सर्वात जास्त याकरिता पारितोषिक

सन २०१५-१६ मध्ये म.रा.मा.प. महामंडळाचा ग्रामिण सेवेचा चालनिय खर्च सर्वात कमी आणि प्रति कि.मी. मागे इंधन कार्यक्षमता सर्वात जास्त यासाठी राज्यमार्ग परिवहन उपक्रम संघटनेच्या ६१ व्या वार्षिक परिषदेमध्ये पारितोषिक स्विकारताना, श्री. रणजितसिंह देओल, उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक

प्रस्तावित पनवेल बस पोर्ट